

KOKKO

2011-2012

LAPIN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS

Sisällysluettelo Kokko 2011-12

- 3 Pääkirjoitus
Olli-Pekka Karlin
- 4-92 Lapin linnut 2011-2012
*Pekka Rahko, Pirkka Aalto,
Olli-Pekka Karlin, Ismo Kreivi,
Petri Piisilä, Eero Pätsi*
- 93-103 My big year 2012
Allan Hamari
- 104-112 Yksittäisten havaintojen käyttö-
kelpoisuus linnuston selvittä-
misessä- esimerkkinä Enon
tekiön Käsivarsi
*Tuomas Heikkilä, Aki Aintila ja
Antero Järvinen*
- 113 Heinäkurppa vieraili
Rovaniemellä 6.9.2012
Jarno Luuro
- 114 Keskitalven pinnakisa 2011-2012
- 115 Keskitalven pinnakisa 2012-2013
- 116 Talvi 2011-2012 pinnakisa
- 117 Talvi 2012-2013 pinnakisa
- 118 Inarin pinnakisa 2011
Juhani Honkola
- 119 Inarin pinnakisa 2012
Juhani Honkola
- 120 Aves Lapponia 2011
- 121 Aves Lapponia 2012
- 122 Lokakuun pinnakisa 2011
- 123 Lokakuun pinnakisa 2012
- 124-128 Mielenkiintoisia rengaslöytöjä
Ismo Kreivi
- 129 LLY juhli 40-vuotista taivaltaan
Esa Huhta
- 130 Lapin lintutieteellinen yhdistys ry:n toi-
mintakertomus vuodelta 2011

*Kansi ©Olli-Pekka Karlin vanha maakotka
Taitto Olli-Pekka Karlin
Paino Tornion Kirjapaino
Painosmäärä 300*

LAPIN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS RY

Yhdistyksen osoite: LLY PL 69 96101 Rovaniemi

HALLITUS 2012:
puheenjohtaja: Esa Huhta,
0503913510, e61sa@hotmail.com
varapuheenjohtaja: Veikko Isomursu, Hillapolku
3D34 96500 Rovaniemi,
040-5663220, veikko.isomursu@netti.fi
sihteeri: Juhani Jalkanen, Korkalonkatu 2B12
96100 Rovaniemi
0407395925, juhani.jalkanen@pp.inet.fi
Hallituksen jäsenet:
Jukka Jokimäki, Asemieskatu 42B6
96100 Rovaniemi
0405305311, jukka.jokimaki@ulapland.fi
Olli-Pekka Karlin, Karhunkaatajantie 11A23
96100 Rovaniemi
050-4414784, ollipekkakarlin@gmail.com
Petri Kemppainen, Mustikkapolku 1 as 2
96500 Rovaniemi
040-5133838, petri.kemppainen@netti.fi
Antti Ruonakoski, Kiekerötie 10A3
96440 Rovaniemi
050-5471895, aruonakoski@gmail.com
Varajäsenet:
Pirkka Aalto, Pieskankatu 4
98100 Kemijärvi
0405575346, pirkka.aalto@pp.inet.fi
Juhani Jalkanen
TOIMIHENKILÖT:
Havaintovastaava: Antti Ruonakoski, ks yllä
Aluevastaava: Pirkka Aalto,
Alueharvinaisuuskomitean puheenjohtaja
(LAHKO)
Antti Ruonakoski,
Birdlife-edustajat:
Pirkka Aalto,
veikko Isomursu
Ossi Pihajoki
Www-sivut: Antti Ruonakoski
Rahastonhoitaja: Tuija Holm
Kihlakangas 15 96800 Rovaniemi
Tiira Yhdistyskäyttäjät:
Pirkka Aalto,
Esa Huhta,
Jukka Jokimäki,
Petri Kemppainen, petri.kemppainen@netti.fi
Antti Ruonakoski, aruonakoski@gmail.com
Ilkka Rautio,
Petri Piisilä, petri.piisila@pp.inet.fi
Sähköpostilistan ylläpito: Pekka Rahko.
040-5456355, rahkon.pekka@gmail.com
Listalle liittyminen osoitteessa:
<http://lists oulu.fi/mailman/listinfo/lly>
Viestiaristo: <http://lists oulu.fi/pipermail/lly>
Www-verkkosivut: <http://www.lly.fi>
WWW sivujen ylläpito: Antti Ruonakoski
JÄSENMAKSUT 2012
Työssäkäyvät 27 €
Muut 16 €
Jäseneksi liittyminen: LLY sihteeri
Tai: http://www.birdlife.fi/liity/liity_lintu-yhdistykseen.shtml

Tekijöitä tarvitaan että lehdestä ei tule tämänkaltaista kun tämä sivu.

Lapin linnut 2011-2012

Pekka Rahko, Pirkka Aalto, Olli-Pekka Karlin, Ismo Kreivi, Petri Piisilä, Eero Pätsi

Kuuden vuosikatsauksen jälkeen on vuorossa kahden kalenterivuoden yhteiskatsaus. Lajikohtainen käsittely on kuitenkin säilynyt jotakuinkin entisellään, joten tällä artikkelilla on mittaa lähes tuplasti edellisten verran.

Havaintoja kertyi totutun runsaasti. Vuonna 2011 Tiiraan talletettiin noin 38000 havaintoa ja vuonna 2012 yli 41000. Jälkimmäisenä vuonna määrää nosti vuoden lopussa alkanut talvilintuatlastutkimus. Sen myötä joulukuussa ilmoitettiin yli 3000 havaintoa, mikä oli lähes kolminkertaisesti vuoden 2011 joulukuuhun verrattuna.

Kirjoittajien työnjako oli seuraava: Pirkka Aalto kirjoitti kahlaajat, Olli-Pekka Karlin pedot ja pöllöt vuodelta 2012 sekä kuikat ja uikut, Ismo Kreivi sorsa- ja lokkilinnut, Petri Piisilä pedot ja pöllöt vuodelta 2011 ja Eero Pätsi rastaat (*Turdus*-suvun) ja varislinnut vuodelta 2012 sekä tikat. Pekka Rahko kirjoitti loput lajit ja toimitti katsauksen.

Tunturipöllö pesi vuonna 2011 muutaman parin voimin.
©Petteri Polojärvi

Pikkujoutsen (*Cygnus colombianus*)*

2011 ei havaintoja

2012

Havaittiin kahdesti Rovaniemellä:

Kivijärvi 13.5. 1 p (Tapani Pirinen) ja

Souharinlampi 31.5. 1 p (AHm).

Laulujoutsen (*Cygnus cygnus*)

2011

Talvehtivia lintuja ilmoitettiin tammi-helmikuulta INA, KMJ, RAN, SOD ja YLI.

Enimmillään INA Paatsjoki 26.1. 2 ad + 3 juv (Eino Bogdanoff) ja 2.2. 2 ad + 3 juv (JET) sekä ROV keskusta 27.1. 5 kiert S (Aarne Lehto).

Ensimmäiset todennäköiset muuttajat MUO kk 6.3. 2 NW (Asko Muraja) ja INA Kettujoki 13.3. 3 ad p (Pertti Sotaniemi). Suurimmat kerääntymät keväällä ja kesällä:

YLI Portimojärvi 6.5. 120 p (IK, TKr) ja 7.5. 110 p (VI, AKr, IK, TKr, JSa, OSä) sekä 9.6. 130 p (AJa, TJo, Saku Lindgren), KMJ Riekonniemi 15.6. 120 p (PHä) ja Pitkäsilta 18.5. 108 p (PAa).

Syksyllä eniten KMJ Kemijoki, keskustan pohjoispuoli 6.10. 600 p (THi), YLI Kuivakangas 23.10. 500 p (JSa) ja PEL Pellojärvi, Hannunranta 25.9. 276 ad + 8 juv p (JH).

Joulukuussa joukhaisia havaittiin Enontekiöllä, Inarissa, Pellossa, Ranualla, Rovaniemellä ja Ylitorniolla. Inarissa joulukuun lopulla vielä peräti 18 lintua: Solojärvi 31.12. 10 ad + 8 juv p (SPa).

2012

Tammi-helmikuulta havaintoja INA, MUO, PEL, RAN, SAV ja YLI. Eniten INA Solojärvi 4.1. 9 ad + 5 juv (SPa).

Ensimmäiset kevätmuuttajat KOL Kallioniemi 6.3. 1 m N (Tiina Norrman). 10.3. havaittiin jo usealla paikalla, nähtiin tuolloin ainakin KMJ, PEL, ROV ja SOD. Suurimmat kerääntymät keväällä KMJ

Pitkäsilta 20.5. 220 p (PAa) ja YLI Portimojärvi, Lapinlahti 26.5. 190 p (JSa). Syksyn suurimmat määrät ynnäiltiin niin ikään Kemijärveltä: keskusta 16.9. 720 p (PAa) ja Pitkäsilta 23.9. 660 p (PAa). Joulukuussa havaittiin vielä INA, MUO, PEL ja RAN. Eniten Muoniossa: Jerisjärvi, Kutuniva 5.-7.12. 9 ad p (Erkki Kivelä, Raili Laine) ja 20.12. 9 p (Eeva-Kaisa Kuru).

Metsähanhi (*Anser fabalis*)

2011

Muutto alkoi normaaliaikaan huhtikuun puolivälissä:

YLI Kuivakangas 14.-15.4. 1 p (TRa),

MUO Kangosjärvi 15.4. 2 S (Seija

Olkkonen ym.),

POS Ahvensalmi 15.4. 2 E (alalaji fabalis) (MHe, IMa).

Utsjoelta ynnättiin kevään isoimmat määrät: Sirma 5.5. 64 p ja 9.5. 70 p (Kari Westerlund), Dalvadas, Teppanansaari 14.5. 54 p (JHo, JNi, MR, ES).

Metsähanhen alalajien esiintymisestä kerättiin keväällä tehostetusti havaintoja ympäri Suomen. Lapin lintutieteellisen yhdistyksen alueelta metsähanhiyksilöistä määritettiin alalajilleen 29 % (n=74 havaintoa). ”Tundrametsähanhia” (rossicus-alalaji) oli määritetyistä 20 % ja ”taigametsähanhia” (fabalis-alalaji) 80 % (Lehtiniemi 2011).

Syksyllä enimmillään KIT Alakittilä 15.9. n. 120 (2 noin 60 linnun parvea) SE-S (ELh) ja RAN Palovaarantie 16.9. 70 S (EPä, Kirsi Pätsi).

Viimeiset INA Ivalo 17.11. 1 S (Sami Granath, PPo) ja KMJ Isokylä, Porolampi 7.11. 1 p (PAa, Taisto Imporanta ym.).

2012

Kevätmuuton alku: SAL keskusta 19.4.

1 N (Matti Tolvanen), ROV Niskanperä

20.4. 3 E (JSi) ja PEL Jolmanpää 20.4. 1 S

(JH).
Keväällä eniten tutusti Utsjoella: Sirman pello 15.5. 192 p (PPo).
Sataan päästiin myös Sallassa: Aapa-Tuohilampi 5.5. 50p ja 50 m (Esa Karkkola, RMI, Olli Särkelä).
Syksyllä enimmillään 29.9. YLI Etelä-Portimojärvi 180 SW (AJa). KMJ Juujärvi 30.9. 100 än (EJo) ja POS Korouoma 1.10. 110, kolmen auran muodostelma (AHm), joka oli samalla vuoden viimeinen havainto.

Tiibetinhani (*Anser indicus*) *

2011
Kemijärveltä ei yhtään havaintoa. Kaksi havaintoa muualta:
ROV Alanampa 14.5. 1 p (Anna Liisa Holm, Eero Alanampa, Paavo Kangas, Teija Ristaniemi),
KOL Kurtakkojärvi 17.5. 2 p (Markku Aro).
2012 ei havaintoja.

Lyhytnokkahanhi (*Anser brachyrhynchus*) *

2011
Kaikki havainnot:
PEL Nivanpää 20.4. 1 p (Anneli Lappea),
YLI Purasenvaara 22.4. 2 NE, kuuden metsähänhen kanssa (Tuomas Seimola),
Portimojärvi 11.5. 1 p (JKi, PKi) ja 14.5. 1 p (PKi, TLa),
SAL Puukkolampi 3.5. 1 p (RMI) ja 11.5. 1 p (OPK),
SOD Sattanen 7.5. 4 p, nous, N (ENi, INi),
13.5. Siurunmaa 2 p (OP),
KMJ Pitkäsilta 11.5. 8 p (PAa) ja 12.5. 2 p (MO),
INA Ivalo, Juurakkovuopaja 20.5. 2 +2kv p (JHo, JNi, OO, ES),
UTS Riskavarri 2.7. 3 E, ainakin 3 m 11 hanhen parvessa (Petteri Lehikoinen),
ENO Suonttajärvi 2.9. 35 S (Unto

Kelottijärvi, Raimo Ylikankaanpää), Iitto 19.-30.9. 1 p pihamaalla (Viktor ja Reino Mannela, TLe).

2012

Havaintojen määrä normaalia suuruusluokkaa. Havaittiin UTS, RAN, MUO, KMJ ja INA. Suurin osa havainnoista keväältä. Kesältä sekä syksyltä 1 havainto.
Keväällä ensimmäinen RAN Portimojärvi 28.4. 1 lask (IRa, Maria Rantonen).
Seuraavat reilun kahden viikon päästä: KMJ Luusua, Kulmungiinniemi 13.5. 2 p (PAa).
Syksyllä havaittiin vuoden suurin parvi UTS Pulmankijärvi 20.9. 38 kiert S (HEr, ALe, WVe).

Tundrahanhi (*Anser albifrons*)

2011

Kaikki havainnot:
UTS Sirman pello 26.4. 1 p (Olli Honkanen), Sirma 4.-5.5. 1 p (Kari Westerlund),
SAL Puukkolampi 27.4. ja 3.5. 1 p (RMI),
MUO Ylinen Utkujärvi 9.5. 1 +2kv NE, metsähänhien mukana (OPK),
SOD Torvinen 5.12. 3 p, v (Ensio Ollila).

2012

Havaittiin UTS, POS, KMJ, KOL ja INA. Utsjoen Sirman pelloilta ilmoitettiin 14.-22.5. enimmillään 4 lintua (PPo).
Lisäksi Utsjoelta Piesjänsä 12.6. 2 p (AHm, Matti ja Heikki Luokkamäki).
Havainnot muualta:
POS Nilojokisuu 1.5. 1 E (MHe, IMa),
INA Mielikköjärvi 5.5. 1 2kv p (JHo, JNi, OO),
KMJ keskusta 14.-17.5. 2 p (PAa, OPK, LMa, Hannu Kettunen, Kari Teräntö),
KOL Äkäslompolo 4.7. 2 p (Vesa Kaulanen).

Kiljuhanhi (*Anser erythropus*)

2011

UTS Välimaa 12.-13.5. 3p (PPo), 15.5. 2p (PPo) ja 18.5. 1p (PPo) Norjan puolella Sirman pelloilla. Pukutuntomerkkien perusteella viisi eri lintua!

2012

UTS Välimaa 15.-16.5. enimmillään 3p Norjan puolella Sirman pelloilla (PPo).

Merihanhi (*Anser anser*)

2011

Havaintoja 33, kahtena edellisenä vuonna parikymmentä.
Vuoden ensimmäinen jo maaliskuussa: YLI Kuivakangas 10.3. 1 p (Jouko Ylisaukko-oja, Pasi Jolma, ArK).
Seuraavat kuukauden päästä: PEL Pellojärvi, Hannunranta 10.4. 2 m S (JH).
Keväällä enimmillään:
INA Mellanaapa, jätevedenpuhdistamo 24.4. 4 p (JHo, ES),
PEL Lempeä 24.4. 4 NE (JH),
MUO kk, Niemenpää 1.5. 4 p (LMu).
Syksyllä vuoden suurimmat tokat: YLI Portimojärvi 11.-20.8. 12 p, suurin osa nuoria lintuja (AJa, Tjo),
PLK Arvospuoli 17.11. 8 p (Kirsti ja Juhani Pelkonen, Arto Keto-Tokoi),
PLK Saunavaara, Lintuniemi 15.11. 9 p ja 21.11. 5 p (Arto Keto-Tokoi ym.).
Viimeksi mainitut myös vuoden viimeiset havainnot lajista.

2012

Lajista ilmoitettiin 52 havaintoa vuonna 2012, jotka koskivat noin 170 yksilöä, selvästi enemmän kuin edellisinä vuosina. Havainnot pääosin keväältä, kesällä ja syksyllä laji havaittiin kerran.
Kevätmuuton alku 14.4. usealla paikalla: KMJ Joutsijärvi, Käsmänjoki 1 p (PAa, Mikko Kellokumpu),
RAN Ahvenniva 1 m N (EPä, JPä),
YLI Pessakoski 1 p (TTa, JSa) ja

Pessalompolon silta 1 p (TTa).

Keväällä enimmillään
ROV Oikarainen 26.4. 22 p (APk).
Kesähavainto: INA Muddusjärvi,
Vasatokka 25.6. 1 p (Veikko Forsberg ym.)
Syksyn ainoat SOD Vajukoski 13.9. 2 nous S (OPK).

Kanadanhanhi (*Branta canadensis*)

2011

Kanadanhanhihavaintojen laskeva trendi jatkui, nyt kuusi ilmoitettua havaintoa (2009 15, 2010 10).
SOD Uimaniemi 23.4. 1 (kyläläiset),
RAN Portimo, Simojoki 24.4. 1 m NW (EPä, HPä, JPä),
POS kk 2.5. 3 W (MHe),
KOL Äkäslompolo, Jokiniemi 9.5. 2 p (Vesa Kaulanen),
SAV Värriö 13.5. 1 p (Tapio Ahonen),
KMJ Pitkäsilta 17.5. 1 p (PAa).

2012

Erittäin paljon havaintoja edellisvuosiin nähden. 61 havaintoa 109 yksilöstä.
Havainnoissa toki jonkin verran päällekkäisyyksiä.
Ensimmäiset keväällä Rovaniemellä: Vennivaara 14.4. 2 E (SKo), Ounaskoski 23.4. 1 N (VVA) ja Louejärvi 23.4. 1 p (Sirpa Marttila).
Kevään suurin parvi YLI Portimojärvi 30.5. 9 nous, NE (JSa).
Syksyltä 2 havaintoa: ENO Iitto 23.9. 4 p (Viktor Mannela) ja ROV Saarenkylä 24.9. 1 kiert (MBä).

Valkoposkihanhi (*Branta leucopsis*)

2011

Valkoposkihanhihavaintojen määrä jatkaa kasvuaan, nyt 19 havaintoa (2008 6, 2009 7, 2010 13)
Ensimmäiset POS Ahvensalmi 25.4. 3 W (MHe) ja YLI Aavasaksa 29.4. 1 (Arja Huczowski, Keijo Leinonen).

Kemijärvellä havaittiin toukokuun puolenvälin tienoilla useita valkoposkiparvia: Pitkäsilta 16.5. 25+6+2 p ja 17.5. 26+12 p (PAa). Syksyltä yksi havainto ja samalla vuoden suurin parvi INA Mellanaapa 30.8. 45 SE (OO).

2012

Havaintoja selvästi edellisvuosia vähemmän, vain seitsemän. KIT Kaukonen 20.4. 1 m S (Ahti ja Mimmi Kulppi), PEL Pellojärvi, Hannunranta 14.5. 24 m N (JH), RAN Toivakan pellot 18.5. 2 p (AHm), SOD Petkula 9.6. 2 p (ilm. OP), PLK Kairanaapa 14.6. 1 p (Christer Casagrande, Jaakko Hynninen), KMJ Kallaanvaara, jätevesiallas 16.6. 1 p (AHm), ROV Aronperä 19.6. 15 p (AHm, AMä, OMä).

Sepelhanhi (Branta bernicla)

2011

Pitkästä aikaa havainto lajista alueeltamme, edellinen vuodelta 2008. UTS Karigasniemi 3.6. 1 p (Tarja ja Vesa Huhtala).

2012

Vuoden 2011 tapaan havaittiin yksi lintu: ROV Aronperä 22.6.-23.6. 1 p (VNi ym.)

Lumihanhi (Anser caerulescens)

2011

Ei havaintoja.

2012

ROV Oikarainen 28.4. 2m seitsemän metsähanhen parvessa (APk).

Ristisorsa (Tadorna tadorna)

2011

Vuoden ainoat ROV Hirvas, Kemijoki, Isosuvanto 15.4. 2 k p (VI).

2012

Viime vuosina lajista on tehty 1-2 havaintoa vuodessa, 2012 havaittiin kolmesti: INA Kaamanen 15.5. 1 p (Päivi Sirkiä, Peter Uppstu), KMJ Pitkäsilta 17.-19.5. 1 p (PAa, AHm, OPK, LMa, PPI), ENO Käkkälöjoki, Iittämä 21.5. 1 p (Pekka Sulkava).

Mandariinisorsa (Aix galericulata)*

2011 ei havaintoja.

2012

Poikamiespari asusteli 10.5.-14.6. Enontekiön Hetassa ylittään valtakunnallisenkin uutiskynnyksen. Linnut havaitsi ensimmäisenä Jukka Simula. Pöntössäkin majailleelta parilta odotettiin kovasti jälkikasvua, mutta ymmärrettävistä syistä ”pesintä” ei oikein onnistunut. Viimeinen havainto Hetan keskustasta 14.6., jolloin paikalla enää 1 lintu (AHm). RAN Saariharju - Lehto-oja 9.-12.5. (Tiina Saarijärvi, Laila Saarijärvi, Kirsti Säaskilahti ym.).

Haapana (Anas penelope)

2011

Ensimmäiset varhain, jo huhtikuun alussa: KOL Ylläslompola 5.4. 1/1 p (Tapani Rantahalvari). Seuraavat vasta reilun kahden viikon päästä: KIT Karinnokka 22.4. 1/1 p (ETa), YLI Portimojärvi 23.4. 1/ p (AJa, TJo). Kevään suurin keräntymä PEL Pellojärvi 8.5. 86 p (ISp). Kesällä parhaimmillaan toista sataa: YLI Kannalanlahti 22.7. 108 p (TTa). Isoimmat syysparvet löytyivät niin ikään länsikairasta: MUO Putaanranta 13.9. 250 p (Jouni Sakki), ENO Sotkajärvi 14.9. 105 p ja 24.9. 123 p (TLe), PEL Pellojärvi, Hannunranta 17.9. 136 p (ISp) ja 25.9. 350 p (JH, ELh). Syksyllä viimeiset: ENO Vuontisjärvi, Pöyrisjokisuu 30.10. 1 p (TLe), PEL Säynäjäjärvi 9.11. 1 p ja 13.11. 1 p (JH).

2012

Kevään ensimmäiset havaittiin Kittilässä: Karinnokka 24.4. 1/1 p (ETa) ja sairaalan ranta 25.4. 1/1 p (Hilka Suomalainen). Keväällä eniten KOL Kurtakko, Myllymaa 17.5. 90 p (PPe) ja ROV Niskanperä 16.5. 70 p (JJ). Syksyn suurimmat keräntymät MUO Muonionjärvi, Puthaanranta 1.9. 200 p (KLa) ja KMJ Pitkäsilta 30.8. 150 p (PAa). Syksyllä marraskuulta 2 havaintoa: ROV Sairaanranta 17.11. 1 p (IK) ja INA Solorjärvi 20.11. 1 p (SPa).

Amerikanhaapana (Anas americana)

2011 ei havaintoja.

2012

Yksi havainto: KMJ Särkikangas, Riekonniemi 18.5. 1/ p (PAa, THi).

Harmaasorsa (Anas strepera)

2011

Ainoastaan kaksi havaintoa (vuonna 2010 12, 2009 14 ja 2008 22 havaintoa): INA Mellanaapa, jätevedenpuhdistamo 9.5. 1/ p (JNi, JPa) ja Ivalojokisuu, Juurakkovuopaja 24.5. 2/ p (Mika ja Kirsti Vainio).

2012

Havaintoja edellisvuoden notkahdusta selvästi paremmin. Kaikki havainnot: ROV Paavaliemi 14.5. 1/1 p (Petri Kemppainen, IK, IRa, Virpi Maunuvaara), Souharinlampi 20.-21.5. 2/ p (IK, PKr, AMä, Timo Koutaniemi) ja 22.-24.5. 1/ p (JSn, AMä), UTS Teppanansaari 18.5. 1/ p (PPo), INA Ivalojokisuu, Juurakkovuopaja 19.5. 1/ p (Minna ja Toni Väisänen), KIT Kenttälä, Nälkäjärvi 29.7. /1 p (JTa), KOL Ylläslompola 24.8. /2 p (PHi), Ylläsjokisuu 5.10. /4 p (PHi), YLI Portimojärvi 3.10. 1 juv/n-puk p (JJa, JSn).

Rovaniemen Aronperän sepelhanhi oli peloton.
©Olli-Pekka Karlin

Tavi (*Anas crecca*)**2011**

Alueellemme poikkeuksellinen talvihavainto oli ROV Ounaskoski 14.1. /1 p (Anja Haavikko).
Muutto käynnistyi melko normaalisti: ROV Ounaskoski 19.4. 1/1 p (JSn, TSn, ARu, VPe, MLe, AMä, JJa, Ritva Mäkinen), Kuolajokisuu 21.4. 1/ p (AMä). Suurimmat kevätkeräntymät: ROV Paavalniemi 5.5. 35 p + 16 nous (VI), PEL Arvosjoki 11.5. 70 p (MO), INA Ivalojoisuu 15.5. 50 p (OO), Juurakkovuopaja 20.5. 63 p (JHo, JNi, OO, ES).
Syksyllä suurimmat keräntymät: ENO Sotkajärvi 31.8. 80 p (TLe), SOD Korvanen 17.-18.9. yli 200 p (OP), Lokka 30.9. 186 p (SLa), INA Harjuntausjärvi 5.10. 100 p (MR), KIT Jauhjärvi 8.10. 60 p (Esa ja Marketta Lehikoinen).
Viimeiset marraskuussa: INA Ahkioniemi 4.11. 1 p (SPa) ja PEL Säynäjärvi 9.11. 1 p ja 13.11. 1 p (JH).

2012

Kevään ensimmäiset havainnot 26.4.: ROV Ounaskoski 1/ p (VI, JJa, RKa, AMä, VPe) ja KIT Salmijärvi 1/1 p (MJo, Katariina Lonnakko).
Kevään suurimmat keräntymät Rovaniemen Vikajärveltä: 12.5. 118 p (OPK, LMa), 13.5. 140 p (VI) ja 14.5. 255 p (HJa).
Enimmillään muualla MUO Muonionjärvi, Puthaanranta 16.-17.5. 110 p (KLa, LMu).
Syksyllä eniten INA Harjuntausjärvi 19.9. 180 p (OO, Kalle Niskanen, Eero Savolainen) ja SOD Vuotso, puhdistamo 24.9. 200 p (SLa).
Viimeiset havainnot lokakuun lopulta Ylitorniolta: 25.10. Pessanranta 1 n-puk (JH) ja 26.10. Aavasaksa 1 n-puk (TTa).

Sinisorsa (*Anas platyrhynchos*)**2011**

Alkuvuonna havaintoja talvehtivista linnuista ENO, MUO, PEL, POS, RAN, ROV, SAL, UTS ja YLI. Eniten talven uhmaajia jälleen ENO Palojärven Palojoella: 10.1. 7/3 p (TLe).
Ensimmäiset muuttajat maaliskuussa: SAL Pyhäjoki 15.3. 2 p, päätelty tuoreista jäljistä lumella (Ari-Antti Aska) ja INA Kettujoen silta 20.3. 1/1 p (Vesa Luhta).
Kevään isoimmat keräntymät KIT maatalouskoulu 26.4. 35 p (JTa, Tapio Seppälä) ja SOD Siurunmaa ja Onnelan pellot 28.4. 30 p (EY).
Syksyllä laskettiin kolmesti sata lintua: ROV Ounasjokisuisto 15.9. 120 nous (JJ), KMJ Jätevesijärvi 1.9. 105 p (PAa) ja YLI Kuivakangas 23.10. 100 p (JSa).
Vielä joulukuussa havaittiin MUO, PEL, ROV ja YLI. Viimeiset ilmoitukset ROV Ylinampa, Raudanjoki 26.12. 5 p (Tuomo Ollila) ja MUO kk, Jerisjokisuu 27.12. 1/ p (LMu).

2012

Ilmoituksia tammi-helmikuulta ENO, INA, PEL, POS ja UTS yhteensä yhdeksältä paikalta. Muuton alkua vaikea arvailla, mutta mahdolliset ensimmäiset saapujat KMJ Enijärvi, Enikoski 7.3. 3 p (Ahti Majava).
Suurimmat kevätkeräntymät POS Ahvensalmi 1.5. 74 p (MHe) ja KMJ Juujärvi 5.5. 70 p (Kari Peuna).
Syksyn yli sadan linnun keräntymät: ENO Puosujärvi 6.10. 105 p (TLe), YLI Kuivakangas 27.10. 114 p (TTa), SOD Iso-Moskujärvi 13.9. 150 p ja 26.9. 163 p (OPK), KMJ jätevesijärvi 30.8. 106 p ja 8.9. 170 p (PAa).
Joulukuulta ilmoituksia ENO Näkkälästä (Eero Nenonen), INA Akujärveltä (ES), MUO Jerisjoelta (LMu, KLa) ja PEL

Sirkkakoskelta (Markku Sirkka).

Jouhisorsa (*Anas acuta*)**2011**

Ensihavainto YLI Portimojärvi 23.4. 1/1 p (AJa, TJo).
25.4. jo usealla paikalla: ROV Harjulampi 1/1 p (VPe), Kuolajokisuu 2/1 p (JJa, AMä), KIT Karinnokka 3/3 p (Tapio Seppälä, PLe, ELh), ENO Peltovuoma, Angelijärvi 1/ p (TLe, ELe).
Vuoden suurimmissa keräntymissä 10 lintua: ROV Kivitaipale, Kivijärvi 29.4. 5/5 p (VI), Kuolajokisuu 4.5. ja 5.5. 7/3 p (VI, AMä), ENO Sotkajärvi 13.6. 10/ p (TLe).
Viimeiset havainnot syyskuulta: POS Nilojokisuu 1.9. 8 p (MHe, IMa) ja MUO Puthaanranta 11.9. 6 p (Sakari Vainio, Eeva-Maria Heikkilä).

2012

Muuton alkua 28.4. kahtaalla: YLI Pessakoski 1/1 p (VNi, JSa) ja RAN Portimo, Simojoki 1/1 p (EPä, HPä, JPä).
Kevään suurimmat keräntymät laski JTa Kittilässä 14.5.: maatalouskoulu 24/24 p ja Karinnokka 18/18 p.
Syksyllä selvästi pienemmät keräntymät, enimmilläänkin SOD Vuotso 24.9. 15 p (SLa).
Syksyn viimeiset lokakuussa: YLI Portimojärvi 1.10. 2 p (AHm, ARu) ja KMJ jätevesijärvi 20.10. 1 n-puk p (PAa).

Heinätavi (*Anas querquedula*)**2011**

32 ilmoitettua havaintoa. Muuton alkua: ROV Harjulampi 8.5. 1/1 p (JSn, TSn, IK, PKr, SNy), Harjulampi 9.5. 1/ p (LMu), KIT Kenttälä 9.5. 1/1 p (JTa, Anja Lindroos).

Ei suuria kevätkeräntymiä, enimmillään ROV Harjulampi 14.5. 2/1 p (ARu) ja Kivitaipale, Kivijärvi 8.6. 3/ p (IK).
Kaksi varmistunutta pesintää ilmoitettiin: SAV Ruuvaaja, Kontioharju 12.6. /1+ 5 pm (Philip Borg, Ilkka Paasio, Jarmo Lehtonen, Timo Viljanen), INA Kaamanen, Toivoniemi 24.6. /1 + 8 pm (EVu).
Ei syyshavaintoja, vuoden viimeinen YLI Vähä Meltosjärvi, Pitkäperä 25.6. 1/ p (IK, Heta Kreivi, PKr).

2012

Laji havaittiin alueellamme kuudella paikalla: SOD Kurkiaska 9.5. 2 k p (OP), ROV Harjulampi 12.5. 1/ p (PAa), 17.5. 1/1 (IRa, VPe ym.) sekä 22.5. 1/ p (JSi), KIT maatalouskoulun ranta 17.5. 1/1 p (JTa), UTS Teppanansaari 22.5. 1/1 p (PPo) ja 23.5. 1/ p (JHo, Urpo Karppinen), SAL Aapa-Tuohilampi 31.5. 1/ p (Erkki Ollila, MO) ja 6.6. 1/ p (Merja Niemi), ENO Sotkajärvi 11.6. 1/ p (Ari Lähteenpää, Pentti Murtonen), 14.6. 1/ p (AHm) sekä 16.6. 1/1 p (TLe).
Havaintoja normaalia vähemmän. Vuonna 2011 havaintoja tehtiin 32 ja ja vuonna 2010 19.

Lapasorsa (*Anas clypeata*)**2011**

Kiireisimmät saapuivat tutusti toukokuun alussa: KMJ Luusua 1.5. 1/1 p (Eerik Sotaniemi), ROV Aronperä, Ounasjokisuisto 4.5. 1/ p (VI) ja Arktikumin ranta 4.5. 1/1 p (VI).
Vuoden suurimmat määrät: KMJ Jätevesijärvi 23.6. 5/1 p (PAa), PEL Arvosjoki 10.7. 2 + 6 juv p (Ilkka Sahi), INA Mellanaapa 7.8. ja 10.8. 6 p, poikue(JHo, OO).

Viimeiset havaittiin kahdella paikalla syyskuun ensimmäisenä päivänä: KMJ jätevesijärvi 1 n-puk p (PAa) ja POS Nilojokisuu 2 p (MHe, IMa).

2012

Kiireisimmät saapuivat Ylitorniolle: Kuivakangas 3.5. 1/1 p (TLe, ELe, JSa) ja 3.-4.5. 2/2 p (JSa, IK, ArK) sekä 7.5. 1/1 Kainuunkylä, Kannalanlahti (JSa). Kesältä ilmoitettiin isoimmat määrät: ENO Sotkajärvi 29.6. 3/2 p (JJa). PLK Säynäjärvi 31.7. /1 + 7 juv (Petri Saarinen) oli vuoden ainoa poikuehavainto. Viimeiset lokakuun alussa: YLI Portimojärvi 1.10. 1 p (AHm, ARu) ja ENO Sotkajärvi 6.-7.10. 1 n-puk p (TLe).

Punasotka (Aythya ferina)

2011

Vain 4 havaintoa: SAV Sokli, Loitsalampi 20.5. 1/ p (THi), KIT Kenttälä 24.5. 7/ p, nous (JTa), Köngäs, Munajärvi 25.5. 1/ p (TLe), ROV Olkkajärvi-Olkkalampi noin 15.6. 1/ p (Marja Aikio).

2012

Havaintoja niukasti viime vuoden tapaan, kaikki havainnot: ENO Sotkajärvi 22.-23.5. 1/ p (TLe, ELe), SAL Aapa-Tuohilampi 24.5. 1/ p (RMi), KIT Latvajärvi 24.5. 1/ p (Hanna Järvinen, Reijo Vikman).

Tukkasotka (Aythya fuligula)

2011

Ensimmäiset INA Paatsjoki 22.4. 1/2 p (Aimo Salonen) ja PEL Nivanpää 23.4. 1/1 p (ISp). Keväällä eniten: KOL Ylläslompolo 9.5. 83 p (JTa, Mikko Holopainen) ja 10.5. 80 p (PLe, ELh), INA Mustalakkijärvi 19.5. 70 p (JHo, JNi, OO, ES),

ENO Sotkajärvi 12.5. 57 p (TLe). Kesän suurimmat määrät laskettiin Enontekiön Sotkajärveltä: 5.7. 110 p (TLe), 8.7. 160 p (TLe) ja 28.7. 155 p (Eero, Lauri, Mikko, Sari ja Tuomas Ketonen).

Myös syksyllä sama paikka oli ykkösen: 31.8. 320 p ja 14.9. 322 p (TLe). Viimeiset havaitut marraskuulla: ROV Pullinranta 24.11. 1 n-puk p (ARu) ja INA Lusmaniemi 25.-27.11. 1/ vp p (SPa).

2012

Ensimmäiset havaittiin Rovaniemellä: Ounaskoski 27.4. 4/2 p (AMä) ja 7 p (JLu). Seuraavana päivänä Ounaskosken lisäksi: PEL Nivanpää 4/2 p (JH, TLe, ISp, Arvi ja Marja-Terttu Huttunen, Vesa-Pekka Piippola), YLI Portimojärvi 2/1 p (AJa).

Kevään suurimpia kerääntymiä MUO keskusta, Niemenpää 16.5. 140 p (LMu), ENO Sotkajärvi 22.5. 160 p (TLe) ja YLI Portimojärvi 26.5. 170 p (JSa).

Kesälläkin havaittiin suuria kerääntymiä: KIT Munajärvi 5.7. 140 p (IRu, JSi) ja ENO Sotkajärvi 24.7. 150 p (TLe).

Syksyn suurimmat kerääntymät elokuussa ENO Sotkajärvellä 11.8. 170 p, 15.8. 200 p ja 17.8. 220 p (TLe) sekä syyskuussa KMJ Alakallaanvaarassa 16.9. 130 p (PAa) ja 23.9. 166 p (PAa, AHm). Vuoden viimeiset YLI Pessalompolo 26.10. 1 n-puk p (TTa) ja PLK Arvospuoli 24.-25.11. 1 n-puk p (Arto Keto-Tokoi).

Lapasotka (Aythya marila)

2011

Muuton alku KOL Ylläslompolo 9.5. 1/1 p (PHi) ja SAV Iso Sarvilampi 10.5. 1/1 p (Irja ja Matti Harju). Keväällä enimmillään 4 lintua: SOD Sompiojärvi 28.5. 2/2 p (PAa, AHm, TKa). Syksyllä myöhäisimmät Kolarissa:

Ylläslompolo 11.9. /1 p (PHi, Lasse Virta) ja Äkäslompolo 6.11. 3 p (Tapani Rantahalvari).

2012

Ensimmäiset KIT Narikka 16.5. 2 p (EPe). 17.5. edelleen Kittilässä: Karinnokka 1/1 p (TLe, Mikko Holopainen), mutta myös Kemijärvellä: Pitkäsilta 17.-20.5. 1/1 p (PAa, AHm, OPK, LMa). Kevään ja vuoden suurin parvi SAL Leusjärvi 20.5. 20 p (THä). Mainita kannattaa myös KMJ Alakallaanvaara 23.9. 2 k + 11 n-puk p (PAa, AHm) ja ROV Paavalniemi 5.10. 7 p (APe). Myös vuoden viimeiset havainnot Paavalniemestä: 7.10. 1 p (MBä) ja 4 p (OPK, LMa).

Kyhmyhaahka (Somateria spectabilis)

2011 ei havaintoja.

2012

SOD Ilmakkijärvi 5.6. 1 n p (Ari Väätäinen, OP, ONy, OPK). Edellinen havainto LLY:n alueelta vuodelta 1985.

Allihaahka (Polysticta stelleri)

2011 ei havaintoja.

2012

Yksi havainto: ROV Vikajärvi, Pieskanmukka 11.-12.5. 1/ jp p (HJa ym.). Laji havaittiin alueellamme edellisen kerran vuonna 2009.

Alli (Clangula hyemalis)

2011

Ensihavainnot UTS Vuolit Cuokkajavri 8.5. 2/2 p (JA) ja KOL Ylläslompolo 10.5. 1/1 p (PLe, ELh). Keväällä enimmillään: INA Akujärvi 17.5. 14 p (JNi, ES) ja 19.5. 26 p (ES), ENO Kilpisjärvi, Sahkalahti 10.6. 14 p (TLe, ELe). Syksyllä: ENO Ragatjavri 7.8. 12 ad + 17 pull (Joni Sundström, Helena Pirttisaari), KOL Äkäslompolo 12.10. 20 p (PHi, PiH). Marraskuussa havaittiin Enontekiöllä, Kittilässä ja Rovaniemellä. Viimeiset ROV Sairaalanranta 21.11. 1 p (Sami Tuomela) ja Länsikangas, Lompolotie 22.11. 1 n-puk p, oli laskeutunut tielle mutta lähti lentoon (IK, Reedik Oksa).

2012

Muutto käynnistyi huhtikuun lopulla: INA Solojärvi 27.4. 1/ m (SPa). Seuraavat toukokuussa: ROV Ounaskoski

Vikajärven allihaahka menehtyi kalaverkkoihin.
©Olli-Pekka Karlin

7.5. 1/ p (LMu, Esko Nevala, Paula Nevala) ja YLI Portimojärvi 12.5. 1 p (TTa).

Vuoden suurimpia ilmoitettuja määriä: KOL Äkäslompola, Kesänkijärvi 7.10. 15 m (PHi, PiH),

INA Mielikköjärvi 18.5. 19 p (ESi), ENO Pitsusjärvi 16.-18.8. 25 p (Mikko Karjalainen, Antti Mankinen) ja 21.-23.8. 26 p (Joonas Jussila).

Marraskuulta 4 havaintoa, vuoden viimeiset PEL Lempeä 29.11. 5 lask (JH, Hillevi Halonen) ja ROV Paavalniemi, Marjalampi 30.11. 1 p, toisen siipensä menettänyt yksilö, lopetettiin (Markus Korteniemi).

Mustalintu (Melanitta nigra)

2011

Kevään ensimmäiset Kemijärvellä: Luusua 25.4. 4/2 p (PAa) ja 25.4. keskustan venesatama 1/2 (PAa).

Seuraavat KIT maatalouskoulu 26.4.

12/10 p (PLe, JTa, Tapio Seppälä) ja INA Toivoniemi 26.4. 9/13 p (Vesa Juntunen).

Enimmillään ROV Paavalniemi 7.5. 23 p + 35 kiert (ARu, HJa, EHu) ja Salmijärvi 16.-18.5. 37 p (ARu) sekä syksyllä SOD Korvanen 13.8. 49 E, 2a (OP).

Viimeiset ROV Lainas 22.11. 6 p (VPe) ja SOD Vajusuvanto 9.12. 1 n-puk p (Sami Tuomela).

2012

Kevätmuuton alku ROV Valajaskoski 25.4. 2/1 p (VI, ARu, JSn) ja KMJ Kulmunki 28.4. 2/1 p (EJo).

Kevään suurin ilmoitettu määrä RAN Simojärvi, Kaitajärvi 6.5. 51 p (PAa). Kesällä eniten SAL Hautajärvi, Halijärvi 12.6. 30/34 p (Joni ja Jukka Raivio) ja syksyllä KIT Köngäs 8.10. 60 p (MJo) sekä KMJ Alakallaanvaara 6.10. 100 p (PAa).

Vuoden viimeiset ilmoitetut Inarista:

Ukonjärvi 27.11. 2 p (Mauri Sydänmetsä)

ja Sолоjärvi 2.12. 1 p (SPa).

Pilkkasiipi (Melanitta fusca)

2011

Muuton alku näyttää osuvan aika lailla säännöllisesti toukokuun kymmenennen ja viidennentoista päivän väliin, nyt ensimmäiset SOD Peurasuvanto 7.5. 1/ (OP) ja PEL Lankojärvi, Pekonniemi 11.5. 1/1 p (Tuomo Waara).

Seuraavat havainnot ENO Jatuni, Lintujärvi 16.5. 5/ p (PPi), KIT kk 17.5. 3/ (OP ym.) ja MUO Puthaanranta 17.5. 3 p (LMu).

Isoimmat määrät keväältä: ENO Sotkajärvi 21.5. 40 (TLe ym.) ja 20.5. 32 p (TLe, ELe).

Takalon Juha seurasi Kittilän Kenttälässä pilkkasiipien pesintöjä, enimmillään näkyi 21.7. 3 n + 22 pm. Varmistettuja pesintöjä ilmoitettiin Kittilän lisäksi Enontekiöltä ja Inarista:

ENO Sotkajärvi 10.8. /1 + 3 pientä pm (TLe),

INA Siitajärvi 12.7. /2, joista toisella 4 pm (OO), Iso Ahvenjärvi 31.8. 34 p, joista ainakin 2 poikuetta 5+8 pm (JA).

Viimeksimainittu myös syksyn suurin keräntymä.

Viimeiset ROV Lainas 23.11. 2 p (TLe, AMä, ARu) ja Kirkonjyrhämä 24.11. 1 p (TLe, ARu, RKa, Marko Junttila).

2012

Muuton alku:

SOD Kurkiaska 15.5. 3/ (Markus Salmi ym.),

PEL Pellojärvi, Hannunranta 16.5. 3/4 p (JH),

KMJ Pitkäsilta 16.-17.5. 5 p (PAa).

Toukokuun suurin parvi KOL

Ylläslompola 22.5. 9/9 p (PLe).

Kesäkuussa eniten SAL Termusjärvi 2.6. 13/12 p (MO).

Marraskuulta havaittiin kolmesti: ENO

Kilpisjärvi 12.11. 4 + 1 p (Tuomas Heikkilä, Oula Kalttopää), MUO keskusta, Muonionjoki 23.11. ja 28.11. 1/ p (TLe).

Pilkaniska (Melanitta perspicillata)

2011

Kahden viime vuoden tapaan yksi havainto: ENO Sotkajärvi 20.5. 1 k jp p (Leena ja Jorma Heikkonen, ELe, TLe).

2012

INA Kaamasentie 10.6. +2kv k p (Fernando del Valle ym.)

Telkkä (Bucephala clangula)

2011

Viime katsauksessakin mainittu Inarin Lusmaniemen naaraspukuinen lintu onnistui talvehtimisessaan, viimeinen varma havainto 10.4. (SPa). Tammikuussa havaittiin lisäksi Rovaniemellä:

Ounaskoski 13.1. 2 k p (Anja Haavikko). Varhaisimmat muuttajat ROV Vikaköngäs 27.2. 1/1 p (Esko Nevala, Paula Nevala) ja Ounaskoski 12.3. 1/1 p (JJa).

Vuoden kaikki vähintään sadan linnun keräntymät.

ENO Sotkajärvi 31.8. 220 p ja 14.9. 155 p (TLe),

PEL Pellojärvi, Hannunranta 2.6. 151 p (JH) ja 23.5. 104 p (JH) sekä 8.5. 100 p (ISp).

Joulukuussa havaintoja kolmelta paikalta:

INA Paatsjoki 5.12. 1 n p (PPo),

KIT Sirkka, Myllyoja 13.12. 1 n-puk p (MJo),

ROV Ounaskoski-Lainas 24.-30.12. 1 n-puk p (VPe, VVa, JJa, KJo, RKa, Seija Ålander).

2012

Rovaniemen Ounaskoskella joulukuussa 2011 oleskellut yksilö jatkoi sulassa eloaan helmikuulle asti. Viimeinen havainto ilmoitettiin 4.2. (OSä).

Tammi-helmikuulta ei muualta ilmoitettu

yhtään lintua.

Kevätmuuttajia alkoi ilmaantua maaliskuun lopulla:

RAN Simojoki, Kaitavirta 25.3. 1/ p (Eeva Sarajärvi),

PEL Sirkkakoski 29.3. 1/1 p (TRa),

KIT Kinisjärvi 29.3. 1/1 p (PLe, Tuula Jääskö).

Kevään suurin keräntymä ROV

Viirinkylä-Tennilä 1.5. 200p (VRu, Leena Ruokanen).

Suuresti kokoonnuttiin myös: KMJ

Särkikangas 8.6. 150 p (Pekka Saikko) ja PEL Pellojärvi, Hannunranta 6.6. 128 p (JH).

Syksyiltä vuoden suurimmat keräntymät, tutusti ENO Sotkajärveltä: 19.8. 270 p ja 11.10. 220 p (TLe).

Marraskuussa nähtiin vielä INA, ROV ja YLI.

Joulukuussa enää INA Sолоjärvellä: 2.-3. ja 16.12. 1 p (SPa). Tarina ei saanut onnellista loppua: 21.12. 1 kuollut (SPa).

Uivelo (Mergellus albellus)

2011

Yksi talvihavainto: ROV Vikajärvi, Luusua 27.2. /1 p (HJa).

Muutto käynnistyi ROV Hirvas,

Isosuvanto 17.4. 1/ p (ARu) ja YLI Portimojärvi 23.4. 1/1 p (AJa, TTa, TJo).

Kevään ja kesän suurimmat yksilömäärät ROV Kuolajokisuu 27.4. 6/6 p (JJ) ja INA Kaamanen Toivoniemi 13.6. 20 p (Jukka Hintikka, Antto Mäkinen, Timo Janhonen). Syksyllä enimmillään SOD Kelujärvi 6.10. väh. 80 p (OP) ja ENO Kelottijärvi 24.9. 60 p (TLe).

Marraskuulta neljä havaintoa:

KMJ Isokylä, Lahtelanlahti 6.11. 10 p talvilintulaskennassa (PAa),

SAV Seitajärvi 7.11. /1 p (EY),

INA Ahkioniemi 7.11. 1 n-puk p (SPa), SOD Kelujärvi 9.11. 1 p (OP).

2012

Posiolla hoksattiin vuoden ensimmäiset: Ahvensalmi 23.4. ja 26.4. 2 p (MHe, IMa). 26.4. havaittiin myös Rovaniemellä ja Pellossa: ROV Ounaskoski /1 p (VI) ja PEL Nivanpää /1 p (JH, Marjatta Mäki). Keväällä/kesällä ei suuria kerääntymiä, parhaimmillaan reilut parikymmentä lintua.

Vuoden suurin kerääntymä ja samalla ainoaa yli sadan linnun havainto ENO Kelotijärvi 29.9. 142 p (TLe).

Seuraavaksi eniten SOD Moskujärvellä 26.9. 65 p ja 3.10. 55 p (OPK) sekä SOD Kelujärvellä 3.10. yli 60 p (OP).

Lokakuussa tehtiin vielä paljon havaintoja, marraskuussa ei yhtään. Vuoden viimeinen havainto tehtiin heti joulunpyhien jälkeen: RAN Kaitavirta 26.12. /1 p (Ville Impiö, Helvi Impiö).

Tukkakoskelo (Mergus serrator)**2011**

Muuton alku huhtikuun loppupuolella: ROV Niskanperä 24.4. 1/1 N (IK, Ari Gesell),

INA Nanguniemi, Mielikkiniemi 24.4. 1/ p (JET),

UTS Seitasuvanto 25.4. 1/1 p (Liisa Ahlakorpi).

Keväällä eniten Kemijärven

Kalkonniemellä: 8.5. 12 p ja 9.5. 20 p (MO).

Syksyllä ROV Kirkkolampi 24.9. 29 p (VVa).

Viimeiset havaittiin marraskuussa:

ENO Muotkajärvi, Hietalahti 1.-2.11. 7 p (TLe),

PEL Pellojärvi, Hannunranta 6.11. 1 p (JH),

SAV Seitajärvi 7.11. /1 p (EY).

2012

Muuton alku venähti toukokuun puolelle, tavallisesti ensimmäiset havaitaan jo

huhtikuun lopulla: PEL Nivanpää 3.5. 1/ p (JH).

Seuraavat havaittiin 8.5. usealla paikalla, Rovaniemellä laji nähtiin Petäjäisellä (JSn), Hirvaalla (VI, JSn) ja Niskanperällä (VI, AMä) sekä Pellossa Nivanpäässä (JH).

Keväällä eniten SOD kk 8.5. yli 50 p (PP) ja MUO keskusta, Niemenpää 16.5. 30 p (LMu).

Suurimmat syysparvet niin ikään

Muoniossa: Kemiönniemi, kalakentät 8.10. 50 p (Olli ja Sirkka Tuomaala) ja Muonionjärvi, Puthaanranta 19.9. 100 p (LMu).

Viimeiset havainnot lokakuun lopulta:

ROV Ounasjokisuisto 20.10. 2 p (JSi),

INA Ukonjärvi 20.10. 2 p (SPA)

ja Inari kk 30.10. 2 p (JA).

Isokoskelo (Mergus merganser)**2011**

Tammikuussa havaittiin kahdessa

paikassa: SAL Leusjärvi 7.1. 1 p (THä) ja INA Juutuanjoki, Alakoski 20.1. 1 p (Pasi Nivasalo).

Muutto käynnistyi helmikuulla:

ROV Vikajärvi, Korpikoski 19.2. 1/ (PAa, JJa, Sari Hänninen, Pekka Nyman),

20.2. Inarissa: Ivalo, Saarineitämöjärvi /1 p (OO, Inka, Sami ja Veikko Lappalainen),

Juutua, Jäniskoski 1 n-puk (Heidi Kiviniemi) ja Kettujoki /1 +1kv kuollut

(Andrew Keen),

SOD Kommattivaara 26.2. 1 n, laskeutui tielle, otettiin kiinni ja vapautettiin

Kelukosken voimalan sulaan (Seppo Penttinen).

Keväällä enimmillään MUO

Muonionjärvi, Putaanranta 17.5. 60 p

(LMu) ja PEL Pellojärvi, Hannunranta 4.5. 41 p (JH).

Syksyn isoimmat kerääntymät niin ikään Länsikairassa:

MUO Jerisjärvi 22.9. 1200 p (PSu) ja

Kutuniva 24.9. 1000 p (PHi),

YLI Portimajärvi 8.10. 1100 p (TTa, JSa),

PEL Pellojärvi, Hannunranta 6.11. 462 p (JH).

Marraskuulta paljon havaintoja eri puolilta aluettamme, mutta joulukuussa enää yksi havainto: YLI Lohijärvi 7.12. 1 p (JSa).

2012

Alkuvuonna yksi lintu havaittiin

muutaman kerran ROV Juotasniemellä:

27.1.-9.3. (AHm, Jukka Makkonen, PAa).

Maaliskuulta havainto Ranualta: Kaitavirta 3.3. /1 p (Matti Melamies).

Varsinainen kevätmuutto käynnistyi huhtikuun alkupuolella:

YLI Pessakoski, Pessaniva 7.4. 1 p (JSa),

Vuennonkoski 8.4. 1/ p (JSa),

ROV Oikarainen, Raudanjoki 8.4. 1/1 p (AMä).

Kevään suurin kerääntymä KMJ Pitkäsilta 17.5. 54 p (OPK, LMa).

Syksyllä SOD Kelujärvi, Seprukari 10.9.

700 p (OPK) ja 10.10. yli 1000 p (OP)

sekä MUO Kemiönniemen kalakentät 8.10. 1100 p (Olli ja Sirkka Tuomaala).

Marraskuulta ilmoitettiin 17 havaintoa, joulukuulta 3.

Vuoden 2 viimeistä ilmoitettua SOD

Petkula 8.12. 1 vp p (OP) ja SAV Arajärvi 3 p (Veijo Ylilokka).

Pyy (Tetrastes bonasia)**2011**

Pyytiheys RKTL:n

riistakolmiolaskennoissa oli 4,2 yksilöä/km², missä on reilu nousu vuoden 2010 lukuun (2,3). Poikasosuus (poikaslintujen prosenttiosuus kaikista havaituista) oli 51 %, mikä oli edellisvuoden tasoa. (Helle & Wikman 2011)

Pohjois-Lapista havaintoja ENO 6 ja INA 47. Inarissa nähtiin 4-5 poikuetta.

2012

Riistakolmiolaskennoissa pyytiheys laski lähes puoleen edellisvuotisesta ollen 2,2 yksilöä/km². Poikasosuus oli 42 %. (Helle & Wikman 2012)

Pohjois-Lapissa tehtiin ENO 6 ja INA 27 havaintoa. Ainoa poikuehavainto INA Ivalo, Salmenranta 21.-24.9. 4p, poikue pihassa (OO).

Riekkko (Lagopus lagopus)**2011**

Riekkotiheys riistakolmiolaskennoissa lähes kolminkertaistui vuodessa ollen nyt 4,4 yks./km² (1,5 v. 2010).

Poikasosuudeksi laskettiin 60 %. Pohjois-Lapin kanakoiralaskennoissa tiheys oli peräti 11,3 yks./km².

Suurin ilmoitettu yksittäinen parvi oli SOD UKK-puisto, Hammaskuru 22.11. 24 (PPo).

2012

Riistakolmiolaskennoissa todettu rivakka kannankasvu vaihtui jyrkkään pudotukseen, tiheys oli vain 1,6 yks./km², eli lukema palasi lähes kahden vuoden takaiseen. Poikasosuus oli 55 %. Pohjois-Lapin riekkolaskennoissa käveltiin 150 tutkimuslinjaa (580 km) ja riekkotiheydeksi saatiin 5,2 yks./km², mikä Paasivaaran ym. (2012) mukaan oli ”heikkoa keskitasoa”.

Vuoden suurin parvi INA Kuivajärvi 3.3. 60p (PPo, Jari Kangasniemi).

Kiiruna (Lagopus muta)**2011**

Peräti 138 havaintoa eli tuplaten viime vuosien lukuihin verrattuna. Havaintopaikat kuitenkin vanhoja tuttuja, eli havaintojen lisäys selittynee normaalia aktiivisemmalla retkeilyllä. Havaintokunnat ENO, INA, KOL, MUO, SAL, SOD ja UTS. Suurimpia määriä eri paikoilta:

SOD Kiilopää 17.9. 34 p, kahdessa parvessa (MR),
MUO Pallas, Vatikuru 26.7. 15 p, 2 poikuetta (LMu),
ENO Kilpisjärvi, Saana 1.7. 12 p (Marko Dahlman), myös 23.7. 12 p (Otso Häärä).

2012

Havaintoja vajaan 200, samoista kunnista kuin 2011. Enimmillään:

SOD Kiilopään koillispuolella 15.3. yht. 62 p (Ari Aalto, Matti Aalto),
ENO Kilpisjärvi, Saana 11.1. 23 p (Otso Häärä), ENO Salmikuru 20 p (Mikko Karjalainen, Perttu Anttonen, Ossi Ruotsalainen), ENO Saivaara 20.3. 18 (Jyrki Torppa),
SOD Ukselmapää 14.9. 17 p (Sakari Karri, Pekka Keinonen).

Teeri (Tetrao tetrix)

2011

Riistakolmiolaskennoissa tilastoitiin 7,4 teertä/km². Muiden kanalintujen tavoin tiheys oli reilusti suurempi kuin vuonna 2010. Poikasosuus oli 62 %.

Suurimmat ilmoitetut parvet Sallasta: Kur-sunjärvi 10.12. 75 (THi, Antonina Hietajärvi) ja Kolvivaara 17.11. n. 60 (RMi).

2012

Teeritiheys puolittui vuodessa: 3,6 yks./km². Poikasosuus jäi 39 prosenttiin. Vuoden isoimmat tokat edellisvuoden ta-paan Sallassa: Naruska 25.1. 100 (RMi) ja Kursu 98 (EVu)

Metso (Tetrao urogallus)

2011

Metsoja nähtiin riistakolmioilla 5,7 km², nousua vuoden takaiseen oli yli 50 %. Poikasosuus laskennoissa oli 48 %. Havainnot Pohjois-Lapin kunnista ENO 45, INA 50 ja UTS 2. Utsjoella todettiin pesintä: Karigas-niemi 1 n + 3 1kv (Janne Kilpimaa, Petri Kuhno).

2012

Metsokanta väheni reilusti riistakolmiolas-kentojen mukaan, tiheys oli 3,6 yks./km².

Korpimetsolla näkyy teeren siipiläikut.
© Olli-Pekka Karlin

Poikasosuus 27 % oli koko maan heikoin. Suurimmat parvet SAL Onkamojärven N-puolella 30 k p (Hannu Oiva, Janne Manninen) ja INA Höyhenvaara 15.4. 24p: kukko ja 23 koppeloa (MR). Pohjois-La-pista havaintoja ENO 38 ja INA 30.

Korpimetso (Tetrao tetrix x urogallus)

2011

KMJ Pajuvaara 21.9. 1/ nous, toinen korpi-metso pyydystetty Kemijärven Luusuassa (Mikko Jokelainen).

2012 ei havaintoja.

Fasaani (Phasianus colchicus)

2011

50 havaintoa, joista noin puolet Rovanie-meltä. Normaalin fasaaniseudun Pöykkölän ja sen lähiympäristöjen lisäksi laji nähtiin Kemijokivarressa (Oikarainen, Viirinkylä, Pekkala, Juotasniemi), Ylikylässä ja Sine-tässä.

Havainnot muualta:

KMJ Soppela 31.1. 2 p (Urpo Soppela),
KIT Tapionkylä 17.5. 1 k p (JTa),
PEL Lampsijärvi 26.9. 3p (Esa Mäki),
PEL Sirkkakoski 16.12.-15.1.2012 2p (Kari Välimaa),
RAN Simojärvi, Aittoniemi 1.8.-4.9. 1 n p (PAa), Saariharju 18.-19.10. 1 k p (Tiina Saarijärvi),
SAV Kuosku 21.3.-10.11. 1k 1n p (Lauri Pellikka, ALK, Lotta Kelloniemi ym.),
YLI Meltosjärvi 9.4.-26.12. 2k 2n (JSa, Sirpa ja Anniina Saarela, JSI ym.).
BongariWebin mukaan Kuoskun fasaanit on alkujaan tuonut alueelle kanakoirien kasvattaja ja kouluttaja, jonka koirilta on jäänyt jokunen lintu löytämättä.

2012

70 havaintoa, joista noin 40 Rovaniemeltä. Muualla nähtiin vuoden 2011 havainnoissa mainitut PEL Sirkkakosken linnut, sekä: RAN Simojärvi 4 havaintoa läpi vuoden,

1-2 p (Rauha Pernu, PAa, Ritva ja Pekka Kortessalmi),
SAV Kuosku läpi vuoden, maksimi 19.1. 8p, 2/6 (ALK),
YLI Meltosjärvet huhtikuulta lokakuulle 11 havaintoa, enimmillään 14.4. 4p (JSI),
POS Mourujärvi 8.6. 3p (PAa, OP ym.),
Vääräjärvi 26.6. 1/ (ALK).

Kaakkuri (Gavia stellata)

2011

Talvihavainto SAV Martti 6.1. 1 p, otettu tieltä hoitoon (Jouni Arvola, Iines Rönin-ki).

Ensimmäiset INA kk 4.5. 2 p (JA) ja KMJ keskusta, Taiteilijanniemi 4.5. 1 ä (PAa) ja PEL Lempeä 5.5. 1 p (JH).

Suurin parvi ENO Kilpisjärvi 23.6. 28 p (AAi).

INA Kaldoaivi, Iijärvi laskenta 12.-14.8. veneellä järvi päästä päähän 26 yks. (OO, ROs, Eino ja Kiki Bogdanoff).

Pesintöjä ENO, INA, KMJ, PLK, SOD, ROV, UTS, YLI.

Viimeiset MUO Torasjärvi 19.9. 2 p (JNi, Aila Niemelä), ROV Norvajärvi 28.9. 1 juv p (JSi) ja SOD Lokka 12.-13.11. 1 1kv p (SLa).

2012

160 havaintoa.

Ensimmäiset KMJ Luusua, Kulmunginnie-mi 29.4. 1 p (PAa), ROV Oikarainen 6.5. 3 p (APk) ja KMJ Isokylä 7.5. 2 p (PAa). Suurimmat määrät INA Iijärvi 4.8. 32 p gavialaskenta (OO, ROs, Eino ja Kiki Bogdanoff), ENO Kilpisjärvi 15.7. 16 p (AAi), UTS Pulmankijärvi 24.7. 10 ad p (Pasi Alanko, Markus Lampinen, Matti Mäkelä, Petteri Mäkelä) ja SOD Orajärvi 28.8. 10 p (OPK).

Viimeiset INA Juutuanvuono 9.10. 6, lähti-vät NE (MR).

Kuikka (*Gavia arctica*)**2011**

Ensimmäiset saapuvat totutusti vapun aikoihin: INA Juutuanvuono 29.4. 1 p (JA), KMJ Pitkäsilta 4.5. 1 p (PAa) ja POS Ahvensalmi 5.5. 1 p (MHe).

Suurimmat määrät POS Kitka, Mourusalmi 14.7. 21, joista 12 p ja 9 kiert (Olli Lamminsalo),

ENO Sotkajärvi 21.5. 20 (TLe), INA Kaldoaivi, Iijärvi 12.–14.8., laskenta veneellä järvi päästä päähän 20 yks. (OO, ROs, Eino ja Kiki Bogdanoff), POS Livojärvi 8.9. 19 (Seppo Hyvärinen, Raija Hyvärinen).

Pesintöjä todettiin ENO, INA, KMJ, MUO, PLK, PEL, POS, ROV, SAL ja UTS.

Viimeiset POS Livojärvi 22.10. 1 p (MHe, Osmo Heikkala), RAN Simojärvi, Aittoniemi 21.10. 2 p (PAa) ja KIT Kirkkojärvi 18.10. 1 p (PLe).

2012

378 havaintoa, alueen joka kunnista havaintoja.

Ensimmäiset KMJ Juujärvi 29.4. 1 p (PAa) ja 6.5. 3 p (Kari Peuna) ja ROV Paavalniemi, lintutorni 5.5. 1 mN (EHu, HJa).

Kevään suurimmat yksilömäärät POS Soudunjärvi 15.5. 35 p (MHe, IMa) ja KMJ Luusua, Kulmunginniemi 13.5. 34 p (PAa).

Kesän suurin yksilömäärä SAL Hietajärvi 21.8. 22 p (THi).

Syksyllä eniten INA Vätsäri 6.9. 20 p (Timo Hämäläinen).

Viimeinen YLI Miekajärvi 4.11. 1 p, lumisade pysäyttänyt sulaan (VNi).

Amerikanjääkuikka (*Gavia immer*)

2011 ei havaintoja.

2012

INA Juutuanvuono 17.8.-7.9. +2kv p (Kirsi Schildt, Markku Stylman, JA ym.).

Amerikanjääkuikka viihtyi kauan Inarissa.
©Olli-Pekka Karlin

Pikku-uikku (*Tachybaptus ruficollis*)**2011**

ENO Sotkajärvi 28.9. 1 juv (TLe) ja RAN kk, Ranuansalmen silta 22.11.2010-1.1. 1 p (ONä, Martti Melamies ym.).

2012

ENO Periläkoski 21.11.-23.12. 1 p (TLe, JHo, AHm, Erkki O. Mäkelä).

Silkkiuikku (*Podiceps cristatus*)**2011**

YLI Portimojärvi on paras paikka nähdä silkkiuikku Lapissa. Ensimmäiset saapuivat järvelle 5.5. 2 p (JSa), eniten 25.6. 6 ad + 6 juv (TTa) ja viimeiset järvellä 8.10. 1 p (TTa, JSa).

Muualla:

ROV Harjulampi 1.5.–14.9. pesintä onnistui (VPe ym.), SOD Orajärvi 25.5.-4.6. 1 p (PPi, OP), Kelujärvi jo 9.5. 1 p (OP), 21.-28.6. 2 p (PKi, TLa, Veli-Pekka Viklund, Kari Helin) ja heinäkuussa 2 ad + 2 juv (Pekka Kustula), Kitinen 12.11. 1 tp p (SLa), RAN Kuhajärvi 29.5. 2 p ja 1.7. 2 p (PAa, AHm, ARu), KMJ Pitkäsilta 8.-10.5. 2 p (PAa, JJ).

2012

Ensimmäiset ROV Harjulampi 10.5. 1 p (APe ym.) ja YLI Portimojärvi 12.5. 4 p (JH ym.).

Muut havainnot kunnittain:

KMJ ent. pumppuasema 28.5. 2 p (PAa), Sairaalaniemi 10.6. 1 p (PAa), MUO Muonionjärvi 11.6. 1 p (KLa), PEL Orajärvi 26.5. 2 p, pesänrakennusta (JH), Pellojärvi 7.6. 1 p (JH), RAN Kuhajärvi lintutorni 7.6. 2 paria (IRu, JSi), Kuhajärvi, Peuralahti 7.6. 1 p (IRu, JSi), Portimojärven lintutorni 11.6. 2 p (Ari Lähteenpää, Pentti Murtonen), ROV Harjulampi pesintä onnistui 18.7. ad + juv (LMu), Kuolajokisuu 12.7. ad + juv (Pekka Rahko), suurin havaittu määrä

Kuolajokisuulla 16.5. 7 p (JJ), SOD Kelujärvi 16.5. 1 p (OPK) ja 9.7. 2 ad (Juha Honkala), Orajärvi 4.6. 1 kiert (OPK), YLI Portimojärvi enimmillään 22.9. 18 p (TTa), Iso Meltosjärvi 3.6. 1 p (JH, EPe, Markku Sirkka). Viimeinen YLI Portimojärvi 10.10. 2 p (JH).

Härkälintu (*Podiceps grisegena*)**2011**

Ensimmäiset hyvin aikaisin SOD Kelujärvi 23.4. 4 p (Pekka Kustula). Seuraavat normaalimpaan aikaan: YLI Portimojärvi 5.5. 2 (JSa), KMJ keskusta 10.5. 1 p (PAa), YLI Iso Meltosjärvi 11.5. 5 p (JKi, PKi). Poikueita nähtiin vain kahdella paikalla: YLI Portimojärvellä enimmillään 23.7. 21 ad + 15 juv (TTa) ja ENO Sotkajärvellä 23.7. 1 ad + 3 juv (TLe). Myöhäisimmät lokakuussa: YLI Portimojärvi 3.10. 1 (JSa) ja SOD Kelujärvi 3.10. 1 juv p (OP) sekä 10.10. 1 tp p (OP).

2012

Ensimmäiset YLI Portimojärvi 12.5. 3 p (JH ym.), KMJ Pitkäsilta 14.5. 1 p (PAa) ja PEL Pellonjärvi, Hannunranta 14.5. 2 p (JH).

Pesintöjä todettiin KMJ Särkikangas 14.-16.9. 1 juv (PAa ym.), RAN Roosinginjärvi 6.6. 10 p, 2 pesää (IRu, JSi), SOD Kelujärvi 24.8. 1 ad + 1 juv (ilm. OP), YLI Portimojärvi 19.7. 2 ad + 3 juv, 2 ad + 2 juv, 4 ad, yht. 22 p (AJa). Viimeiset KMJ Särkikangas 6.10. 1 juv p (PAa) ja YLI Raanujärvi 25.10. 2 p (JH).

Mustakurkku-uikku (Podiceps auritus) 2011

Tavattiin kahdeksalla paikalla: ENO Hetta, ”Elmerinlampi” 13.5.-3.7., pesintä onnistui (Kimmo Vaara, TLe, ELe), Sotkajärvi 13.5. 1 p (TLe), KIT Vedenottamo 17.5., pesintätulos epävarma (ETa, JTa, Mikko Holopainen, Virpi Uusisalmi, PLe, MJo, Katariina Lonnakko), KOL Ylläslompolo 9.5. 2 p (PHi, JTa, Mikko Holopainen), PEL Säynäjärvi 11.5. 2 p (JH, ISp), ROV Niskanperän lintutorni 9.5. 2 p (LMu) ja 10.5. 3 p (VI), SAV Ainijärvi 25.5. 1 p, ensihavainto alueella (THi), YLI Portimojärvi 14.5. 1 p (PKi, TLa).

2012

Birdlifen projektialajista tuli havaintoja vain seuraavista paikoista: ENO Kuttanen, Muoniojoki 15.5. 1 p (Erkki Jaanu, Eero Peltonen), INA Tahkotörmä 15.5. 2 p (JNi, Urpo Karppinen, OO, JHo, ES, Mauri Sydänmetsä), PEL Pellojärvi, Hannunranta 12.5. 2 p (ISp), Nuasjärvi 1 p 3.6. alkaen (Esko Leppälä), RAN Rahaseljänlampi 9.6. 2 p (ARu), ROV Kivitaipale, Ryskäpolku 21.5. 2 p (IRa, Sanna, Ville ja Veera Rautio), Tuomilampi 24.5. 2 paria, toinen rakensi pesää (IRu, JSi), 24.5. 2 än p (AMä), 5.6. pesässä hautomassa (PAa, AHm, TKa), 18.7. 2 ad eri päissä lampea (JSn, TSn), Kaattasjärvi 22.5. 1 p (IRu), SOD Kelujärvi 22.-23.5. 1 p (ALK, OP), YLI Portimojärvi 19.5. 3 p lintutornilla (AJa) ja 3 p Sammaljokisuulla vajaan 2 km päässä tornista (IK), 25.5. 1 p Sammaljokisuulla (JSa) ja 26.5. 3 p lintutornilla (JSa) sekä Meltosjärvi 11.6. 1 p (IK).

Merimetso (Phalacrocorax carbo) 2011

107 havaintoa, joista ilmeisimmät päällekkäisyydet poistamalla jää saldoksi noin 90 havaintoa. Yksilömäärät kuukausittain: huhtikuu 42, toukokuu 16, kesäkuu 5, heinäkuu 2, elokuu 20, syyskuu 57, lokakuu 23, marraskuu 3, joulukuu 3. Pidempään yhdellä paikalla viihtyneet linnut on laskettu vain ensimmäisen havaintokuukauden summiin. Ensimmäiset huhtikuun alussa: KMJ Kalkonniemi 5.4. 1 (PMe) ja ROV Asemieskatu 6.4. n20 N (Ari Laakso). Viimeksimainittu oli myös kevään suurin parvi. Seuraava vasta 20.4. INA Kaamanen, Toivoniemi 1 (Jesse Kröger, Merja Kainulainen) ja sen jälkeen lajia alkoi näkyä yleisemmin. Syksyn suurin määrä SOD Lokka, kalasatama 28.9. 17 p (SLa). Viimeiset joulukuussa: YLI Pessanranta 1.12. 2 p (JH) ja KMJ Juujärvi, Seitakorva 25.12. 1 p (APe, Kari Peuna, EJo).

2012

Vain 57 havaintoa, joissa runsaasti päällekkäisyyksiä. Todellinen havaintomäärä noin 40. Yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 1, huhtikuu 19, toukokuu 8, kesäkuu 4, elokuu 9, syyskuu 45, lokakuu 8. Vuoden aloitti harvinainen talvihavainto: INA Juutua 5.-25.1. 1 p (Erno Salonen, JA ym.) Keväällä ensimmäiset olivat KIT Siitonen 2.4. 11 m (Tapani Rantajääskö, Veikko Siitonen) ja SOD Porttipahta 21.4. 1 (ONy). Siitosen parvi oli kevään suurin. Syksyn ja vuoden suurin parvi SAL Kellosekä 18.9. 15 W (RMi). Myöhäisimmät KMJ Seitakorva 21.-25.10. 1 p (Kari Peuna, AHm) ja ENO Hetta 31.10. 1 p (Esa Kumpulainen).

Jalohaikara (Egretta alba)

2011 ei havaintoja.

2012

Vuoden ainoa: KMJ keskusta, Pitkäsilta 15.5. 1p (Olli Kylli, Tarmo Kylli).

Harmaahaikara (Ardea cinerea)**2011**

Seitsemän havaintoa: KIT Kenttälä 21.5. 1 S (JTa), Pöntsö 8.8. 1 S, seuraili kolmea kurkea (MJo), SOD Ilmakkiaapa 5.6. 1 p (Jukka Koivisto, Pekka Malmi), INA Tirro 22.7. 1 siipirikko, mahdollisesti loukkaantunut (Pertti Sotaniemi) ENO Ropinsalmi 12.8. 1 N, lask Ropijärvelle (Markku Paso, Riitta Peura), KMJ Aittakatu 5.9. 1 kiert (Jarmo Kumpula), INA Kotkajärvi 16.9. 1 nous (Rikhard Ranta).

2012

Harmaahaikara nähtiin 11 paikalla, mutta Rovaniemen havainnoissa voi olla kyse vain yhdestä linnusta. ENO Hetta 29.3. 1 p (Marjatta Palismaa), Vähäniva 3.8. 1 W (Marjo Lindberg, Kaarina Mattila), INA Menesjärvi 30.4. 1 m SW (JA), SOD Moskujärvi 16.7. 1 p (Hannu Krop-su), Luirojoki, Repojoen suisto 21.-23.8. 2 p (Tuomo Kustula), KIT kk, Karinokka 3.8. 1 W (Teemu Tast), PEL Saukko-ojanpää 6.8. 1 SE (Anssi Hietaharju, Eila Hietaharju), ROV Harjulampi 11.8.-23.8. 1 p (Ismo Pyhtilä, AMä, JJ ym.) ja mahdollisesti tai todennäköisesti sama lintu Vuopajantiellä 19.8. (Kaisa Sirén) ja 12.-14.9. eri puolilla Ounasjokisuistoa ja Saarenkylässä (JSi, Merja Konttaniemi, LMa, AHm).

Kattohaikara (Ciconia ciconia) ***2011**

Keskivertovuonna LLY:n alueella tavataan 0-1 kattohaikaraa, nyt nähtiin se yksi: INA Kettujoki 21.-22.5. 1 p (Raimo Waselius, J. Saari).

2012 ei havaintoja.

Mehiläishaukka (Pernis apivorus)**2011**

Vuodelta kertyi 31 havaintoa 36 linnusta. Kevään ensimmäinen tyypilliseen aikaan YLI Kuusivaara 31.5. 1 W (Hannu Hut-tunen). Kesältä havaintoja Etelä-Lapista, pohjoisimmat linnut havaittiin KIT Aakenusjoen silta 21.7. 1 NW (Matti Halonen, EHu) ja MUO Laukukero 16.8. 1 kiert (Hannu Ahonen). Paras määrä KMJ Untamovaara 15.8. 3 (PPi) ja syksyn viimeinen havaittu ROV Napapiiri 10.9. 1 m N (MBä).

2012

Ensimmäiset RAN Ahvenkumpu 19.5. 1 p (JPä), YLI Palovaara 27.5. 1 kiert (JSa) ja POS Aneenvaara, Veresaho 1.6. 1 p (JSi). Kunnittain havainnot ENO 1, KMJ 2, PLK 2, POS 1, RAN 2, ROV 8, SOD 2, YLI 2 Pohjoisin havainto ENO Könkämäenon-varsi, Lammasoaivi 9.8. 1 kiert (AHm, Lenni Hamari). Viimeinen ROV Vikajärvi 23.8. 1 (AHm).

Haarahaikara (Milvus migrans) ***2011**

12 havaintoa noin 10 linnusta (2010 9, 2009 3). Kaikki havainnot: PEL Konttajärvi 26.4. 1 kiert, valokuvattu (Meiju Määttä), E8-tie 29.7. 1 N (Otso Häärä), KOL Ruonajärvi 29.4. 1 ESE (Aili Mäntyranta), MUO Liekopalo 7.5. 1 p (Orvo Öhman), RAN Palovaarantie 8.5. 1 W (EPä, HPä), INA Sammakkoavaara 28.6. 1 p (Veikko Forsberg, Kari Korhonen ym.),

ROV Lamminranta 1.-3.7. 1 p (EPä, Kirsi Pätsi, HPä, VNi, Pekka Punnonen), Kivitaipale 4.7. 1 (EPä), Napapiiri 5.7. 1 (MBä), Kivitaipale 28.7. 1 (IRa).

2012

Viisi havaintoa:

YLI Kuivakangas 4.5. 1 (IK, ArK), POS Porosaari, Visaselkä 9.6. (PAa, Jarmo Ahtinen, Eero Fisk, ONy, OP, Tapio Rautiainen), SOD Lokka 20.6.–24.7. enimmillään 2 (OPK, Jarmo Ahtinen, AHm, LMa), 8.7. INA Mellanaapa 1 SW (JHo, RHo) SAL Kursu 24.7. 1 W (PPi).

Merikotka (Haliaeetus albicilla)

2011

Ainoa talvihavainto ROV Kuusiselkä 3.-7.1. 1 2kv p (IK, OPK, LMa).

Kevään ensimmäiset SOD Lokka 5.3. 1 (Einari Hokkanen), 7.3. SOD Lokan altaalla jo 4 (Einari Hokkanen) ja SOD Vongovanräästäs 8.3. 1 ad E (Markku Paso, Riitta Peura).

Päämuutto maaliskuun lopulta huhtikuulle. Paras määrä SOD Vuotso 24.4. 5 (OHi). Pohjois-Suomen (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Lappi) merikotkien pesintätulos oli hieman normaalia heikompi. Asuttuja revierejä oli 56, onnistuneita pesintöjä 29. Rengastusikäisiä poikasia/onnistunut pesintä oli 1,24 ja poikasia/pari 0,64 (T. Ollila 2011).

Syysmuutto syyskuulta marraskuulle. Joulukuulta havainnot vielä kolmesta linnusta; ROV Kuusiselkä 5.12. 1 (OPK), ROV Vanttauskoski 24.-28.12. 1 (THa ym.) ja SAL Kolvivaara 27.12. 1 (Rmi).

2012

Muutama talvihavainto:

ROV Suolijärvi 11.1. 1 fl (Marko Kunnarri), SAV Tulppio 12.1. 1 1kv p (SLa), UTS Nuorgam 29.1. 1 (Marjatta Kordelin),

INA kk, Savioja 1.2. 1 (Pekka Wäre) ja Paavalijärvi 15.2. 1 fl (PPo).

Kevätmuutto maaliskuussa. Aikuiset linnut ovat reviereillään jo maaliskuun lopussa. Kesältä mainittava, että satelliittimerikotka Meri oleskeli 10.6.–2.7. SOD Lokalla. 11.7. paikalla kävi arviolta vähintään 25 halia syömässä kalakaatopaikalla, suurin osa 2-3kv lintuja (OPK).

Lokakuussa 23, marraskuussa 9 ja joulukuulta 3 havaintoa.

Pohjois-Suomen merikotkien pesintätulos oli normaali. Asuttuja revierejä oli kaikkiaan 57 ja onnistuneita pesintöjä yhteensä 25. Rengastusikäisiä poikasia todettiin kaikkiaan 37 ja poikasia/onnistunut pesintä oli 1,48 ja poikasia/pari 0,65. Vastaavat keskiarvot ajanjaksolta 1977-2012 ovat 1,42 ja 0,90. (Tuomo Ollila)

Ruskosuohaukka (Circus aeruginosus)

2011

Ennätysesiintyminen pohjoisessa. Vuodelta kertyi peräti 112 havaintoa (2010 27, 2009 23). Ensimmäinen PEL Pellojärvi 25.4. 1 k (ISp). Seuraava KMJ Luusua 1.5. 1 (Eerik Sotaniemi). Valtaosa havainnoista touko-kesäkuulta Etelä-Lapin alueelta. Pohjoisin lintu ENO Kelottijärvi 9.5. /1 p (Eero Peltonen).

Pesintään viittaavat havainnot ROV Kivitaipale 30.7. 1/1 + 2 mp (IK) ja KMJ Oinas 26.8. 1/1 + 2 1kv (PHä).

Syksyllä muuttoa elo-syyskuulla. Pohjoisin syksyinen lintu UTS Guogga 15.8. /1 (EA). Viimeinen havainto RAN Palovaarantie 17.9. /1 S (EPä).

Havainnot kunnittain YLI 29, ROV 17, PEL 10, ENO 10, KMJ 10, MUO 8, SOD 7, KIT 5, SAL 4, RAN 3, INA 2, KOL 2, UTS 1, POS 1.

2012

Yhteensä 43 havaintoa, päällekkäisyyksien poistamisen jälkeen kunnittain: ENO 4,

INA 2, KMJ 6, KIT 1, PLK 1, ROV 15, UTS 1, YLI 8 havaintoa. Ensimmäiset RAN Palovaarantie 22.4. 1 n (EPä, HPä) ja Portimojärvi 28.4. 1 ad kiert (IRa, Maria Rantonen). Pesintä varmistettiin ROV Kivijärvi 15.7. kn, pp ja muna (IK). Viimeiset UTS Pulmankijärvi, eteläpuolen suistoalue 20.9. 1kv m N (ALe, WVe, HEr) ja SOD Kiveliö-Lokka tie 22.9. 1 ad n (Antero ja Anja Väänänen).

Sinisuohaukka (Circus cyaneus)

2011

Ensimmäinen YLI Kuivakangas 12.4. /1 (JSa). Seuraavat huhtikuun puolivälin jälkeen, jolloin laji yleistyi. Pesintöjä ei varmistettu yhtäkään. Vuodelta 139 havaintoa jakaantuen eri puolille toimialuetta. Syysmuutto elo-syyskuulla. Paras KMJ Oinas 28.8. 3/1 p (PHä). Viimeiset linnut havaittiin PEL Pellojärvi 9.10. 1/1 (ISp).

2012

Ensimmäiset ROV Niskanperä 23.4. 1k (IK), PEL rautatieasema 24.4. 1k kiert (Jukka Kokkonen) ja ENO Markkina 26.4. 1k p (Tuomo Ollila). Kesäkuulta 20, heinäkuulta 6 ja elokuulta 12 havaintoa. Viimeinen ROV Aronperä, Jängislahti 10.10. 1 1kv kiert (OPK, APe, JSn).

Arosuohaukka (Circus macrourus) *

2011

Havaintoja 11 (2010 7, 2009 1). Ensi kertaan päästiin todistamaan myös pesintä: RAN Mauru 17.7.-20.9. 2 ad + 3 juv (Liisa Haapala). Määrittämisen varmistamiseksi Liisa Haapala sai hilla-reissulla kuvattua maastopoikaset. Osa Ranuan havainnoista koskee näitä Maurun lintuja. ENO Näkkälä Palkisoaivi 3.6. 1 2kv (Jouni ja Saana Meski), Peltovuoma 18.8. 1 1kv (TLe),

RAN Paavola 29.7. 1/ saalistava (OPK, LMa), Palovaara 18.8. 1 1kv (EPä), Palovaara 11.9. /1 (HPä), Palovaara 19.-20.9. 1 1kv (EPä), SOD Siurunmaa 14. ja 21.8. 1 1kv (Seppo Penttinen), ROV Aronperä 16.8. 1/ (HJa), KOL Ylläs 18.8. 1 1kv (Hannu Kivivuori, Teuvo Kivivuori), Ylläslompolo 7.9. 1/ S (Matti Päiviö, Kati Päiviö).

2012

Viisi havaintoa:

RAN Ahvenniemi 28.4. 1n NE (EPä), KIT Karinnokka 18.5. 1 n-puk E (Jouni Kannonlahti, EPe, Anna Tiitola), ROV Ylikylä 19.5. 1 +2kv ad S (Jouni Kannonlahti, Anna Tiitola), INA Nauramajänkä 20.-26.5. 1 n ad (MR, JNi, ES, Sinikka Lonka, Anneli Nieminen ym.), UTS Rusjohoalgi 28.6. 1 n, ”sinisuohaukkanaraan kurittamana” (PPo).

Niittysuohaukka (Circus pygargus)

2011

UTS Pulmanki 18.5. 1/ N (PPo), KOL Rautuvaaran altaat 20.7. 1/ (Tuomas Väyrynen), KIT Kenttälä 27.8. 1 1kv (JTa). SOD Korvanen, 13.-14.8. 1 1kv (OP).

2012

ROV Napapiiri 10.5. 1 (MBä).

Sirosuohaukka (Circus macrourus/pygargus)

2011

Viisi havaintoa vaikeasti määritettävästä lajiparista: INA Ivalojoensuu 7.5. 1 (JET, OO, JNi), SOD Kaarto 7.6. /1 (Heikki Tuohimaa, Tuomas Väyrynen), SOD Korvanen 22.8. 3 p, joista 1 n, 1 nuori ja 1 määrittämätön (OP), ROV Aronperä 2.9. 1 1kv (VI) sekä SOD Korvanen 9.9. 1 (OP). **2012** ei havaintoja.

Kanahaukka (*Accipiter gentilis*)**2011**

Haukkakanta edelleen alamaissa edellisten vuosien heikkojen kanalintukantojen myötä. Pesintöjä harvakseltaan noudatellen mäntymetsän pohjoisreunaa. Alkutilven ja loppuvuoden havainnot tuttuun tapaan taajamien tuntumasta.

2012

Talvihavaintoja ENO, INA, KMJ, KIT, KOL, ROV, SAL ja SOD.

Tavattiin niin erämaassa kuin asutuskeskuksissa. Monet reviirit ovat autioituneet, poikueita tavattiin vähän.

Joulukuulta 14 havaintoa.

Varpushaukka (*Accipiter nisus*)**2011**

Alkuvuoden linnut keskittyivät ROV, josta peräti 26 havaintoa, ehkä samoistakin linnuista. Muualta yksittäisiä INA, KIT, KMJ, PEL, SAL ja YLI. Kevätmuutto maaliskuuhun taitteesta alkaen. Paras päiväsumma ROV Niskanperä 8.5. 3 (IK, PKr, SNy). Pesintähavaintoja niukasti. Syysmuutolla lähinnä yksittäisiä lintuja. Loppuvuoden havainnot totuttuun tapaan taajamien ympäriltä.

2012

Tavattiin talvella tammi-helmikuussa INA 1, KIT 2, KMJ 1, PEL 2, PLK 1, ROV 16 ja YLI 4 kertaa.

Keväällä paras muuttopäivä ROV Paavaliemi 28.4. 11 m + 2 kiert (VI, JSo).

Kesällä taas totutusti nähtiin pääasiassa saalistavia lintuja.

Joulukuulta 13 havaintoa.

Hiirihaukka (*Buteo buteo*)**2011**

34 havaintoa. Ensimmäinen RAN Palo-vaara 3.4. 1 N (EPä, JPä). Seuraavat POS Ahvensalmi 14.4. 2 kiert (MHe). Päämuutto huhtikuun puolivälistä toukokuun

alkupuolelle. Ainoat pesintähavainnot SAV Golgatanmäki 10.8. 2 ad + 2 mp (ALK) ja ROV Patokoski 27.6. 2 juv reng (PLa, OPK, LMa). Syysmuuton paras KMJ Oinas 4.9. a5 m (PHä) ja viimeiset YLI Vähä-Meltosjärvi 8.10. 2 SW, 1 W-E (TTa, JSa).

2012

Ensimmäiset ROV Alakorkalo, jäteasema 23.4. 2 kiert (AMä, ARu), Paavaliemi 26.4. 6 m (ARu, JSn).

Yksi pesintähavainto: ROV Marrasjärvi 5.7. 2 pp, kanahaukka tod.näk. söi pojat (IK, OPK, LMa).

Viimeinen Raanujärvi 19.9. 1p (JH).

Piekana (*Buteo lagopus*)**2011**

Vuoden ensimmäinen jo 28.2. INA Ivalo Alimmainen Maunujärvi 1 (Sami Lappi). Seuraavat niinkään Pohjois-Lapista UTS kk 19.3. 1 (Olli Honkanen) ja INA Tiensuulammet 25.3. 2 (Pasi Peltonen). Päämuutto huhti-toukokuulla. Parhaat päiväsummat ENO Yrjö Kokko -lintutori 25.4. 8 (TLe) ja INA Ivalojokisuu 7.5. Juurakkovuopaja 8 (JET, OO, JNi).

Kesältä paljon havaintoja pesivistä linnuista runsaan pikkunisäkäskannan ansiosta.

Syksyn parhaita päiväsummia mm. UTS Nuorgam 8.9. 14 (Jyri Heino), UTS Tenonlaakso 9.9. 10 (Esa Mäkelä, Seppo Mäkelä) ja INA Petsikko-Keinoai-Nigulasjärvi 3.10. 20 (PPo, Jari Kangasniemi).

Viimeiset vielä joulukuulla ROV Muurola 10.12. 1 (Pekka Ränä), ROV Ahokankaantie 11.12. 1 S (JSi) ja UTS Pikku-Ailigastunturi 28.12. 1 (Katariina Roiha).

2012

Ensimmäiset SOD Tähtelä 30.3. 1 SW (Antero Väänänen), UTS Nuorgam, Pulmankijärvi 3.4. 2 (JET), INA Vironiemi 10.4. 1 p (PPo).

Päämuutto havaintojen perusteella 26.–

28.4., mm. POS Kuovitunturi 26.4. 7 m (Aappo Luukkonen), ROV Paavaliemi 28.4. 16 m (VI, JSo), RAN Ahvenkumpu 28.4. 5 m (EPä, HPä, JPä) ja YLI Portimojärvi 28.4. 6 m (AJa).

Kesällä liikehdintää mm. UTS Nuorgam 27.6. 10 N päivän aikana (Jari Korhonen, Henrik Lindholm), UTS Nuorgam 28.6. 13 p (Veikko Forsberg ym.).

Metsähallituksen kotkanpesätarkistuslennoilla tavattiin 14 pesintää vuonna 2012, kun vuonna 2011 pesintöjä laskettiin 25 (Tuomo Ollila).

Syksyn viimeiset: INA Törmänen 15.10. 1 kiert (Mikko Tanhua), KOL Kesänkijärvi 11.10. 1 S (Sirkka ja Olli Tuomaala, Matti Pikarla) ja ROV Aronperä, Jängislahti 10.10. 1 SW (OPK, APe, JSn).

Kiljukotka (*Aquila clanga*)**2011**

Ei havaintoja

2012

ROV Kivitaipale 15.5. 1ad NE (IRa).

Lisäksi virolainen satelliittilintu Tönn seikkaili eri puolilla aluetamme ja viihtyi ainakin 30.6.-6.7. Muoniossa Muoniojoki-varressa.

Maakotka (*Aquila chrysaetos*)**2011**

Talvihavaintoja ympäri Lappia. Kevätmuutolla vain yksittäisiä lintuja helmikuulta toukokuulle.

Pesimätulos oli erittäin hyvä eikä suuria alueellisia eroja ollut. Haudonta-aikana sää oli suotuisa ja ravintoa oli riittävästi, ja maakotkan tärkeimpiä saalislajeja, jäniksiä ja kanalintuja, oli enemmän kuin vuosiin. Asuttuja revierejä oli enemmän kuin koskaan seurannan aikana, kaikkiaan 340 koko Suomessa, ja onnistuneita pesintöjä kaikkiaan 188, ja niillä ennätysellisesti 239 rengastusikäistä poikasta. Rengastusikäisiä

poikasia/onnistunut pesintä oli 1,27 (vuosien 1971-2011 keskiarvo 1,22) ja poikasia/asuttu reviiri 0,70 (vuosien 1971-2011 keskiarvo 0,56). Vuoden aikana Lapista löytyi 7 uutta reviiriä (T. Ollila 2011).

Onnistuneiden pesintöjen ansiosta runsaasti syyshavaintoja ilman selvää muutonhuippua.

2012

Mainittakoon että satelliittikotka ”Olle” talvehti reviirillään talven 2011-12, mutta talveksi 2012-13 muutti etelään. (OPK) Pesimätulos oli valtakunnallisesti hyvä, vaikka pohjoisimman Lapin tulos oli normaalia heikompi kylmän, sateisen ja pitkän kevään takia. Onnistuneiden pesintöjen keskimääräistä alhaisempi poikasmäärä kertoo heikentyneestä ravintotilanteesta.

Asuttuja revierejä oli enemmän kuin koskaan ennen maakotkaseurannan aikana, kaikkiaan 345. Näistä onnistuneita pesintöjä oli 160 ja niissä todettiin 180 rengastusikäistä poikasta.

Rengastusikäisiä poikasia/onnistunut pesintä oli 1,13 ja poikasia/asuttu reviiri oli 0,52. Vastaavat keskiarvot ajanjaksolta 1971-2012 ovat 1,21 ja 0,56. (Tuomo Ollila)

Sääksi (*Pandion haliaetus*)**2011**

Kevään ensimmäinen jo 16.4. POS Mo-urusalmi 1 (Juha ja Konsta Myllyneva). Seuraavat perinteisempään aikaan kuun loppupuolella 23.4.: UTS Utsjoki 1 (Juha Puroranta) ja PEL Sirkkakoski 1 kiert (Pertti Rautio). Linnut saapuvat suoraan reviereille ja tutuille pesäpaikoille. Pesinnät onnistuivat hyvin.

Syysmuuton paras ”lepäilijämäärä” ROV Vanttauskosken pato 8.9. 4 p (THa). Syksyn viimeinen UTS Moalkejavri 25.9. 1 saalistava (JA).

2012

Ensimmäiset saapuivat huhtikuun lopulla: RAN kk 22.4. 1 N (Tuomo Kiminki) ja ROV Vanttauskoski 23.4. 1 p (Auli ja Kaisa Halonen).

Inarin Lappiin saapui 28.4. INA Alajoki 1 (Harri Lahikainen).

Pesintätulos tavanomainen.

Syyskuulta 18 havaintoa, viimeinen ROV Perunkajärvi 24.9. 1 (Juhani Pekkala).

Tuulihaukka (Falco tinnunculus)**2011**

Näkyvästä lajista runsaasti havaintoja. Ensimmäinen ROV Alakorkalon jäteasema 3.4. 1 (Osmo Tuohino). Seuraava RAN Toivakka 6.4. 1/ (PAa). Kevään paras päiväsumma INA Ivalojokisuu, Juurakkovuopaja 7.5. 4 (JET, OO, JNi).

Runsaiden pikkunisäkäskantojen ansiosta pesinnät onnistuivat hyvin ja poikueet olivat isoja. Lokakuulta havaintoja kuudesta linnusta ja syksyn viimeinen havaittiin RAN Rekilehto 7.11. /1 p (JPä).

2012

Ensimmäiset KMJ Luusua, Autiosaari 9.-14.4. 1 p (PAa), ROV Aronperä, Ounasjo-

kisuisto 17.4. 1 kiert (VI) ja RAN kk 20.4. 1p (Tuomo Kiminki).

Kevään parhaat päiväsummat vaatimatomia: ROV Paavalniemi 28.4. 4 m (VI, JSo), RAN Simojärvi, Topin torni 5.5. 4 (PAa, AHm, TKa, Eeva Sarajärvi).

Pesintöjä vähän.

Syksyn viimeiset SAV Siyliö, Kutuapajan mukka 8.9. 1 n (EY), KIT Pöntsö 28.9.

1 (MJo) ja ROV Paavalniemi 7.10. 1 W (OPK, LMa).

Punajalkahaukka (Falco vespertinus) *

2011 SAL Salmivaara, Kulvakkopalo 9.6. /1 (EVu).

2012

SOD Kurkiaskan th 7.8. 1 k (Mikko ja Antero Väänänen).

Ampuhaukka (Falco columbarius)**2011**

Ensimmäinen jo 7.3. INA Ivalo Saarineitamo 1 ä m N (JNi). Seuraava ENO Leppäjärvi 4.4. 1 (Raija Sulkava). Muutolla vain yksittäisiä lintuja. Kesältä pesintähavain-

*Ampuhaukan poikanen.
©Olli-Pekka Karlin*

toja ympäri toimialuetta. Syksyn viimeiset lokakuulta ROV Aronperä 1.10. /1 (ARu) ja INA Repojoiki 6.10. 1 kv (MR).

2012

Ensimmäiset saapuivat RAN Simojärvi, Välttämönsalmi 9.4. 1 (PAa), SAL Naruska 12.4. 1 än (Pekka Moilanen), YLI Kuivakangas 17.4. 1 SE (Jsa), ROV Niskanperä 17.4. 1 NW (IK). Pohjois-Lapin varhaisin INA Ivalo, Mutamaa 25.4. 1 k (JET).

Metsähallituksen kotkan pesätarkistuslennoilla tavattiin 21 pesintää vuonna 2012, kun vuonna 2011 luku oli 18 pesintää (Tuomo Ollila).

Viimeiset ROV Juotasniemi 1.10. 1 p (AHm), PEL Juoksenki 1.10. 1 n-puk (JH) ja INA Mellanaapa 13.10. 1 k ad p (OO).

Nuolihaukka (Falco subbuteo)**2011**

Havaintoja kertyi peräti 62 (2010 26, 2009 38). Ensimmäinen jo huhtikuulla PEL Välikylä 23.4. 1 N (ISp). Seuraavat 8.5. kahtaalla: RAN Ojavaara 1 (EPä, HPä, JPä) ja KIT Latvajärvi 2 (MJo). Havainnot kunnittain ROV 13, YLI 8, KIT 8, KMJ 5, RAN 5, PEL 5, SOD 5, SAL 4, POS 3, KOL 2, PLK 1, INA 1 ja UTS 1. Pohjoisin havainto UTS Luopmosjohka 26.8. 2 (Ina-Sabrina Tirri).

Pesintää ei varmistettu. Syysmuuttoa elokuulta alkaen. Viimeiset havaittiin KIT Kenttälä 23.9. 1 (JTa) ja RAN Luolavaara 25.9. 2 (EPä, HPä, JPä).

2012

Ensimmäiset RAN Ahvenniemi 21.4. 1 m NE (EPä, JPä), YLI Kaulinranta, Rantakylä 23.4. 1 (Jsa) ja RAN Kaitavirta 23.4. 1 (Tuomo Kiminki).

Pohjois-Lapissa havaittiin ENO Karjalnvaara 21.7. 1 W (Pekka Majuri, Heli Suurkuukka) ja INA Ivalo 5.8. 1 (PPo). Havaintoja muista kunnista KOL 2, KMJ

6, PLK 1, POS 1, RAN 5, ROV 10, SAV 1, SOD 2 ja YLI 5.

Viimeinen KMJ Pitkäsilta 17.9. 1 p (PHä).

Tunturihaukka (Falco rusticolus)**2011**

Tunturi-Lapin pesimäalueiden ulkopuolella havaittiin vain kerran ROV Kuolajokisuu 25.4. 1 NE (VI).

Tunturihaukan pesintätulos oli edelleen heikko. Syynä huonoon pesintätulokseen oli tärkeimmän saalislajin riekon edelleen jatkuva aallonpohja. Asuttuja revierejä todettiin kaikkiaan kuusi ja vain kolmella revierillä pesintä onnistui. Rengastusikäisiä poikasia oli 9 ja poikasia/onnistunut pesintä oli 3,00 (vuosina 2000-2011 2,73) ja poikasia/asuttu revieri oli 1,50 (vuosina 2000-2011 1,77). Pesivän kannan koko on 27-33 paria (T. Ollila 2011).

2012

Talvella tavattiin kahdesti SAV Värriötunturien alueella (PPi, THi). Syksyllä SOD Kiilopään alueella tavattiin kolmesti (Aimo Hoffren, Hannu Ruotsalainen, AHm, PPo). Pesintätulos oli edelleen heikko, syynä yhä riekkokannan aallonpohja. Asuttuja revierejä todettiin vain kuusi ja ainoastaan kahdella revierillä pesintä onnistui. Rengastusikäisiä poikasia todettiin kaikkiaan seitsemän ja poikasia/onnistunut pesintä oli 3,00 ja poikasia/asuttu revieri oli 0,88. Vastaavat keskiarvot ajanjaksolta 2000-2012 ovat 2,88 ja 1,30 (Tuomo Ollila).

Muuttohaukka (Falco peregrinus)**2011**

Kevään ensimmäinen tyypilliseen aikaan ROV Vikajärvi 17.4. 1 (HJa). Seuraavat 21.4.: ROV Jaatila 1 p (AMä) ja Kuolajokisuu 1 p (VI).

Muuttohaukan pesintätulos oli erinomainen. Asuttuja revierejä oli koko Suomessa kaikkiaan 194 ja niistä 158 revierillä pesintä

onnistui. Rengastusikäisiä poikasia todettiin ennätysmäisesti 401 ja poikasia/onnistunut pesintä oli 2,54 (keskiarvo vuosina 1971-2011 2,39) ja poikasia/asuttu reviiri 2,07 (keskiarvo 1970-2011 1,68). Vuoden aikana Lapista löytyi 9 uutta reviiriä (T. Ollila 2011).

Syysmuutto elo-syyskuun taitteessa. Viimeinen havainto ennätysmyöhäisestä ja erikoisesti käyttäytyneestä linnusta KOL Ruonajärvi 25.-30.11. 1 p pihapiirissä (Aili ja Arvo Mäntyranta).

2012

Ensimmäinen RAN Korpivaara 9.4. 1 k m N (JSO).

Viimeinen INA Mellanaapa 1.9. 1ad p (Mika Ilari Koskinen).

Pesintätulos oli normaalia huonompi. Asuttuja reviirejä oli kaikkiaan 167 ja niistä 114 reviirillä pesintä onnistui. Rengastusikäisiä poikasia todettiin kaikkiaan 249. Poikasia/onnistunut pesintä oli 2,18 ja poikasia/asuttu reviiri oli 1,49. Vastaavat keskiarvot ajanjaksolta 1970-2012 ovat 2,37 ja 1,78 (Tuomo Ollila).

Luhthuitti (Porzana porzana)

2011

Puolenkymmenen vuoden tauon jälkeen luhthuitteja harhautui taas Lappiin ja peräti kolmen yksilön voimin:

ROV Aronperä 23.6.-4.7. 1 k Ä reng (JSn, PAa, HJa ym.),
SAL Naruskajoki 2.7. 1 Ä (Jukka Laiho, Markku Laiho, Taina Heikkilä),
KOL Ylläslompola 2.8. 1 Ä (Helena Ales-talo, Mikko Ales-talo).

2012

Yksi havainto: ROV Vitikanpää 1.7. 1 p, ä (Edward Klun).

Liejukana (Gallinula chloropus)

2011

Vuonna 2007 havaittiin yksi yksilö, sa-

moin 2009, ja tämä ”joka toisen vuoden tahti” jatkui näitisti vuoden 2011 yhdellä linnulla: RAN Portimo 16.-22.4. 1 p (ONä, EPä, HPä, JPä, ym.).

2012

Joka toisen vuoden tahti meni sekaisin, kun liejukana nähtiinkin toisena vuonna peräkkäin: INA Kiilopää 12.-14.4. 1p (Maria Tölli, Pekka Hänninen, Risto Kiviniemi ym.).

Nokikana (Fulica atra)

2011

Niukat nokikanavuodet jatkuvat: viisi havaintoa kolmelta paikalta.

YLI Iso Meltosjärvi 7.5. 1 p (VI, OSä),
21.5. 2 p (JH ym) ja 29.5. 1 p ä (JH, MKn, Matti Mäkikyrö),
ROV Ounasjokisuisto 20.7. 1 (RKa),
POS Pienilahti 22.8. 1 p (MHe, IMa).

2012

Vielä niukempaa kuin 2011: vuoden mitaan laji nähtiin vain ROV Harjulammella, jossa 10.5.-11.6. 1 p (APe, PAa, JSn, TSn ym.).

Kurki (Grus grus)

2011

Ensimmäiset tunnustelijat normaalisti huh-tikuun alkupuoliskolla: PEL Konttajärvi 4.4. 4 p (Pentti Määttä), POS Ahvensalmi 12.4. 2 Ä (MHe), KIT Alakylä 14.4. 2 N (Matti Ala-Nissilä). 15.4. jo 4 havaintoa ja siitä lähtien ilmoituksia päivittäin. Pohjois-Lapissa ensimmäinen INA Ivalo, Mella-naapa 21.4. 1 (JET).

Ilmoitusten mukaan muutto oli vilkkaimmillaan 22.-25.4., joskin tätä selittänee paljolti sekin, että kyseessä olivat pääsiäis-pyhät, jolloin harrastajatkin olivat aktiivisesti maastossa. Kevään suurin paikallisten keräntymä KMJ Pitkäsilta 16.5. 66 p (PAa) ja paras muutto RAN Palovaarantie 24.4. 70 m N (3a) (EPä, HPä, JPä).

Syksyllä laskettiin monin paikoin suuria kurkimääriä, enimmillään YLI Kauliranta, Rantakylä 15.9. 186 p (JSa) ja KMJ Kostamo 4.9. 130 p, pellolla ruokailemassa (THi, Antonina Hietajärvi).

Muutto oli vilkkaimmillaan syyskuun alkupuolella, 15.9. jälkeen vain muutama havainto, joista myöhäisimmät:

YLI Kuivakangas, Pahasuo 24.9. 66 nous, S (JSa), Lohijärvi 25.9. 3 (Tuomo Ollila), ROV Lohiniva 28.9. 4 p nous S (Lauri Kleemola).

2012

Muutolla varhaisimmat PLK Kairala 9.4. 1 p (Risto Hakkarainen), SAL kk 10.4. 1 kiert (Esa Karkkola) ja ROV Niskanperä 14.4. 1 NE (IK, PKr). Pohjois-Lapin ensi-havainto INA Mustajärvi 20.4. 1 ä (Mauri Sydänmetsä).

Kevätmuuton paras summa oli RAN Portimojärvi 28.4. 548 m (Ira, Maria Rantonen). Samana päivänä laskettiin kolminu-meroisia summia myös ROV Oikarainen 301 m (APk) ja ROV Paavalniemi 156 m (VI, JSO).

Toinen hyvä muuttopäivä oli 26.4.: ROV Oikarainen 315 m (APk), POS Kuovitun-turi 207 m (Aappo Luukkonen) ja ROV Kivitaipale 201 m (IRa).

Syksyn suurin keräntymä YLI Kuivakan-gas 16.9. 66 (JSa).

Havaintoja harvalukuisesti mutta tasaisesti syyskuun loppuun, viimeiset lokakuun alussa YLI Lohijärventie 1.10. 1 ad 4 juv p (AHm, ARu) ja POS Luksua 3.10. 3 nous (ALK).

Meriharakka (Haematopus ostralegus)

2011

Kevätmuutolta saatiin yhdeksän havaintoa, joista ensimmäiset poikkeuksellisen aikai-sin:

ROV Vikajärvi 7.4. 1 p (Arja Huczkowski, Keijo Leinonen), Vanttausjärvi 12.4. 1 p

(Matti Koskiniemi, Taisto Jaatinen),
INA Paatsjoen silta 22.4. 1 p (JHo, ES, Aimo Salonen),
KOL Äkäslompola, Jokiniemi 28.4. 2 p (PHi, PiH, Vesa Kaulanen),
ENO Peltovuoma 19.5. 1 p (TLe), Ala-Kilpisjärvi 7.6. 1 kiert. (AAi),
SOD Lokka 28.5. 9 p (EY, ALK, Lotta Kelloniemi), Vaalajärvi 26.5.-2.6. 1 p (Ilk-ka Lakotieva, Timo Helle, Pentti Linkola ym.),
SAL Salmivaara, Kotijärvi 29.5. 1 p (PAa, AHm, TKa),
MUO Pallasjärvi 10.6. 1 SE (Hannu Pihla-salo, Seppo Järvinen, Raimo Uusitalo).
Yksi syysmuuttohavainto: SOD Kelujärvi 3.8. 1 p (OP).

2012

Ensimmäiset:

KIT kk, sairaalan ranta 25.4. 1 p (Tero Raita, Hilikka Suomalainen, MJo, PLe),
Karinnokka 8.-9.5. enimmillään 2 p (JTa, MJo, Katariina Lonnakko, ETa),
ROV Paavalniemi 26.4. 1 m (ARu, JSn).
Enimmillään KMJ Luusua, Tuulanniemi 11.5. 4 p (PAa) ja ROV Pahtaja 30.5. 7 p (PLa).

Toukokuussa havaittiin kerrallaan 1-2 lintua myös KIT Kenttälässä, PEL Kaa-rannekoskella sekä ROV Paavalniemessä, Niskanperällä ja Valajaisen altaalla.

Kesäkuulta saatiin neljä havaintoa:

SAL Aatsinki 31.5.-6.6. 2 p (RMi, Erkki Alatalo, Helena Mikkonen, Lahja Alatalo, Merja Niemi),
PEL Lempeä 4.6. 1 N (JH), Pellojärvi 12.6. 1 NE (JH),
ROV Jaatila, Matinmikonperä 26.6. 2 p (VI).

Pikkutylli (Charadrius dubius)

2011

Ensimmäiset vasta toukokuun puolella: KMJ keskusta, Taiteilijanniemi-Hannantie

4.-6.5. 1 p (PAa),
ROV Ounasjokisuisto, Koivusaari 4.5. 1 p (Matti Lempiäinen), Aronperä 5.5. 1 p (VI).
Suurimmat ilmoitetut määrät:
YLI Lylymaanvaaran soramonttu 26.6. 6 p (JSa), 8.7. 13 p (4ad, 9pm) (IK, Heta Kreivi),
ROV Aronperä 25.6. 6 p (LMu), Ounasvaaran hiihtokeskus 26.6. 6 p (2ad 4pm) (VI),
SOD kk, Ratsutie 29.6. 4-6p (OP).
Pohjoisimmat havainnot olivat Sodankylän ohella:
KIT Majavaoja, Palkasvaara 28.6. 1 p (Jari Korhonen),
KOL Rautuvaara 13.5. 2 p (PHi), 25.6. 1 Ä (PHi, PiH), Kurtakko 29.5. 1 p (JH, MKn), SAV Arajärvi 8.5. 1 p (EY).
Elokuun puolelta enää kaksi havaintoa
ROV Aronperä 8.8. 1 p (VI) ja 17.8. 1 nous (VI).

2012

Ensimmäiset saapuivat Rovaniemelle seuraavasti:

ROV Aronperä 24.4. 1 p (JSi, Pekka Suunta), Alakorkalo 24.4. 2 p (ARu, OPK, JJa).
Ainoa huhtikuinen havainto edellisten paikkojen ulkopuolelta oli RAN Toivakka 28.4. 1 p (ONä).

Suurimmat määrät:

YLI Aavasaksa, Närkki 7.5. 5 p (JSa),
ROV Aronperä, Jängislahti 23.6. 6 p (VPe), 15.7. 18 p (JJa, KJo).
Pohjoisimmat havainnot SOD kk 20.5. 2 p (ENi) ja 4.6. 2 p (OP, JKi).

Viimeiset heinäkuun lopussa: KMJ jätevesijärvi 30.7. 3 p (PAa) ja ROV Aronperä 31.7. 1 p (AHm, AMä, OMä).

Tylli (Charadrius hiaticula)

2011

Ensimmäiset:

SOD kk, jätäri 8.5. 1 p (OP),

INA Ivalo, Näverniemi 10.5. 1 p (JET),
KIT Latvajärvi 10.5. 1 p (MJo),
KOL Rautuvaara 10.5. 1 p (PHi).
Kevään ainoa mainittava kerääntymä oli KOL Rautuvaara 13.5. 20 p (PHi).
Kesäkuussa enimmillään SOD kk, jätäri 30.6. 11 ad p (OP).
Syksyn suurimmat määrät:
ENO Porokotajärvi 3.8. 18 p, 5.8. 21 p, 6.8. 28 p ja 13.8. 19 p (TLe).
KMJ jätevesijärvi 25.7. 18 p (PAa).
Vuoden viimeiset:
SOD Korvanen 9.9. 1 m (OP, ONy), 10.-11.9. 1 p (OP),
ROV Aronperä 9.-10.9. 1 p (VI, JSn, TSn),
ENO Porokotajärvi 10.9. 1 p (TLe).

2012

Kevään ensimmäiset ROV Aronperä 3.5. 1 p (Petri Kemppainen) ja YLI Aavasaksa, Närkki 6.5. 1 p (JSa).

Kevään suurimmat kerääntymät:

KOL Rautuvaara 22.5. 10 p (PHi, PiH),
ROV Paavalniemi 26.5. 15 p (IK ym.),
UTS Piesjäkä 14.6. 10 p (Mika Asikainen ym.).

Syksyllä suurimmat kerääntymät samoilla paikoilla kuin edellisvuonnakin:

ENO Porokotajärvi 24.7. 23 p, 31.7. 21 p, 1.8. 12 p, 2.8. 26 p, 7.8. 15 p (TLe),
KMJ jätevesijärvi 30.7. 12 p (PAa).

Vuoden viimeiset:

ROV Ounasjokisuisto 13.9. 1 juv p (PAa),
SOD Iso Moskujärvi 13.9. 1 p (OPK),
MUO Torasjärvi 18.9. 1 p (JNi, Aila Niemelä).

Keräkurmitsa (Charadrius morinellus)

2011

Ensimmäiset:

INA Kaunispää 27.-28.5. 2 p (Mika Vainio, Kirsti Vainio, JH, MKn, Matti Mäkiäyrö),
SOD Kiilopää 27.5. 2 p (Mikko Koho),
Niilanpää 27.5. 2 p (Mikko Koho),
UTS Karigasniemi, Ailegas 28.5. 2 p (PAa,

AHm, TKa).

Ainoa ENO, INA, MUO, SOD, UTS -pesimäalueiden ulkopuolinen havainto ROV Aronperä 25.6. 1 n p (LMu, VVa).

Suurimmat kerääntymät:

SOD Kiilopää 6.7. 16 p (3ad, 1ad 3pm, 1ad 3pm, 1ad 4pm) (Olli Salminen, Rauha Salminen),
ENO Korkea-Jehkas 9.7. 12 ad p (VVa, RKa), 6.8. 23 p (AAi), Termisvaara 14 p (Joni Sundström, Helena Pirttisaari).
Viimeiset elokuun lopussa: UTS Guivi 23.8. 6 lask (Ina-Sabrina Tirri ym.) ja MUO Palkaskero 30.8. 8 p (Jorma ja Anneli Pulkkinen).

2012

Ensimmäiset hyvin aikaisin, joskin vuonna 2010 varhaisin yksilö saapui myös samana päivänä: SOD Petkula, Ilmakkaapa 9.5. 2 p (Jyrki Harju).

Seuraavat KOL Kurtakko, Myllymaa 17.5. 1 p (PPe) ja YLI Kuivakangas 19.5. 2 p (AJa, Mikko Jaako).

Muut pesimäalueiden ulkopuoliset havainnot:

PEL Turtola 21.5. 4 p (JH),
KIT Levi 22.5. 20 p (EPe),
ROV Aronperä 23.-24.5. 1 p (OMä, AMä, VPe, JSn ym.),
SOD kk 23.5. 4 p (Hannu Hietanen), Tettonen 23.-27.5. enimmillään 4 p (OP, ONy),
Vasavaaranaapa 29.5. 6 p (OPK).

Sallan pesimäalueelta saatiin yksi havainto: Värriötunturi 30.5. 8 p (THi).

ENO, INA, MUO, SOD, UTS -pesimäalueilta ei ilmoitettu yhtään yli kymmenen linnun kerääntymää.

Pallas-Yllästunturin kansallispuiston eteläisin havainto koskee todennäköisesti jo muuttomatkalle lähtenyt lintua: KIT Aakenustunturi, Pallilaki 28.8. 1 juv p (Kirsi ja Juha Nousiainen).

Viimeiset syyskuun alussa, joista viimeisin muuttoreitin varrelta:

SOD Kiilopää 1.9. 4 1kv lask (Veli-Pekka Honkanen), 2.9. 8 p (3ad, 5 1kv) (Mats Björklund, Thomas Hulten),
POS Riisitunturi 6.9. 1 p (Vesa Valkola).

Kapustarinta (Pluvialis apricaria)

2011

Ensimmäiset

ROV Niskanperä 17.4. 1 m (LMu, ARu),
24.4. 1 ä (IK, Ari Gesell),
RAN Toivakka 23.4. 5 p (PAa), 24.4. 1 p (PAa),
YLI Kuivakangas 24.4. 4 p (TTa).
Suurimmat kevätmuutonaikaiset kerääntymät:

SOD Tettonen 12.5. 35 p (OP), Myllykylä 13.5. 25 p (OP),
KIT Pakatti 7.5. 18 p (PLe),
KMJ Pitkäsilta 10.5. 18 p (PAa),
INA Ivalo, Pikku-Petsamo 13.5. 19 p (JHo).

Kesäkuukausilta laskettiin enimmillään: ENO Kilpisjärvi, Ailakkavaara 26.6. 29 p (AAi), Termisvaara 3.8. 35 p (Joni Sundström, Helena Pirttisaari).

Syksyn suurin kerääntymä SAV kk 22.9. yli 20 p (Tapio Strand).

Sen jälkeen tehtiin enää kaksi havaintoa: SOD Korvanen 1.10. 1 W (OP) ja UTS kk 1.10. 1 p (Jani Hoffren).

2012

Ensimmäiset:

ROV Vikajärvi 22.4. 1 p (HJa), Jaatilan-
saari 26.4. 1 ä (AMä),
KMJ Juujärvi, Koivujänkä 23.4. 1 p (Mikko Jokelainen),
INA Mellanaapa 26.4. 1 ä (OO, ES).

Kevätmuuton maksimit huomattavasti edellisvuosia suurempia: YLI Nuotioranta 9.5. 170 NE (2a) (JSa), 10.5. Purasenvaara 73 p (JSa), Kannalanlahti 12.5. 67 p (TTa).
Kesäkuukausien suurimmat määrät:

UTS Karigasniemi, Ailigas 30.7. 38 (12 p, 26 kierto) (Tuula Granroth, Liisa Kilpeläi-

nen),
 ENO Korkea-Jehkas 1.8. 30 p (Perttu Anttonen).
 Syyskuulta saatiin vielä useita parvihavaintoja. Suurimmat:
 KMJ Isokylä, Karsimustie 16.9. 21 p (PAa, AHm),
 INA Kiilopää 13.9. 20 kiert (Risto Suksi),
 Kaunispää 20.9. 25 p (Jouko Olkio), Uru-
 pää 23.9. 32 p (Jouko Olkio).
 Vuoden viimeiset jälleen lokakuun alussa:
 ROV Aronperä 2.-3.10. 2 p (JJ, JSn, APe),
 4.10. 3 p (AMä, ARu, APe, Jorma Kemp-
 painen) ja 6.10. 1 p (OPK, LMa).

Tundrakurmitsa (Pluvialis squatarola) **2011**

Vuosittaiset havaintomäärät ovat jo pitkään vaihdelleet kolmen ja neljän välillä, nyt viisi havaintoa:
 INA Sarviniemi 9.5. 1 jp NNE (MR),
 KMJ jätevesijärvi 13.6. 1 p (PAa),
 KOL Äkäslompola, Kuertunturi 3.7. 1 Än (PHi).
 SOD Korvanen 27.7. 6 ad p (OP), Kelujärvi 21.9. 1 W (OP).

2012
 Kaikki havainnot syyskuulta, joista Kiilopään paikalliset linnut olivat melko poikkeuksellisia:
 SOD kk, Kiviharju 12.9. 1 ä yömuutolla S (JKi), Kiilopää 13. ja 15.9. 2 juv p (Risto Suksi, Jyrki Mäkelä) ja vielä 19.9. 1 p (AHm),
 PLK Kokkosniva 16.9. 1 p (AHm),
 KMJ Oinas 17.9. 2 m (PHä), jätevesijärvi 23.9. 1 p (PAa).

Töyhtöhyppä (Vanellus vanellus) **2011**

Ensimmäiset:
 ROV Alakorkalo 6.4. 1 p (JSn),
 YLI Kauliranta, Rantakylä 7.4. 1 p (JSa),
 PEL Ratasjärvi 7.4. 1 p (JSa).

Kevään suurimmat kerääntymät ja suurin muutto:
 ROV Niskanperä 15.4. 17 p (VI), Apukka 19.4. 19 p (VI),
 PEL Lempeä 22.4. 13 N (JH, THa, Auli Halonen).
 Kesäkuussa enimmillään YLI Kuivakangas, pellot 25.6. yht. 44 p (JSa).
 Syyskauden suurimmat kerääntymät:
 YLI Kuivakangas 12.7. 37 p (JSa), Litti-
 äisvuoma 22.7. a50 ad p (AJa), Aavasaksa,
 Närkki 9.-10.8. 17 p (JSa),
 KMJ Isokylä, Kärppäläntie 7.7. 15 p (PAa).

Viimeiset elokuun lopulla:
 YLI Kauliranta, Rantakylä 12.-24.8. 1 p (JSa),
 ROV Koivusaari 18.8. 5 kiert (EHu), 25.8. 4 p (EHu).

2012
 Ensimmäiset jo maaliskuun puolella:
 ENO Keinovuopio 27.3. 1 p (Sinikka Kultima, Aarne Kultima),
 ROV Ounaskoski 28.3. 1 p (RKa, VPe, VVa), Alakorkalo, Isoaavantie 2.4. 1 p (Mikko Huuskonen).

Pohjoisin kevähavainto tosi pohjoisesta:
 UTS Pulmankijärvi 27.4. 1 N (Sakari Karri).
 Keväiset kerääntymät olivat huomattavasti edellisvuotta suurempia. Enimmillään:
 ROV Jätkänkyläntilän sula 23.4. 75 p (ARu, VVa, AMä, JJa, LMu, RKa), Alakorkalo 25.4. 32 p (Petri Kemppainen),
 YLI Kuivakangas 24.4. 36 p (JSa), 26.4. 122 p (JSa), Aavasaksa, Närkki 26.4. 44 p (JSa).
 Muutolla enimmillään ROV Paavalniemi 28.4. 16 m (4a) (VI, JSn).
 Kesäkuun suurin kerääntymä SOD Ilmakkiaapa 14.6. a14 p (ENi).
 Syyskauden kerääntymät vaatimattomia:
 YLI Rantakylä 14.7. 14 p (TTa) ja KMJ Isokylä, Karsimustie 15.7. 4 p (PAa).

Viimeiset ilmoitetut ROV Aronperä 25.7. 1 p (VPe) ja 31.7. 1 p (AHm, AMä, OMä) sekä YLI Kauliranta, Rantakylä 7.9. 1 p (JSa).

Isosirri (Calidris canutus)

2011
 Edellisvuoden tapaan vain yksi havainto:
 ROV Aronperä 17.8. 2 kiert (VI).
2012 ei havaintoja.

Pulmussirri (Calidris alba)

2011
 Toinen peräkkäinen vuosi, jolloin lajia ei havaittu alueellamme. Vuosina 2006-2009 tehtiin yksi pulmussirrihavainto per vuosi.
2012
 Yksi lintu pistäytyi Kemijärven kaupungin uimarannalla: KMJ keskusta, Pöyliöjärvi 16.-17.8. 1 p (THi, Antonina Hietajärvi, PAa, AHm).

Pikkusirri (Calidris minuta)

2011
 Kaikki havainnot syksyltä:

KMJ jätevesijärvi 3.8. 4 1kv p (PAa),
 ROV Aronperä 20.-22.8. enimmillään 3 p (VI, JLu ym.), 9.9. 1 p (VI, JJ), Harjulampi 11.9. 2 p (ARu),
 YLI Haapakoski 27.8. 1 p (JSa), Taronie-
 mi, Jaukkuri 5.9. 1 p (JSa).

2012
 Peräti viisi havaintoa kevätmuutolta:
 KOL Kurtakko 17.5. 3 p (PPe), Rautuvaara 22.5. 1 p (PHi, PiH),
 KIT Karinnokka 18.5. 7 S (Jouni Kannonlahti, EPe, Anna Tiitola),
 ROV Aronperä 22.5. 1 p (MBä), Niskanperä 25.5. enimmillään 2 p (AMä, IRa, ARu, LMu, JSn, TSn).
 Syksyltä vain kaksi havaintoa: KMJ jätevesijärvi 6.8. 1 1kv p (PAa) ja ROV Ylikylän uimaranta 24.8. 1 1kv p (AHm).

Lapinsirri (Calidris temminckii) **2011**

Kevään ensimmäiset:
 KOL Rautuvaara 13.5. 2 p (PHi),
 MUO Äkäsjoki, Tamminiva 14.5. 1 p (PHi), Matalahti 17.5. 2 p (Mikko ja Heli

Nykanen).
Kevätmuuton suurimmat keräntymät
KMJ jätevesijärvi 22.5. 13 p (PAa) ja INA Mellanaapa 29.5. 8 p (OO).
Ja syksyllä enimmillään ROV Aronperä 20.8. 4 p (VI), jonka jälkeen havaittiin ainoastaan:
INA Mellanaapa 22.-24.8. 1 p (OO, JHo, JNi),
ROV Aronperä 26.8. 1 ä (VI).
2012
Ensimmäiset havaittiin samana päivänä, 17.5., monin paikoin:
KOL Rautuvaara 6 p (PHi),
ROV Juotasjärvi 1 p (JH, THa), Kuolajokisuu 1 p (JJ, Marja-Liisa Kaisanlahti), Niskanperä 16 p (PLa, IK).
ROV Niskanperältä laskettiin mukavia lapinsirrikeräntymiä pitkin toukokuun loppua, enimmillään 25.5. 20 p (AMä, IRa, ARu) ja 29.5. 28 p (AMä).
Muualla enimmillään ROV Aronperä 23.5. 15 p (Sakari Harju, Päivi Väisänen) ja SOD kk, Lintuniemi 19.5. 18 p (OP).
Syksyn keräntymät olivat
YLI Vuentokoski 16.7. 8 kiert (AHm),
KMJ jätevesijärvi 6.8. 6 p (PAa),
KIT Karinnokka 17.8. 5 p (AHm).
Viimeiset KMJ Särkikangas, Riekonniemi 19.8. 2 p (PAa) ja ROV Aronperä 25.8. 1 S (PAa, AHm).

Kuovisirri (*Calidris ferruginea*)

2011

Kolme havaintoa:
KMJ jätevesijärvi 19.7. 1 jp p (PAa),
ROV Aronperä 20.8. 2 p (VI, JLu),
SOD Korvanen 16.9. 1 SW (OP).

2012

Edellissyksyn tapaan laji havaittiin jälleen kolmessa paikassa:
YLI Kuivakangas 14.7. enimmillään 5 vp suosirriparvessa (JSa, TTa),
KMJ jätevesijärvi 25.7. 1 jp p (PAa),

ROV Aronperä 31.7. 2 juv nous (AHm).

Merisirri (*Calidris maritima*)

2011

Neljä havaintoa pesimäalueilta:
ENO Käsivarren erämaa-alue 29.6. 1 ad (RWi, TWi) ja noin 3 km:n päässä ko. paikasta 1.7. 1 ad + munapesä (Miika Kotila, Aleksi Piispanen, Sami Haapakoski), ENO Käsivarsi (reilut 11 km edellisistä pohjoiseen) 23.7. 1 ad var. ja noin kilometrin päässä siitä 1 ad 4 juv (Tuomas Kankaanpää, Kalle Meller, Laura Meller, Tero Kirjosalo).

2012

Kolme havaintoa, joista yksi tammikuulta ja kaksi poikkeuksellisesti keväältä.
INA Ivalo 26.1. 1 kuollut (Jouni Lukkari, OO),
UTS Muotkatunturin erämaa-alue 10.5. 1 p (PPo, Esa Vuomajoki),
KIT Vedenottamo 20.5. 1 p (JTa).

Suosirri (*Calidris alpina*)

2011

Kevään ensimmäiset:
POS Nilojokisuu 2.5. 1 p (MHe),
ENO Jatuni, Lintujärvi 9.5. 6 p (Erkki Jaanu, Eero Peltonen), Vuontisjärvi 11.5. 1 p (TLe),
INA kk 13.5. 1 p (Vesa Juntunen).
Vain yksi isompi parvihavainto: SOD Sompiojärvi 28.5. väh. a10 m (PAa, AHm, TKa).
Heinä-syyskuulta ilmoitettiin vain 16 lintua, joista viimeiset INA Mellanaapa 9.9. 1 kiert (OO, JNi) ja ROV Ounasjokisuisto, Koivusaari 25.9. 2 juv p (LMu).

2012

Kevään ensimmäiset
ROV Juottaan tekojärvi 12.5. 2 p (THa),
Vikajärvi, Aittaniemi 13.-14.5. 1 p (HJa, VI),
KMJ Myllykumpu 14.5. 4 p (PAa).

Suurimmat määrät:

INA Juurakkovuopaja 15.5. 6 p (MR),
ROV Niskanperä 17.5. 6 p (PLa), 19.5. 10 p (MBä).
Syksyn ainoat parvet, joista syyskuiset havainnot olivat myös vuoden viimeiset:
YLI Kuivakangas 14.7. 37 p (JSa, TTa),
ROV Ounasjokisuisto 13.9. 6ad 3juv p (PAa),
SOD Iso Moskujärvi 13.9. 3 p (OPK).

Jänkäsirriäinen (*Limicola falcinellus*)

2011

Ensimmäiset:
ROV Kivitaipale, Kivijärvi 15.5. 1 p (JJa),
INA Lemmenjoki, Isoaapa 19.5. 2 Än (OO, JHo, JNi, ES),
MUO Mielmukkavaara 24.5. 1 p (OPK).
Muutonaikaisia keräntymiä ei havaittu, vaan suurimmat yksilömäärät ilmoitettiin pesimäsoilta:
PLK Kilpiaapa 17.6. 8 p (Ari-Pekka Auvinen),
KIT Nunaravuoma 4.7. 8 p (PPe),
INA Buresoaivi 8.7. 10 p (MR).
Elokuun puolelta vain yksi havainto: INA Peltojoenjätkä 16.8. 1 p (OO, Arto Saikonen).

2012

Ensimmäinen todella aikaisin SAV Värriöjärven luusua 8.5. 1 p (EY).
Seuraavat:
KIT Maatalouskoulun ranta 17.5. 1 p (JTa),
SOD Viiankiaapa 23.5. 1 Ä (ENi),
UTS Luomusjoenjätkä 23.5. 2 p (JHo, Urpo Karppinen).
Tavalliseen tapaan suurimmat yksilömäärät laskettiin pesimäsoilta:
SOD Suikeloaapa 26.6. 7 rev (IRu, JSi),
29.6. Kaarrevuoma 10 rev (IRu, JSi),
ENO Lauantaijätkä 1.7. 5 ad 2 pm (Kalle Meller),
KIT Sikkolanvuoma 5.7. 8 rev (IRu, JSi).

Elokuulta ei ilmoitettu yhtään havaintoa, mutta viimeinen oli sitäkin myöhäisempi: SOD Viiankiaapa 11.9. 1ä (OPK).

Suokukko (*Philomachus pugnax*)

2011

Saapui edellisvuoden tapaan sopivasti Tornien taisto –päivänä:
SAL Kivelänaukea 7.5. 2p (PAa),
KMJ Pitkäsilta 7.5. 2k p (PAa),
KIT Pakatti 7.5. 2 p (1k1n) (PLe),
PEL Pellojärvi, Hannunranta 7.5. 5k p (JH, ISp, Pekka Salminen, Sara Salminen, Simo Valkonen),
YLI Portimojärvi 7.5. väh. 50 p (VI, IK, AKr, TKr, OSä, JSa).
Kevään suurimmat keräntymät YLI Nuotioranta 14.5. 110 p (PKi, TLa) ja KMJ Pitkäsilta 16.5. 100 p (PAa).
Syysmuutolla enimmillään:
PLK Kilpiaapa 26.7. 23 p (PSa),
SOD Kelujärvi 5.8. a14 kiert (OP),
KOL Kielisenvuoma 12.8. 12 p (Kirsi ja Juha Nousiainen),
INA Mellanaapa 22.8. 11 m (a8 ja a3) (OO, JHo, JNi).
Viimeiset ilmoitetut INA Mellanaapa 24.8. 2 S (JNi).

2012

Ensimmäiset saapuivat samaan aikaan kuin edellisvuosinakin:
YLI Nuotioranta 7.5. 2 k (JSa),
ROV Jaatilansaari 8.5. 1 p (JSn),
KIT Karinnokka 8.5. 2 p (ETa, PLe, ELh).
Kevään huippu:
KIT Pakatti, Pakkavuoma 16.5. 140 p (PLe),
ROV Niskanperä 16.5. 140 p (JJ), Kuolajokisuu 17.5. 140 p (JJ, Marja-Liisa Kaisanlahti), Niskanperä 20.5. n.150 p (AMä),
YLI Jaukkuri 20.5. väh. 157 p (IK), Pura-senvaara 20.5. väh. 300 p (TRa).
Syksyiltä saatiin vain muutamia havaintoja. Viimeisten joukossa oli myös suurin parvi:

KMJ jätevesijärvi 26.8. 1 n-puk p (PAa),
30.8. 14 n-puk p (PAa).

Jänkäkurppa (*Lymnocryptes minimus*) 2011

Ensimmäiset:

PEL Pellojärvi 8.5. 1 p (ISp),
ENO Sotkajärvi 10.5. 1 p (TLe),
KOL Rautuvaara 10.5. 1 p (PHi).

Vain kolme kertaa havaittiin enemmän
kuin yksi lintu kerrallaan:

INA Nauramajänkä 19.5. 2 Ä (OO, JHo,
JNi, ES),

KOL Rautuvaara 22.5. 2 p (PHi, PiH),
YLI Heinivuoma 25.6. väh. 2 Ä (ARu).

Heinäkuun puolenvälin jälkeen ilmoitettiin
vain kaksi havaintoa: INA Lihavankalan-
järvet 3.9. 1 p (OO) ja Saijajärvi 10.9. 1 p
(OO, ROs).

2012

Ensimmäiset:

RAN Kylmälampi 17.5. Ä (ONä),
KOL Rautuvaara 17.5. 2 p (PHi), 22.5. 2 p
(PHi, PiH).

Enimmillään:

KIT Sikkolanvuoma 5.7. 3 rev (IRu, JSi),
RAN Mämmisuo 6.6. 5 rev (IRu, JSi),
Sääskisuo 12.6. 3 rev (IRu, JSi),
SOD Kaarrevuoma 29.6. 3 rev (IRu, JSi).

Syys- ja lokakuulta neljä havaintoa:

ROV Aronperä 24.9. 1 p (VI),
INA Hanhijänkkä 29.9. 1 p (SLa),
SOD Viuvalo-aapa 5.10. 1 p (SLa),
SAL Salmivaara 6.10. 2 p (EVu, Raimo
Heikkinen).

Näistä Inarin ja Sodankylän linnut nähtiin
helikopterista porojen ajon yhteydessä!

Taivaanvuohi (*Gallinago gallinago*) 2011

Saapui kerralla useaan paikkaan:

YLI Kauliranta 24.4. 1 p (Martti Kallio),
RAN Portimo, Simojoki 24.4. 1 Ä (EPä),
Palovaarantie 24.4. 1 Ä (EPä, HPä, JPä),

Simojärvi, Uittoientie 24.4. 1 Ä (PAa),
SOD Myllykylä 24.4. 2 p (OP).

Seuraavana päivänä laskettiin jo kevään
suurin keräntymä: PEL Poikkihaka 25.4.
6 p (JH).

Muuttavia ilmoitettiin enimmillään ROV
Ounasjokisuisto, Koivusaari 11.5. 5 m
(MLe) ja SOD kk 10.8. 5 SW (OP).

Viimeiset lokakuun puolella: INA Mella-
naapa 1.10. 1 p (OO) ja SAL Aapa-Tuohi-
lampi 5.10. 1 p (RMi, Heikki Lehtomäki).

2012

Ensimmäiset löytyivät Rovaniemeltä:

Aronperä 23.4. 1 p (JSi), Alakorkalo 25.4.
2 nous (JSn) ja 26.4. 2 kiert (VI), Aronperä
28.4. jo 10 p (JSi).

Enimmillään PEL Yliranta 11.5. 13 p (JH),
ja enimmillään reviiireitä laskettiin KIT
Sikkolanvuoma 5.7. 11 rev (IRu, JSi).

Lokakuun puolelta ilmoitettiin vielä seu-
raavat havainnot:

SOD Keikkuma-aapa 5.10. 1 p (SLa),
ROV Niskanperä 2.10. 1 p (APe), Aronpe-
rä 2.10. 1 p (JJ), Aronperä 9.10. peräti 24
p, jotka nousivat kentältä ja lensivät Ou-
nasjoen saariin (OPK, JSn).

Lehtokurppa (*Scolopax rusticola*)

2011

Ensimmäiset:

POS Säikkä 5.4. 1 p (Raimo Holappa),
ROV Ounasrinne, Kiekerötie 19.4. 1 Än
(ARu), Eteläranta 23.4. 1 Än (IK),
PEL Lankojärvi, Penkonniemi 23.4. 1 Än
(Tuomo Waara),

SOD Myllykylä 23.4. 1 p (Tapio Strand).
Pohjoisin kurnuttaja UTS Mantojärvi 29.4.
1 Än (Niilo E. M. Aikio).

Enimmillään PLK Pyhäntie 12.7. 5 p (1ad
4juv) (Ilkka Sahi).

Lokakuun puolivälin jälkeen havaittiin
vielä kuusi kurppaa:

ROV Norvaluusua 15.10. 1 p (JSn, TSn),
Syväsenvaara 8.11. 1 p (Pekka Ränä),

YLI Haapakoski 19.10. 1 p (JSa),
PEL Saukko-Ojanpää 9.11. 1 p (Olli Urho-
nen),
KMJ Riskinniemi 9.11. 1 p (PMe),
POS Oiva 13.11. 1 p (TBa).

2012

Ensimmäiset:

ROV Kauppatori 24.4. 1 N (APe), Ounas-
vaara 26.4. 1 p (JSa),

YLI Ahonranta 25.4. 2 p (TRa), Aavasak-
sa, Närkki 26.4. 1 p (Ari Lakkapää).

Pohjoisimmat havainnot INA Kaamanen,
Toivoniemen th. 11.5. 1 p (MR), Muddus-
järvi, Vasatokka 26.6. 1 p (Heli Perttula
ym.).

Suurin havaittu määrä koski jälleen poi-
kuetta: YLI Haapakoski 20.6. 6 p (Sirpa
Saarela).

Viimeiset:

ROV Teollisuuskylä 17.10. 1 p (JJ), Viirin-
kylä 18.10. 1 p (VRu),
INA Ivalo 18.10. 1 p (PPo).

Mustapyrstökuiri (*Limosa limosa*) *

2011

Kolme havaintoa Ylitorniolta, havainto-
paikkojen väli noin 25 km:

YLI Kuivakangas 24.6. ja 9.7. 1 k p (Han-
nu Varo, JSa), YLI Kannalanlahti 26.6. 1 k
p (JSa).

2012

Peräti neljä havaintoa ja viisi yksilöä:

YLI Taroniemi, Jaukkurinoja 16.5. 1 p
(JSa),

KMJ keskusta, Taiteilijaniemi 17.5. 2 (jp
ja vp) p (PAa),

ROV Aronperä, Jängislahti 18.5. 1 kiert
(Pekka Peltonen),

INA Sompiojärvi 28.5. 1 Än (Boy Possen,
Sylvia Den Held).

Punakuiri (*Limosa lapponica*)

2011

Ensimmäiset:

UTS Karigasniemi, Ailigas 14.5. 2 p (JHo,
ES, JNi, MR), Reisti 14.5. 2 p (Anja Vest),
ENO Vuontisjärvi 18.5. 2 p (TLe, Ilkka
Kahlos).

Suurimmat keräntymät:

UTS Karigasniemi, Piesjäkä 19.5. 7 p
(4k 3n) (Pekka Huttunen), 17.7. 6 p (2k 4
n-puk) (Jouko Olkio, Kimmo Olkio, Pekka
Sundell).

Kevään kaikki havainnot tulivat pesimä-
alueilta tai ainakin pesimäkunnista (ENO,
INA, UTS). Muuttomatkojen varrella ei
lintuja nähty.

Etelä- ja Keski-Lapin havainnot:

YLI Kauliranta, Rantakyläntie 24.6. 1 k p
(Eetu Alajuuma, TTa, Aira Tapio).

SAL Värriö 30.6. 2 k (THi).

Viimeinen ilmoitettu ENO Hevospohtu-
vaara 19.7. 1 p (Panu Kunttu, Sanna-Mari
Rivasto).

2012

Ensimmäiset:

ROV Jätkänkynttilä 2.5. 1 p (Matti Kassa-
la), Kivitaipale, Kivijärvi 10.5. 3 p (IRa),
11.5. 2 p (VI),

KMJ Haapasuvanto 9.5. 1 p (Sakari Vai-
nio, Eeva-Maija Heikkilä).

Etelä- ja Keski-Lapin toukokuaisia havain-
tokuntia olivat nyt KIT, KMJ, MUO, ROV,
SOD ja YLI.

Enimmillään MUO Muoniojärvi 15.5. 13
p (LMu, KLa) ja YLI Kuivakangas 20.5. 7
p (IK).

Suurimmat keräntymät taas Ailigaksen
kupeelta:

UTS Karigasniemi, Piesjäkä 2.-3.6. 16 p
(Jarmo Syrjänen), 13.6. 20 p (Ilkka Saar-
nio, Timo Salonen).

Syyskaudelta vain yksi havainto pesimä-
alueiden (ENO, INA, UTS) ulkopuolelta:
YLI Kauliranta, Rantakylä 25.6. 1 p (JSa).

Viimeisin UTS Nuorgam, Stuurageadg-
garri 24.7. 1 ä (Pasi Alanko, Markus Lam-
pinen, Matti Mäkelä, Petteri Mäkelä).

Pikkukuovi (*Numenius phaeopus*)**2011**

Ensimmäiset:

ROV Aronperä 25.4. 1 p (LMu), Saarenky-
lä 26.4. 1 p (MBä),KIT Maatalouskoulu 26.4. 1 (Jani Seppä-
nen), Karinnokka 26.4. 1 p (JTa).

Enimmillään:

PEL Pellojärvi, Hannunranta 7.5. 11 N
(3a) (JH, ISp, Pekka Salminen, Sara Sal-
minen, Simo Valkonen),YLI Portimojärvi 7.5. 9 m (3a) (VI, IK,
AKr, TKr, OSä, JSa),

INA Ivalo, Salmenranta 10.5. 6 m (OO).

Paikallisia nähtiin enimmillään KIT Nau-
lavaara 3.6. 12 p (6 paria) (PPe).

Syksyn suurimmat keräntymät:

KMJ Imposenniemi 7.7. 10 p (PAa),

SOD Kelujärvi 5.8. 43 p (a32 p + a11 p)
(OP).

Viimeiset:

SOD Kiilopää 27.8. 1 p (Esa Helander,
Mauno Mäntylä), kk 27.8. 1 ä (OP),ROV Saarenkylä 27.8. 1 kiert (MBä), Na-
papiiri 30.8. 1 kiert (MBä),

SAV Tulppio, Saijanoja 30.8. 1 ä (THi).

2012

Ensimmäiset:

SAL Leutsjärvi 27.4. 2 (THä),

RAN Portimo, Simojoki 28.4. 1 p (EPä,
HPä, JPä),KIT Karinnokka 28.4. enimmillään 7 p
(MJo, Katariina Lonnakko, PLe, ELh).Kevään suurimmat keräntymät: KMJ Iso-
kylä, Jousilampi 9.5. 8 p (PAa) ja 10.5. 20
p (PAa).

Loppukesällä enimmillään:

INA Saariselkä, Urupää 26.6. 15 kiert (Pet-
teri Karlsson, Sonja Karlsson),UTS Duottar-Aitevarri 5.7. 7 kiert, nous
(RWi, TWi), Nuvvos 7.7. 8 p (JA).

Viimeiset:

PEL Lempeä 13.8. 1 N (JH),

RAN kk 15.8. 6 kiert (HPä, JPä),

ROV Susihukantie 15.8. 1 ä (JSn, TSn).

Kuovi (*Numenius arquata*)**2011**

Ensimmäiset:

ROV Harjulampi 7.4. 1 m (TBa),

RAN Piittisjärvi 17.4. 2 p (PAa),

YLI Kuivakangas 19.4. 1 p (JSa).

Kevään suurimmat keräntymät:

YLI Kauliranta 22.4. 30 p+m (Matti Kal-
lio), Portimojärvi 23.4. 29 p (TTa),

ROV Jaatilansaari 30.4. 26 p (JSn).

Kesäkuulta ilmoitettiin yksi iso parvi: YLI
Kuivakangas 23.6. 45 p (TTa).Ja elokuussa vielä: YLI Etelä-Portimojärvi
1.8. 14 p (JSa).

Viimeiset ilmoitetut SOD Viiankiaapa

13.8. 1 p (ENi) ja ROV Jaatilansaari 21.8.
2 p (AMä).**2012**

Ensimmäiset ROV Ounasjokisuisto 24.3.

1 (Vesa-Matti Hillberg), Nivankylä 15.4. 1

(Vesa Matti Hillberg) ja Jaatilansaari 16.4.

1 p (VI). Seuraavat vasta 23.4. monin pai-
koin (KOL, KMJ, POS, ROV, YLI).Suurimmat keräntymät huomattavasti
edellisvuotta suurempia:YLI Kuivakangas 26.4. 47 p (JSa), 4.5. 43
p (IK, ArK),

PEL Turtola 3.5. 70 p (JH),

ROV Jaatilansaari, Hookananniemi 8.5. 65
p (JSn).Pohjoisin havainto UTS Pulmankijärvi 6.6.
1 S (Matti Maskulin, Harry Seppälä).Kesäkuun keräntymät YLI Kauliranta,
Rantakylä 17.6. 17 p (JSa) ja 25.6. 19 p
(JSa).

Vuoden viimeiset:

YLI Purasenvaara 25.8. 1 p (JSa),

ROV Rapa-aapa 12.8. 3 nous (AMä),

Aronperä 23.9. 1 SE (OPK, MPe).

Häviääkö rantakurvi?
©Pirkka Aalto**Rantakurvi** (*Xenus cinereus*) ***2011**Edellisvuosien tapaan vain yksi havainto:
KMJ jätevesijärvi 22.5.-23.6. 1 Än, ren-
gastettiin (PAa).**2012**Ei enää havaintoja edes Kemijärven van-
hoilta pesimäalueilta.**Rantasipi** (*Actitis hypoleucos*)**2011**Ensijoukot saapuivat muutaman päivän
sisällä, ensimmäiset:SOD Porttipahta 7.5. 1 p (OP, Seppo Pent-
tinen, ENi, INi), Peurasuvanto 7.5. 1 p

(OP, Seppo Penttinen, ENi, INi),

ROV Vitikanpää 8.5. 1 p (JLu), Koivu-
saari 8.5. 1 p (JJa, KJo), Paavalniemi 8.5.1 p (AMä), Niskanperä 8.5. 1 p (IK, PKr,
SNy).Kevätpuolen suurin ilmoitettu määrä INA
Lemmenjoki 1.6. 18 p (9 paria) (SPa).

Syysmuutolla enimmillään:

YLI Haapakoski 10.7. 12 p (JSa), 13.7. 10
p (JSa),

POS Oiva 19.7. 12 p (TBa),

ROV Pullinpuoli 27.7. a n.26 p (ARu).

Viimeiset:

ENO Hietajärvi 5.9. 1 p (TLe ym.),

YLI Haapakoski 4.-5.9. 2 p (JSa), 15.9. 1
p (JSa).**2012**

Ensimmäiset:

YLI Kuivakangas 4.5. 1 p (IK, ArK), Aa-
vasaksa, Närkki 5.5. 1 p (JSa),

ROV Oikarainen 5.5. 2 p (APk),

SOD Porttipahta 5.5. 1 p (OP).

Enimmillään MUO kk, Niemenpää 17.5. 8
p (LMu).

Syksyn suurimmat määrät:

ROV Ounasjokisuisto, Koivusaari 16.7. 17
p (LMu),

YLI Haapakoski 26.7. 16 p (JSa),

KMJ jätevesijärvi 30.7. 15 p (a13 kiert +
2p) (PAa),

KOL Rautuvaara 3.8. 30 p (TLe).

Viimeiset:

YLI Haapakoski 25.8. 2 p (JSa),

ENO Muotkajärvi 26.8. 1 p (TLe, ELe),

KMJ Pitkäsilta 26.8. 1 p (PAa), jätevesijär-
vi 26.8. 2 p (PAa).

Metsäviklo (*Tringa ochropus*)**2011**

Ensimmäiset:

YLI Kauliranta, Rantakylä 21.4. 1 p (TTa),
Etelä-Portimojärvi 22.4. 1 kiert (AJa, TJo),
Ratasvuoma 22.4. 1 ä (TTa).

ROV Aronperä 22.4. 1 nous (VI).

Suurimmat keräntymät:

ROV Kivitaipale, Kivijärvi 29.4. 6 p (VI),
Aronperä 10.6. 7 p (JSi),
YLI Haapakoski 10.7. 10 p (JSa).

Viimeiset ilmoitetut SAL Naruska, Sätsi-
suvanto 24.7. 1 p (Outi Jalkanen) ja YLI
Haapakoski 7.8. 4 p (JSa).

2012

Ensimmäiset:

PEL Sirkkakoski, Nivanniska 21.-22.4. 1 p
(TRa, Venla Liikamaa),

RAN Kaitavirta 23.4. 2 p (Tuomo Kimin-
ki),

ROV Alakorkalo 24.4. 1 kiert (JSi).

Enimmillään YLI Kallijoki, Naaskon pel-
lot 10.5. 9 p (JSa) ja RAN Portimo, Simo-
joki 10.5. 10 p (EPä, HPä, JPä).

Heinä-elokuulta ilmoitettiin vain seitsemän
havaintoa. Ainoa keräntymä oli ROV
Aronperä 17.7. 6 nous (JJJa, KJo).

Myöhäisimmät (ja niiden joukossa myös
pohjoisimmat) olivat:

INA Kolmosjoki 25.-27.7. 1 p (Jouko
Kärkkäinen, Jouni Kärkkäinen, Juho Kärk-
käinen), Kaamanen, Toivoniemi 30.7. 2

kiert (Teemu Sirkkala),

UTS Mierasjärvi 27.7. 1 kiert (Tero Niska-
nen, Harri Koskinen),

SOD Kelujärvi 29.7. 1 p (OP),

KIT kk, Karinnokka 17.8. 1 p (AHm).

Mustaviklo (*Tringa erythropus*)**2011**

Ensimmäiset neljä jo huhtikuun puolella:
INA Näätämo 23.4. 1 p (Vesa Orassalo),
YLI Aavasaksa, Muonionjoki 26.4. 2 p
(TLe, ELe),

ROV Kuolajokisuu 30.4. 1 p (Paula Neva-
la, Esko Nevala).

Kevään suurimmat keräntymät vaatimat-
tomia: PLK Arvosjoki 10.5. väh. 15 p (JKi,
PKi) ja KOL Rautuvaara 13.5. 10 p (PHi).
Syksyltä yksi keräntymä: PLK Kilpiaapa
26.7. 12 p (1ad 11juv) (PSa).

Myöhäisimmät:

ENO Hetta, Luomarova 21.8. 1 S (JSi),
UTS Stuurajavri 26.8. 2 1kv p (Ina-Sabri-
na Tirri ym.),

SAL Naruska, Sätsisuvanto 10.9. 1 S (Outi
Jalkanen).

2012

Ensimmäiset:

SAL Aapa-Tuohilampi 5.5. 1 ä (Esa Kark-
kola, RMi, Olli Särkelä),

POS Ahvensalmi 6.5. 9 p (MHe),

INA Mellanaapa 8.5. 1 p (JHo, JNi),

PEL Yliranta 8.5. 4 p (JH).

Suurimmat keräntymät:

ROV Kivitaipale, Kivijärvi 9.5. 78 p (IRa),
10.5. 95 p (IRa), 11.5. n.60 p (VI).

KMJ Tuulaniemi 13.5. 30 p (Eerik Sota-
niemi),

SOD Postoaapa 14.5. 42 (6 p, 14 SW, 22
SW) (OPK).

Loppukesältä ilmoitettiin vain 13 yksilöä,
viimeiset jo heinä-elokuun vaihteesta:

KMJ jätevesijärvi 30.-31.7. 1 p (PAa) ja
PLK Kilpiaapa 1.8. 1 p (PSa).

Valkoviklo (*Tringa nebularia*)**2011**

Levittäytyi parissa päivässä eri puolille
aluetamme:

ROV Eteläranta 24.4. 1 Ä (IK), Leive
25.4. 1 p (EPy),

PEL Lempeä 24.4. 2 N (JH, THa),

POS Kynsijoki 25.4. 1 p (Unto Laitala),

SAV Kuosku 25.4. 1 p (ALK, Lotta Kello-
niemi),

ENO Sotkajärvi 25.4. 2 p (PSu).

Kevään ja koko vuoden suurin ilmoitettu

keräntymä vaatimaton: KMJ Suomujoki
7.5. 8 p (PAa).

Viimeiset:

ROV Aronperä 20.8. 3 kiert (JSi, JLu),

ENO Suonttajoki 23.8. 1 p (JSi),

UTS Pulmankijärvi 28.8. 1 p (Emma Ko-
sonen, Mikael Nordström).

2012

Ensimmäiset:

ROV Paavalniemi 26.4. 1 m (ARu, JSn),

28.4. 1 ä (VI, JSo), Perunkajärvi 27.4. 1 p
(Aune Lehtinen),

RAN Portimojärvi 28.4. 1 ä (IRa, Maria
Rantonen).

Suurimmat keräntymät:

PLK Arvosjoki 11.5. 35 p (PPi),

ROV Kivitaipale, Kivijärvi 9.5. 60 p (IRa),
10.5. 55 p (IRa),

YLI Taroniemi, Jaukkurinoja 15.5. 55 p
(JSa).

Syksyllä enimmillään:

ROV Etu-Lapinvaara 25.7. 8 p (JSi),

INA Kaksamajoensuu 28.7. 6 m (SPa),

PEL kk 28.7. 5 m (JH).

Viimeiset UTS Moalkejavri 7.8. 1 m (JA)
sekä MUO kk 18.8. 1 p (LMu) ja 21.8. 2 p
(LMu).

Lampiviklo (*Tringa stagnatilis*)**2011**

Todennäköinen lampiviklo kuultiin muu-
tolla, mutta lintua ei nähty: PEL Lempeä
11.8. 1 ä (JH).

2012

Yksi havainto: ROV Niskanperä 25.5. 1 p
(LMu, JSn, TSn).

Liio (*Tringa glareola*)**2011**

Ensimmäiset

RAN Portimo, Simojoki 25.4. 1 p (EPä,
HPä),

YLI Nuotioranta 26.4. 1 Ä (TLe, ELe),

Sammalajokisuu 27.4. 1 p (JSa),

ROV Pöyliönjärvi 27.4. 2 p (JJ).

Kevään suurimmat keräntymät:

KMJ Myllykumpu 13.5. 60 p (MO),
PLK Arvosjoki 10.5. väh. 80 p (JKi, PKi),
11.5. väh. 60 p (MO), 13.5. 135 p (MO).

Syksyllä enimmillään:

YLI Kannalanlahti 22.7. 37 p (TTa),

PLK Kairalan silta 24.7. 31 p (PSa).

PLK Kilpiaapa 26.7. 94 (30 p, a47 m, a17
m) (PSa).

Viimeiset ilmoitetut:

UTS Nuorpiemi 23.8. 2 p (Ulla Saarnio),

POS Oivanjärvi 23.8. 1 p (TBa),

SOD Kelujärvi 24.8. 1 p (OP).

2012

Ensimmäiset:

YLI Kuivakangas 3.5. 1 p (JSa), 4.5. 2 p
(JSa), Aavasaksa, Närkki 4.5. 1 p (JSa),

PEL Yliranta 4.5. 1 m (JH).

Kevään suurimmat keräntymät

ROV Kivitaipale, Kivijärvi 9.5. 90 p (IRa),
11.5. 110 p (VI),

YLI Taroniemi, Jaukkurinoja 15.5. 100 p
(JSa), Purasenvaara 17.5. väh. 100 p (JSa).

Muutolla enimmillään YLI Flyykarinpää
12.5. 71 N (10a) (TTa).

Syksyn suurimmat keräntymät YLI Kui-
vakangas 15.7. 23 p (JSa) ja KMJ jätevesi-
järvi 30.7. 25 p, nous. (PAa).

Viimeiset poikkeuksellisen mielenkiintoi-
sen kuuloisilla paikoilla: ENO Karesuvan-
to jätevedenpuhdistamo 11.8. 1 p (TLe) ja
KMJ jätevesijärvi 12.8. 2 p (PAa).

Punajalkaviklo (*Tringa totanus*)**2011**

Ensimmäiset

ROV Harjulampi 7.-14.5. 2 p (JJJa, KJo,
LMu, VPe ym.), Koivusaari 9.5. 2 p (VI),

KOL Ylläslompolo 9.5. 1 ä (JTa, Mikko
Holopainen).

Havaintokunnat: ENO, INA, KIT, KOL,
PEL, POS, ROV, SOD, UTS ja YLI.

Mielenkiintoinen keskikesän havainto oli

POS Rytitunturi 18.6. 1 var (Stacy Siivonen).

Rovaniemeltä ei saatu pesimähavaintoja, mutta Ylitorniolla pesi jälleen useita punajalkavikloja.

Enimmillään Etelä- ja Keski-Lapissa: KOL Rautuvaara 13.5. 4 p (PHi), YLI Marjosaari 25.6. 6ad 1juv p (TTa), Kuivakangas 26.6. 5 p, 28.6. 5 p (JSa, Eero Niinikoski).

Pohjois-Lapin pesimäalueilla (ENO ja UTS) enimmillään ENO Saarijärvi 28.6.-2.7. 4 p (RWi, TWi), Cahkaljavri 28.6.-2.7. 4 p (RWi, TWi).

Viimeiset havainnot elokuun alusta: ENO Ailakkajärvi 4.8. 1 kiert (Pekka Suorsa, Ville Suorsa) ja Kilpisjärvi 6.-7.8. 1 p (Mikko Niemi, Mikko Heikkilä, Markus Merilä, Janne Nurvala, Mikael Puotsaari).

2012

Kevään ensimmäiset saapuivat pesimäalueilleen Ylitorniolle: Kuivakangas 4.5. 1 p (JSa, IK, ArK), 6.5. 2 p (JSa), Aavasaksa, Närkki 5.5. 1 p (JSa).

Havaintokunnat: ENO, INA, KIT, KOL, PEL, ROV, SAV, UTS ja YLI.

Ainoa Itä-Lapin havainto oli SAV Seitajärvi 21.5. 2 p (EY).

Kevään huiput:

YLI Taroniemi, Jaukkurinoja 16.5. 6 p (JSa), Kuivakangas 20.5. 6 p (IK), KOL Kurtakko, Myllymaa 17.5. 20 p tulvapellolla (PPe).

Syksyllä enimmillään ROV Aronperä 15.7. 5 nous (JJa, KJo).

Kolme havaintoa elokuulta, kaikki Enontekiöltä: Toskaljärvi 3.8. 2 p (1ad 1pm) (Kaisa Raatikainen), Pikku-Malla 11.8. 1 ä (Antti Rissanen), Coahpejavri 25.8. 1 p (Joonas Jussila).

Karikukko (Arenaria interpres)

2011

Kahden edellisvuoden, jolloin havaittiin

vain yksi lintu per vuosi, vastapainoksi nyt kaksi havaintoa:

POS Nilojokisuu 7.5. 1 p (MHe), UTS Karigasniemi, Ailigaksen erotuspaikka 26.5. 1 p (OO, TLe).

2012

Niin ikään kaksi havaintoa, joista Sodankylän lintu oli huomattavan aikainen. SOD Vuotso 26.4. 1 E (OHi), ROV Niskanperä 28.5. 1 p (Jasmina Salminen).

Vesipääsky (Phalaropus lobatus)

2011

Ensimmäiset

SOD Lokan lintutori 16.5. 4 p (TKa, Eeva Sarajärvi),

INA Mellanaapa 21.5. 2 p (JHo, RHo, ES, JNi), Harjuntausjärvi 25.5. 16 p (TLe), Nauramajänkä 25.5. 2 p (TLe).

Muut yli kymmenen linnun kerääntymät:

UTS Basijavri 26.5. 12 p (TLe, OO), Skalluvaara 29.5. 16 p (Mika Vainio, Kirsti Vainio)

INA Juutuanvuono 29.5. 12 p (JA, EA, Vesa Juntunen).

Syksyllä enimmillään UTS Karigasniemi, Pasijärvi 17.7. 13 p (Jouko Olkio, Kimmo Olkio, Pekka Sundell) ja ENO Ragatjavri 7.8. 37 p (Joni Sundström, Helena Pirtisaari), joka oli myös vuoden viimeinen ilmoitettu havainto lajista.

2012

Ensimmäiset

ROV Niskanperä 15.5. 1 p (ilm. JJ), KMJ keskusta 17.5. 2 N (PAa), KOL Kurtakko, Myllymaa 17.5. 13 p (PPe),

PLK Sokanaapa 17.5. 6 p (ENi).

Suurimmat kerääntymät:

KIT Karinnokka 18.5. 26 p, 2 m (Jouni Kannonlahti, EPe, Anna Tiitola), ENO Peltovuoma, Peltojoki 20.5. 20 p (Alpo Peltovuoma),

SAL Leusjärvi 25.5. 25 p (THä), INA Harjuntausjärvi 5.6. 30 p (OO).

Syksyllä ei tehty parvihavaintoja, ja vuoden viimeinen oli UTS Pulmangintie, Isokivenvaara 1.8. 2 p (Tuula Granroth, Liisa Kilpeläinen).

Leveäpyrstökihi (Stercorarius pomarinus) *

2011 ei havaintoja.

2012

2012 tehtiin 17 havaintoa 86:stä yksilöstä. kaikki havainnot runsaan kahden viikon jaksolta kesäkuusta. Havaittujen lintujen määrä on poikkeuksellisen suuri alueellamme. Edelliset havainnot ovat vuodelta 2007, jolloin laji havaittiin kahdesti. Vuoden kaikki havainnot:

UTS

Ailigas 11.6. 24 N (Elliot, Pinja, Paula ja Kasper Tiisanen, Pekka Toiminen), Tsuomavarri 11.6. 19 N (EPe, Pekka Peltonen), Perumämmärijänkkä 12.6. 14 N (EPe), Korretoja 13.6. 4 NNW (Teemu Tast), Nuorgam, keskusta 14.6. 2 E (Pekka Toiminen), Ailigas 14.6. 4N (tumma ja kolme vaaleaa) (Tatu Sikkinen, Kaisa Kivinen), Juohkkoarvi 28.6. 4 S (PPo), ENO

14.6. 2 ENE (Hannu Pihlasalo, Raimo Uusitalo), Nunnanen, Vieltojärvi 13.6. 2 vaaleata ja 1 tumma p (AHm, TLe), Nunnanen, Turmajärvi 13.6. 1 tumma p (Timo Lainema), Vuontisjärvi 14.6. 1 vaalea p (Erkki O. Mäkelä), 16.6. Kelottijärvi 1p vaalea (Leo Wallinmaa, Ville Wallinmaa, Jörgen Palmgren), SOD Porttipahta, Siltaharju, Uutela 16.6. 1 p (Elliot, Pinja, Paula ja Kasper Tiisanen, Pekka Toiminen), KOL Keskusta 19.6. 1 vaalea N (Markku Leppäjärvi),

INA Muttusjärvi 21.6. 3 NE (AJa, Elina Seppänen), Ivalo, Veskonniemi 23.6. 1 vaalea ad p (Matti Sulko), Ivalojokisuu 23.6. 1 p (Esa Metso, Taija Tuomi),

Merikihi (Stercorarius parasiticus)

2011

Kuusi havaintoa:

ROV Vanttauskoski 1.5. 5 p (Aila ja Mikko A.), ENO Sotkajärvi 17.5. 3 vaaleaa kiert (TLe), SOD Seipäjärvä 28.5. 1 kiert (Timo Helle, Pentti Linkola), UTS Pulmankijärvi 19.6. 1 ad vaalea kiert (AMä, OMä), INA Juutuanvuono 23.8. 1 tumma (Timo Halonen, Anne Harju), Inarinjärvi, Viha-laissaaret 2.9. 1 juv tumma (OSä), Inarinjärvi, Kapaselkä 3.9. 1 ad tumma SW (MR).

2012

Laji havaittiin kahdesti Utsjoella: Ailag, poronerotuspaikka 2.6. 1 vaalea värimuoto (TLe, OO) ja Osma 13.6. 1 (Markku Porsanger). Muualta ei ilmoitettu havaintoja.

Tunturikihi (Stercorarius longicaudus)

2011

Havaintoja ilmoitettiin yhteensä 181: ENO 72, INA 10, MUO 1, ja UTS 98.

Keväällä ensimmäiset:

ENO Kilpisjärvi, Kalottireitti 14.5. 1 kiert (Tomi Langi), INA Menesjärvi 19.5. 1 p (OO, JNi, JHo, ES), UTS Sirma 19.5. 1 p Norjan puolella pellolla (Kimmo Olkio), Piesjärvi 19.5. 2 p (Pekka Huttunen).

Hyvästä sopulitilanteesta johtuen kiertelevien lupp lintujen määrä oli vähäinen ja

isoja parvia ei ilmoitettu.

Syksyllä viimeiset UTS Nuorgam 22.8. 2 p (Jukka-Pekka Hietaniemi) ja Luopmosvarit-Biesjaeggi 26.8. 3 p (Ina-Sabrina Tirri ym).

2012

Vuoden kaikki havainnot yhtä lukuunottamatta ENO, INA ja UTS. Ainut havainto ulkopuolelta: KOL Äkäslompola, Äkäsjoki 28.6. 1 kiert (PHi, Maija Hietaniemi). Muuton alku ENO Kelottijärvi 15.5. 7 p (PPi) ja INA Kaamanen, Toivoniemi 22.5. 1 NE (JA, Elna Aikio).

Isoja parvia ei ollut liikkeellä, vuoden ensimmäisen havainnon 7 yksilöä oli myös vuoden suurin parvi. Heinäkuun kaksi viimeistä havaintoa UTS Piesjänselkä 14.7. 1 (Mats Björklund, Arturo Valledor De Lozoya) ja UTS Karigasniemi 14.7. 3 kiert (Mats Björklund, Arturo Valledor De Lozoya).

Vuoden viimeinen INA Juutuanvuono, Ojansuu 22.8. 1 kv nous (Jörgen Palmgren, Tarmo Lehtilä).

Naurulokki (Larus ridibundus)

2011

Muuton alku ROV Hirvas, Kemijoki 11.4. 1 p (VI) ja INA kk 13.4. 1 p (MR).

Määrä Rovaniemen Ounaskoskella kasvoi tutun nopeasti: 17.4. 300 p (JJ, ARu), 21.4. 800 p (ARu), 23.4. 2100 p (JJ).

Isoimpia kevätkeräntymiä muualta Rovaniemeltä:

Kuusiselän kaatopaikka 23.4. 900 p (IK), Kivitaipale, Kivijärvi 27.4. 850 p (JJ), Harjulampi 14.5. 1000 p (JJ, VNI, MKn) ja 22.5. 1000 p (MLe), Ruokolampi 30.5. 250 p (VPe).

Muualta alueellamme enimmillään PEL Turtola 25.4. 116 p (JH, THa) ja YLI Portimojärvi 23.4. 171 p (TTa).

Elokuussa tehtiin 3 ja syyskuussa 7 havaintoa. Vuoden viimeiset ROV Ounaspaaviljonki 6.10. 1 kv p (JSi) ja Ounaskoski-

Lainas 13.11. 1 ad tp kiert (VPe, IK).

2012

Muuton alku todennettiin 14.4. kahdella paikalla Rovaniemellä: Valajaskosken voimalaitos 5 p (MBä) ja Ounaskoski 7 p (JJa, IK, PKr, JLu, AMä, JSn, TSn).

Ensimmäinen havainto muualta kuin Rovaniemeltä: POS Ahvensalmi 20.4. 1 p (MHe).

Suurimmat keräntymät jälleen kerran ROV Ounaskoski-Harjulampi akselilta: Ounaskoski 1.5. 2800 p (AMä, Ismo Pyhtilä ym.) ja 26.4. 2100 p (ARu).

Isoimmat määrät muualta Rovaniemeltä: Kivitaipale, Kivijärvi 21.5. 580 p (IK) ja 9.5. 500 p (IRa).

Muualta ilmoitettiin selvästi pienempiä määriä: YLI Jaukkurinoja 5.6. 200 p (JJa) ja YLI Portimojärvi 28.4. 120 p (AJa).

Pesintäkin onnistui mainiosti ainakin ROV Harjulammella: 25.6. 313 pm reng (Petri Kemppainen, IK, MPe).

Laji poistuu nopeasti alueeltamme, heinäkuulta 8 havaintoa, elokuulta 2 ja syyskuulta 3. Viimeiset ROV Kirkkolampi 5.9. 16 juv p (JJ) ja KMJ jätevesijärvi 8.9. 6 juv p (PAa).

Kalalokki (Larus canus)

2011

Keväällä ensimmäiset normaaliin aikaan: POS Ahvensalmi 10.4. 1 p (MHe, IMA), SAV Rantatie 16.4. 1 p (Irja ja Matti Harju),

ROV Ounaskoski 16.4. 1 kv p (JJa, VVa, RKa).

Vuoden suurimmat keräntymät: ROV Vanttauskosken pato 28.4. 54 p (JH, Auli ja Eeva Halonen),

INA Inarinjärvi, Tissikivisaari 3.8. 40 kiert (Aarni Nummila).

Marraskuulta vielä yhteensä 8 havaintoa ENO, INA, SOD ja ROV kunnista. Joulukuussa 1 kv-lintu seikkaili Rovaniemellä näyttäytyen Kemijoella viidesti. Viimeinen

havainto ROV Kirkonjyrhämä 10.12. 1 kv (ARu).

2012

Poikkeuksellinen talvihavainto: KMJ Iso kylä, Tarvaantie 4.1. 1 ad kuollut (PAa, Lauri Alatarvas ym.).

Muutto alkoi tutusti huhtikuun puolen välin tietämissä: ROV Ounaskoski 10.4. 1 p (JJa, AMä, VPe, VVa).

Ensimmäiset havainnot muualta kuin Rovaniemeltä: SAL Leusjärvi 22.4. 5 p (THä) ja KIT Sirkka, Immeljärvi 22.4. 1 p (ETa). Kerran laskettiin yli sata lintua: ROV Viti-kanpää, Ounasjokisuisto 7.5. 106 p (VI). Lähimmäksi sataa ynnäiltiin ROV Ounaskoski 25.4. 93 p (VI, JJa) ja 29.4. 80 p (PAa) sekä Rovaniemen ulkopuolelta POS Ahvensalmi 1.5. 80 p (MHe).

Vuoden 2 viimeistä havaintoa KMJ Kalkonniemi 14.10. 3 p (ARu, JSn) ja INA Ukonselkä 1.11. 1 ad kiert (MR).

Selkälokki (Larus fuscus)

2011

Tiiraan ilmoitettujen selkälokkihavaintojen määrä putosi selvästi edellisistä vuosista (2008: 72 havaintoa, 2009:87 ja 2010:87). 2011 havaintoja ilmoitettiin tasan 50.

16.4. ensimmäiset muuttajat havaittiin kolmella paikalla:

POS Yli-Kitka 1 p (Anja Nurmela) ja Ahvensalmi 1 p (MHe) sekä ROV Hirvas, Isosuvanto 1 ad p (ARu, IK, PKr, SNy). Enimmillään RAN Simojärvi, Pajuselkä 9.7. 15 ad p (PAa, AHm, Lenni ja Pyry Hamari).

Syyskuulta kolme havaintoa (POS, RAN ja SOD) ja vuoden viimeinen ROV Vanttauskoski 9.10. 1 (MHe).

2012

Ilmoitettujen havaintojen määrä palasi normaalitasolle viime vuoden notkahduksen jälkeen, nyt 86 havaintoa/181 yksilöä.

Ensimmäinen keväällä ROV Hirvas, Isosuvanto 13.4. 1 ad p (JSn).

Seuraavia saatiin odotella kymmenen päivää, sitten havaintoja neljältä paikalta: ROV Ounaskoski 23.4. 2 p (JJa, RKa, LMu, AMä, VPe, ARu, JSn, TSn, VVa), Niskanperä 3 ad m N (IK) ja Hirvas Isosuvanto 2 ad (fuscus) p + 2 ad (graellsii/intermedius/heuglini) sekä vielä POS Ahvensalmi 8 p (MHe, IMA).

Samalta paikalta Posiolta laskettiin myös kevään suurin keräntymä: Ahvensalmi 6.5. 10 p (MHe, IMA), seuraavaksi eniten: ROV Kivitaipale, Kivijärvi 11.5. 9 ad p (VI).

Vuoden viimeiset POS Kitkajärvi 22.9. 1 ad p (Raimo Koskenkorva, Jouko Kärkäinen) ja ROV Ylikylä, uimaranta 1.10. 1 kv p (APe).

Harmaalokki (Larus argentatus)

2011

Tammikuulta yksi havainto KIT kk 6.1. 1 juv kiert (Jorma Yliniemi).

Muutto alkoi normaaliin aikaan huhtikuun alussa. Rovaniemellä 3.4. havaintoja kolmelta paikalta: Vanttauskoski, Lohirnantie 1 p (THa), Ounaskoski 1 kiert (JJa, RKa), Viirinkylä 1 ä (VRu).

Keväällä enimmillään ROV Hirvas, Isosuvanto 16.4. 515 p (ARu, IK, PKr, SNy). Syksyllä suurimmin kokoonnuttiin Rovaniemellä Salmijärvellä ja Kuusiselän kaatopaikalla: Salmijärvi: 20. ja 21.10. 2000 p (ARu, AMä), Kuusiselkä: 2.11. 3500 p ja 8.11. 1500 juv ja 500 ad p (JJ).

Lauhan alkutalven ansiosta joulukuussakin vielä paljon harmaalokkeja paikalla: ROV Kirkonjyrhämä 1.12. 140 kiert (ARu) ja ROV Pöykkölä, Kukanniemi 5.12. 94 p (ARu).

Vuoden viimeiset ROV Pöykkölä, Kukanniemi 10.12. 5 p (ARu).

2012

16.3. Rovaniemeltä 2 havaintoa: Ounaskoski 2 nous (VVa) ja Pullinpuoli 1 ad m NNE (JSi).

24.3. havaintoja Kemijärveltä ja Rova-

niemeltä: KMJ Juujärvi 1 p (Kari Peuna) ja Kalkonniemi 16 ad p (PAa) sekä ROV Kuusiselän kaatopaikka 1 ad kiert (IK). Kevään suurimmat keräntymät ROV Hirvaalta 17.4. 382 p (VI) ja 25.4. 380 p (VI, ARu, JSn).

Syksyn suurimmat summat laskettiin tutuilta paikoilta: ROV Salmijärvi 1.10. 1424 p (JSn) ja ROV Kuusiselän kaatopaikka 2.10. 3500 p (AHm, ARu). Vielä marraskuussakin Rovaniemellä runsaslukuinen: Korvanniemi, Kemijoki 14.11. 1000 p (JSi). Vuoden viimeiset havainnot niin ikään Rovaniemeltä: Tavivaara 26.11. 29 ENE (AMä) ja Kirkonjyrhä 29.11. 200 p (EHu).

Isolokki (*Larus hyperboreus*) *

2011

Kolme ilmoitettua havaintoa, kaikki Rovaniemeltä loppuvuodesta: Kirkonjyrhä 22.11. 1 p (ARu, VVa, JSi) ja 26.11. 1 2kv p (VVa, RKa), Kuusiselän kaatopaikka 5.12. 1 1kv p (OPK).

2012

Havaittiin kahdesti Ylitorniolla: Kenttälä 17.7. 1 kiert (JTa), YLI Raanujärvi 25.10. 1 subad m S (JH).

Merilokki (*Larus marinus*)

2011

Havainnot yhteensä 50 huhti-marraskuulta. Kevään ensimmäiset ROV Hirvas, Isosuvanto 13.4. 2 ad p (VI), 16.4. 1 p (ARu, IK, PKr, SNy) ja 19.4. 3 ad p (VI). Suurin keräntymä UTS Nuorgam, Alaköngäs 1.7. 9 p (Arttu, Juha-Matti ja Perttu Valonen). Marraskuulta vielä 9 havaintoa, viimeiset SOD Lokka, Hanhireikä 15.11. 1 ad p ja 16.11. 2 ad p (SLa).

2012

Lajista ilmoitettiin 70 havaintoa/127 yksilöä. Saapui Rovaniemelle huhtikuun puolenvälin tietämissä: Hirvas, Isosuvanto 13.-14.4. 1 ad p (JSn, TSn). Rovaniemeltä havainnot huhtikuussa Hirvaan lisäksi Kuolajokisuulta, Kivijärveltä, Ounaskoskelta ja Vanttauskoskelta. Muualla ensimmäiset havainnot tehtiin vasta toukokuussa: PLK Arvospuoli 1.5. 2 (ENi ym.) ja SOD Pierveloja, kalasatama 4.5. 2 p (OHi). Keväällä eniten ROV Hirvas, Isosuvanto 12 ad + 4 subad p (VI). Lokakuulta 7 havaintoa ja marraskuulta yksi. Vuoden viimeiset: KMJ Luusua, Kulmunginniemi 28.10. 1 ad p (PAa) ja ROV Korvanniemi, Kemijoki 13.11. 1 ad p (JSi).

Pikkulokki (*Hydrocoloeus minutus*)

2011

Ensimmäinen keväällä YLI Portimojärvi 5.5. 1 p (JSa). Tornien taistossa 7.5. jo kolmella paikalla: INA Ivalojoensuu, Juurakkovuopaja 1 p (JET, OO, JNi), PEL Pellojärvi, Hannunranta 5 p (JH, ISp, Pekka Salminen, Sara Salminen, Simo Valkonen), YLI Portimojärvi 7 p (VI, IK, AKr, TKr, JSa, OSä). Suurimpia määriä: ROV Salmijärvi 18.5. 50 p (ARu), KOL Rautuvaara, saostusallas 22.5. 40 p (PHi, PiH), SOD Sompiojärvi 22.5. 40 p (OHi), INA Juutuanvuono 26.5. 40 p (TLe, OO). Syyspuolelta 3 havaintoa: SOD Kelujärvi 3.8. useita p (OP), ROV Kivitaipale, Kivijärvi 5.8. 1 ä (AMä) ja PEL Miekojärvi, Tirrosaari 4.9. 1 1kv p (OPK, LMa).

2012

7.5. havaittiin kahtaalla: ROV Ounaskoski 3 p (OPK, LMa) ja RAN, Piittisjärvi, Ristisalmi 4 p (AHm, TKa). Määrät kasvoivat nopeasti, kevään suurin keräntymä laskettiin jo 12.5. YLI Portimojärvi 260 p (TTa). Myös Posiolla havaittiin suuri keräntymä: Kitkajärvi, Akanlahti 22.5. 200 p (Merja Niemi). Suurin osa ilmoitetuista havainnoista toukokuulta, kesäkuulta 23 ilmoitettua havaintoa ja heinäkuulta enää 3. Vuoden 2 viimeistä ilmoitusta YLI Vuennonkoski 16.7. 8 p (AHm) ja KMJ Pitkäsilta 30.8. 3 juv p (PAa).

Pikkukajava (*Rissa tridactyla*) *

2011

Yksi havainto: SOD Lokka, Peurala 13.11. 1 1kv S (SLa).

2012

Kaksi havaintoa: SAL Varvikko 13.1. 1 p, otettu hoitoon (PAa, Elina Arola), KIT Kenttälä, Nälkäjärvi 9.7. 1 ad kiert (JTa).

Räyskä (*Hydroprogne caspia*)

2011 ei havaittu

2012

Havaittiin ROV Kivitaipaleessa 3 kertaa: 13.5., 22.5. ja 23.5. 1 (IRa) ja Inarissa kerran: Ahkioniemi 2.6. 1 kiert (SPa).

Kalatiira (*Sterna hirundo*)

2011

Kevään ensihavainnot lajista tehtiin Tornien taistossa: ROV Paavaliemi 7.5. 1 N (ARu, HJa) ja PEL Pellojärvi, Hannunranta 7.5. 3 p (JH, ISp, Pekka Salminen, Sara Salminen, Simo Valkonen). Enimmillään POS Ahvensalmi 20.5. 15 p (MHe) ja ROV Sattajärvi 27.5. 14 p (VI).

Vuoden viimeiset elokuussa: INA Ahkioniemi 21.-24.8. 3 p (SPa) ja ROV Ounasjokisuisto 25.8. 1 kiert (JJ).

2012

Saapuu uskollisesti ennen toukokuun kymmenettä päivää, niin nytkin: ROV Oikarainen 6.5. 1 p (APk). 8.5. jo kolmessa paikassa: PEL Sirkkakoski, kalasatama 3 p (Markku Sirkka), POS Ahvensalmi 2 p (MHe) ja KMJ Keskusta 2 (PPI). Isoja keräntymiä ei ilmoitettu, enimmillään ROV Juottaan tekojärvi 23.5. 16 p (IRu, JSi) ja YLI Portimojärvi 12.5. 9 p (TTa). Havainnot heinäkuulta 5 ja elokuulta 1. Viimeiset havaitut ROV Niskanperä 12.7. 2 p (JJ) ja Kuolajokisuisto 12.7. 4 p (JJ) sekä Ina Ahkioniemi 2.8. 3 p (SPa).

Lapintiira (*Sterna paradisaea*)

2011

Vuoden ensimmäinen normaalia selvästi aikaisemmin: KMJ Pitkäsilta 21.4. 1 N (PMe). Seuraavat ”normaalissa” aikataulussa: POS Ahvensalmi 12.5. 1 p (MHe), KOL Ylläsjärvi 13.5. 2 p (PLe) ja KIT Kenttälä 13.5. 2 p (JTa). Määrä kasvoi nopeasti: INA Alempi Akujärvi 15.5. 30 p (OO). Inarista löytyi myös vuoden suurin keräntymä: Kaamanen, Toivoniemi 13.6. 100 p (Jukka Hintikka, Timo Janhonen, Antto Mäkinen). Viimeiset ENO Nassagobejärvet INA Ahkioniemi 17.8. 15 m S (SPa) ja todella myöhäinen SOD Kelujärvi 26.9. 1 1kv p (OP). **2012** Ensimmäiset ROV Suutarinkorva 9.5. 2 kiert (Matti Kassala) ja 12.5. 2 kiert (AMä). 12.5. myös YLI Portimojärvi 1 p (JH, JSa,

TTa, Arto Kolehmainen ym.).
Eniten Enontekiöllä: Sotkajärvi 23.5. 75 (TLe) ja Leppäjärvi/Alainenjärvi 15.6. 64 p (PSu).
Vuoden viimeiset havainnot tehtiin heinäelokuun taitteessa Inarissa: Menesjärvi 31.7. 2 fl + 1 pm ja 3.8. 1 ä (JA).

Pikkuruokki (Alle alle) *

2011 Ei havaintoja

2012

SOD Petkula 27.10. 1 tp p, löytyi talon takapihalta räpiköimästä lumihangesta, otettiin kiinni ja vapautettiin Vajusen padolla (Tapani Mettiäinen, OP ym.)

Kesykyhky (Columba livia)

2011

Esiintymiskuva hyvin samantapainen kuin parina edellisenä vuonna. Nyt 171 havaintoa kunnista ENO, INA, KMJ, KOL, MUO, PEL, RAN, ROV, SAV, SOD ja YLI.
Rovaniemellä eniten Pohjolankatu 3.1. 140 p (TBa).

Suurimpia määriä muualta: INA Ivalo Tuulentie 9.10. 41 p (Vesa Luhta), KMJ Luusuantie 9.1. 39 (Leo Seppälä), YLI Kuivakangas 19.11. 32 p (JSa) ja SOD keskusta 8.1. 30 kiert (PKi, TLa).

2012

150 havaintoa kunnista ENO, INA, KMJ, PEL, ROV, SAL, SAV, SOD, UTS ja YLI. Rovaniemen maksimi keskustasta 26.1. 120 p (JJ).
Muissa kunnissa enimmillään SOD kk 15.2. 34 (EY), INA Ivalo-Koppelo 8.1. talvilintulaskennan summa 33p (JHo, OO, ES), YLI kk 1.1. 26 (JSa), KMJ keskusta 1.1. 20p (PAa).

Uuttukyyhky (Columba oenas)

2011

Kuusi havaintoa:
SAL Tuohikylä 8.4. 2 nous (ALK), Salmivaara 28.4. 1 nous (PPi), ROV Aronperä, Jängislahti 22.4. 1 m N (ARu), Jaatila 30.4. 2 N sekaparvessa sepelkyyhkyjen kanssa (JSn), INA Viekkala 3.5. 1 NW (MR), YLI Kuivakangas 25.6. 1 p, pellolla ruokailemassa (JSa).

2012

Kahdeksan havaintoa kuudelta paikalta, kaikki aika tarkkaan yhden kuukauden ajalta:
PEL Jolmanpudas 17.4. 1 p, samoin 22.4. (JH), Poikkihakka 20.4. 1 p (JH), ROV Vitikanpää 7.5. 1 NNW, kahden sepelkyyhkyn seurassa (JSn), Aronperä 8.5. 2 p (AMä, LMu) ja 12.5. 1 N (TSn, JSn), YLI Kuivakangas 9.5. 2 (JSa), INA Ivalo, Rajankangas 18.5. 2 nous (MR).

Sepelkyyhky (Columba palumbus)

2011

Muutto alkoi ajallaan huhtikuun alussa: PEL Lempeä 3.4. 1 m S (JH), INA Ivalo, Salmenranta 6.4. 1 (JHo, RHo) ja PEL Sirkkakoski 6.4. 1 k p Ä (TRa).
8.4. jo viisi havaintoa ja ilmoitukset kävivät päivittäisiksi. Kevään suurin määrä YLI Kuivakangas 20.4. 150 p (JSa).
Pohjois-Lapista kesä-heinäkuisia havaintoja vain puolenkymmentä, suurin määrä laskettiin syyspuolella: INA Ivalo, Rajankangas 28.8. 21 kiert (OO).
Syyshavaintoja tasaisesti syyskuun loppuun asti, ja syksyn suurin parvi ROV Jaatilansaari 26.9. 160 p nous (AMä).
1.-3.10. vielä 8 havaintoa, mutta niiden jälkeen vain yksi sangen myöhäinen: UTS Pulmankijärvi 20.10. 1 kv p, kuvattu (Ima

Aikio-Arianaick).

2012

Kevään ensimmäiset ROV Vanttauskoski 31.3. 1 m (Kaisa Kerätär), Jaatila 31.1. 3 N (MKn, Minna Knuuti, Sanna Knuuti), INA Ivalo, Salmenranta 2.4. 1 p, ruokinnalla (JHo). Yleistyi pian tämän jälkeen, esim. 7.4. havaintoja jo kuudelta paikalta.
Keväällä eniten YLI Kuivakangas 12.5. 140 p (TTa) ja ROV Petäjäinen n. 100 p (JSn).

Syyshavaintoja ilmoitettiin vähän, ja isoimmat parvet laskettiin jo heinäkuussa: YLI Aavasaksa, Jänkkävainio 15.7. 304 (JSa) ja YLI Kuivakangas 12.7. 254 p, 1a (TTa).

Syyskuun puolivälin jälkeen vain kymmenkunta havaintoa, viimeiset ROV Paavalniemi 4.10. 1 S (APe) ja INA Ivalo, Salmenranta 11.10. 1 p (JA, JHo, RHo).

Turkinkyyhky (Streptopelia decaocto)

2011

Havaittiin viidellä paikalla:
ROV Lapinrinne, Ahokankaantie 14.11.2010-12.5. 1 p, ruokinnalla (JSi, Marita Simula ym., havainto mainittu jo vuoden 2010 katsauksessa) ja 22.10.-vuoden loppuun 1 p, ruokinnalla (JSi ym.), lintu nähty molempina jaksoina myös läheisen Myllymatkan varrella (JH ym.),

RAN Peurajärvi 13.5. 1 (Kaisa Matila), SOD kk 24.5. 1 p ,ruokinnalla (Tapani Tuovinen), Petkula 26.6. 1 p (PP), ENO Vuontisjärvi 19.-30.6. 1 p (Seija, Sari ja Unto Keskitalo, TLe).

Ahokankaantien havainnot koskevat aivan ilmeisesti samaa yksilöä, joka on palannut tuttuun paikkaan talvehtimaan.

2012

Havaintoja seitsemältä paikalta, joista ROV Ahokankaantieltä havaintoja tammikuusta joulukuulle, normaalisti 1p, mutta huhti-toukokuun vaihteessa ja heinäkuussa 2p (JSi, Marita Simula ym.).
Muut havainnot:

KMJ Joutsijärvi 8.-21.4. 1 p (Keijo Kulppi, PAa), KOL Törmäsniiva 10.4. 1 p (Reijo Koivuniemi), ROV Kivitaipale 11.-19.4. 1 p (IRa, Maria Rantonen ym.), PEL Konttajärvi 26.4. 1 (Veli-Matti Sihvo ym.), KIT Hormakumpu 17.5. 1 p (Matti Kaarrekoski), ENO Kilpisjärvi 12.7. 1 ad (Hannu Eskonen).

Turturikyyhky (Streptopelia turtur)

2011

Kaksi havaintoa: RAN Tolja 24.5. 1 ad p, nous (AHm) ja KOL Lappea 30.10.-

Idänturturikyyhky viihtyi hetken Pellossa.
©Olli-Pekka Karlin

16.11. 1 juv p (Paula Ajanki, JH, Hillevi Halonen).

2012

KIT Sirkka 22.9. 1 juv p (Veijo Anunti, TLe), Köngäs 19.-20.10. 1 juv p (Matti Palosaari),
INA Kaamanen 29.9. 1 (Otto Nuutinen),
kk 21.9.-1.10. 1 1kv p (Pekka Wäre, ALe, WVe, HEr ym.),
ROV Rautiosaari 16.10.-3.11. 1 1kv p (Matti ja Anneli Junes, APe ym.),
KMJ keskusta 17.10. 1 1kv p, ollut paikalla pari viikkoa, otettiin hoitoon (PAa).
Lisäksi nähtiin turturikyyhkylaji KIT Sirkka 19.6. 1 p (ENi, INi).

Idänturturikyyhky (*Streptopelia orientalis*) **

2011

Lapin kolmas havainto: PEL Nivanpää 5.-14.11. 1 juv p (Hannu Lonnakko, JH ym.).
Aiemmat havainnot vuosilta 2003 ja 2008.
Idänturturikyyhkystä on vain viitisentoista havaintoa koko maasta.

2012 ei havaintoja.

Käki (*Cuculus canorus*)

2011

Varhaisimmat: SAL Tuohikylä, raja-asema 27.4. 1 (Jukka Kenttämää), KOL Ylläslompola 7.5. 1 Ä (PHi ym.) ja RAN Palovaarantie 15.5. 1 Ä (EPä, HPä, JPä).
Yleistyi 20.5., jolloin jo Pohjois-Lapissakin: ENO Leppäjärvi 1 Ä (Pertti Sulkava).
Elokuulta vain neljä ilmoitusta, viimeiset UTS Patoniva 12.8. 2 (Janne Lampolahti) ja ROV Lapinrinne 20.8. 1 p, loukkaantunut (OMä, Ritva Mäkinen).

2012

Kevätmuuton aloittivat SOD kk 8.5. 1 p (Mauri Virpikari), SAL kk 9.5. 1 p (Ari-Antti Aska) ja YLI Naaskon pello 12.5. 1 k p, Ä (JH, JSa ym.). Seuraavat

16.5. viidellä paikalla ja Pohjois-Lapissa ensimmäinen INA nelostie, Kutturantien risteys 17.5. 1 (JET).

Kaikki elo-syyskuiset: ENO Peltovuoma 1.8. 1 kiert (TLe), SOD Orajärvi 1 p (Satu Paavola) ja PEL Lempeä 11.9. 1 p (JH).

Huuhkaja (*Bubo bubo*)

2011

Havaintoja 17 (2010 13) jakaantuen seuraavien kuntien kesken: PEL 6, INA 4, YLI 3, POS 2, KMJ 1, ROV 1. Pesintä varmistettiin PEL 25.6. 2 mp r (IK, Heta Kreivi, PKr). Pohjoisin tupsukorva INA kk 13.10. 1 pihamännyssä (Erkki Valle).

2012

ROV Mukkajärven tie 26.1. 1 lensi tien yli (Päivi Lundvall), Välijoen tie 3.3. 1k Ä (IRa), Ulkukangas 9.4. 1 p (Tuomo Ollila), Lapinvaara 12.8. 1 SSE (AMä), POS Soukkavaara 7.3. 1Ä (MHe, Osmo Heikkala),
PEL Ratasjärvi 3.4. 1Ä (TTa),
INA Inarijärvi, Akku-Tärsvaara 6.4. 1 Ä (OO, ROs), INA Siggavuono 24.10 (MR, Taru Rikkonen), Sylvenvaara 30.10. 1 (Mauri Sydänmetsä),
RAN Portimo 21.4 1 (Henna-Riikka Hiltunen, Panu Soikko).
Lisäksi 1 havainto YLI ja ROV.

Tunturipöllö (*Bubo scandiacus*)

2011

Tunturisopulien valtaisa määrä houkutteli ukulit pesimään pitkästä aikaa. Edellisen kerran pesintä varmistettiin vuonna 2007. Nyt löytyi 6 poikaspesää UTS (PPo, OO, JNi ym.) ja lisäksi arvioitiin kaikkiaan olevan noin 10 pesinnän aloittanutta paria. Löydetyissä pesissä isot poikueet. Kaikkiaan kalotilla pesi noin 70 ukuliparia, joista valtaosa Norjan Finnmarkin alueella. Norjalaiset ottivat 12 emoa kiinni ja valjastivat linnut satelliittilähettimillä.

Tunturipöllön yksi lentokykyiseksi varttunut poikanen.
©Petteri Polojärvi

Pesimäpaikkojen ulkopuolelta seuraavat havainnot ENO Nunasjoki 21.4. 1(Jani Kultima ym.), SOD Kiilopää-Niilanpää 13.-15.6. 1/ (Mika Asikainen ja Suomen ladun lintukurssi, PPi ym.) ja ENO Kaare-suvanto 16.6. 1 (PHu, THu, Olli ja Sanna Teukku).

2012

ROV Ounasvaara 30.1. 1 (havainnontekijä tuntematon) ja Niskanperä 4.3.–12.4. 1 2kv (Aino Korpilähde, useat). Niskanperän pöllö pääsi kuuluisaksi.
UTS 6, INA 2 havaintoa ja ENO 1 havainto keväältä.

Hiiripöllö (*Surnia ulula*)

2011

Mahdollisesti kaikkien aikojen paras hiiripöllövuosi. Tiiran mukaan havainnot jakaantuvat ympäri Lappia. Pesinnät onnistuivat hyvin ja poikueet olivat isoja. Maininnan ansaitsee Pekka Peltoniemi, joka rengasti peräti 200 poikasta KIT ja KOL alueilta. Hyvän pesintäkauden ansiosta hiiripöllö olikin syksyllä näkyvin pöllölaji maastossa.

2012

Ennätysesiintyminen talvella ja alkukevällä, 590 havaintoa. Linnut hävisivät toukokuun puolivälin jälkeen, sillä kesä-elokuulta vain 29 ja syksyiltä 18 havaintoa. Parhaimmilla retkillä tavattiin 10 pöllöä. SOD Kelujärvi-Moskuvaara 13.-17.2. 5 paria (OPK), SAL Tuntsa 28.1.–2.3. 18 eri yksilöä (PPi), SAL Värriötunturin eteläpuoli 7 yks. 23.2. (THi).
Pesintöjä Pekka Poutun ja kumpp. pöntöissä 2. Muut pesinnät:
INA Santapää 8.6. 2 pm (MR), Pierkivaara 11.6. hätäilevä (OO, Arto Saikkonen, Juha Sihvo),
UTS Kevo, Kenestupa-Kevojoki 14.6. 3 pm (Pekka Toiminen, Elliot, Paula, Pinja ja Kasperi Tiisanen).

Varpuspöllö (*Glaucidium passerinum*)

2011

Tiiran mukaan 142 havaintoa seuraavista kunnista INA 31, ROV 18, RAN 18, KIT 15, SAL 13, PEL 9, KOL 9, MUO 7, SAV 5, YLI 5, SOD 4, POS 3, UTS 2, PLK 1, KMJ 1. Ainoat pesintähavainnot INA Ahkioniemi 15.6. emo + 6 pesäpoikasta

(SPa) ja ROV Printtilampi 17.6. 1 pm (IRu). Pohjoisin pöllö UTS kk Tenontie 9.11. 1 (Olli Honkanen). Valtaosa havainnoista syyshämärässä äänteleivistä linnuista.

2012

Havaintoja kertyi aikaisempia vuosia huomattavasti enemmän: 183 havaintoa (2010 90, 2009 57, 2008 53)

Kunnittain seuraavasti ENO 6, INA 35, KMJ 8, KIT 10, KOL 16, MUO 3, PLK 1, PEL 21, POS 5, RAN 11, ROV 32, SAL 5, SAV 9, SOD 3, UTS 1, YLI 14 havaintoa, osa päällekkäisiä.

Viirupöllö (Strix uralensis)

2011

17 havaintoa (2010 21) seuraavista kunnista: ROV 5 (koskevat yhtä lintua), KOL 2, SAL 2 ja lopuista yksi kustakin: PEL, SAV, YLI, KMJ, SOD, RAN, PLK, POS. Pesintä varmistettiin KMJ Jupuravaara 4.7. 1+6 pm (Ville Suorsa, Minna Tuomaala) ja SAL Kellosekä 17.8. 1+1 pm (RMi).

2012

PEL Ruuhijärvi 6.2. 1 p (Valto Kallo), KMJ Ailangantunturi 30.3. 1 p (OPK), ROV Lohinivan pöllöpelloilla oli viiru- ja lapinpöllöjen joukossa 5.3. 1 p reng (MPe, IK) ja 22.4 (PPe, Pirjo Peltoniemi, Hanne Eriksson) ja toinen Tolosenkylässä 6.4. 1 p (Yrjö Poikela), ROV Pöyliövaara, Lähdelampi 23.4. 1p (JSi), Paavalniemi 28.6. 1p (IK), KOL Pasmajärvi 9.4. 1 p, kuollut (Heikki Pasma), SAL Kellosekä 26.4. 1 p (Lasse ja Suvi Heikonen), RAN Laivala 18.6. 1 (Salme Laivala), YLI Mellakoski 30.10. (Eeva Aska ym.).

Lapinpöllö (Strix nebulosa)

2011

Runsaat myyräkannat heijastuivat myös lapinpöllön havaintomääriin. Vuodelta 43 havaintoa (2010 26) INA 9, SAL 9, KIT 6, ENO 4, ROV 4, SOD 2, KMJ 2, SAV 2, KOL 1 ja UTS 1. Pohjoisin lintu UTS Sirma 6.5. 1 (Markku Porsanger).

Pesintähavaintoja SAL 4, SAV 1, KOL 1.

2012

Massiivinen esiintyminen keväällä. ROV-KIT-tien varsilla ja varsinkin Lohinivan molemmin puolin runsaasti pöllöjä, joista ensimmäiset havainnot 24.2. 2 p tolppien nokassa (PPe), runsaimmillaan 25.4. 24 p (OPK, MPe). PPe:n arvio oli että tienvarsipelloilla oli minimissään 33 lapinpöllöä. Yhteensä keväällä havaittiin noin 110 eri yksilöä. Viimeinen havainto alueelta 11.5. Lohiniva 1p (Tuomo Ollila). ROV Sinettä 7.3.-16.4. 1 p oli valokuvaajien suosikkipöllö (APe, useat). Muualta havaintoja ENO Palojoensuu 14.1. 1 (Aarne Kultima) ja MUO Tapojärvi 7.-11.3. 1 p (Ari-Pekka Kamppuri). INA talvi-kevät 7/kesä 2/syysy 1 havainto, KMJ 4/0/0, KIT muualta 1/0/0, KOL 9/0/0, PLK 1/0/0, PEL 7/3/1, RAN 2/0/0, ROV muualta kuin edellä mainitut 7/3/1, SAL 4/0/0, SAV 0/0/1, SOD 13/1/1, UTS 1/1/0, YLI 3/0/3 havaintoa.

Sarvipöllö (Asio otus)

2011

Pohjoisen runsaat myyräkannat mahdollistivat sarvipöllölle ennätysesiintymisen Etelä-Lapissa. Ensimmäinen havaittiin jo 12.2. PEL Turtola 1 p (MKn, Urho Leppäjärvi). Seuraavat maaliskuun lopulla: SAL Tuohikylä 27.3. 1 (RMi, Raimo Katajaisalo) ja SAL Salmivaara 30.3. 1 (EVu). Huhtikuulta havaintoja ympäri etelä-Lappia. Pohjoisin lintu INA kk 3.5. 1 (Tuula Vilponen, Martti Kosonen). Pesintöjä todettiin noin 20 jakaantuen seuraavasti: KMJ 7, POS 4, ROV 3, SAL 2, PEL 1, RAN 1 ja pohjoisin pesintä INA Alajärvellä (Markku Leppäjärvi). Syksyllä sarvipöllöt viivyttelivät lokakuulle ja ainakin yksi pöllö jäi talvehtimaan 16.10.-31.12. KOL Ruokojärvi (Esko Vasara).

2012

9 havaintoa:

KOL Ruokojärvi 16.10.2011-9.2. 1 p (Esko Vasara), Teuravuoma 27.5. 1 p (PHi), KMJ Imposenniemi 20.5. 1 p (PAa), keskustan venesatama 7.9. 1 p (PAa, Hillatien koulun 8A), PEL Konttajärvi, Rivanpohja 20.1. 1 p (Jukka-Pekka Bergman), POS kk 11.5. 1 p (MHe, IMA), RAN Saariharju 16.2. 1 p (Laila Saarijärvi), ROV Alanampa 5.6. 1 p (PAa, AHm, TKa), Marjavaara 5.7. 1 p (PPe, Pirjo Peltoniemi).

Suopöllö (Asio flammeus)

2011

Kevään ensimmäiset lähes samoihin aikoihin huhtikuun puolenvälin jälkeen. Ensimmäiset 20.4.: SOD Hingunmaa 1 (Heikki Tuohimaa, Tuomas Väyrynen) ja ROV Aronperä Jängislahti 1 (ARu). Laji yleistyi nopeasti ensihavaintojen jälkeen ja 22.4. ROV Aronperällä jo 3 (ARu). Pesinnät onnistuivat hyvin runsaan myyräkansan turvin. Pesien etsijänä kunnostautui KIT, KOL ja ROV alueilla Pekka Peltoniemi, joka löysi peräti 8 pesää. Isoimmassa poikueessa 9 poikasta! Vielä syksyllä maastossa näkyi runsaasti poikueita aina muuttoon asti. Hyvät myyräkannat viivästyttivät muuttoa ja lokakuultakin havaintoja kertyi paljon. Viimeiset suopöllöt havaittiin lokakuun puolivälin paikkeilla YLI Mellakoski 15.10. 1 (JSa) ja INA Petsikko 16.10. 2 (JA) ja vihoviimeinen viivyttelijä INA Muotkatunturit Verkkojärvi 5.11. 1 (Markku Välitälo).

2012

Ensimmäiset INA Ivalo 29.2. 1 (Tapio Kyrö), Alempi Akujärvi 11.3. 1 p (ES, Annikki Sirjola),

Kemijärvellä viirupöllö tarkkailee maastopoikueen löytäjiä. ©Ville Suorsa

ROV Salmijärvi 25.4. 1 kiert (IK). Kesäkuulta 28, heinäkuulta 10 ja elokuulta 0 havaintoa.

Syksyn viimeiset PEL Lempeä 5.10. 1 m (JH, Hillevi Halonen), MUO Puthaanrannantie 7.10. 1 saalistava (LMu) ja SOD Lipatinaapa 10.10. porokopterista 1 p (SLa).

Helmipöllö (Aegolius funereus)

2011

Helmarit olivat äänessä jo kaamosaikaan välittämättä kovistakaan pakkasista, mikä kertoo erinomaisesta ravintotilanteesta. Pesinnät onnistuivat hyvin ja poikueet olivat isoja.

Syksyllä helmareita olikin runsaasti maastossa, ja innokkaat pöllömiehet ja naiset saivat parhaina öinä kymmeniä lintuja rengastettua.

2012

Aloittivat puputtelemaan heti vuodenvaihteessa: INA Akujärvi 9.1. 1 Ä (ES).

Havaintoja huomattavasti vähemmän kuin 2011, vain 89. Havainnot kunnittain päällekkäisyydet poistettuina: INA 9, KMJ 3, KIT 10, KOL 4, MUO 1, PLK 1, POS 4, ROV 22, SAV 12, SOD 4, UTS 4, YLI 3. Yhdistyksen alueelta vain yksi pesintähavainto, jossa 4 munaa ja sekin tuhoutui (rengastajat).

Syksyllä vain muutama äänihavainto (rengastajat).

Tervapääsky (Apus apus)

2011

Kevään ensimmäiset: ROV Paavalniemi 14.5. 1 kiert (VI, JJ, MKn, VNi), KIT Karinnokka 18.5. 1 p (ETa), SAL Salmivaara 18.5. 1 (PPi), INA Inari kk 19.5. 1 p (OO, JHo, JNi, ES). Kevään suurin määrä ROV Sattajärvi 27.5. 70 (VI). Syyspuolella eniten SAL Leusjär-

vi 12.7. vähint. 50 (THä).

Viimeiset ROV Aronperä 26.8. 1 ä (VI) ja SOD kk 28.8. 1 (ENi).

2012

Muuton alku SAL Uuttuaapa 19.5. 1 kiert (Esa Karkkola), SOD kk 20.5. 2 (ENi, INi), ROV Kuolajokisuu 20.5. 2 kiert (AMä) ja INA Pikku-Petsamo 21.5. 1 (MR).

Eniten keväällä KIT kk 1.6. väh. 74 (PLe) ja POS Korouoma, Saukkolampi 30.5. 50 p, kiert (IRu, JSi). Syyspuolella yli kymmenen tervapääskyn kerääntymiä laskettiin vain ROV keskustan yllä, enimmillään 12.8. 35 kiert (JJ).

Myöhäisimmät INA Inari kk 31.8. 1 kiert (JA) ja YLI Pekanpää 21.9. 1 m S (JH).

Mehiläissyöjä (Merops apiaster)

2011

Kolmas peräkkäinen vuosi, kun mehiläissyöjä havaittiin LLY:n alueella. Nyt havaintoja kolmelta paikalta:

SOD Vaalajärvi 13.5. 1 p, kuvattu, 14.5. 2 p (Jari Aaltio), YLI Kantomaanpää 2.-3.6. 1 p (Kalle ja Tommi Lohiniva), INA Kaamanen 4.6. 1 p, kuvattu (Eli Van Audenhove, Eddy Vaes ym.).

2012

Putki jatkui yhdellä linnulla: KOL Pasmajärvi 1 p (Jyrki Vaattovaara).

Harjalintu (Upupa epops)

2011

Hyvä harjalintuvuosi kymmenellä yksilöllä. Kemijärven havainnot saattavat koskea samaa lintua.

KIT Köngäs 1.7. 1 p (Marita Alatalo, Jonna Köngäs, Mika Kuusela), Helppi 25.-26.9. 1 p (Tauno Lepola), ENO Peltovuoma 26.8. 1 p (Pasi Romakaniemi), Näkkälä 26.10. 1 p (Paavo Laakso),

INA Nukkumajokisuu 11.-18.9. 1 p (JA, Aino Nikula), Ivalo, lentoasema 30.9. 1 p (Pertti Kukkala), PLK Kairala 28.-29.9. 1 p (Risto Hakkarainen), SOD kk 29.9. 1 NE (OP), KMJ Perävaara 12.10. 1 p (Sirkka Varrio) ja Halosenranta 12.10. 1 p (Jouni Karjalainen), havaintopaikkojen välillä on 10 km.

2012

Vielä parempi vuosi kuin 2011. Keväällä kaksi lintua: PEL Lampsijärvi 8.-9.5. 1p (Kerttu Mäki, Yrjö Mäki) ja KIT Kenttälä 20.5. 1p (JTa). Syksyllä 12 yksilöä ajalla 25.9.-26.10., kunnittain ENO 1, INA 2, KIT 3, PEL 1, POS 1, ROV 2, SOD 1 ja UTS 1.

Käenpiika (Jynx torquilla)

2011

Ensimmäinen UTS Puksala 3.5. 1 p (Olli Honkanen, Ossi Pursiheimo). Seuraava KMJ Juujärvi 4.5. 1 Ä (EJo). Eniten havaintoja Rovaniemellä ja Kittilässä. Havaintomäärät kunnittain: ROV 13, KIT 10, RAN 4, INA 6, ENO 4, KOL 4, SOD 3, PEL 2, KMJ 2, MUO 1, PLK 1, SAV 1, UTS 1, YLI 1.

Suurin yksilömäärä RAN Palovaarantie 13.7. 1 ad, 4 pm (HPä, JPä, EPä).

Viimeinen havainto ABC-liikenneaseman ikkunaan törmännyt ja kuollut lintu KMJ keskusta 3.8. 1 (Anitta Aalto, PAa, Veikka Aalto).

2012

Havaintoja yhteensä 29 kpl (30 yksilöä), mikä on selvästi vähemmän kuin edellisellä vuonna, jolloin havaintoja oli 52 kpl. Ensimmäinen ENO Karesuvanto 13.5. 1 Ä (PPi). Seuraavat ENO Keinovuopio 16.5. 1 Ä (PPi) ja KMJ Listimävaara 16.5. 1 ä (EJo). Eniten havaintoja Enontekiöllä ja Inarissa. Havaintomäärät kunnittain: ENO 5, INA 5, SOD 4, POS 2, RAN 2, ROV 2,

SAV 2, UTS 2, KMJ 1, KIT 1, PLK 1, PEL 1, SAL 1. Viimeinen havainto SOD Niemi-Sotavaara 8.7. 1 Ä (JSi).

Harmaapäätikka (Picus canus)

2011

Havaintoja yhteensä 51 kpl. Havaintomäärä on edelleen selvässä laskussa (2010 88 hav., 2009 100, 2008 143). Havainnot jakaantuivat kunnittain: PEL 15, KMJ 8, ENO 7, ROV 4, RAN 3, YLI 3, KIT 2, KOL 2, MUO 2, PLK 2, POS 1, SAV 1, SOD 1.

Edellisvuosien tapaan havainnot painottuvat ruokintakaudelle. Ainoa kahden linnun havainto on Pellon Lampsijärveltä, jossa koiras ja naaras olivat ruokinnalla 10.11.-31.12. (Aila Pikkarainen).

2012

Havaintoja yhteensä 122 kpl 96 yksilöstä. Osa havainnoista voi olla samoista yksilöistä. Havaintomäärä kääntyi ilahduttavasti selvään nousuun muutaman vuoden laskun jälkeen.

Havainnot jakaantuivat kunnittain: PEL 36, ROV 34, KMJ 8, KOL 8, SOD 8, KIT 6, POS 4, SAV 4, YLI 4, MUO 3, INA 3, PLK 3, RAN 1.

Valtaosa havainnoista on ruokintapaikoilla vierailevista yksittäisistä linnuista. PEL Sirkkakoskella oli enimmillään ruokinnalla yhtä aikaa kolme lintua 9.3. (TRa).

Palokärki (Dryocopus martius)

2011

Tiiraan ilmoitettu 262 havaintoa 291 yksilöstä. Utsjoen kunnan alueelta ei havaintoja, Enontekiön kunnan alueelta 6 havaintoa ja Inarin kunnan alueelta 63 havaintoa. Suurin yksilömäärä PEL Jarhoinen 23.5. 6 p, reng (JH, Seija Pantsar).

2012

Havaintoja ilmoitettu 145 kpl, joissa 158 yksilöä. Havaintomäärä huomattavasti las-

kenut edellisestä vuodesta jolloin havaintoja oli 262 kpl. Utsjoen kunnan alueelta ei havaintoja, Enontekiöltä 1 havainto ja Inarista 39 havaintoa. Suurin yksilömäärä PEL Jarhoinen 23.5. 4 p, joista 3 reng (JH, Hillevi Halonen, Seija Pantsar).

Käpytikka (Dendrocopos major)

2011

Ei merkittäviä vaellushavaintoja. Suurin yksilömäärä talvilintulaskennassa RAN Aittoniemi-Sääskilahti 6.1. 10 (PAa).

2012

Ei merkittäviä vaellushavaintoja. Havaintomäärä on edellisvuoden tasolla. Suurin yksilömäärä talvilintulaskennassa KMJ Keskusta 4.3. 7 p (PAa).

Valkoselkätikka (Dendrocopos leucotos)

2011

Vain yksi havainto Posiolta pihapiirissä lahoa kantoa hakkaavasta linnusta: POS Nilontie 5.9. 1 p (Ismo Niemelä, Joona Niemelä).

2012 ei havaintoja.

Pikkutikka (Dendrocopos minor)

2011

Havaintoja yhteensä 93 kpl. Määrä on pysynyt edellisvuoden tasolla.

Havainnot kunnittain ENO 26, INA 16, ROV 16, PEL 12, KIT 8, YLI 5, UTS 4, KOL 2, MUO 1, RAN 1, SAL 1, SOD 1.

2012

Havaintoja yhteensä 72 kpl. Määrä on laskenut edellisestä vuodesta ja laskua on tapahtunut selvimmin alueen etelä- ja länsiosissa. Havainnot kunnittain: INA 25, ENO 21, PEL 6, ROV 6, UTS 6, KIT 3, KMJ 2, YLI 2, SAV 1.

Pohjantikka (Picoides tridactylus)

2011

Havaintoja yhteensä 154 kpl. Havainto-

määrän perusteella on mahdollista, että useamman vuoden jatkunut kannan taantuminen on kääntynyt kannan nousuun (2010 91 hav., 2009 127, 2008 184). Kiinnostus lajia kohtaan on lisääntynyt, mikä voi osittain selittää havaintomäärän kasvun. Ei

Lyhytvarvaskiuru (Calandrella brachydactyla) *

2011

Lapin toinen ja kolmas havainto: PEL Poikkihaka 20.5. 1 p (JH) ja UTS Karigasniemi, Ailigas 23.6.-15.7. 1 p, oleili poroerotuspaikan liepeillä lähes kuukauden (Hannu Varo ym.).

2012 ei havaintoja.

Töyhtökiuru (Galerida cristata) **

2011

RAN Simojärvi 24.-25.4. 1 p, ”kahtena aamupäivänä pihanurmikolla ruokaa haeskelemassa” (TKa, Eeva Sarajärvi, Terttu ja Timo Kortesalmi).

2012 ei havaintoja.

Kiuru (Alauda arvensis)

2011

Varhaisimmat INA Ivalo keskusta 23.3. 1 p (Arja Makkonen), INA kk 7.4. 1 p (Anja Vest) ja YLI kk, Niuro 7.4. 1 nous (JSa).

Kevään ja koko vuoden suurin määrä POS Ahvensalmi 25.4. 5 p (MHe), mikä on viime vuosien mitassa vaatimaton luku.

Koko vuoden havaintomäärä vain 60.

Pohjois-Lapista havaintoja ENO 1, INA 6 ja UTS 1.

Elo-syyskuun ainoat ilmoitettut ja samalla vuoden viimeiset: INA Ivalo, Vittakuru 17.8. 1 p (JHo, JNi) ja YLI Kuivakangas 8.9. 3 (JSa).

2012

Havaintoja 95. Pohjois-Lapista havaintoja ENO 3, INA 4 ja UTS 1.

Ensimmäiset YLI Aavasaksa, Jänkkävainio

29.3. 1 nous (JSa), KIT Vittakumpu 4.4. 1 nous (JTa) ja YLI Lohijärvi 7.4. 1p (JSI). Kevään maksimit PEL Yliranta 2.5. 9 p, ä, Ä (JH) ja ROV Aronperä 1.5. 7 p (VI). Heinäkuun puolivälistä lähes syyskuun loppuun täysin havainnoton jakso, kunnes syys-lokakuun vaihteen molemmin puolin kymmenkunta ilmoitusta ROV Niskanperältä ja Aronperältä, viimeinen Aronperä 5.10. 1 p än (EHu, JJ, VP, JSn).

Tunturikiuru (Eremophila alpestris)

2011

Koko vuoden saldo vain kolme havaintoa: UTS Tsuomasvaara 13.4. 1 p (PPo) ja UTS Karigasniemi, Ailigas 14.5. 2 kiert (JHo, ES, JNi, MR).

ENO Saanatunturi 19.6. 1Ä (Jyrki Mäkelä, Risto Sola).

2012

Kevään havainnot Etelä- ja Keski-Lapista: ROV Alakorkalo 24.4. 1 kiert (JJa, OPK, ARu), Aronperä 30.4.-7.5. enimmillään 6 p (AMä, OMä, VI ym.),

SAV Nunnero 28.-29.4. 2 p (EY, ALK), KMJ keskusta 1.-2.5. 1 p (PAa), RAN Hautaniemi 5.5. 3 p (ONä).

Kesältä UTS Karigasniemi, Ailigas 1.6. 1p (JHo, ES, JNi), 2.6. Njallavarri 2p (Jarmo Syrjänen).

Syksyllä nähtiin muuttoreittien varrella SAL Värriö 7 p (THi, Eeva Vakkari) ja ROV Vaarala noin 5.-12.11. 1 p (Mika Puustinen, OPK, AHm).

Törmäpääsky (Riparia riparia)

2011

Ensimmäinen poikkeuksellisen varhain, jo huhtikuulla: 21.-22.4. ROV Ounaskoski 1 p (VP, JLu). Seuraavat normaalimpaan aikaan INA Mellanaapa 9.5. 2 kiert (JPa ym.). 12.5. alkaen ilmoituksia päivittäin. Kevään mittavin kerääntymä ROV Kirkkolampi 24.5. 600 p, hyönteispyynnissä

(JJ). Syksyllä eniten SOD Tettonen 4.8. väh. 200 p (OP).

Viimeiset 21.8. ROV kahdessa paikassa: Aronperä 8 kiert (JJa, OPK, LMa) ja Petäjäskeä väh. 35 kiert (AMä).

2012

Muuton alku dokumentoitiin Rovaniemellä: Niskanperä 9.5. 2 kiert (JSn), Ylikylä 9.5. 1 kiert (JSn) ja Aronperä 11.5. 2 kiert (JSn). Pohjois-Lapissa ensimmäiset INA Ivalo, Pikku-Petsamo 16.5. 2 p (JHo).

Keväällä eniten ROV Salmijärvi 20.5. 400 p (JJ) ja syksyn maksimi ROV Hietavaara 221 p (VI).

Elokuulta vain kaksi ilmoitusta ROV Aronperältä: 10.8. 12 kiert (VI) ja 24.8. 18 p (JJ), ja samalta paikalta vielä hyvin myöhäiset 23.9. 2 kiert (OPK, MPe).

Haarapääsky (Hirundo rustica)

2011

Ensimmäiset huhtikuun puolivälissä: INA Koppelo 15.4. 1 (Kari Markkanen, Jorma Kiviniemi, Seppo Kiviniemi), KIT Vittakumpu 16.4. 1 p (Ritva Piekkari) ja SAL Pyhäjoki 18.4. 1 (Ari-Antti Aska).

Harvinaisehko toukokuun 10. päivän tienoille, jonka jälkeen yleistyi. Kevään suurin määrä SAL Märkäjärvi 18.5. 20 p (EVu).

Pohjois-Lapista kesä-heinäkuulta vain 8 havaintoa, ja vuoden suurin määrä laskettiin elokuussa INA Ivalo, Mukanperä 24.8. 9 kiert (OO).

Syksyn suurimmat kerääntymät laskettiin elokuun alussa: YLI Aittamaa 7.8. 70 p (JSa), Etelä-Portimojärvi 3.8. 50 lask yöpuulle rantapensikkoon (AJa) ja ROV Leive 7.8. n. 50 p (AMä). Syyskuun 15. päivän jälkeen enää kaksi havaintoa PEL Lempeästä: 22.9. 2 p (JH) ja 30.9. 2 p (Harry Ylisaukko-oja).

2012

Muuton alku MUO Pahtonen 26.4. 4 p

(Eija Nilimaa), KMJ Juujärvi 28.4. 1 (Arto Juujärvi, Aune Lehtisalo) ja YLI Etelä-Portimojärvi 29.4. 1 kiert (AJa). Pohjois-Lapissa vasta 9.5. INA Nanguvuono 2 p (Seppo Saraspää).

Keväällä eniten ROV Salmijärvi 100 p (JJ). Syksyllä vielä komeampi kerääntymä oli KOL Ylläsjärvi 3.8. 300 p (Teemu Tast).

Pohjois-Lapista kesä-heinäkuulta havainnot ENO 2 ja INA 11, ja vuoden maksimi pohjoisessa INA Ivalo 24.8. 20 kiert (JHo). Havainnot syyskuun loppuun asti, viimeiset PEL Pellojärvi 30.9. 1 kiert (ISp) ja SAL Oulankajoki 5.10. 3 p (ALK).

Räystäspääsky (Delichon urbicum)

2011

Ensimmäiset huhtikuun lopulla: SOD kk 26.4. 2 N (Seppo Penttinen) ja KIT Alakylä 27.4. 1 kiert (Risto Marttila).

Seuraavat SAL Kivelänaukea 7.5. 1 m (PAa) ja INA Ahkioniemi 9.5. 1 p (SPa). 10.5. alkaen useampia havainnot päivittäin.

Kevätmuuton suurin määrä KIT Kenttälä 30.5. 48 p (JTa).

Enontekiöltä kaksi ilmoitusta pahtapesimäpaikoilta: Meekonjärven pahta 30.6. väh. 4 paria (Pekka Niittynen) ja Saanan pahta 4.7. arviolta 2 paria (RWi, TWi).

Syksyllä laskettiin kolme kolminumeroista summaa:

SOD Unari, Välikoski 19.8. 180 p (Esa Pitkänen),

YLI Kallijoki 25.8. 130 (JSa), Ratasvuoma 14.8. 100 (JSa).

Myöhäisimmät YLI Kuivakangas 8.9. 27 (JSa) ja RAN Palovaarantie 14.9. 1 m N (EPä).

2012

Varhaisimmat PEL Turtola 27.4. 1p (Kari Lahti) ja INA Inarijärvi, Koskivuono 6.5. 1 (Sami Lappi). Seuraavat 8.5. jo seitsemällä

paikalla PEL, ROV ja SAL.

Keväällä eniten ROV Alakorkalo 16.5. 100 p (VPe), syksyllä YLI Kauliranta 11.8. peräti 470 p (JSa).

Syyskuulta kymmenisen ilmoitusta. Viimeiset lokakuussa: SAL Saija 2.10. 5 p (ALK) ja ENO Kilpisjärvi 8.-9.10. 1 p (Pirjo Hakala).

Ruostepääsky (Cecropis daurica)

Lapin ensihavainnot:

2011

INA Kaamanen, Toivoniemi 6.6. 1 kiert. (Jukka Koivisto)

2012

INA Ivalo, Mukanperänsaari 27.5. 1 kiert. (OO, JHo).

Metsäkirvinen (Anthus trivialis)

2011

Varhaisimmat jo huhtikuussa: ROV Niskanperä 25.4. 1 N (IK, TKr), SAV Arajoen lehto 26.4. 1 Ä (EY) ja SOD Kelujärvi 30.4. 1 Ä (OP).

Kevätmuuton ajalta ilmoituksia niukasti, enimmilläänkin vain 2 linnun summaa.

Pohjois-Lapissa ensimmäinen INA Lato kangas 15.5. 1 p Ä (Kari Sinkkonen, Antero Patjas).

Syyspuolella kaksi kaksinumeroista summaa: YLI Mellajärvi, Haukkavaara 31.7. 11 (JSa) ja ROV Aronperä 15.8. 20 p, reng (VI).

Ilmoituksia syyskuun puoliväliin, jolloin viimeinen ROV Aronperä 19.9. 1 kv p, reng (VI). Tämän jälkeen vielä yksi myöhäinen: ROV Napapiiri 3.10. 1 m S (MBä).

2012

Ensimmäiset toukokuun alussa: ROV Myllylampi 1.5. 1 ä nous (IK), ROV Aronperä 7.5. 2p (VI) ja KIT Sätkenä 7.5. 1 än (MJo). Pohjois-Lapissa ensimmäiset INA Veskonien tien varrella 16.5. 4 Ä (OO, JNi).

Keväältä ei ilmoitettu suuria määriä, syksyllä eniten PEL Pellojärvi 10.8. 5 p/m (JH).

Syyskuulta vain 7 ilmoitusta, viimeiset SAV Kiimasekä 19.9. 1 (THi), POS Vääntöjoki 22.9. 1 ä (Vesa Hyyryläinen, Heljä Pylvänäinen) ja SAL Kuutsjärvi 23.9. 1 NE (THi).

Niittykirvinen (Anthus pratensis)

2011

Ensimmäiset 16.4. länsirajalla: PEL Turtola 1 p (ISp) ja YLI Kuivakangas 2 p (JSa). Seuraavat 17.4. Rovaniemellä: Ounasjokisuisto 1 (JJ) ja Niskanperä 2 m N (LMu, ARu).

Yleistyi 21.4. alkaen, ja pääsiäisen aikaan (22.-25.4.) tehtiin jo nelisenkymmentä havaintoa. Pohjois-Lapissa varhaisimmat 24.4. Inarissa: Solojärvi 3 m (JPä, Jaana Pikkarainen) ja Mellanaapa 3 (OO). Keväällä eniten INA Sarviniementie 1.5. 120 m, ”yhtenäisenä parvena puronvartta etelään” (MR). Myös syksyn suurin summa ilmoitettiin Inarista: Mellanaapa 22.8. 100 kiert/m (OO, JHo, JNi).

Lokakuun alusta vielä alun toistakymmentä havaintoa, ja viimeiset ROV Ounasvaara 9.10. 1 S (JSi) ja YLI Kuivakangas 10.10. 2 (JSa).

2012

Varhaisimmat RAN Portimo 23.4. 1 p (EPä, HPä, JPä), ROV Alakorkalo 23.-24.4. 2 p (ARu, AMä). 25.-26.4. havainnot jo yhdeksältä paikalta PEL, POS, ROV ja YLI. Pohjois-Lapissa vasta 8.5. INA Mellanaapa jvp 1 p (JHo, JNi, ES).

Keväällä suurin muutto ENO Yrjö Kokko-lintutorni 11.5. 80 m (JSi). Syksyn isoimmat summat ilmoitettiin UTS Pulmankijärveltä: 16.9. 30 p, 71 m ja 17.9. 30 p, 126 m (ALe, WVe, HEr).

Lokakuun alkupäiviltä ilmoitettiin useampia kaksinumeroisia määriä, mutta 6.10.

jälkeen enää vain kaksi havaintoa: ROV Aronperä 10.10. 1 p (PAa) ja YLI Haapakoski 14.10. 1 (JSa).

Lapinkirvinen (Anthus cervinus)

2011

Ensimmäiset ja kevään ainoat pesimäseutujen ulkopuoliset: KOL Rautuvaaran allas 13.5. 1 p (PHi) ja ROV Teollisuuskylä 19.5. 1 ä (JJ).

Syksyn ensimmäinen ROV Aronperä 5.8. 1 SE (VI). Elokuulta 22 havaintoa, ensin osa jälleen ROV Aronperältä (jossa VI rengasti 9 lintua) ja INA Mellanaavalta. Syyskuulta viisi havaintoa ja vuoden viimeinen ROV Arktikum 1.10. 1 ä SW (JJ ym.).

2012

Muuton alku ROV Aronperä 18.5. 1 k p (Pekka Peltonen) ja 21.5. 1 nous ä (VVa) sekä ENO Leppäjärvi 19.5. 2 m N (TLe). Aronperän lisäksi kevätmuutolla nähtiin Etelä- ja Keski-Lapissa KMJ, SAL ja YLI. Syksyllä ensimmäinen muuttaja PEL Pellojärvi 16.8. 1 p än (JH). Elokuulta 10 havaintoa ja syyskuulta kahdeksan. Myöhäisimmät POS Vääntöjoki 22.9. 2 m ä (Vesa Hyyryläinen, Heljä Pylvänäinen) ja ROV Aronperä 22.9. 1 kiert (VI).

Keltavästäräkki (Motacilla flava)

2011

Ensimmäiset RAN Saariharju 8.5. 1 Än (Tiina Saarijärvi) ja KIT Latvajärvi 9.5. 1 ä (MJo).

10.5. jo 8 havaintoa. Pohjois-Lapin varhaisin INA Solojärvi, Ahkioniemi 12.5. 1 kiert (JPä, Jaana Pikkarainen).

Kevään suurimmat määrät Inarista 18.5.: Mellanaapa 50 (OO, JNi) ja Riutula 35 p (MR).

Syysmuutolla eniten SOD Tettonen 4.8. yli 150 (OP) ja SOD Korvanen 13.8. yli 300 (OP).

Syyskuulta tusinan verran havainnot, vii-

meiset YLI Kauliranta, Rantakylä 25.9. 2 p (JSa), YLI Kuivakangas 25.9. 1 (JSa) ja SOD Lokka, lintutorni 30.9. 1 p (SLa).

2012

Varhaisin ROV Aronperä 8.5. 1 p (LMu, AMä). 9.5. jo kuudella paikalla ja Pohjois-Lapin ensimmäinen INA Mellanaapa 11.5. 1 p (JHo, OO, JNi). Kevään suurin keräntymä ROV Kuolajokisuu 17.5. 120 p (JJ, Marja-Liisa Kaisanlahti-Jokimäki). Syyspuolen suurin määrä PLK Kilpiaapa 1.8. 40 p (PSa). Syyskuulta vain kolme havaintoa: INA Mellanaapa 1.9. 1 än S (JA, OO), ROV Aronperä 4.9. 4 p (VI) ja INA Menesjärvi 29.9. 2 än (JA).

Virtavästäräkki (Motacilla cinerea)

2011

24 havaintoa 11 paikalta, yhtään pesintää ei varmistettu. Muonion ja Kolarin vakiintuneilta esiintymispaikoilta ei ilmoitettu yhtään havaintoa.

SAL Tuntsan Sorsajoki 23.5. 1 Ä (PPi), PLK Pyhätunturi, Pyhäkuru 2.6.-28.7. yht. 14 havaintoa (PAa, PPi ym.), INA Kittiläntie 5.6. 1/ p (Hanna Järvinen, Reijo Vikman), Lemmenjoki, Ravadasköngäs 9.6. 2 p (Turo Ketola), Lemmenjoki, Härkäkoski 6.8. 1 n-puk p (JPa) ja Lemmenjoki, Kapsuoja 21.8. 1 ad k p (Kim Kuntze), ROV Auttiköngäs 10.7. 1 (JSa, Sirpa Saarela), UTS Mantojärvi 8.7. ad + juv (Petri Kuhno, Janne Kilpimaa), Kenestupa, Väyläkoski 30.7. 1/1 p (JHo, RHo, Johanna Lehto, Harri Honkola), SOD Saariselkä, Porttikoski 5.8. 1/ p (Timo Kauppinen), YLI Haapakoski 11.9. 1 (JSa).

2012

Peräti 53 havaintoa 14 paikalta. Varhaisimmat SAL Salmijoen kuru 29.5. 1 k p (Jaana Sarvala) ja INA Saariselkä 3.6.

1 (PAa, AHm, TKa ym.).

Ainoat selvästi pesintään viittaavat havainnot KOL Ylläs, Varkaankuru 12.7. 1/1, ruokkiva pari (JJa, KJo) ja INA INA Lemmenjoki 23.8. 1 kv p (Kim Kuntze). Pysyviä reviierejä havaittiin lisäksi INA Kiilopäällä (Mika Asikainen ym.) ja Saariselällä (useat) sekä ENO Sioskurussa (Ari Koskinen, TLe, Pekka Rahko ym.). PLK Pyhätunturin Isokurussa nähtiin kesäaikana vain 31.7. 1 p (Jyrki Makkonen). Vuoden viimeiset PLK Isokuru 16.9. 1 p (JJa, KJo) ja INA Ivalo. Salmenranta 27.9.-11.10. 1 kv p (JA, JHo ym.).

Västäräkki (Motacilla alba)

2011

KMJ Kostamossa navettaan talvehtimaan jääneestä linnusta viimeinen ilmoitettu havainto 5.1. (Päivi Kostamo). Ensimmäiset normaaliin aikaan huhtikuun alussa MUO Särkijärvi 4.4. 1 kiert (Orvo Öhman), ENO Karesuvanto 5.4. 1 (Paa-vo Syväjärvi) ja RAN Simojärvi 8.4. 1 p (AHm, Pyry Hamari, Lenni Hamari). 12.4. alkaen havaintoja päivittäin. Keväällä eniten SOD kk 3.5. 25, 1a (OP) ja INA Riutula 18.5. 15 p (MR).

Syksyllä suurimmat summat laski JSa Yli-torniolla: Haapakoski 8.9. 35, Kauliranta 12.9. 33 p ja Nuotioranta 8.9. 31.

Lokakuussa nähtiin useita västejä kuun ensimmäisen kolmanneksen ajan. Viimeiset ROV Napapiiri 23.10. 1 m S (MBä), KIT Karinnokka 29.10. 1 (PLe, ELh) ja SAL Aatsinki 9.11. 1 p Än (RMi).

2012

Varhaisimmat PEL Juusonkangas 7.4. 1 p (Arne Enbuske), KOL Ruokojärvi 10.4. 1 p (Esko Vasara) ja ROV Tapionkylä 12.-13.4. 1 p (Kalle Sarajärvi).

Yleistyi huhtikuun puolivälin jälkeen ja Pohjois-Lappiin ehti 25.4. ENO Palojoensuu 1 (PSu). Kevään isoimmat keränty-

mät laskettiin PEL Ylirannan pelloilla: 4.5. 75 p (JH) ja 7.5. 65 p (ISp).

Syksyn maksimi YLI Kuivakangas 31.8. väh. 50 (JSa).

Lokakuun alusta havaintoja tusina, näistä myöhäisimpänä KIT Karinnokka 7.10. 1 (PLe, JTa, MJo ym.) ja vuoden viimeinen vielä ROV Napapiiri 25.10. 1 kiert (MBä).

Tilhi (Bombycilla garrulus)

2011

Vaisunpuoleinen tilhivuosi. Alkuvuodesta runsain Rovaniemellä, missä laskettiin talven suurin määrä: keskusta 5.1. 110 p (JJ). pieniä määriä tilhiä nähtiin Pohjois-Lappia myöten.

Syysliikehdintä oli vilkkaimmillaan syyslokakuussa, mutta määrät jäivät pieniksi. Enimmillään INA Ivalo 6.10. 300 (OO, Vesa Luhta) ja ROV keskusta 4.10. 150 p (JJ). Marras-joulukuun saldo vain 15 havaintoa, runsain Inarissa.

Havainto/yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 87/1483, helmikuu 66/892, maaliskuu 42/1190, huhtikuu 32/353, toukokuu 58/592, kesäkuu 16/31, heinäkuu 16/53, elokuu 22/300, syyskuu 69/1269, lokakuu 52/1808, marraskuu 10/129 ja joulukuu 5/57.

2012

Kaksijakoinen tilhivuosi. Alkuvuodesta laji oli lähes kateissa, ja myös kevätliekeh-dintä oli niukkaa.

Syksyllä koettiin hyvin runsas esiintyminen, ja tilhiä riitti vuoden loppuun asti. Suurimmat määrät marraskuussa: INA Ivalo 1.11. 6000 p (OO) ja ROV Lapinaukio 29.11. väh. 3200 kiert (Tba). ”Meno oli kuin Hitchcockin filmissä Linnut”, kuvasi OO Ivalon ilmatilaa.

Havainto/yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 6/26, helmikuu 6/23, maaliskuu 5/15, huhtikuu 9/15, toukokuu 35/215, kesäkuu 42/95, heinäkuu 30/85,

elokuu 16/189, syyskuu 50/1667, lokakuu 225/22443, marraskuu 95/35187 ja joulukuu 111/23942.

Koskikara (Cinclus cinclus)

2011

Eniten tutulla paikalla INA Juutuanjoki, Jurmukoski 25.1. 39 p (MR).

Muut kaksinumeroiset summat RAN Simojoki, Kaitavirta enimmillään 20.2. 12 p (PAa) ja ROV Kullelampi 3.1. 10 p (OPK, LMa).

Etelä-Lapin pesimäaikaiset havainnot: POS Korouoma, Koivuköngäs 7.6. 1 p (PAa, AHm) sekä ROV Auttiköngäs 14.6. 1 p (EPä, HPä) ja 10.7. 3 (JSa, Sirpa Saarela).

2012

Vuoden maksimi INA Juutuanjoki, Jurmukoski 4.3. väh. 30 p (SPa, JPa). Muut keräntymät alle kymmenen linnun. Etelä-Lapissa havaittiin pesimäaikaan kahdella paikalla: KMJ Siikajoki 10.6. 1 ad (EJo) ja ROV Auttiköngäs 22.6.-12.8., enimmillään 24.6. 2 ad + 1 juv (AMä).

Peukaloinen (Trogodytes troglodytes)

2011

Varsin vaatimaton peukaloisvuosi, vain 21 havaintoa kuudelta paikalta. Kaikki havainnot:

SAL Kuutsjärvi 17.4. 1/ Ä (THi) ja 14.9. 1 ä (THi), Tuntsa, Ylimmäinen Papuhaara 23.6. 1 (PPi), KOL Äkäslompola, Varkaankuru 22.5. 1 p Än (PHi, PiH), PLK Pyhätunturi, Isokuru 16.5.-15.7. yht. 13. hav, joista ensimmäinen 2 Ä (ENi), laulavia enimmillään 30.6. 3 Ä (MO) ja varmistettu pesintä 5.7. 2 ad, 3 juv p (Jari Lagerroos), POS Korouoma 2 Ä (PAa, AHm), INA Lemmenjoen kp, Kultasatama 20.8. 1 p (Kim Kuntze).

2012

43 havaintoa 18 paikalta, paikat kunnittain ENO 3, INA 1, KIT 1, KMJ 1, KOL 1, POS 2, RAN 1, ROV 3, SAL 3 ja SAV 2. Kemijärven havainnot ovat Pyhätunturin kansallispuistosta, Isokurun S-puolelta. Enimmillään POS Korouoma 30.5. 12 Ä (IRu, JSi) ja SAL Jyppyrävaara 31.7. 8 p (THi). Kevään ensimmäiset SAL Kuutsjärvi 29.4. 1 Ä (THi), ENO Ounasjoki, Pola 1.5. 1 kuollut (Esa Myllyharju) ja SAV Törmäoja 1.5. 1 ä (THi). Viimeiset SAL Kuntasjoki 5.10. 1 ä (THi) ja SAL Kuutsjärvi 8.10. 1 p (THi).

Rautiainen (*Prunella modularis*)**2011**

MUO Putaanrannalle talvehtimaan jääneestä linnusta, joka mainittiin jo edellisessä katsauksessa, viimeinen ilmoitus 7.3. (KLa). Kevätmuuton ensimmäinen KIT Kenttälä 9.4. 1 p (JTa). Seuraavat 22.4. neljällä paikalla, mukaan lukien Pohjois-Lapin varhaisin ENO Kilpisjärvi 1 p (KJo). Syksyllä suurimmat rengastusmäärät ROV Aronperä 19.9. 10 reng (VI) ja 31.8. 8 reng (VI) sekä PEL Saukko-ojanpää 6 reng, 3 m (JH).

Lokakuun alusta vielä muutama havainto ja viimeiset SAL Hietajärvi 16.10. 1 ä (THi) ja YLI Kopanmäki 18.10. 1 p (JSa).

2012

Varhaisimmat ENO Leppäjärvi 22.4. 1 p, ruokinnalla, myös 26.4. (PHu, THu), PEL Lempeä 26.4. 1 p ä (JH) ja ROV Paavalniemi 26.4. 1 ä (ARu, JSn). Syksyltä ilmoitettiin UTS Pulmankijärveltä mukavia summia: 16.9. 30m + 17p, 20.9. 5m + 15p ja 21.9. 9m + 10p (HEr, WVe, ALe).

Havaintoja lokakuun alkupäiville, viimeiset INA Ivalo, Pikku-Petsamo 5.10. 1 (OO)

ja ROV Rautiosaari 17.10. 1 S (OPK, APe).

Punarinta (*Erithacus rubecula*)**2011**

Ensimmäiset normaaliin aikaan huhtikuun alussa: ENO Hetta 5.4. 1 p, ruokinnalla (Leila Angeli, Esko Angeli), Kilpisjärvi 8.4. 1 (KJo), ROV Kuusirinne 8.4. 1 p, ruokintapaikan lähellä (Jaakko Kauppinen, Riitta Saari-nen). 14.4. alkaen ilmoituksia päivittäin. Punarintoja havaittiin muuttoaikaan kymmennä kunnalla ruokintapaikalla. Syksyllä runsaasti havaintoja lokakuun alkupuolelle, 12.10. asti, jolloin havaittiin vielä kolmella paikalla, mutta tämän jälkeen ainoa ROV Napapiiri 23.10. 1 ä (MBä).

2012

Kevätmuutto alkoi keskivertoa myöhemmin, ensimmäiset RAN kk, Multilahti 1 p, ruokinnalla (ONä) ja SAL Liinaharju 22.4. 1 p, ruokinnalla (Ari-Antti Aska). Yleistyi heti näiden jälkeen.

Pohjois-Lapissa varhaisin INA Ivalo, Salmenranta 24.4. 1 p (JHo).

Syksyllä havaintoja jälleen lokakuun alkuun, viimeiset RAN ahvenniemi 1 ä (EPä, HPä) ja PEL lempeä 10.10. 1 p ä (JH).

Tämän jälkeen vielä havaintoja ROV kahaalta: Eteläranta 28.10. 1 p, ruokinnalla (PLa) ja 28.11. 1 p (IK) ja Korkalovaara 7.11. 1 p (Matti Kassala) ja 25.11. 1 p (VNi). Havaintopaikkojen välillä on noin 4 kilometriä, joten kyse lienee eri linnuista. Lisäksi nähtiin ENO Kivilompolon tulli 5.11. 1 (Raimo Ylikankaanpää). Talvehtimaan jäi INA Ivalo 23.11.-vuoden loppuun 1 p (JET, JNi).

Sinirinta (*Luscinia svecica*)**2011**

Kevätmuuton aloittivat ENO Vikkuri 9.5. 1 k Ä (Erkki Jaanu, Eero Peltonen), KIT Karinnokka 13.5. 1 (MJo) ja KMJ Karvako 13.5. 1 k (Raila Hiltunen). Kesältä kaksi havaintoa Etelä-Lapista: POS Pikku Karitunturi 17.6. 1 p Ä (Stacy Siivonen) ja YLI Portimojärvi 19.6. 1 Ä (TLe). Syksyllä runsaslukuisin tutusti ROV Aronperällä, jossa parhaat rengastuspäivät 30.8. 15 p, reng (VI), 2.9. 14 p, reng (VI) ja 9.9. 14 p, reng (VI). Vuoden viimeiset samalla paikalla 17.9. 1 k 1kv p, reng (VI) ja 19.9. 1 k +1kv p, reng (VI) sekä SOD kk jätäri 19.9. 1 (OP) ja SOD kk lentokenttä 25.9. 1 (OP).

2012

Keväällä varhaisimmat RAN Simojärvi 8.5. 1 p (TKa, Eeva Sarajärvi), SAL kk 8.5. 1 p (Siiri Pihlajamäki) ja ROV Arktikum 9.5. 1 p (VVA, RKa). INA Ivalo, Salmenranta 16.5. 1 k p (JHo, RHo) oli Pohjois-Lapin ensimmäinen. Kesä-heinäkuulta ei havaintoja Etelä-

Lapista.

Syksyn suurimmat määrät ROV Aronperältä: 24.8. 15 p, reng (VI), 7.9. 11 p (Sam Brown) ja 10.9. 10 p, reng (VI). Viimeiset 21.9. viidellä paikalla (RAN, ROV, SAL, UTS) ja näiden jälkeen vielä PEL Orajärvi 2.10. 1 1kv p (JH).

Sinipyrstö (*Tarsiger cyanurus*)**2011**

Kahden mainion vuoden jälkeen paluu normaalimpiin lukemiin: viideltä paikalta seitsemän havaintoa kuudesta linnusta, jos Isokurun laulajat tulkitaan samaksi linnuksi. ENO Kilpisjärvi 21.4. 1 n-puk, kuvattu (KJo), ROV Kestinvaara 31.5. 1 k 2kv Än p (ARu), PLK Pyhätunturi, Isokuru 2.6. 1 Ä (PAa) ja 30.6. 1 Ä (MO), SAL Kuutsjärvi 31.8.-2.9. 1 ad p, reng (THi) ja 16.9. 1 fl n-puk p, reng (THi), Hanhikangas 3.9. 1 n-puk p (RMI).

2012

Ennätysmäinen sinipyrstövuosi! Tiirasta

Sinipyrstöjä löytyi vuonna 2012 ennätysmäärä.
©Teuvo Hietajärvi

löytyy 52 havaintoa, joista sinipyrstötutkija Ari Rajasärkkä tulkitse 40 reviiriä. Reviirit kunnittain ENO 1, INA 4, KMJ 2, KOL 2, MUO 1, PEL 1, PLK 1, POS 5, RAN 1, SAL 19, SAV 2 ja SOD 1. Varhaisimmat Sallassa: Pulkkatunturi 14.5. 1 ad k (THi) ja Kuutsjärvi 26.5. 1 2kv k Ä (THi). Pesintöjä varmistui vain Pulkkatunturista, missä 5.7. kaksi poikuetta (THi). Vuoden viimeiset Kuutsjärveltä: 10.9. 1 ad n-puk (THi) ja 22.9. 1, ilmeinen koiras (THi).

Mustaleppälintu (Phoenicurus ochrurus)

2011

Kuusi havaintoa viideltä paikalta: ROV Leive 24.4. 1 n p (EPy, Ismo Pyhtilä) ja 25.9. 1 n-puk p (EPy), KIT Kelontekemä 3.5. 1 k p (Jouni ja Raili Junttila), Kenttälä 4.6. 1 n p (JTa), SAL Kuutsjärvi 23.9. 1 ad p (THi), SAV Ainijärvi 9.10. 1 p ä, kuvattu (THi).

2012

Kolme havaintoa: KIT Karinokka 15.5. 1 k p, v (Tero Raita, Elina Sinisaari) ja INA Kaunispää 22.8. 1 n-puk p, leppälinnun kanssa (Tarmo Lehtilä, Jörgen Palmgren). PLK Pyhätunturi 17.9. 1 n-puk (Raimo Metsomäki).

Leppälintu (Phoenicurus phoenicurus)

2011

Ensimmäiset 25.4. kolmella paikalla: YLI Etelä-Portimojärvi 1 k Än (AJa, TJo), SAL Salmivaara 1 k Ä (PPi) ja KIT Levi 1 k p Ä (Tomas Klements). Ehti huhtikuun puolella Pohjois-Lappiin: ENO Hetta, Ruijantie 28.4. 1 (PHu, THu) ja ENO Hetta, Luomarova 28.4. 1 k p (JSi). Myöhäisimmät syyskuun alussa: ENO Kilpisjärvi 1 fl 1.-3.9. (Raimo Uusitalo, Hannele Uusitalo), ROV Aronperä 5.9. 1 k 1kv p, reng (VI) ja ROV Palokangas 10.9.

2 (SKo).

2012

Varhaisimmat ROV Viirinkangas 3.5. 1 Ä (IK), ROV Sonka 6.5. 1 k p (Ari Niippa), INA Ahkioniemi 8.5. 1 k p (SPa) ja KIT Kenttälä 8.5. 1 k p (JTa). Viimeiset UTS Pulmankijärvi 16.9. 3 p (HEr, ALe, WVe), SAV Sokliaapa 20.9. 1 (THi) ja 20.-22.9. INA Kettujoki-Kettukangas 1-2 n-puk p (Kari Sinkkonen).

Pensastasku (Saxicola rubetra)

2011

Ensimmäiset vapun molemmin puolin: INA Ivalo, Mellanaapa 26.4. 1 (JET) ja Mellanaapa, jvp 5.5. 1 Ä (JPa, JNi), MUO kk 2.5. 1 n (LMu). 10.5. alkaen havaintoja päivittäin. Keväällä yksi isompi keräntymä: YLI Viisavaaranvuoma 12.5. 8 (JSa) ja syksyllä eniten YLI Kallijoki, Naaskon pellot 13 p (JSa). Viimeiset syyskuun alussa: ROV Aronperä 2 k p, reng (VI), YLI Haapakoski 8.9. 1 (JSa) ja YLI Kauliranta 11.9. 2 (JSa).

2012

Ensimmäiset 7.5. kahdessa paikassa: ROV Aronperä 2 p (VI) ja PEL Yliranta 1 p (ISp). Pohjois-Lapissa varhaisin INA Solojärvi 11.5. 1 k p (SPa). Keväältä ei ilmoitettu mainittavia keräntymiä, mutta syksyn maksimi YLI Viisavaaranvuoma 4.8. 17 p (JSa) on komea luku. Myöhäisimmät YLI Mellakoski 22.9. 1 p (JSa) sekä KIT Karinokka 22.9. 1 +1kv p ja 23.9. 1 1kv p (TLe).

Kivitasku (Oenanthe oenanthe)

2011

Ensimmäiset jo huhtikuussa: SOD Vuotso 12.4. 1 (OHi) ja ROV Alakorkalo 24.4. 1 k p (JSi). Näiden jälkeen seuraava PEL Poikkihaka 4.5. 1 k p (JH). Pohjois-Lapin

varhaisin ENO Leppäjärvi 8.5. 2 (PSu). Syksyllä viimeiset YLI Liinankivaara 15.9. 1 p (JSi), SAL Värriö 16.9. 1 (THi) ja INA Lärvätharju 27.9. 1 p (SPa).

2012

Kevään varhaisimmat ROV Korkalovaara 25.4. 3 k p (Paula Nevala, Esko Nevala). 26.4. jo seitsemällä paikalla (ROV ja PEL). Pohjois-Lapissa joutuisin ENO Hetta, Luovuoma 9.5. 1 p (ELe). Myöhäisimmät ROV Aronperä 21.9. 1 p (VI), SOD Kiilopää 4.10. 1 p (AHm) ja ROV Napapiiri 6.10. 1 kiert (MBä).

Sepelrastas (Turdus torquatus)

2011

Ensimmäiset ENO Kilpisjärvi 13.4. 1 kuollut, jäänyt auton alle (Viktor Mannela) ja ROV Jaatilansaari 2 k p (JSi, AMä). Pesimäalueiden ulkopuolella nähtiin kevätmuutolla KMJ, KIT, MUO, PEL, RAN, ROV ja SOD, mutta syksyllä jälleen normaalin harvinainen: ainoa havainto ROV Aronperä 9.9. 1 N (VI). Vuoden viimeinen ENO Ailakkavaara 10.9. 1 p ä var (Jorma Pulkkinen, Anneli Pulkkinen).

2012

Havaintoja kaikkiaan 127 kpl. Ensimmäiset kevähavainnot ENO Muotkajärvi 22.-24.4. 1 (Harri Uusipaavalniemi, Tuija Leppäjärvi, ELe). ENO Pousu 22.4. 1 (Tuomas Heikkilä). Kevätmuuton aikaan havaittiin peräti 85 yksilöä. Viimeiset syyshavainnot ROV Arktikum 20.10. 1k p (JSi) Viimeinen syyshavainto SOD kk 11.11. 1 (Paavo Penttilä). Rovaniemen Alakorkalon jäteasemalla nähtiin kevätmuuttavia sepelrastaita 24.4.-6.5. enimmillään 7 yksilön verran. Eniten havaintoja tehtiin Enontekiöllä, 42 kpl. Sepelrastaita havaittiin lähes kaikissa LLY:n alueen kunnissa. Vain Pelkosenniemi ja

Savukoski jäivät ilman havaintoa.

Mustarastas (Turdus merula)

2011

Vuoden saldo oli vajaa 200 havaintoa, joista yli puolet huhti-toukokuulta. Talvelta kaksi havaintoa Inarista: Angeli 1p, "asunut koko talven Angelissa" (JET) ja Pikku-Petsamo 24.1. 1 n (Matleena Haara). Kevään ekat SOD Vuotso 15.-17.3. 1 k p (Onni Juvonen), INA Ivalo 23.3. 1 p (Markku Väitalo) ja ROV Vanttauskoski 3.4. 1 p (Matti Virtanen). 6.4. jo kolme havaintoa (PEL 2 ja ENO 1). Keväällä eniten 25.-26.4. YLI Haapakoski 2/1 p (JSa). Kesäkuulta 16 havaintoa, heinäkuulta neljä ja elokuulta ei yhtään. Pesintöjä ei varmistettu. Syyskuussa ilmoituksia 25, lokakuussa 17 ja marraskuussa 7, luvuissa on päällekkäisyyksiä. Syksyn suurin määrä PEL Turtola 6.10. 4 p (Kati Granath). Vuoden viimeinen INA Akujärvi 1.12. 1 n-puk p (ES).

2012

Mustarastaista tehtiin 233 havaintoa. Havaintomäärä kasvoi 34 kpl edellisestä vuodesta. Ensimmäiset havainnot KMJ Vaaratie 11.2. 1 (Tapio Nurmi) ja RAN Simojärvi 21.3. 1 p (TKa). Viimeinen havainto ROV Pärepolku 15.12. 2 E (Tuula Lampela). Mustarastaista on tullut lähes ympärivuotinen laji alueella, ja se onkin tervetullut vieras etenkin ruokintapaikoille.

Mustakaularastas (Turdus atrogularis)

2011

Vuoden ainoa jo edellisessä katsauksessa mainittu lintu: PEL Yliranta 26.11.2010-21.3. 1 k ad p, reng (Margit ja Seppo Rätty, JH ym.).

2012

Mustakaularastaasta tehtiin havainto Ivalossa vierailleesta yksilöstä INA Ivalo Salmenranta 27.10. 1 p (JHo, RHo, OO).

Räkättirastas (Turdus pilaris)**2011**

Tammi-helmikuussa havaintoja kunnista ENO, ROV, SOD ja YLI, kaikki yksittäisistä linnuista.

Maaliskuun ainoa lienee ollut ensimmäinen kevätmuuttaja: KIT Ruottama 25.3. 1 lask (Aila Moksi, Erkki Koskela). Seuraavat YLI kk 5.-7.4. 1 p (TRa, JSa) ja MUO Särkijärvi 9.4. 1 (Orvo Öhman). Pohjois-Lapissa varhaisin ENO Hetta 13.4. 2 (PSu). Kevään suurin määrä YLI Kauliranta 25.4. n. 300 p (TTa). Pihlajanmarjoja oli vähän ja räkättisyysvaisu. Syksyllä eniten POS Lehtotunturi 170 p (Pasi Alanko). Marraskuulta enää alun toistakymmentä ilmoitusta, määrät 1-2 lintua. Joulukuun ainoat INA Ivalo 5.12. 3 (JET) ja YLI Portimojärvi 7.12. 1 p (JSa).

2012

Havaintoja tehtiin 518 kpl ja yksilöitä niissä oli 18059 kpl. Havaintomäärä kasvoi reippaasti edellisestä vuodesta (2011 307 kpl). Räkättirastasmääriin vaikutti olennaisesti erinomainen pihlajanmarjasato. Suurin yksilömäärä nähtiin ROV Arktikum 3.10. 1700 SW (JJ). Yksittäisiä räkättirastaita talvehti alueella.

Laulurastas (Turdus philomelos)**2011**

Vain runsaat 130 ilmoitettua havaintoa. Ensimmäiset muuttajat ROV Napapiiri 21.4. 1 Ä (MBä), SAV Peskihauta 22.4. 1 Ä (EY) ja PEL Ratasjärvi 22.4. 2 Ä (TTa). Pohjois-Lapissa ENO Muotkajärvi 25.4. 2 Ä (Tuomas Seimola). Viimeiset RAN Teerivaara 22.10. 1 p

(PAa, AHm) ja ROV keskusta, Jyrhämäranta 14.11. 1 p (EHu, AMä, ARu ym.).

2012

Laulurastaista tehtiin 180 havaintoa. Kevään ensimmäiset havainnot: ROV Valajaskoski, Iisakinperäntie 23.4. 1 lask, p (ARu, AMä) ja RAN Ahvenniemi 24.4. 1 m, NW (EPä, HPä, JPä). Syksyn viimeinen SOD Jeesiö 4.11. 1 (Jari Aaltio).

Punakylkirastas (Turdus iliacus)**2011**

Varhaisimmat PEL kk, jätevedenpuhdistamo 16.4. 1 p Ä (ISp), KIT Vittakumpu 20.4. 1 p (JTa) ja YLI Haapakoski 20.4. 1 ä (JSa). Pohjois-Lapissa ensimmäinen INA Menesjärvi 25.4. 1 Ä (JA). Eniten keväällä ENO Uuoja 3.5. n. 40 p (JSi) ja syksyllä INA Ivalo, Salmenranta 3.9. 50 kiert (OO). Viimeiset ROV Viirinkangas 23.10. 2 p (JSi) ja ROV Ounasrinne 26.10. 1 ä (AMä).

2012

Punakylkirastashavainnot olivat hieman yli edellisvuoden tason. Kesän aikana arveltiin punakylkirastaan pesinnän epäonnistuneen joillakin alueilla. Suurin yksilömäärä nähtiin UTS Pulmankijärvi 21.9. 124 m, 50 p (ALe, WVe, HEr). Ensimmäiset havainnot: YLI Aavasaksa, Närkki 23.4. 1 (JSa) ja YLI Haapakoski 23.4. 1 (JSa). Viimeinen havainto ROV Santamäki, Kuusirinteentie 8.11. 1 (LMu).

Kulorastas (Turdus viscivorus)**2011**

Varhaisin reilusti edellä muita: PEL Lankojärvi 5.4. 1 p (Leena Rautio). Seuraavat ROV Jaatilanasaari 21.4. 2 p (AMä) ja RAN Varpusuo 22.4. 1 p (EPä, HPä, JPä). Pohjois-Lapin ensimmäiset 25.4. kolmella paikalla (ENO ja INA).

Vuoden suurimmat määrät SOD Tanhua 28.9. yli 30 (OP) ja INA Ivalo, Salmenranta 1.10. 25 kiert (OO). Myöhäisimmät INA Rajankangas 27.10. 2 (JA) ja SOD Sattanen 29.10. 1 p (OP).

2012

Kulorastaista tehtiin 185 havaintoa, mikä on selvästi vähemmän kuin edellisenä vuonna (2011 220 kpl). Ensimmäiset havainnot RAN Ahvenniemi 13.4. 1 m, Ä (HPä) ja ROV Aronperä 21.4. 1 W (OPK). Viimeinen havainto ROV Napapiiri 23.10. 1 (MBä).

Pensassirkkalintu (Locustella naevia)**2011**

Pitkän tauon jälkeen pensassirkkalintuja eksyi Lappiin ja peräti kahden havainnon mitalla: SAL Vallovaara 15.6. 1 (Veli Niemmi) ja KMJ Vuostimo 24.-29.6. 1 Än (Harri ja Lea Koskinen ym.).

2012 ei havaintoja.

Ruokokerttunen (Acrocephalus schoenobaenus)**2011**

Ilmoitettuja havaintoja vain noin 40, ja niissäkin päällekkäisyyksiä. Tuoreimman lintuatlaksen mukaan Pohjois-Suomen kanta on vähentynyt: linjalaskenta-aineistossa ruokokerttusmäärä on puoliintunut jaksolla 1983–2005 (Valkama ym. 2011). Varhaisimmat toukokuun lopulla: SOD Ilmakkijärvi 26.-27.5. 1 Ä (PPi, Lasse Ruoho) ja ROV Kivitaipale 30.5. jo 5 Ä (IRa). Pohjois-Lapin ensimmäinen INA Vaskojoen suu 8.6. 1 Ä (Turo Ketola). Elokuun ja koko syksyn ainoat havainnot VI:n rengastuksia ROV Aronperältä: 20.8. 3 1kv, 30.8. 1 1kv ja 31.8. 1 1kv.

2012

55 ilmoitusta noin 65 linnusta. Havainnot kunnittain ENO 5, INA 13, KMJ 4, MUO 1, PEL 4, RAN 3, ROV 16, SAV 1, SOD

5, UTS 2 ja YLI 1.

Ensimmäiset ROV Niskanperä 31.5. 1 p Ä (AMä), SAV Ainijärvi 1.6. 1 Ä (THi) ja ENO Yli-Kyrö, Telaoja 2.-9.6. 1 Ä (Joni Sundström).

Kesän suurin laulavien yksilömäärä ROV Koivusaari 10.6. 5 Ä (Sakari Harju, Päivi Väisänen).

Viimeinen ROV Aronperä, Jängislahti 7.9. 1 (Sam Brown).

Viitakerттunen (Acrocephalus dumetorum)**2011**

Peräti kuusi laulajaa:

KMJ keskusta, Sipovaara 10.-24.6. 1 p Ä (Harri Orenius, Esa Rajamäki, Kirsi Viuhkonen ym.), ROV Kolpeneenharju 11.6. 1 Än p (AMä, ARu), Saarenkylä 12.-29.6. 1 k Ä (Pekka Pistokoski, EHu, TLe), Lapinrinne, Talvitiie 15.6. 1 Ä (JSi), Olkkajärvi-Olkkalampi 15.6. 1 Ä (Marjut Aikio), SOD kk 1.7. 1 Ä (OP).

2012

Vuoden ainoa KMJ Juujärvi 11.-22.6. 1 Ä (Kaisa Juujärvi, PAa, AHm, JSn, TSn).

Kultarinta (Hippolais icterina) ***2011**

Yksi havainto: YLI Alinen Alposjärvi 17.6. 1 k p Än (Valpuri Nieminen).

2012

Jälleen yksi ja hyvin pohjoinen havainto: INA Pikku-Petsamo 3.6. 1 Än (David Genoud, Marc Crouzier).

Mustapääherttu (Sylvia atricapilla)**2011**

Talvelta 2010–2011 KMJ Särkikangas 14.12.2010–5.1. 1 k (Timo Jaakola, PMe, Paavo Martikainen).

Keväältä-kesältä viisi lauluhavaintoa:

SAV Kivitsokanpalo 19.5. 1 k p (EY, Urpo Matero, Asla Matero),

YLI Haapakoski 28.5. 1 k Ä (JSa),
ENO Kilpisjärvi, vedenpuhdistamo 7.6. 1
Ä (AAi),
ROV Nivavaara 10.–18.6. 1 Ä (JSn, TSn),
Ojanperä 20.–23.6. 1 Än (JSn).
Syksyllä tavanomaisesti, yksilömäärät
kunnittain: ENO 3, INA 8, KOL 2, PEL
2, POS 2, ROV 7, SAV 1, SOD 8, YLI 2.
Enimmillään SOD kk 12.10. 4 p (PP). Vii-
meiset 8.12. INA Ivalo, Salmenranta 1 k p
(JHo) ja 8.12. SOD kk 1 k p (OP).

2012

Talven ainoa KIT kk 28.1.-1.2. 1 k p (Tau-
no Kurkinen).

Kevät- ja kesähavainnot:

ROV Pöykkölä 6.5. 1 k (Seppo Karkkola),
Vikajärvi, Korpikoski 11.6. 1 n (HJa), Ka-
tajaranta 4.7. 1 k Ä p (EHu),

YLI Aavasaksanvaara 3.6. 1 k (JSa).Lop-
pukesällä lisäksi ROV Aronperä, Ounasjo-
kisuisto 10.8. 1 k reng (VI).

Syksyllä ekat ilmestyivät ENO Muotkajär-
vi, Hetantie 1.10. 1 k (Tarja, Heikki ja Jan-
ne Ylitalo ym.). Myöhäisin INA Koppelo
4.12. 1 k p (Sakari Peltonen).

Yksilömäärät syksyllä kunnittain ENO 1,
INA väh. 8, KMJ 2, KIT 1, PEL 1, RAN 1,
ROV 5, SAL 1, SAV 1 ja SOD 2.

Lehtokerttu (*Sylvia borin*)

2011

Ensimmäiset PEL Välikylä 26.5. 1 p Ä
(ISp) ja ROV Vanttauskoski 29.5. 1 Ä
(PAa, AHm). 30.-31.5. jo viisi havaintoa.
Laulavia ilmoitettiin vajaa 60, mikä on
edellisvuosien tasoa. Näistä Pohjois-Lapin
ainoat UTS Karigasniemi, Ailikasjätkä
26.6. 1 Ä (Margus Ellermaa) ja ENO
Kilpisjärvi, Saana 14.6.-5.7. 1-2 Ä (AAi,
TLe).

Syksyllä normaalin harvalukuinen, myö-
häisimmät SOD kk 30.8. 1 p (ENi), SOD
kk 4.9. 2 p, kuusamassa marjoja syömässä
(PP) ja INA Ivalo, Salmenranta 6.9.-7.10.
2 p, ruokailivat marjapensaissa ja tuomissa

(JHo, RHo ym.).

2012

Joutuisimmat saapuivat ROV Vanttauskos-
ki 16.5. 1 k p Ä (THa), Napapiiri 21.5. 1 Ä
(MBä) ja PEL Välikylä 27.5. 1 Ä (ISp).

Kaikki Pohjois-Lapin havainnot:

ENO Kilpisjärvi 25.6. 1 Ä (AAi),
INA kk 15.8. 1 Än (JA, Martti Kosonen),
Ivalo, Salmenranta 23.9. 1 p (JHo, RHo)
UTS Nuvvus 15.6. 1 Ä (Pekka Toiminen),
Pulmankijärvi, eteläpään suisto 16.9. 1 p
(HEr, ALe, WVe).

Laulavia edellisvuoden tapaan vajaa 60.

ROV Ounasjokisuistossa syksyn (1.8.-7.9.)
rengastusmäärä 11 lintua (VI, IK).

Syyskuulta neljä havaintoa ja viimeinen
todella myöhään SOD kk 4.11. 1 p (PP,
Raija Paarman).

Hernekerttu (*Sylvia curruca*)

2011

Ensimmäiset myöhään: ROV Kuusikkosel-
kä 23.5. 1 Ä (MLe), Leive 23.5. 1 p (EPy)
ja Matkavaara 31.5. 1 Ä (JSn).

Vuoden saldo noin 25 laulavaa, mikä on
normaali määrä. Kaikki Keski- ja Pohjois-
Lapin havainnot: SOD kk 7.6. 1 Ä (ENi)
ja samassa paikassa 16.6. 1 Ä, tod.näk. eri
lintu (PP), INA Akujärvi 16.6. 1 Ä (ES),
PLK Pyhäaapa 29.6. 1 Ä (Jyrki Makko-
nen), UTS Alaniemellä 3.7. 1 Ä (Teppo
Piira) ja UTS Vääräkoski 2.7. 1 Ä, lauloi
Norjan puolella (Jouni Meski).

Elokuulta vain kaksi havaintoa ROV Jän-
gislahdella rengastetuista 1-kv linnuista
(VI) ja syyskuulta kaksi: PEL Lempeä 9.9.
1 p (JH) ja KMJ keskusta 16.9. 1 p (PAa).

2012

53 havaintoa 53 linnusta.

Saapui 18.5. kolmelle paikalle: ROV Kivi-
taipale 1 k Än (IRa, Vilhelmiina ja Veera
Rautio), Arktikum 1 k Ä (VVa, RKa), Lei-
ve 1p (EPy).

Reviirejä laulavien lintujen perusteella
INA 1, KMJ 4, PEL 2, POS 4, RAN 1,

ROV 14 ja SAV 1.

ROV Ounasjokisuistossa rengastettiin 7
lintua 9.8.-10.9. (VI,IK). Viimeinen näistä
oli myös syksyn viimeinen.

Pensaskerttu (*Sylvia communis*)

2011

Pensaskerttu on harvalukuinen napapiiril-
lä, nyt havaintoja kymmeneltä paikalta:

ROV Ounasjokisuisto, Arktikum 5.-12.6.
1 Ä (AMä, JSi, JJa ym.), rautatieasema
9.6. 1 ä (JSo), Pohjolankatu 10.6. 1 Ä SW
(JSi), Vaarala 15.6. 1 Ä (JSn), Paavalniemi
16.6. 1 Ä (JJ) ja 24.6. 2 Ä (Heikki Helle),
Saarenkylä 17.6. 1 Ä (JSn),
KIT Kenttälä 11.6. 1 Ä (JTa),
KMJ Isokylä 24.6. 1 Ä (PAa), keskusta
24.-28.6. 1 Ä (PAa, TLe) ja Halosenranta
2.7. 1 Ä (MO).

2012

Yhdeksän havaintoa:

KIT Kenttälä, Nälkäjärvi 9.6. 1 ä (JTa),
PLK Vuostimojärvi 14.6. 1 Ä (JSn, TSn),
ROV Napapiiri 16.-21.5. 1 Ä (MBä), Yli-
kylä 31.5. 1 Ä (AHm), keskusta, kirkko
6.6. Ä (IK, Juho Similä), Katajaranta 11.6.
1 Än (JSi), Ollila, Kemijokivarsi 18.6. 1 Ä
(AHm), Niskanperä 16.7. 1 Ä (AHm),
SOD kk 11.6.-9.7. 1 Ä (OP, ONy, ENi).

Idänuunilintu (*Phylloscopus trochiloides*)

2011

Neljä havaintoa:

SOD Kersilö, Viiankiaapa 12.6. 1 p Ä
(Jorma Pulkkinen),
ROV Kutuseljänhongikko 27.6. 1 Ä (OPK,
LMa),
KMJ Ailangantunturi, Lohilammet 5.7. 1 p
var (Ville Suorsa),
POS Pienilahti 23.8. 1 ä p (MHe).

2012

POS Korouoma 30.5.-24.6. 1 Ä (IRu, JSi,
Jukka Piispanen, Katri Väänänen, AHm,
JSn, TSn),
KIT Kivijärvenmaa, Paskajärvi 6.6. 1

(Raimo Uusitalo, Hannu Pihlasalo),
PLK Lampivaara 20.6. 1 Ä (Petri ja Anita
Saarinen),
SAL Värriön luonnonpuisto, Jyppyrävaara
13.6. 1 Ä (THi).

Korouomassa saattoi olla kolme eri lintua,
joista havaintoja ilmoitettiin 4 kilometrin
matkalta.

Lapinuunilintu (*Phylloscopus borealis*)

2011

ROV Oikarainen ym., Jorma Pulkkinen),
Jyrkkävaara 16.8. 1 p (Olli Pihlajamaa),
UTS Tenojoen varsi, Sirma 11.6. 1 Ä kiert
(Tuukka Dunkel, Hanna Hyvönen, Aleksi
Mikola, Joonatan Toivanen),
SOD Vuotso, Sompiojärven tie 12.6. 1 Ä
(Jarmo Ahtinen ym.).

13.6. SOD Vuotso, Riestonjoen silta 1 Ä
(Kari ja Pipsa Kaunisto)

SAL Tuntsa, Puitsitunturi 22.6. 2 p (PPi),
ENO Ylikyrö, Vuontisjärvi 20.7. 1 (Harri
Salo, TLe).

2012

Kaikki havainnot:

INA Inari kk 1 Ä (JA, Martti Kosonen),
INA Kiilopää, Kiilo-Oja 10.-12.6. 1 Ä p
(Jorma ja Anneli Pulkkinen, AHm),
ENO Hetta, Pahtakuru 18.6. 1 Än (TLe),
Pallas-Ylläksen kansallispuisto, Tappurin
polku 22.6. 1 Ä (TLe),
YLI Etelä-Portimojärvi 11.6. 1 Ä kiert
(AJa),
KIT Kenttälä 3.7. 1 Ä (JTa),
UTS Nuorpiemi 13.7. 1 Ä (Timo ja Mer-
ja Salonen),
SOD Tähtelä, Orajokivarsi 15.7. 1 Ä (PP),
MUO kk 5.8. 2 p (Hannu Holck).

Taigauunilintu (*Phylloscopus inornatus*)

2011

Muutaman havainnottoman vuoden jäl-
keen peräti kolme havaintoa: PEL Lempeä
17.9. 1 p ä (JH), ROV Napapiiri 20.9. 1 ä
(MBä) ja SAL Kuutsjärvi 25.-26.9. 1 ad p

(THi).

2012

Todella hyvä vuosi taigauunilinnulle, seitsemän havaintoa!

ROV Aronperä 6.9. 1 k reng (IK, PLa ym.), Ounasrinne 17.9. 1 p än (ARu, AMä), Napapiiri 17.9. 1 kiert ä (MBä), Matkavaara 13.10. 1 p än (JSn), SAL Kuutsjärvi 9.9. 1 ad (THi), Kuntasjoki 23.9. 1 p (THi), INA Ivalo, Salmenranta 14.9. 1 (JHo, RHo, OO).

Sirittäjä (*Phylloscopus sibilatrix*)**2011**

Vain 13 lintua havaittiin.

ROV Korkalovaara, Piisamintie 25.5. 1 Ä (JJ), Vanttauskoski 1.6. 1 Ä (JH), Pullinpuoli 2.6. 1 Ä (AMä), Korkalovaara, Asemieskatu 4.6. 1 Ä (JJ), Ounasrinne 15.–17.6. 1 Ä (ARu, IRu), INA Juutua, Haapaniemi 5.6. 1 Ä (MR), SOD Sompiojärvi 7.6. 1 Ä (Mika Asikainen, Sari Heikkinen), ENO Kilpisjärvi biol. asema 10.6. 1 Ä (TLe) ja Pikku-Malla 11.6. 2 Ä (AAi), KIT Kenttälä 24.6. 1 Ä (JTa), YLI kk 30.6. 1 p (JSa), RAN Palovaarantie 23.7. 1 Ä (HPä, Kirsi Pätsi).

2012

39 ilmoitettua havaintoa. Päällekkäisyydet poistaen näistä voi tulkita noin 25 havaintopaikkaa, joista osalla lauloi useampi lintu. Yksilömäärät kunnittain ENO 1, KMJ 7, MUO 1, POS 2, RAN 2, ROV 13, SAL 1, SOD 1, UTS 1 ja YLI 2.

Ensimmäiset UTS kk 9.5. 1 Ä (EA), KMJ Riskinniemi 16.5. 4 (PMe) ja ROV Vanttauskoski 19.5. 1 ä (THa).

Viimeinen YLI Kuivakangas 10.7. 1 (JSa)

Tiltalti (*Phylloscopus collybita*)**2011**

Ensimmäiset havainnot jälleen Ylä-Lapista: INA Ahkioniemi 24.4. 1 Än p (JPa, SPa), ENO Kilpisjärvi 24.4. 1 Ä (Tuomas Heikkilä, Susanna Halttunen) ja UTS Korretoja 25.4. 1 Ä (EA).

Viimeiset ROV Aronperä 19.9. 1 reng (VI), Aronperä 1.10. 1 p (ARu) ja PEL Lempeä 5.10. 1 p ä (JH).

Vuoden saldo vajaa sata ilmoitettua havaintoa. Päällekkäisyyksiä ei ole luvusta poistettu,

2012

94 havaintoa, joissa päällekkäisyyksiä.

Ensimmäiset tavanomaista myöhemmin: KIT Pakatti 8.5. 1 Ä (Aila Moksi), KIT Sätkenä 8.5. 1 p (MJo) ja PEL Lempeä 10.5. 1 k p Ä (JH).

Viimeiset PEL Lempeä 8.10. 1 p än (JH) ja ROV Viirinkangas 13.10. 1 (PLa).

Idäntiltalti (*Phylloscopus collybita tristis*)

2012 UTS Kenesjärvi 22.9. 1p (HEr, ALe, WVe).

Pajulintu (*Phylloscopus trochilus*)**2011**

Ensimmäiset 7.5. neljän havainnon voimin: RAN Palovaarantie 1 p (EPä, HPä), ROV Paavalniemi 1 p (EHu, ARu, HJa), UTS Korretoja 1 (EA) ja UTS kk 1 (Liisa Ahlakorpi). Näitä ennen nähtiin pajulintu-laji SOD Vuotso 30.4. 1 p (OHi). Yleistyi kuun puolivälissä.

Syysmuutolla suurimmat yhdellä paikalla lasketut summat: ROV Aronperä 15.8. 51 reng (VI), 13.8. SOD Korvanen väh. 50 p (OP) ja PEL Pellojärvi 12.8. 27 reng (JH). Viimeiset ROV Aronperä 19.9. 1 kv p, reng (VI) ja INA Ivalo, Salmenranta 19.9. 1 p (JHo) sekä vielä yksi lokakuussa: ROV Napapiiri 2.10. 1 kiert (MBä).

2012

Ensimmäinen jo 17.4. ROV Lapinrinne 1 (OMä, Ritva Mäkinen). Seuraavat vasta ROV Heikkilänranta 8.5. 1 kiert (VI) ja ROV Pöykkölä 11.5. 1 Ä (AMä). Pohjois-Lappiin ehti INA Ahkioniemi 16.5. 1 p (SPa). Syksyn maksimi ROV Aronperä 63 reng (VI). Viimeiset ROV Arktikum 6.10. 1 p (VPe) ja Lapinrinne 6.10. 1 Än p (JSn) sekä SOD kk 10.10. 1 p (OP).

Hippiäinen (*Regulus regulus*)**2011**

Vain 39 ilmoitettua havaintoa. Kuukausittain: maaliskuu 1, huhtikuu 8, toukokuu 5, kesäkuu 5, heinäkuu 2, elokuu 1, syyskuu 8, lokakuu 7 ja marraskuu 2.

Ensimmäiset ROV Korkalovaara, Hilla-polku 27.3. 1 ä (VI), ROV Ounasvaara 14.4. 1 Ä p (ARu) ja SAL Kellosekä 14.4. 1 Än (RMi). Viimeiset ROV Etelärinne 23.11. 1 (MLe).

Hippiäisiä tavattiin kesän aikana ENO, KIT, KOL, PLK, PEL, POS, ROV, SAL ja UTS.

Pohjois-Lapin vuoden ainoat UTS Korretoja 25.4. 1 (EA) ja ENO Vuontisjärvi 3.9.

2 p, tiaispurvessa (TLe).

2012

75 havaintoa 110 linnusta.

Ainoa varma talvihavainto ROV Evakkotie 2.1. 1 ä (JJ). Seuraavat vasta huhtikuun puolivälissä: ROV Vaattunki, Könkäänsaari 13.4. 1 p ä (AMä) ja Louevaara 14.4. 2 p (VJa, Ilpo Kojola).

Havainnot kunnittain (päällekkäisyydet poistettuina) INA 2, KMJ 5, KOL 1, MUO 1, PLK 3, PEL 4, POS 4, RAN 5, ROV 36, SAL 4, SOD 6 ja YLI 1, joka myös viimeisen havainto: Etelä-Portimojärvi 15.12. 1 ä (AJa, TJo).

Harmaasieppo (*Muscicapa striata*)**2011**

Ensimmäiset saapuivat normaaliin aikaan: YLI Haapakoski 14.5. 1 (JSa), RAN Palovaarantie 18.5. 1 (EPä) ja INA Ivalo, Salmenranta 22.5. 1 p (JHo, RHo).

Viimeiset syyskuun alussa: ENO Ylikyrö 2.9. 1 (TLe), INA Menesjärvi 2.9. 1 (JA), SOD kk 6.9. 1 (OP) ja KMJ Oinas 8.9. 1p (PHä).

2012

Kevään varhaisimmat ROV Kuolakan-gas 11.5. 1 (HJa), KMJ keskusta 16.5. 1

Hippiäisemolla on paljon suita ruokittavana.
©Raimo Mikkonen

p (PAa) ja ROV Vanttauskoski 16.5. 1 p (THa). Pohjois-Lapissa vasta INA Toivoniemi 3.6. 1 p (Kari Varpenius, Jaakko Koistinen).
Myöhäisimmät UTS Pulmankijärvi 15.9. 1 p (HEr, WVe, ALe), KMJ Oinas 16.9. 1 p (PHä) ja ROV Vanttauskoski 30.9.-1.10. 1 p (AHm).

Pikkusieppo (Ficedula parva) *

2011

Yksi havainto on tavanomainen vuosisaldo: ROV Vaattunki, Könkäänsari 3.6. 1 Ä (JJ).

2012

Kolme havaintoa: POS Korouoma 30.5.-18.6. 2 Ä (IRu, JSi, AHm ym.), POS Lava-vaara 31.5. 1 Ä (IRu) ja RAN Selkämaan-
oja 3.6. 1 Ä (ARu).

Kirjosieppo (Ficedula hypoleuca)

2011

Varhaisimmat aikaisin liikkeellä: KOL Äkäslompolo 12.4. 1 k p (Varpu Hietaniemi), ENO Palojoensuu 16.4. 1 k p, pöntöl-
lä (Maija-Liisa Keskitalo) ja 23.4. KIT Ke-
lontekemä 2 (Jani Seppänen). Huhtikuun
lopulta näiden lisäksi seitsemän havaintoa.
Yleistyi 7.5. tietämissä.

Viimeiset jo elokuun lopussa: PEL Lempeä 25.8. 1 1kv p, reng (JH), SOD kk 28.8. 1 n-puk p (ENi) ja INA Ivalo, Salmenranta 29.8. 1 n-puk p (JHo, RHo).

2012

Ensihavainto myöhään: RAN Ahvenniemi 7.5. 1 k Än (EPä). Yleistyi heti tämän jäl-
keen: 8.5. kolme havaintoa ja 9.5. yhdek-
sän, mukana Pohjois-Lapin varhaisin INA
Akujärvi 1 k Ä (ES, MR).
Viimeiset elokuun lopulla YLI Maijalan-
ranta 25.8. 1 k (JSa) ja INA Ivalo, Salmen-
ranta 29.8. 1 n-puk p (JHo, RHo). Vuoden
päätti todella myöhäinen ROV Napapiiri
1.10. 1 n-puk kiert (MBä).

Pyrstötiainen (Aegithalos caudatus)

2011

Koko vuoden saldo vain 36 havaintoa 169 yksilöstä. Havainto-/yksilömäärät kuu-
kaussittain: tammikuu 7/43, helmikuu 1/1,
maaliskuu 6/19, huhtikuu 3/4, heinäkuu
2/7, elokuu 3/5, syyskuu 4/25 lokakuu
7/47 ja joulukuu 3/18.

Havainnot painottuivat Etelä-Lappiin.

Mielenkiintoisin oli ROV Vanttauskosken
havaintosarja: kylällä nähtiin pyrstötaisia
tammikuusta syyskuulle, mutta pesintää ei
varmistettu (THa ym.).

2012

Alkuvuoden ainoa ROV Viirinkangas 2.1.
6 kiert (VNi). Seuraavat huhtikuussa (neljä
havaintoa kuudesta linnusta) ja toukokuun
ainoa ROV Vanttauskoski 7.5. 1 p ä (THa).
Tämän jälkeen nähtiin vasta syyskuussa
ROV Saarenkylä 21.9. 2 kiert (JLu), syys-
kuun ainoa havainto.

Niukkaa alkuvuotta seurasi kohtalaisen
vilkas syksy, havainto-/yksilömäärät lo-
kakuussa 38/255, marraskuussa 18/105
ja joulukuussa 18/147. Loka-joulukuun
havaintomäärät kunnittain INA 31, KIT
3, KMJ 3, KOL 2, PEL 3, POS 2, RAN 2,
ROV 18, SAL 1, SAV 1, SOD 1, UTS 4 ja
YLI 3.

Viitatiainen (Parus palustris) **

2011

Vuoden 2010 vaelluksesta riitti iloa vielä
seuraavaankin vuoteen kolmen havainnon
verran: ROV Saarenkylä 3.1. 1 p, v (JSi),
Nivavaara 29.1. 1 kiert (MBä) ja Kivitaipale
18.12.-vuoden loppuun 1 p, ruokin-
nalla (IRa).

Kivitaipaleen lintu on yksi harvoja havain-
toja, joita RK on hyväksynyt kevääseen
2011 päättyneen vaelluksen jälkeen (Lehi-
koinen ym. 2010).

2012

ROV Kivitaipale 26.-29.1. 1 p (IRa) lienee

sama luin kuin edeltävän joulukuun mit-
taan havaittu.

Hömötiainen (Parus montanus)

2011

Yksi, mutta sitäkin mielenkiintoisempi
vaellushavainto: KMJ Oinas 27.8. 41 m,
kiert, ”kaksi levottomasti puusta puuhun
liikkunutta parvea: a11 ja a30” (PHä).
Talven suurimmat kerääntymät RAN Kort-
teenperä 30.1. 46 (Esa Pernu), KIT kk,
Aholanperä 30.1. 24 (Aila Moksi) ja ROV
Ounasvaara 2.1. väh. 20 p (JJ).

2012

Vaellusaikaan eniten SAV Värriö 12.8. 30
(EY).

Suurimmat määrät talvella KIT kk 29.1. 33
(Maire Kurtakko) ja RAN Kortteenperä 22
(Esa Pernu)

Lapintiaainen (Parus cinctus)

2011

Noin 650 havaintoa eli normaali määrä
viime vuosiin verrattuna. Etelä-Lapin kun-
tien havaintomäärät: KMJ 11, PEL 4, POS
16, RAN 1, ROV 32 ja YLI 0. Luvut ovat
hyvin samanlaisia kuin kahtena aiempana
vuonna.
Suurimmat yhdeltä paikalta lasketut mää-
rät ENO Nunnanen 29.1. 38 p, ruokinnalla
(Mervi Ikonen) ja ENO Leppäjärvä 21.8.
18 (PSu).

2012

Havaintoja vajaa 620. Etelä-Lapista KMJ
8, PEL 0, POS 8, RAN 0, ROV 11 ja YLI
0. Selvästi aiempia talvia heikompi esiin-
tyminen, vaikka talvilintuatlaksen myötä
päinvastoin voinut odottaa aiempaa enem-
män havaintoja.

Eniten KIT kk 29.1. 20 (Maire Kurtakko)
ja ENO Nartteli 15 (Timo Saarinen, Anna-
Liisa Saarinen).

Hömötiainen x lapintiaainen (Parus mon- tanus x cinctus)

2011

Havaittiin ROV Nivavaarassa 22.2.-12.3.
1 p, ruokinnalla (JSn, TSn) ja ENO Kil-
pisjärvellä kolmesti: Tsahkaljärven etelä-
puolella 11.6. 1 p (TLe) ja 14.6. 1 p (AAi,
Jouni Rytönen) sekä biologisella asemalla
16.7. 1 p (AAi, Vesa Hyyryläinen, Heljä
Pylvänäinen, Antero Järvinen).

2012

Kolme syyskuusta havaintoa: PEL Lempeä
8.9. 1 1kv p, reng (JH), UTS Pulmankijär-
vi 16.9. 1 p ja 20.9. 1 p (ALe, WVe, HEr).

Töyhtötiainen (Parus cristatus)

2011

ROV Ounasvaaralta ja Ojanperältä-Pöy-
liövaaralta havaintoja läpi vuoden. Muut
havaintopaikat: KMJ Juujärvi (EJo), PEL
Miekojärvi (OPK, LMa) ja Turtola (JH,
THa), POS Korouoma (PAa, AHm) ja Kat-
tavanlahti (MHe), RAN Rynkänpuolentie
(Anita Niemelä), SOD Räkki-Luosto (Tei-
ja Nykänen) sekä YLI Aavasaksa (JSa).

2012

45 ilmoitusta, joista lähes kaikki Ounas-
vaaralta ja Pöyliövaarasta ja sen ympä-
ristöstä. Näillä paikoilla nähtiin lintuja
talvella maaliskuun loppuun asti ja syksyl-
lä lokakuun alusta lähtien. Ounasvaaran
ruokinnalla nähtiin enimmillään 3 lintua
(useat).

Muulla nähtiin vain ROV Niskanperä
7.10. 1 ä p (AMä), ROV Korkalovaara
29.1. 2 (Ville Oinas) ja RAN Raiskio 9.6.
2 p (Sirpa Marttila).

Kuusitiainen (Parus ater)

2011

56 ilmoitusta, joiden voi päällekkäisyyk-
sien poistamisen jälkeen tulkita käsittävän
noin 60 yksilöä. Havaintokunnat ENO,
INA, KMJ, KIT, KOL, MUO, PEL, POS,

RAN, ROV, SAL, SAV ja YLI.

Kesäkuukausien ainoa ROV Vaarala 17.6. 1 p, ” haki aktiivisesti ruokaa suurten kuusien latvuksista” (JSn).

Pohjois-Lapin havainnot ENO Karesuvanto 30.1. 1 (Asta Aikio) ja INA Partakko 16.5. 1 p, ruokinnalla (Pekka Nikkanen).

2012

39 ilmoitusta kunnista KMJ, KOL, PEL, RAN, ROV, UTS ja YLI. Havaintoja osin samoilta ruokinnoilta pidemmältä ajalta, vuoden yksilömäärä noin 35.

Pohjois-Lapin havainnot UTS Roavesavu 17.11. 1 p (Toivo West), INA Inari kk 10.10.-9.12. 1 p (Tarmo ja Sanni Lietoff), INA Partakko 20.11. 1 p (Ritva ja Pekka Nikkanen).

Touko-syyskuulta ei lainkaan havaintoja.

Sinitiainen (Parus caeruleus)

2011

580 havaintoa eli normaali määrä ilmoituksia.

Pohjois-Lapista havaintoja ENO 50, INA 94, UTS 1. Näissä tosin paljon päällekkäisyyksiä eli ilmoituksia samoilta ruokintapaikoilta pitkin vuotta. Kesäkuukausilta kaksi havaintoa: ENO Muotkajärvi 2.6. 1 Än (TLe) ja INA Ivalo Saarineitamo 31.8. 3 p (JNi).

2012

Ilmoitusten määrä kasvaa tasaisesti, nyt 750 havaintoa. Pohjois-Lapista ENO 72, INA 115 ja UTS 11, mutta näissä lukuisia päällekkäisyyksiä.

Kesä-elokuiset havainnot Pohjois-Lapista: ENO Palo 18.6. 1 p (Esa Lehtikoinen, Marketta Lehtikoinen),

INA Ivalo, Salmenranta 2.6. 2 p (JHo, RHo), Menesjärvi 3.-20.6. 2 ad ja 6 pp (JA), Hyljelahti 5.6. 1 p (Matti Maskulin, Harry Seppälä).

Talitiainen (Parus major)

2011

Suurimmat yhdessä parvessa lasketut talitiaismäärät KIT kk Aholanperä 30.1. 71 (Aila Moksi), PEL Lempeä 21.12. 50 p (JH) ja ROV Asemieskatu 10.1. 40 kiert (JJ).

Lisäksi mainittakoon MUO kk Putaanranta 19.12. n. 80-100 kiert, joukossa hömö- ja sinitiaisia (LMu).

2012

Suurimmat ilmoitetut määrät KIT kk, Kuusitie 29.1. 81 (Maire Kurtakko), INA kk Savioja 5.1. 60 p (Pekka Wäre) ja RAN Kortteenperä 29.1. 60 (Esa Pernu). Talvilintulaskentareiteillä maksimi ROV pohjoisissa kaupunginosissa 9.1. 210 p (JJ).

Pähkinänakkeli (Sitta europaea)

2011

Neljä havaintoa alkuvuodesta ja yksi syysltä:

INA Kettujoki 5.10.2010-25.2. 1 p (Petteri Korppila, MR, Outi Rikkinen, Tarmo Lietoff),

KMJ Vaaratie-Urheilukatu 12.10.2010-20.2. 1 p (PAa, Panu Muhli, Veronica Muhli, Tapio Nurmi),

PLK Pyhätunturi 3.12.2010-1.1. 1 p (Mii-ka Jämsä, Juha Kettunen),

SAL Hautajärvi 25.1. 1 p ruokinnalla (Rai-li Huhtala),

PEL Konttajärvi 8.-11.10. 1 p (Seppo Mäkilä, JH).

Inarin, Pelkosenniemen ja Kemijärven linnut on mainittu jo vuoden 2010 katsauksessa.

2012 ei havaintoja.

Puukiipijä (Certhia familiaris)

2011

78 havaintoa, joissa päällekkäisyyksiä mm. KMJ ja ROV havainnoissa. Havain-

tomäärä niukempi kuin vuonna 2010, joka sekin oli edellisvuosia vähäisempi.

Havainnot kuukausittain: tammikuu 8, helmikuu 3, maaliskuu 10, huhtikuu 5, toukokuu 2, kesäkuu 4, heinäkuu 5, elokuu 1, syyskuu 6, lokakuu 15, marraskuu 13 ja joulukuu 6.

Kunnittain: INA 2, KMJ 7, KIT 3, KOL 1, PLK 4, PEL 7, POS 4, ROV 36, SAL 4, SAV 1, SOD 6 ja YLI 3.

2012

73 havaintoa, joissa mahdollisesti päällekkäisyyksiä. Nähtiin toistuvasti mm. POS Korouomassa ja ROV Ounasvaaralla.

Havainnot kuukausittain: tammikuu 5, helmikuu 1, maaliskuu 6, huhtikuu 5, toukokuu 2, kesäkuu 6, heinäkuu 3, elokuu 6, syyskuu 6, lokakuu 23, marraskuu 4 ja joulukuu 6.

Kunnittain: INA 3, KMJ 3, KOL 2, PEL 7, PLK 3, POS 5, RAN 3, ROV 34, SAL 6, SAV 4 ja YLI 3.

Pikkulepinkäinen (Lanius collurio)

2011 ei havaintoja.

2012

Tavattiin kolmesti: SOD Kaltioaavanlehto 16.5. 1 k Än p (Timo Tamminen), ENO Ounastunturi, Pahakuru 5.6. 1 k p (Kirsi ja Juha Nousiainen) ja RAN Tervonsuo 9.6. 1 n p (IRu).

Isolepinkäinen (Lanius excubitor)

2011

Tammi-helmikuussa nähtiin 8 yksilöä, kunnittain KMJ 1, PEL 1, ROV 3, SAL 1, UTS 1 ja YLI 1.

Maaliskuun ainoa POS kk 16.3. 1 p (MHe, Juhani Heikkala, Lasse Kajava). Huhtikuun ensimmäiset SAV Puolivälinjängä 8.4. 1 p (THi) ja ROV Leive 17.4. 1 p (EPy).

Huhti-toukokuulta ilmoitettiin ainoastaan noin 15 isolepinkäistä, eli noin puolet siitä

mitä vuonna 2010. Syyskuulta kuitenkin havaintoja peräti 83, mikä on lähes kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2010 (44 hav.).

Lokakuulta 13 ilmoitusta, marraskuulta yksi ja viimeiset joulukuussa: MUO kk, Putaanranta 12.12. 1 p, nappasi ruokinnalta tiaisen (KLa), ROV Napapiiri 23.12. 1 p (MBä), RAN Saukkojärven th 30.12. 1 p (OPK, LMa).

2012

Tammi-helmikuussa havaintoja peräti 15 yksilöstä, kunnittain INA 1, KIT 1, KOL 1, PEL 4, RAN 2, ROV 4 ja YLI 2.

Maaliskuun ensimmäinen ROV Rantavittikka 1.3. 1 p (JJa, KJo) saattoi olla vielä talvehtija. Seuraavat havainnot kertonevat jo muuton alusta: ROV Sinettä 17.3. 1 p (EHu, VNi), ROV Niskanperä 18.3. 1 (Matti Hovi, Pirkko Siikamäki, Timo Tala-la) ja KMJ Vuostimojärvi 18.3. 1 p (Hannu Ali-Eskola).

Näiden jälkeen maaliskuulta vain kolme havaintoa, mutta huhti-toukokuulta peräti 117 havaintoa 130 linnusta.

Syysmuutto oli vaisumpi. Syyskuussa tehtiin vain 22 havaintoa ja lokakuussa kymmenen. Viimeiset YLI kk 27.10. 1 (JSa) ja PEL Yliranta 29.10. 1 p (JH). Marras-joulukuulta ei ainoatakaan ilmoitusta.

Närhi (Garrulus glandarius)

2011

Vuoden maksimit Ylitorniolla: Ahvenojanvuoma 9.10. 16 p, puidussa pellossa (IK, AKr, TKr) ja Aittamaa 6.12. 14 p, sänki-pellossa (TTa). Suurin muuttajamäärä KIT Kenttälä 10.4. 8 N (JTa).

Pohjois-Lapin havainnot kunnittain ENO 237, INA 92 ja UTS 10. Luvuissa on paljon päällekkäisyyksiä, etenkin samoilta ruokinnoilta ilmoitetuista linnuista.

2012

Vuoden suurimmat närhikeräntymät ajoit-

tuvat lokakuulle ollen suurimmaksi osaksi muuttohavaintoja: ROV Paavalniemi, lintutorni 7.10. 21 m (OPK, LMa), ROV Paavalniemi, lintutorni 4.10. 12 S (APe), PEL Turtola, Asemantie 1.10. 6 kiert + 3 p (JH). Pohjois-Lapissa havaintoja seuraavasti: ENO 217, INA 121, UTS 12. Osa havainnoista lienee samoista yksilöistä.

Kuukkeli (*Perisoreus infaustus*)

2011

Tiiraan ilmoitettiin lähes 1150 kuukkeli-havaintoa, nousua edellisvuoteen oli yli 300 havaintoa. Eniten MUO Olostunturi 22.7. 10 p (Suvi Nikkilä, Jorma Pessa, Eija Nikkilä-Pessa) ja ROV Jouttisellä 6.9. 10 p (MLe).

Etelä-Lapista niukasti havaintoja, esim. RAN 6 havaintoa kolmelta paikalta, YLI 9 hav. ja ROV 32 hav. noin 17 paikalta.

2012

Havaintojen määrä laski selvästi edellisestä vuodesta. Laskua melkein 300 kpl. Havaintoja yhteensä 859 kpl joissa yksilöitä 2237 kpl. Suurin määrä SAV Tulppio-Nuortti 25.-27.6. 10 p (Tuomas Herva).

Harakka (*Pica pica*)

2011

Eniten ROV teollisuuskylä 25.2. 39 kiert (VNi) ja ROV Ahkiomaa 2.2. 31 p (TBa). Talvilintulaskennoissa runsaimmin harakoita ynnättiin PEL Isorannan reitillä 4.3. 43 p (JH).

2012

Vuoden suurimmat harakkasummat SOD kk 8.8. 45 (OP) ja KIT kk 5.5. 31 (JTa ym.).

Talvilintulaskentareiteillä eniten PEL Isoranta 4.3. 48 p (JH).

Pähkinähakki (*Nucifraga caryocatactes*)

2011

Havaintomäärät kunnittain ENO 1, INA

20, KMJ 3, KIT 2, MUO 1, PEL 18, ROV 108, SOD 1 ja YLI 52. Luvuissa on paljon päällekkäisyyksiä, mm. samoilta ja läheisiltä ruokunnoilta pitkin talvea. Havaintoja kaikilta kalenterikuukausilta, eniten elokuulta.

Vuoden maksimi YLI Tolppi 18.2. 6 p, ruokinnalla (Tapio Lantto).

2012

Hakkivuosi oli erinomainen. Havainnot kaksinkertaistuivat edellisestä vuodesta ja niitä oli yhteensä 402 kpl 667 yksilöstä. Yli puolet havainnoista tehtiin Rovaniemen keskustasta. Havainnoissa on paljon samoja yksilöitä. Sembramännissä oli tänä vuonna runsaasti käpyjä, ja lintuja nähtiinkin usein työstämässä sembramännyn käpyjä. Suurin yksittäinen hakkimäärä tavattiin rengastuksen yhteydessä ROV Rautatieasema 9.9. 12 p (IK, MPe). Havaintomäärät kunnittain: ROV 250, PEL 55, YLI 41, KMJ 18, SOD 15, ENO 5, KOL 4, POS 4, SAL 3, INA 2, RAN 2, KIT 1, PLK 1, SAV 1. Muoniosta ja Utsjoelta ei havaintoja.

Naakka (*Corvus monedula*)

2011

Ympärivuotinen Ylitorniolla ja Rovaniemellä. Eniten ROV teollisuuskylä 17.8. 200 kiert (Tuomo Suhonen) ja YLI kuivakangas 22.7. 112 p (TTa).

Muualta havainnot valtaosin maalikesäkuulta. Kevään ensimmäiset Pellosta: Juoksenki 18.3. 1 p (Jukka-Pekka Bergman), Turtola 24.3. 1 p (Simo Valkonen) ja Kiuruniemi 24.3. 2 m S (Jukka Sääntti). Havaintomäärät kunnittain: ENO 6, KIT 2, KOL 4, MUO 2, PEL 30, ROV 149, SAV 1, SOD 4, UTS 1 ja YLI 91.

2012

Naakkahavaintomäärät kasvoivat edellisvuosien tapaan. Merkille pantavaa on, että havaintomäärissä kasvu oli maltillista, mutta yksilömäärät sen sijaan lähes kak-

sinkertaistuivat edellisestä vuodesta. Naak-kayhdyskunnat voivat siis hyvin ja kasvavat. Suurimmat yksilömäärät tavattiin YLI Kuivakangas 12.5. 250 p (JH) ja ROV Kiiruna, Laitakatu 11.3. 200 p (AMä). Havaintopäivämääristä voidaan todeta että naakka tavataan läpi vuoden Rovaniemellä ja Ylitorniolla. Havaintomäärät kunnittain: YLI 146, ROV 117, PEL 34, KIT 11, KMJ 7, SOD 4, INA 2, RAN 2, ENO 1, KOL 1 ja SAL 1.

Mustavaris (*Corvus frugilegus*)

2011

Vuoden saldo 17 lintua, kaikki havainnot: SOD Vuotso 1.4. 1 S (OHi), Kersilö 24.4. 2 (OP), Vaalajärvi 26.4. 2 p (kyläläiset), MUO Kangosjärvi 2.-3.4. 1 p (Reino Kangosjärvi), ROV Niskanperä, 6.4. 1 S (JJ), Paavalniemi 7.5. 1 p (ARu), keskusta 21.11.-11.3.2012 1 p (Teppo Peltonen, VPe ym.), INA Inari kk 6.-20.4. 1-2 p (Anja Vest, JA, ym.), Ivalo, Salmenranta 13.4. 1 p (JHo), Kaamanen 1.5. 1 m N (Jouni Tittonen), KOL Yllästunturi 31.5. 2 kiert (PHi), YLI Alkkula 7.6. 1 (JSa, Anniina Saarela, Suvi Karjalainen), PEL Antinvainio 1.10. 1 m S (JH).

2012

Havaintoja oli 22 kpl ollen edellisvuoden tasolla. Yksilöitä havainnoissa 30 kpl, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Havainnot koskivat todennäköisesti usein samoja yksilöitä. Todennäköinen yksilömäärä lienee maksimissaan n. 16 kpl. Suurin yksittäinen mustavarismäärä tavattiin KIT Vittakumpu, Peltola 24.4. 3 p (Ritva Piekkari). Havaintomäärät kunnittain: ROV 11, INA 5, PEL 2, KIT 2, SAL 1, SOD 1.

Varis (*Corvus corone cornix*)

2011

374 havaintoa 4125 linnusta. Eniten ROV keskusta, sairaalanranta 409 p (ARu). ROV keskustan lisäksi yli sadan variksen summia olivat ROV Jaatila 26.9. n. 130 p (AMä) ja SOD kk 18.11. yli 100 kiert (OP).

2012

Varishavaintomäärä (517 kpl) oli selvästi enemmän kuin edellisenä vuonna (374 kpl). Havaintojen yksilömäärä kasvoi 678 kpl. Suurin yksittäinen varismäärä tavattiin ROV Korvanniemi, Kemijoki 14.11. 260 p. (JSi). Peräti kahdeksassa havainnossa variksia oli yli 100 kpl.

Korppi (*Corvus corax*)

2011

Ainoat yli sadan korpin summat ilmoitettiin ROV Kuusiselän kaatopaikalta: 3.1. n. 250 p (IK) ja 28.6. 140 p (IK, Heta Kreivi).

2012

Korppihavaintoja oli yhteensä 416 kpl ja niissä yksilöitä 1791 kpl. Havaintomäärä kasvoi edellisestä vuodesta 86 kpl. Suurimmat korppimäärät nähtiin KOL Lapio-kuusikko, jäteasema 1.1. 250 p (PPe) ja ROV Kuusiselän kaatopaikka 1.4. 140 p (IK).

Kottarainen (*Sturnus vulgaris*)

2011

Kevätmuuton aloittivat YLI Kauliranta 3.4. 2 (Martti Kallio), ROV Tapionkylä 4.4. 1 p (Kerttu Sarajärvi ym.) ja PEL Yliranta 4.4. 1 p (Unto Rundgren).

Kevään isoimmat parvet nähtiin 21.4. Ylitorniolla: Kuivakangas 8 p (JSa) ja Kauliranta 8 p (TTa). Vuoden suurimmat parvet laskettiin tutusti Kuivakankaalta, missä jo 23.6. n. 50 p (TTa) ja enimmillään 15.9. 251 p (JSa).

Lokakuulta havaintoja lähes päivittäin 10.10. asti, ja sen jälkeen nähtiin enää marraskuussa: SOD kk 2.11. 1 (Tapani Tuovinen) ja ROV Kuusiselkä, kaatopaikka 8.-12.11. 1 p (JJ, IK).

Ilmoituksia vuoden mittaan 125 eli lähes sama määrä kuin vuonna 2010 (116). Pohjois-Lapista kymmenkunta havaintoa, joista mielenkiintoisin UTS Nuorgamin lomakeskuksen pihalla 29.5.-1.7. havaittu ilmeisesti pesivä pari (Mika Vainio, Kirsti Vainio ym.)

2012

Ensimmäiset ENO Kilpisjärvi 31.3. 1 p, ruokinnalla (KJo) ja RAN Saariharju 4.4. 1 p (Tiina Saarijärvi).

Vuoden suurin määrä laskettiin keskellä kesää: YLI kuivakangas 29.6. n. 300 p (JSa). Ylitornion perinteisten kottaraispeltojen ulkopuolelta ei ilmoitettu yhtään yli kymmenen linnun summaa.

Syksyllä kottaraiset häipyivät varhain. 10.9. jälkeen vain kaksi lokakuusta havaintoa ja viimeiset elävänä tavatut marras-

kuussa: ROV Teollisuuskylä 8.11. 1 p (JSi) ja ROV Harjulampi 17.11. 1 (IK).

Näiden jälkeen löytyi vielä Inarista kaksi lintua kuolleena: Ruohojärvi 22.11. 1 tp (Kirsi Ukkonen) ja kk 1.12. 1 tp (Outi Korpilähde).

Ilmoituksia hieman yli sata, Pohjois-Lapissa havaittiin 8 yksilöä.

Punakottarainen (Pastor roseus)

2011

YLI Kuivakangas 23.6.-2.7. 1 ad p kottaraisparvessa (TTa, Eetu Alajuuma, JSa ym.).

2012

INA Ivalo 22.-25.6. 1p (Juha Periniva, JHo ym.) ja YLI Kuivakangas 29.6. 1 (JSa).

Liekö Kuivakankaan lintu sama kuin edellisvuonna?

Punakottarainen, Inari, Ivalo. ©Juha Periniva

Varpunen (Passer domesticus)

2011

Suurimpia parvia: YLI Kuivakangas 27.8. 120 p (JSa), ROV Ratantaus, Piisivalkeantien puisto 14.3. 110 p (JJ) ja KIT kk 19.12. 89 p (Hilkka Suomalainen).

Pohjois-Lapissa eniten ENO Hetta 20.1. 60 p (Kaija Kumpulainen, Kari-Pekka Kumpulainen).

2012

Eniten KIT kk 16.1. 140 p (Hilkka Suomalainen), ROV keskusta, Valtakatu 12.8. 80 p (JJ) ja YLI kk 70 p (JSa).

Pohjois-Lapin suurimmat parvet INA Saariselkä 30.8. 50 p (Aimo Hoffren, Hannu Ruotsalainen) ja INA Ivalo, Salmenranta 17.9. n. 50 p (JHo, RHo).

Ruokintapaikkatutkimuksen mukaan varpusen taantuminen jatkuu Lapissakin, sillä sekä yleisyys että runsaus vähenevät (Lehikoinen & Väisänen 2013).

Pikkuvarpunen (Passer montanus)

2011

Noin 450 havaintoa, joista 240 Rovaniemeltä. Laji tavattiin kaikissa kunnissa paitsi Pelkosenniellä.

Eniten ROV Vennivaara 22.10. väh. 50 p (SKo) ja KOL Sieppijärvi 1.-10.12. 50 p (Martti ja Kirsti Kangas).

20-40 linnun summia laskettiin myös kunnissa PEL ja YLI.

Pesintöjä ilmoitettiin vain Rovaniemeltä, kymmeniltä paikoilta.

2012

Noin 450 havaintoa, joista vajaa puolet (210) Rovaniemeltä. Havaittiin kaikissa alueemme kunnissa paitsi Posiolla.

Suurimmat summat Rovaniemeltä: Juotas 29.1. 35 (Liisa Härkönen), Vennivaara 4.2. 32 p (SKo) ja Nivavaara 26.12. 32 p (JSn, TSn). Lisäksi IK laski Viirinkangas-Niemelänkangas-keskusta-Rantavitikka-talvilintulaskentareitillä 17.11. yht. 52

pikkuvarpusta.

Pesinnät varmistettiin ROV lisäksi KMJ ja PLK.

Pikkuvarpunen x varpunen (Passer domesticus x montanus)

2011

Varpusristeymä on vakiintunut jokavuotiseksi tuttavuudeksi Lapissa. Kaikki havainnot:

KMJ keskusta, Seinälä 1.6. 1 p (PAa) ja keskusta, kulttuurikeskus 31.5. 1 (PAa), ENO Leppäjärvi 25.4. 1 (PSu), ROV Lapinrinne 1.8.2007-8.6.2012 1 k p, ”käynyt loppukesästä 2007 alkaen silloin tällöin pihassa, kevättalvella 2008 ja edelleen syksyllä päivittäin, usein varpusen seurassa, 14.5.2010 paritteli varpusnaaraan kanssa, yrittänyt samaa jatkossakin muttei pikkuvarpusten kanssa” (AMä, OMä ym.).

2012

Jo edellisvuoden kohdalla mainitun, vuodelle 2012 ulottuvan Lapinrinteen havainnon lisäksi nähtiin noin neljällä paikalla: KMJ keskusta, eri puolilla 1.1.-1.12. yht. 4 havaintoa (PAa), Isokylä 27.12. 1 p (PAa), ROV Korkalovaara 9.1. 1 p (JJ), Vennivaara 1.-30.12. 1 p, ruokinnalla (SKo).

Peippo (Fringilla coelebs)

2011

Alkuvuodesta peippoja nähtiin SAL Salmivaara 2.1. asti 1 k (PPi), ROV Viirinkylä helmikuun loppuun 1 k (VRu), ROV Sonka 29.1. 1 (Anja Haavikko) ja INA Akujärvi 24.-26.2. 1 k p (Anja Akujärvi, Katja Nyysölä).

Maaliskuun ainoa SAV Hihnavaara 18.3. 1 k p (EY, Antero Ylilokka).

Kevätmuuton alku YLI Haapakoski 2.4. 1 k p (JSa, Sirpa Saarela, Anniina Saarela), KMJ Juujärvi 3.4. 1 k (EJo) ja ENO Leppäjärvi 5.4. 1 p (PHu). Keväältä ei ilmoitettu suuria määriä.

Syksyn suurimmat parvet laski JSa Yli-torniolla: Portimo 14.9. 400, Kuivakangas sekä 27.8. että 11.9. 150 ja Kauliranta 8.9. 150 p.

Marraskuulta kymmenkunta ilmoitusta ja joulukuussakin nähtiin vielä viidellä paikalla (KIT 1, PEL 1, RAN 1, SAL 2).

2012

Talven ainoa PEL Teikoniemi 2.1. 1 k p (Matti Alahuhta). Vuoden toinen RAN kk 3.3. 1 n (Matti Melamies).

Muuton aloittivat KOL Ruokojärvi 24.3. 2 k p (Esko Vasara) ja KMJ Juujärvi 27.3. 1 k p (EJo). 28.3. jo kahdeksan lintua viidellä paikalla. Pohjois-Lapin varhaisin ENO Leppäjärvi 4.4. 1 p (PHu, THu).

Keväällä eniten ROV Viirinkylä 5.5. 100 p (VRu), KMJ Juujärvi 6.5. 100 p, ruokinnalla (Kari Peuna) ja RAN Simojärvi, Välttämönsalmi 6.5. 100 p (PAa, TKa, Eeva Sarajärvi).

Syksyn maksimit YLI Kuivakangas 23.9. väh. 250 (JSa), YLI Kantomaanpää 15.9. n. 150 (JSa) ja ROV Salmijärvi 7.10. n. 110 NE (AMä).

Jäi runsaahkona talvehtimaan. Joulukuun yksilömäärät kunnittain KMJ 4, PEL 1, POS 3, ROV 1.

Järripeippo (Fringilla montifringilla)

2011

Yksi talvehtija: INA Menesjärvi 1 k p, ”hieman siipeänsä loukannut, mutta lento-kykyinen” koko talven ruokinnalla, viimeinen ilmoitus 5.2. (JA, Aino Aikio, Martti Aikio).

Keväällä ensimmäiset YLI Kauliranta 29.3. 1 (JSa), YLI kuivakangas 29.3. 1 k p (JSa) ja POS Ahvensalmi 9.4. 1 p (MHe). Yleistyi vasta huhtikuun viimeisellä kolmanneksella, jolloin ilmoitettiin Pohjois-Lapin varhaisin: ENO Hetta 23.4. 1 k p (TLe).

Kevätmuuton suurimmat summat KIT

Kuivasalmi 7.5. 789 p (Raimo Takalo), INA Tirro 18.5. 600 p, ruokinnalla (MR) ja ENO Hetta 6.5. 500 p (TLe, ELe).

Syksyllä eniten INA Kaamanen 8.9. väh. 200 p (Esa Mäkelä, Seppo Mäkelä).

Marraskuun alussa seitsemän havaintoa, joista viimeiset KOL Lappea 10.11. 1 n p, siipivaivainen (JH) ja PEL kk 15.11. 1 k p, ruokinnalla (Hannu Lehtimäki).

Näiden jälkeen vielä yksi joulukuussa: KIT Alakittilä 8.12. 1 p, ruokinnalla (PLE).

2012

Tammi-maaliskuussa nähtiin järrejä KMJ 1-2, RAN 1 ja ROV 2 lintua.

Kevätmuuttajien joutuisimmat KMJ Isokylä 13.4. 1 (PMe), YLI Haapakoski 13.4. 1 (JSa) ja YLI Kauliranta 14.4. 1 (JSa), Pohjois-Lapissa UTS Mieraslompola 25.4. 1 k p (Lento Kaarina Aikio).

Yleistyi huhtikuun viimeisellä viikolla.

Kevään suurimmat määrät vaatimattomia:

KIT Kuivasalmi 6.5. 152 p, ruokinnalla (Raimo Takalo) ja ROV keskusta 4.5. n. 100 p (JJ).

Syksyllä sen sijaan nähtiin komeita parvia, eniten ROV Niskanperä 2.10. 850 p (JJ) ja SAV Hihnavaara 11.9. 300 p (EY).

Marraskuussa tehtiin vielä parikymmentä havaintoa ja joulukuussakin puolenkymmentä, joista viimeiset INA Ivalo 16.-17.12. 1 p (JNi, Aila Niemelä, JET) ja ROV Saarenkylä 16.12.-vuoden loppuun 1 p, ruokinnalla (Tuulikki Karinen).

Viherpeippo (Carduelis chloris)

2011

Noin 600 ilmoitusta koko yhdistyksen alueelta. Pohjois-Lapista havaintoja ENO 154, INA 76 ja UTS 7. Luvuissa on päällekkäisyyksiä mm. samoilta ruokinnoilta. Talvihavaintoja lukuisilta paikoilta, pohjoisimmat UTS Boratbokcá 2 p, ”olleet sydäntalven ruokinnalla” (Lea Pohjanrinne). Pesintöjä ja/tai poikueita todettiin INA Iva-

lossa (JHo) ja Sолоjärvellä (SPa). Pohjois-Lapin suurin parvi INA Tirro 9.10. 80 p, ruokinnalla (MR).

Suurimmat parvet muualta ROV keskusta, rautatieas. 29.9. väh. 140 p (ARu) ja YLI Tengeliö 8.9. n. 120 p (JSa).

2012

Vajaa 700 havaintoa, joista Pohjois-Lapista ENO 181, INA 107 ja UTS 19. Luvuissa on päällekkäisyyksiä.

Pesintöjä ilmoitettiin INA kk:ltä (Pekka Wäre, SPa), Menesjärveltä (JA) ja Sолоjärveltä (SPa).

Pohjois-Lapissa eniten INA Akujärvi 29.1. 78 (Anja Akujärvi) ja INA Ivalo-Koppelo 1.11. 77 p, talvilintulaskentareitin yhteissumma (JHo, ES, OO).

Etelämpänä maksimit KMJ keskustan talvilintulaskentareitillä 1.1. 75 p ja 4.11. 93 p (PAa) ja ROV Viirinkangas 3.12. 50 p (JJ).

Tikli (Carduelis carduelis)

2011

Nähtiin kuudella paikalla, havainnot tyyppillisesti huhti-toukokuulta:

SOD Lokka 20.4. 1 p (Joonas, Leena ja Antti Pyhäjärvi), Vuotso 2.-3.5. 1 p, ruokinnalla (ilm. OP),

KIT Sirkka 24.4. 1 p (Kalevi Lompola), ROV Paavalniemi 24.4. 1 ä m N (ARu), ENO Kuttanen 7.5. 2 p, ruokintapaikalla (Ritva Palo) ja 8.5. 1 p (TLe, Ritva Palo, Reijo Palo ym.)

SAL Leusjärvi 12.5. 1 p, ruokinnalla (THä).

2012

Kolme kevähavaintoa ja yksi syksyinen: KIT Kenttälä 8.5. 1 p, ä (JTa), SAL Leusjärvi 10.5. 1 p, ruokinnalla (THä), SAV Ainijärvi 1.6. 1 p Ä (THi), SOD kk 28.10. 1 p, hyödynsi taviokuurnien jättämää maassaolevaa pihlajanmarjamassaa (OP, ENi, INi).

Vihervarpunen (Carduelis spinus)

2011

Kevään ensimmäiset PEL kk 21.3. 1 n p (JH, Jyrki Mäkelä), POS Ahvensalmi 22.3.

1 p (MHe) ja POS Ahosenniemi 26.3. 1 (Juha Myllyneva, Konsta Myllyneva).

Pohjois-Lapissakin jo ENO Hetta 5.4. 1 p (Leila Angeli, Esko Angeli).

Kevätpuolen suurin määrä laskettiin myöhään: SAL Hanhikangas 29.5. 50 p, ruokintapaikalla (RMi).

Vuoden suurin summa kesältä: YLI Etelä-Portimojärvi 24.7. n. 200 p, kesantopellossa (AJa).

Syysmuuton ajalta niukasti ilmoituksia, ainoa kolminumeroinen summa ROV Ete-läranta 13.9. 100 kiert (OSä).

Syksyn ja vuoden viimeiset POS Kattavanlahti 3.10. 1 ä (MHe) ja ROV Ounasjokisuisto 5.10. 5 p (JSn).

2012

Kevätmuuton aloittivat ROV Viirinkangas 7.3. 2 p (PLa), ROV Ounasrinne 24.3. 2/1 p (ARu) ja RAN Ahvenniemi 24.3. 1/1 p (EPä, HPä, JPä, Kirsi Pätsi).

Keväällä enimmillään ROV Someroharju 6.5. 30 p (Päivi Väisänen, Sakari Harju).

Syksyllä laskettiin mukavia määriä, suurimpina POS Kitkajärvi 22.9. 272 SW, 8a (Raimo Koskenkorva, Jouko Kärkkäinen ym.), KMJ keskusta 17.9. 200 p (THi) ja SOD kk 8.9. väh. 150 p (OP).

Syysmuuton viimeiset INA Pikku-Petsamo 23.10. 2 p (Ritva-Maija Ruohonen) ja SOD kk 31.10. 1p, ruokinnalla (INi).

Näiden jälkeen vielä yksi talvihavainto: ROV Viirinkangas 1.12. 1 k p, ruokinnalla (Riitta-Liisa Tölli).

Hemppo (Carduelis cannabina)

2011

Vain kaksi havaintoa: KMJ Isokylä 16.6. 1 p (PMe) ja ROV Napapiiri 2.6. 1 n-puk p (MBä).

2012

Nähtiin kolmesti:

ROV Apukka 4.10. 1 n p (JSn), Napapiiri 5.10. 1 n-puk kiert (MBä), YLI Tengeliö 14.10. 2 S ”muutaman tilhen seurassa”(JSa).

Vuorihemppe (*Carduelis flavirostris*)**2011**

ENO Kilpisjärveltä 16 havaintoa ajalta 21.4.-8.8., havaintopaikat Pikku-Malla, biologinen asema ja Salmivaaran-Tsahkaljärven tienoo. Kevään ekat Rautupolulla 21.4. 2 p, ruokinnalla (KJo) ja eniten 5 p biol. aseman ruokinnalla 1.-13.6. (AAi) ja 21.6. (Jyrki Mäkelä, Risto Sola ym.). Muualta vain kolme havaintoa: INA Mellanaapa 2 p (OO, JNi), ROV Salmijärvi 9.10. 2 p (ARu) ja Mäntyvaara 15.11. 1 ä (JJ).

2012

Edellisvuoden tapaan runsain ENO Kilpisjärvellä ja Käsivarren erämaassa, mistä 18 havaintoa ajalta 21.4.-8.8. Kaksi reviiriä. Kevään ensimmäinen Rautupolulla 15.4. 1 p, ruokinnalla (KJo).

Havainnot muualta:

KMJ Oinas 28.4. 1 p (PAa), Luusua 29.4. 1 N (PAa), ROV Teollisuuskylä 29.4. 1 Än p (AMä, ARu), Aronperä 30.4.-3.5. enimmillään 11 p (AMä, OMä, VVa) ja 21.5. 2 kiert (VPe), Alakorkalo, jäteasema 24.4.-6.5. enimmillään 5 p (JJä, ARu, OPK ym.), INA Mellanaapa jvp 2.5. 2 p (ES), Sigga-vuono 3.5. 1 p ja 4.5. 2 p, ruokinnalla (MR), SOD kk, jätäri 2.5. 3 p (ONy), Puolakka-vaara 31.10. 1 p, turvetuotantoalueen rude-raateissa (OP), MUO kk 9.5. 1 p, ruokinnalla (KLa), UTS Korretoja 9.5. 1 Ä (EA).

Urpiainen (*Carduelis flammea*)**2011**

Alkuvuodesta runsaahko, loppuvuodesta lähes kateissa. Tammikuun saldo 244 havaintoa noin 2900 linnusta, mutta helmikuussa enää 46 havaintoa, 601 yksilöä. Maaliskuun havaintomäärä helmikuun tasoa (51), mutta lintuja enää 310. Huhti- ja toukokuun havaintomäärät vain 20:n molemmiin puolin. Syksy jäi urpiaisten suhteen niukaksi, mitä kuvaavat loppuvuoden suurimmat määrät: INA Ivalo 30.8. 100 kiert (JHo) ja ROV Aronperä 17.9. 150, 2a (VI). Loppuvuodesta laji kävi perin harvinaiseksi, sillä marraskuulta ilmoitettiin vain 7 ja joulukuulta 6 havaintoa.

2012

Tammikuulta kertyi vain 40 havaintoa 277 yksilöstä, joista runsaat sata oli TLe:n pitkin tammikuuta ynnäämiä omalta ruokinnalta ENO Hetasta. Esiintyminen oli siis koko Lapin mitassa hyvin niukka. Helmikuun oli yhtä hiljainen, mutta maaliskuussa tehtiin jo 95 havaintoa vajaasta 1500 yksilöstä.

Esiintyminen oli vielä runsaampi huhtikuussa (133 havaintoa, runsaat 2800 yksilöä). Siihen kevätliikehdintä loppuikin normaaliin tapaansa ja toukokuussa tehtiin enää 33 havaintoa 211 linnusta.

Kesän jälkeen ensimmäiset suuremmat parvet olivat SAV Vanha Jäkälämaa 12.8. väh. 150 (EY) ja MUO kk 17.8. väh. 150 kiert (LMu). Elokuun kokonaismäärä oli 942 urpiaista. Syyskuun luvut 35 havaintoa ja 1525 yksilöä. Näistä vajaa 700 lintua nähtiin UTS Pulmankijärvellä, missä parhaiden päivien määrät 20.9. 175m + 150p ja 21.9. 116m + 120p (ALe, WVe, HEr). Loppuvuoden esiintyminen oli runsas: havaintoja lokakuussa 107 (4625 yks.), marraskuussa 87 (4690 yks.) ja joulukuussa 225 (6735 yks.). Joulukuun lukuja lisännee

innokas osallistuminen talvilintuatlakseen. Loppuvuoden suurimmat määrät SAV Kivitsokanpalo 18.12. n. 350, 2a (THi), SOD UK-puisto, Ruotmuttipää 23.10. n. 300, 3a (PPo) ja ROV Paavalniemi 8.12. 300 p (JSi).

Tundraurpiainen (*Carduelis hornemanni*)**2011**

128 havaintoa 380 yksilöstä eli luvut noin puolittuivat vuodesta 2010.

Eniten INA Ivalo, Salmenranta 11.3. 20 p, ruokinnalla (OO), Ivalo, Männiköntie 3.1. 12 p (JET) ja ENO Leppäjärvi sekä 24.1. että 13.2. 10 p, ruokinnalla (PHu, THu).

2012

188 havaintoa 516 yksilöstä, valtaosa nähtiin tammi-huhtikuussa.

Enimmillään KIT kk 29.1. 23 (Maire Kurakko) ja ENO Leppäjärvi 29.-30.4. 15 p (PHu, THu).

Kirjosiipikäpylintu (*Loxia leucoptera*)**2011**

Kaksijakoinen vuosi. Syksyn 2010 runsas esiintyminen sai jatkoa talvella. Maaliskuussa laji oli todella runsas ja havaintoja tehtiin niin lentopoikasista kuin pesänrakennuksestakin. Laji nähtiin myös monilla ruokinnoilla. Esiintyminen hiipui loppukesällä ja syyskuun jälkeen ei tehty ainoatakaan havaintoa.

Yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 70, helmikuu 55, maaliskuu 254, huhtikuu 102, toukokuu 21, kesäkuu 115, heinäkuu 101, elokuu 21 ja syyskuu 3. Koko vuoden yhteissumma 742 lintua.

2012

Vuoden saldo 90 lintua. Talvikuukausina lähes täysin kateissa. Runsain kesäkuussa, jolloin valtaosa havainnoista Itä-Lapista. Yksilömäärät kuukausittain: maaliskuu 1, huhtikuu 5, kesäkuu 33, heinäkuu 7, elokuu 22, syyskuu 11, lokakuu 8 ja joulukuu 3.

Pikkukäpylintu (*Loxia curvirostra*)**2011**

Hyvä esiintyminen, joka painottui talveen. Vuoden yksilömäärä yli 2700 ja lajilleen määrittämättömien käpylintujen kanssa lähes 4500. Talven tilannetta kuvaa OP:n luonnehdinta Sodankylästä: ”Pikkukäpylintuja koko talven kaikkialla”. Lintuja riitti kautta Lapin Enontekiötä ja Utsjokea lukuun ottamatta.

Laji oli runsas kesään asti ja loppukeväästä nähtiin isoja parvia, enimmillään SOD Riipi 31.5. väh. 100 p, ”paljon nuoria isossa parvessa” (ONy, OP) ja SOD Luosto 4.6. 150 p, ”joukossa puolet kerjääviä juv.” (Topi Mäkinen, Antti Sojamo, Esa Sojamo).

Heinäkuun loppupuolelta syyskuun alkuun käpylinnut olivat hyvin vähissä ja loppuvuoden esiintyminen oli normaalihko. Yksilömäärät kuukausittain (pikkukäpylinnut + lajilleen määrittämättömät käpylinnut): tammikuu 857+196, helmikuu 349+72, maaliskuu 545+213, huhtikuu 288+45, toukokuu 196+468, kesäkuu 274+306, heinäkuu 69+222, elokuu 1+0, syyskuu 72+63, lokakuu 58+5, marraskuu 23+15 ja joulukuu 12+1.

2012

Alkuvuoden lukemat tyypillisiä huonon kuusen käpyvuoden lukemia, Metlan mukaan Lapin kuusissa ei ollut käpyjä ”käytännöllisesti katsoen lainkaan” (Anon. 2011). Loppuvuodesta lajia nähtiin hieman enemmän.

Yksilömäärät kuukausittain (pikkukäpylinnut + lajilleen määrittämättömät käpylinnut): tammikuu 0+10, helmikuu 5+16, maaliskuu 4+28, huhtikuu 15+8, toukokuu 9+4, kesäkuu 53+58, heinäkuu 69+20, elokuu 36+18, syyskuu 33+15, lokakuu 164+31, marraskuu 38+5 ja joulukuu 42+33.

Isokäpylintu (*Loxia pytyopsittacus*)**2011**

Muiden käpylintujen tavoin isokäpylintu-kin oli runsain alkuvuodesta ja esiintymisen hiipui vuoden loppua kohti. Muista lajeista poiketen eniten yksilöitä nähtiin syyskuussa, jolloin ilmoitettiin paljon sektorille S-E muuttaneita lintuja.

Yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 40, helmikuu 49, maaliskuu 66, huhtikuu 29, toukokuu 15, kesäkuu 37, heinäkuu 20, elokuu 5, syyskuu 70, lokakuu 26, marraskuu 10 ja joulukuu 19. Kokonaisyksilömäärä 386.

2012

Tasaisen niukka läpi vuoden, joskin niukempiakin vuosia on koettu.

Yksilömäärät kuukausittain: tammikuu 2, helmikuu 27, maaliskuu 14, huhtikuu 15, toukokuu 1, kesäkuu 27, heinäkuu 36, elokuu 13, syyskuu 12, lokakuu 36, marraskuu 6 ja joulukuu 1. Kokonaisyksilömäärä 190.

Punavarpuksen (*Carpodacus erythrinus*)**2011**

58 havaintoa, yksilömäärät kunnittain selvimmät päällekkäishavainnot poistettuina: KMJ 5, PEL 5, RAN 1, ROV 34, SAL 5, SOD 1, YLI 11 ja hyvin pohjoinen UTS kk 27.5. 1 (Liisa Ahlakorpi, Kari Westerlund). Kevään varhaisimmat ROV Tavivaara 17.-18.5. 1 k p (EHu, IK), YLI Tolppi 19.5. 1 k p Ä (Arto Kolehmainen) ja 20.5. ROV Ojanperä 1 Ä (JSi).

Kevään ja samalla koko vuoden suurimmat määrät laskettiin ruokinnoilta: YLI kk 21.5. 5 p (4k1n) (Lasse Hasa) ja SAL Hanhikangas 29.5. 3 p (2k1n) (RMi).

Syksyn viimeinen ja elokuun ainoa ROV Aronperä 1 1kv p, reng (VI).

2012

92 havaintoa, yksilömäärät kunnittain ilmeisimmät päällekkäishavainnot poistet-

tuina: INA 1, KMJ 6, KIT 2, KOL 1, PEL 10, PLK 5, RAN 2, ROV 55, SAL 3, SOD 1 ja YLI 7.

Ensimmäiset normaaliin aikaan RAN Ahvenniemi 16.5. 1 k p Än (EPä) ja ROV Niskanperä 16.5. 1 k p (Jouni, Juha ja Tuula Kotiranta).

Enimmillään ROV Vennivaara 21.5. 7 (SKo). Pohjois-Lapin ainoa INA Sigga-vuono 19.5. 1 k p, ruokinnalla (MR). Elokuulta vielä viisi havaintoa, viimeiset RAN Ahvenniemi 13.8. 1 +1kv k m S (EPä) ja ROV Aronperä 17.8. 1 1kv p, reng (VI).

Taviokuurna (*Pinicola enucleator*)**2011**

Laji oli alkuvuodesta yleisehkö. Tammi-kuussa tehtiin 25 havaintoa 67 yksilöstä ja helmikuussa 21 havaintoa 42 yksilöstä. Monilla ruokinnoilla lajia tavattiin säännöllisesti ja em. lukuihin on laskettu kultakin paikalta kuukauden suurin yksilömäärä.

Maaliskuulta peräti 128 havaintoa, ja näistä ei ole yritettykään poistaa päällekkäisyyksiä. Taviokuurnia ilmoitettiin runsaalta 20 ruokinnalta ympäri Lappia. Tämän ilmiön painopiste on selvästi Pohjois-Lapissa, sillä ilmoituksista 11 tuli Inarista ja 4 Enontekiöltä. Eniten INA Tirro 20.3. yht. 50 p kahdella vierekkäisellä ruokinnalla (MR).

Huhtikuulta 67 havaintoa (päällekkäisyyksiä poistamatta), edelleen yleisesti ruokinnoilta Pohjois-Lapista. Toukokuulta enää 16 ilmoitusta, mutta ruokinnoilla nähtiin edelleen suuria parvia, huippuna INA Tirro 9.5. 25 p (MR).

Kesä-elokuulta vajaa 50 havaintoa, jotka painottuvat Inariin. Enontekiöltä, jossa kuurnia havaittiin useilla ruokinnoilla keväällä, ei yhtään kesähavaintoa.

Syksyn havaintomäärät kuukausittain:

syyskuu 27, lokakuu 42 ja marraskuu 6. Suurin parvi SAL Kuutsjärvi 8.10. 30 p (THi). Joulukuun ainoa havainto KMJ Pikukylä 5.12. 4 kiert (EJo).

2012

Alkuvuoden ainoat olivat INA Ivalo Saarineitamo 11.1. 1 n p (JNi) ja ROV Myllylampi 14.1. 10 kiert (EHu).

Ensimmäiset kevätmuuttajat ROV Tavivaara 17.2. 1 SE (IK) ja INA Hastimajärvet 20.2. 1 k p (Merja Fofonoff). Laji yleistyi heti näiden jälkeen, esim. 22.2. ilmoitettiin kuusi havaintoa kolmesta kunnasta.

Helmikuun saldo 25 havaintoa (163 yks.) ja maaliskuun 92 havaintoa (645 yks.), luvuista ei ole poistettu päällekkäisyyksiä. Ruokinnoilta taas paljon havaintoja, suurin määrä INA Tirro 22.3. n. 50 p, ”lukumäärää vaikea arvoida, mutta ilmiö tuntuu vain voimistuvan” (MR).

Huhtikuussa 33 havaintoa (163 yks.), kaikki Pohjois-Lapista.

Syysliikehdintä alkoi lokakuussa (syyskuulta vain neljä havaintoa), ja siitä kehkeytyi erittäin runsas. Kuurnia riitti aivan vuoden loppuun asti, havainto/yksilömäärät kuukausittain: lokakuu 150/1025, marraskuu 81/573 ja joulukuu 150/999.

Havaintomäärät kunnittain loka-joulukuussa: ENO 6, INA 17, KIT 5, KMJ 18, KOL 4, MUO 6, PEL 19, PLK 1, POS 3, RAN 6, ROV 268, SAL 2, SOD 8 ja YLI 18. Havainnot ja suurimmat parvet keskittyivät Rovaniemelle, mistä kertyi 70 % ilmoituksista, eniten laskettiin ROV teollisuuskylä 22.12. 70 kiert (Petri Koivisto).

Punatulkku (*Pyrrhula pyrrhula*)**2011**

Enimmillään KIT kk 29.1. 29 (Tiia Jauhjärvi), PLK kk tammikuussa 25 p (Kirsti Pelkonen, Juhani Pelkonen), KIT Kenttälä 22.12. 19 p (JTa) ja ENO Hetta 27.12. 19 p

(TLe, ELe).

Kesä-elokuun havaintoja Pohjois-Lapista vain kolmelta paikalta: INA Ahkioniemi (SPa) ja Nellim (Mauri Sydänmetsä) ja ENO Kilpisjärvi (TLe, RWi, TWi).

2012

Vuoden suurimmat määrät KIT Rauduskylä 29.1. 33 (Markku Lahti) ja KIT kk 29.1. 31 (Maire Kurtakko). 20-25 linnun parvia ilmoitettiin yli kymmeneltä paikalta.

Kesä-elokuun havaintoja Pohjois-Lapista kymmeneltä paikalta (ENO 4, INA 4, UTS 2).

Punatulkun varmistettuja pesintöjä ilmoitetaan harvoin. Nyt pesälöytö ilmoitettiin Kemijärveltä: Juujärvi 12.6. pariskunta + pesä, naaras hautoo (EJo).

Nokkavarpuksen (*Coccothraustes coccothraustes*)**2011**

Hyvä nokkavarpuksen vuosi, sillä havaintoja ilmoitettiin 18, kunnittain: ENO 1, INA 2, KIT 2, KOL 1, PLK 1, PEL 1, POS 1, ROV 3, SAL 1, SAV 1, SOD 3 ja UTS 1. Havainnot koskivat yksittäisiä lintuja, poikkeuksina SOD Orajärvi 24.-25.4. 3 p, ruokinnalla (Arto Pulju) ja UTS Pulmankijärvi 21.5. 2 p (Inger-Mari Aikio-Arianaick).

Valtaosa havainnoista huhti-toukokuulta. Mielenkiintoinen pidempään yhdellä paikalla viihtynyt lintu oli ROV Tolonen 17.1.-22.4. 1 p, ruokinnalla satunnaisesti (Yrjö Poikela).

2012

Vuoden saldo 12 lintua 11 paikalla. Ajallisesti mielenkiintoinen jakauma, sillä kevähavaintojen lisäksi laji nähtiin useilla paikoilla kesä-heinäkuussa. Kaikki havainnot:

INA Talvitupajärvi 5.-9.5. 1 p (Seija Huru, Leo Ranta), Inari kk 17.10. 1 p, ruokinnalla (Inga Liisa Lukkari),

SAL Leusjärvi 10.5. 1 p, ruokinnalla (THä),
 ENO Leppäjärvi 12.5. 1 p (PHu, THu),
 Kilpisjärvi 2.6. 1 än S (AAi),
 ROV Kolpene 21.5. 1 k p (EPä, Kirsi Pätsi), Viirinkylä 27.5. 1 än (VRu), Rantavitikka 19.6. 1 p ja 20.6. 2p (IK, AKr),
 Korkalovaara 16.7. 1 p (VI),
 MUO kk 30.6. 1 p (Hannu Holck),
 KMJ keskusta 7.-8.7. 1 p (PAa, Anitta Aalto, AHm, Lenni Hamari).

Lapinsirkku (Calcarius lapponicus)

2011

Kevään ensimmäiset ROV Aronperä 15.4. 1 n p (VI) ja 25.4. 1 ä (VI), SOD kk 24.4. 1 m (OP) ja INA Solojärvi 25.4. 2 m NW (JPä, Jaana Pikkarainen).
 Suurimmat kerääntymät kevätmuutolla
 KIT maatalouskoulu 12.5. 183 p (JTa) ja
 ROV Jaatilansaari 5.5. 165 p (AMä).
 Syksyllä eniten UTS Skalluvaara 26.8. väh. 50 p (OP) ja INA Kaamasjoki 35 m (OO, Arto Saikkonen).
 Syyshavaintoja Etelä-Lapista vain kymmenkunta. Ensimmäinen POS Ahvensalmi 18.8. 1 p (MHe, IMa). Myöhäisimmät ROV Vitikanpää 11.9. 1 p (JSn, TSn) ja ROV Aronperä 17.9. 1 kiert (VI).

2012

Varhaisimmat nähtiin Rovaniemellä: Kivitaipale 23.4. 1 k p, ruokinnalla pulmusten kanssa (IRa), Aronperä 24.4. 1 k p (JSi) ja Alakorkalo 24.4. 1 k p (JSi). Yleistyi toukokuun alussa, Pohjois-Lapin ensimmäinen INA Juutuansuu 8.5. 1 m ä (JA).
 Keväällä eniten ROV Aronperä 8.5. 135 p (LMu, AMä) ja YLI Kauliranta 10.5. 120 p (JSa).
 Syksyltä todella vähän havaintoja: elokuun saldo neljä ilmoitusta, kaikki pesimäseuduilta, syyskuulta vain kolme ilmoitusta (INA, POS ja ROV) ja viimeiset lokakuussa: ROV Aronperä 1.10. 1 p (APe) ja UTS

Karigasniemi, Ailigas 9.10. 2 juv p (AHm, JHo).

Pulmunen (Plectrophenax nivalis)

2011

Muutto alkoi maaliskuun puolivälin jälkeen: POS Mäntyjärvi 18.3. 1 (Eero Heikkala), INA Urupää 20.3. 3 p (JNi), PEL Miekojärvi 20.3. 1 p, ruokintapaikalla (Pekka Ränä) ja SOD Seipäjärvä 20.3. 1 m NE, ä (Timo Tamminen).

Kevään suurimmat määrät ynnättiin huhtikuun jälkipuoliskolla: UTS Ailigas 21.4. n. 200 kiert (Risto Salovaara), ENO Muotkajärvi 17.4. 80 (TLe) ja PEL Yliranta 16.4. 60 p (JH).

Syksyltä kaksi isompaa summaa: UTS Ruotir 10.10. 100 (JET) ja ROV Etelärinne 21.10. 100 yö, useita parvia (MLe).
 Viimeiset marraskuun alussa: KMJ Seitakorva 2.11. 1 (Mikko Jokelainen), ROV Ylikylä 5.11. 2 m WSW (JSi) ja INA Jouluksenmorosto 9.11. 7 (PPo).

2012

Ensimmäiset KIT kk 19.3. 1 kiert (Tuija Leppäjärvi), KOL Ruokojärvi 19.3. 25 p (Esko Vasara) ja POS Ahvensalmi 24.3. 1 kiert (MHe). 25.3. jo neljällä paikalla, mukaanlukien Pohjois-Lapin varhaisin INA Saariselkä, Urupää 2 k p (Martti Solismaa, Juha Rummukainen).

Kevään suurimmat parvet YLI Kuivakangas 12.4. 350 ja 21.4. 200 (JSa) sekä ENO Palojoensuu 20.4. 200 (Aarne Kultima).
 Syksyn ensimmäinen pesimäseutujen eteläpuolella oli KIT kk 5.9. 1 p (JTa). Syyshavaintoja Keski- ja Etelä-Lapista vain kymmenkunta, enimmillään ROV Kirkkolampi 22.9. n. 30 kiert (JJa, VVa).
 Myöhäisimmät SAL Kotovaara 2.11. 1 ä (THi), SOD Välipää 8.11. 2 p (PPo) ja ENO Hetta 10.11. 1 k p (TLe).

Keltasirkku (Emberiza citrinella)

2011

Vuoden suurimmat määrät YLI Kuivakangas 6.12. väh. 120 p 1a (TTa, JSa), Etelä-Portimojärvi 12.12. 70 p ruokinnalla (IK, Kaisa Kreivi) ja ROV Mäntyvaara, hevos-tallit 1.1. 70 p (JJ).
 Talvikuukausina Pohjois-Lapissa nähtiin vain INA eri puolilla Ivaloa. Pohjoisimpien lintujen syysmuutosta mielenkiintoinen tieto ENO Hetasta, missä ruokinnalla viihtyi pitkään keltasirkkuja, mutta viimeinen havainto tehtiin 6.11. 2 p (Marjatta Palismaa).

2012

Eniten YLI Armassaari 22.4. 60 (JSa), KMJ Isokylä 27.12. 55 p (PAa) ja KIT Alakittilä 4.11. 46 p (PLE).
 Pohjois-Lapissa talvehtijoita edellisvuoden tapaan vain INA Ivalossa. Utsjoelta lajista ilmoitettiin ainoastaan kaksi havaintoa, Enontekiöltä 17.

Pohjansirkku (Emberiza rustica)

2011

Kevätmuuton alku: MUO Mielmukkavaara 28.4. 1 p (OPK), PEL Lahnajupukka 29.4. 1 k p Ä (JH) ja SAL Kivelänaukea 7.5. 5 m (PAa, THi ym.).
 Todennäköisiä tai varmoja pesintöjä ilmoitettiin 14, kunnittain ENO 1, KIT 2, KOL 1, PEL 1, PLK 1, POS 1, ROV 1, SAL 1, SAV 2, SOD 3.
 Myöhäisimmät SOD kk, lentokenttä 10.9. 2 p (JKi, TLa), ROV Apukka 10.9. 1 p (JSn, TSn), Aronperä 19.9. 1 +1kv p, reng (VI) ja SOD kk 3.10. 2 p (OP).

2012

Ensimmäiset PEL Lempeä 24.-26.4. 1 k p ÄN (JH), ROV Norvajärvi 24.4. 1 (Soile Vitikka) ja KIT Sirkka 26.4. 1 Ä (MJo).
 Keväällä muuton alkupäivinä pohjansirkkuja nähtiin kuudella ruokintapaikalla, lajista ei ole aiemmin ilmoitettu näin paljon

havaintoja ruokinnoilta.

Todennäköisiä tai varmoja pesintöjä 16, kunnittain INA 1, KIT 4, KMJ 1, PLK 2, RAN 2, ROV 1, SAV 1, SOD 4.
 Syksyllä ROV Aronperällä rengastettiin paljon pohjansirkkuja, parhaina päivinä 7.9. 15 reng (IK, Tuomo Jaakkonen, Petri Kemppainen, PLä), 8.9. 21 reng (IK, VI) ja 13.9. 20 reng (MPe, JJ).
 Viimeiset SOD Unari 15.9. 2 p (VI) ja RAN Suhankojoki 18.9. 1 än p (Pekka Majuri), ja näiden jälkeen vielä yksi todella myöhäinen ROV Viirinkangas 29.10. 1 n p, ruokinnalla (PLä).

Pikkusirkku (Emberiza pusilla)

2011

Koko vuoden saldo 73 yksilöä, jossa päällekkäisyyksiä ainakin INA Ivalo, Neitaa-van osalta.
 Kevään varhaisimmat SOD Kelujärvi 30.5. 1 Ä (Hanna Järvinen, Reijo Vikman, OP), KOL Ylläslompola 1.6. 1 Än (Seppo Hyvärinen, Raija Hyvärinen) ja INA Ivalo, Pikku-Petsamo 1 Än (Mika Vainio, Kirsti Vainio).

Enimmillään laulavien koiraiden kerääntymisiä nähtiin SAL Kotala 20.6. yht. 9
 Nisalammen vakiolinjalaskennassa (Martti Vattulainen), PLK Kokonaapa 11.6. 6 Ä n. 1,5 km matkalla (Ari Rivasto), ROV Kampsaaapa 16.6. 4 Ä n. 700 m matkalla (ARu) ja INA Kettujoen soidensuojelualue 10.6. 4 Ä alle 500 m matkalla (OO, Arto Saikkonen).
 Kaikki elo-syyskuiset: SOD kk 10.8. 2 p (OP), ROV Aronperä 15.-31.8. yht. 5 p, reng (VI), INA Siggavuono 1 p (MR) ja SOD kk 4 p (VRu).

2012

80 havaintoa runsaasta 130 yksilöstä, mutta luvuissa päällekkäisyyksiä.
 Ensimmäiset INA Ivalo, Pikku-Petsamo 27.5. 1 p (ES), SOD Petkula 27.5. 1 Ä

Pikkusirkun laulua pääsee kuuntelemaan Sallassa.
©Raimo Mikkonen

(ENi, INi) ja POS Sirniö 28.5. 1 Ä (Toni Eskelin).
Laulavien suurin summa SAL Nisalammen vakiolinjalta, jolta ynnättiin 15.6. huimat 31 lintua (HEr, Petteri Lehtikainen). Seuraavaksi eniten SAL Termusaapa 4.6. 7 Ä (PPi).
Syksyllä normaalin vähälukuinen, kaikki elokuiset: INA Kotosniementie 3.8. 1 p än (Liisa Kilpeläinen), INA Ivalo, Pikku-Petsamo 3.8. 1 p ä (Tuula Granroth, Liisa Kilpeläinen) sekä VI:n rengastukset ROV Aronperältä: 9.8. 1 k 1kv, 24.8. 1 k 1kv ja 29.8. 1 k 1kv.

Pajusirkku (Emberiza schoeniclus) 2011

Ensimmäinen varhain: MUO Putaanranta 5.4. 1 k (KLa). Seuraavat Rovaniemellä 21.4.: Hirvasmutka 1 k S (VI), Niskanperä 1 ä (JJ) ja Tavivaara 1 N (IK). Tämän

jälkeen havaintoja heti useita päivittäin ja Pohjois-Lapissakin jo 25.4. Enontekiöllä kolmella taholla.
Keväällä eniten ENO Peltovuoma n. 50 p (TLe). Syksyn suurimmat määrät ROV Aronperä 31.7. 46 reng (IK) ja INA Mella-naapa 9.9. 45 p (OO, JNi).
Viimeiset SOD kk 11.10. 1 (OP), RAN Palovaarantie 22.10. 1 n juv, ruokintapaikalla (EPä, JPä), 23.10. ROV Vennivaara 1 n p (JSi).

2012

Muuton alku RAN Portimo 23.4. 1 k p (EPä, HPä, JPä) ja ROV Alakorkalo 23.4. 1 ä (AMä, ARu). Nähtiin tämän jälkeen päivittäin ja esim. 28.4. jo seitsemällä paikalla. Pohjois-Lapin ensimmäinen UTS Vetsikko 2.5. 1 k (Ilkka Syvänperä). Keväältä ei ilmoitettu suuria määriä. Syyskuun puolivälistä ilmoitettiin UTS Pulmankijärveltä useita hyviä summia, par-

haana 16.9. 26m, 70p (HEr, ALe, WVe). Muualla enimmillään INA Mellanaapa 13.9. 20 p (OO) ja ROV Aronperällä parhaina rengastuspäivinä sekä 4.9. että 10.9. 17 p, reng (VI).
Myöhäisimmät INA Ivalo, Pikku-Petsamo 5.10. 1 p (OO), SOD Korvanen 7.10. 1 p (OP) ja ENO Vuontisjärvi 7.10. 1 än lask (TLe).

Harmaasirkku (Emberiza calandra) ** 2012

UTS Nuorgam 18.-19.6. 1 Än p (Paul Boijer, Kim Kuntze, Antti Sintonen, Meri Öhman ym.).
Edellinen havainto Lapista oli vuodelta 2009.

Kiitokset

Kiitokset erityisesti kaikille havaintojaan palauttaneille! Yksittäisten havaintojen tiimoilta vaivasimme jokavuotiseen tapaan lukuisia henkilöitä tarkennuksilla ja tarkistuksilla. Osa havainnoista on poimittu Ossi Pihajoen ylläpitämältä Bongariwebbi-sivustolta. Ari Rajasärkkä tulkitsi vuoden 2012 sinipyrstöreviirit.

Kirjallisuus

Anonyymi 2011: Kuusen siemenpulaan odotettavissa helpotusta. – Metsäntutkimuslaitoksen tiedote 21.12.2011.
Helle P. & Wikman M. 2011: Metsäkana-linnut 2011. – Tiedote www.rktl.fi/riista/riistavarat/metsakanalinnut_2011/
Helle P. & Wikman M. 2012: Metsäkana-linnut vuonna 2012. – Tiedote. www.rktl.fi/riista/riistavarat/metsakanalinnut_vuonna_2012/
Lehtikainen A., Aalto T., Huhtinen H., Lampila P., Normaja J., Soilevaara K. & Velmala W. 2011: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2011 harvinaisuushavainnot. – Linnut-vuosikirja 2010:88-103

Lehtikainen A. & Väisänen R.A.V. 2013: Varpusen ja pikkuvarpusen kantojen pitkäaikaiskehitys. – Tiedote ruokintapaikkatutkimuksen osanottajille, 5 s.

Lehtiniemi T. 2011: Metsähanhen alalajeista runsaasti uutta tietoa. – Linnut-lehti: 4/2011:18-19.

Paasivaara A., Helle P. & Katajamaa J. 2012: Ylä-Lapin riekot vuonna 2012. – Tiedote. www.rktl.fi/riista/riistavarat/yla_lapin_riekot_1.html

Valkama J., Vepsäläinen V. & Lehtikainen A. 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <<http://atlas3.lintuatlas.fi>> (viitattu 26.1.2012) ISBN 978-952-10-6918-5.

Katsauksessa käytetyt lyhenteet:

k = koiras, n = naaras, ad = vanha, juv = nuori, pp = pesäpoikanen, 1kv = samana vuonna syntynyt lintu, 2kv = edellisenä vuonna syntynyt lintu, +1kv = vanhempi kuin tänä vuonna syntynyt lintu jne., pull = poikanen, pm = maastopoikanen, tp = talvipukuinen, vp = vaihtopukuinen, n-puk=naaraspuukuinen, 1/ = koiras, /1 = naaras (1/2 = koiras ja 2 naarasta, jne.), p = paikallinen, m = muuttava, yöm = yömuuttajia, kiert = kiertelevä, nous = nouseva (lähti), lask = laskeutuva (saapui), reng = rengastettu, Ä = laulava, ä = äänihavainto, n = nähty (esim Än = laulava lintu, joka myös nähty), rev = reviiri, jvp = jätevedenpuhdistamo. Muuttavasta linnusta on ilmoitettu lentosuunta (N=pohjoinen, NE, jne). ** = RK-laji, RK:n hyväksymä havainto, * = LAHKO-laji, Lapin alueharvinaisuuskomitea ei ole tarkistanut havaintoa

Aluejako ja kuntalyhenteet: Etelä-Lappi: KMJ = Kemijärvi, PEL = Pello, POS =

Posio, RAN = Ranua, ROV = Rovaniemi, YLI= Ylitornio, Keski-Lappi: KIT = Kittilä, KOL = Kolari, MUO = Muonio, PLK = Pelkosenniemi, SAL = Salla, SAV = Savukoski, SOD = Sodankylä, Pohjois-Lappi: ENO = Enontekiö, INA = Inari, UTS = Utsjoki.

Havainnoijista, joiden nimi esiintyy katsauksessa useammin kuin viidesti, on käytetty lyhennettä.

Havainnoijalyhenteet:

Pirkka Aalto (PAa), Esko Aikio (EA), Jouni Aikio (JA), Aki Aintila (AAi), Toivo Baas (TBA), Mika Bäckman (MBä), Heikki Eriksson (HEr), Jorma Halonen (JH), Taneli Halonen (THa), Allan Hamari (AHm), Mika Heikkala (MHe), Teuvo Hietajärvi (THi), Pekka Hietaniemi (PHi), Pirkko Hietaniemi (PiH), Osmo Hirvasvuopio (OHi), Juhani Honkola (JHo), Ritva Honkola (RHo), Esa Huhta (EHu), Pirjo Huttunen (PHu), Tapio Huttunen (THu), Panu Hämäläinen (PHä), Tatu Hänninen (THä), Veikko Isomursu (VI), Antti Jaako (AJa), Hannu Jauhainen (HJa), Juhani Jalkanen (JJa), Mikko Joensuu (MJo), Erkki Jokelainen (EJo), Kristiina Johansson (KJo), Jukka Jokimäki (JJ), Teemu Jokisaari (TJo), Toivo Kalavainen (TKa), Rauno Kalliskota (RKa), Olli-Pekka Karlin (OPK), Anna-Liisa Kelloniemi (ALK), Jukka Kivilompolo (JKi), Paula Kivilompolo (PKi), Mika Knuuti (MKn), Sari Koski (SKo), Aatu Kreivi (AKr), Ari Kreivi (ArK), Ismo Kreivi (IK), Päivi Kreivi (PKr), Topi Kreivi (TKr), Paavo Laine (PLa), Tommi Lankila (TLa), Sampo Laukkanen (SLa), Kerttu Laurila (KLä), Aleksi Lehtikoinen (ALe), Esa Lehtonen (ELh), Paula Lehtonen (PLe), Miikka Leinonen (MLe), Timo J. Leppänen (TLe), Eija Leppänen (ELe), Jarno Luiro (JLu), Lea Maalismaa (LMa), Ilka

Maaninka (IMa), Pentti Mettiäinen (PMe), Raimo Mikkonen (RMi), Leena Muotka (LMu), Anssi Mäkinen (AMä), Oiva Mäkinen (OMä), Jorma Niemelä (JNi), Erkki Nieminen (ENi), Inkeri Nieminen (INi), Vesa Nivala (VNi), Sari Nyman (SNy), Olavi Nyyssönen (ONy), Olli Näyhä (ONä), Marko Ollila (MO), Olli Osmonen (OO), Riitta Osmonen (ROs), Pekka Paarman (PP), Jukka Parkkonen (JPä), Sampo Parkkonen (SPa), Antti Pekki (APk), Eemeli Peltonen (EPe), Pekka Peltoniemi (PPe), Markku Pernu (MPe), Vesa Perttunen (VPe), Antti Peuna (APe), Ossi Pihajoki (OP), Petri Piisilä (PPi), Petteri Polojärvi (PPo), Eeva Pyhtilä (EPy), Eero Pätsi (EPä), Henna Pätsi (HPä), Juho Pätsi (JPä), Ilkka Rautio (IRa), Tomi Rautio (TRa), Martti Rikkonen (MR), Viljo Ruokanen (VRu), Antti Ruonakoski (ARu), Ilkka Ruuska (IRu), Jarmo Saarela (JSa), Petri Saarinen (PSa), Jorma Salo (JSI), Jukka Siltanen (JSn), Taina Siltanen (TSn), Jukka Simula (JSi), Esko Sirjola (ES), Jukka Soppela (JSO), Ilkka Spets (ISp), Pekka Sulkava (PSu), Olli Sälevä (OSä), Juha Takalo (JTa), Erkki Takalokastari (ETa), Jan-Erik Tanhua (JET), Tapani Tapio (TTa), Veikko Vasama (VVA), William Velmala (WVe), Eeva-Liisa Vuonnala (EVu), Risto Willamo (RWi), Teemu Willamo (TWi), Eila Ylilokka (EY).

KURKISTA METSÄÄN UUDESTA KULMASTA!

Metsästä saadaan vaikka mitä – ruokaa, terveyttä, hyvää mieltä, materiaalia designkalusteisiin... Tiedekeskus Pilkkeessä Rovaniemellä tutustutaan

pohjoisten metsien kestäväan käyttöön ja metsien merkitykseen kulttuurissamme. Tulevaisuus näyttää valoisalta: metsien kestäväällä käytöllä maailma voi pelastua.

NÄE METSÄ PUILTA

PILKE
TIEDEKESKUS | SCIENCE CENTRE

Avoinnä ma–pe 9–18, la–su 10–18

Suljettu maanantaisin

13.1.–31.5.2014 ja 1.9.–30.11.2014

Ounasjoentie 6, Rovaniemi Puh. 0205 64 7820

info@tiedekeskuspilke.fi www.tiedekeskuspilke.fi

MY BIG YEAR 2012

Allan Hamari
Kuvat Olli-Pekka Karlin

Juonto

Jälkeenpäin voin määritellä vuoden 2012 olleen My Big Year'ini, jolloin auto oli kotinani, Lappi pihanani, metsä puutarhanani ja lintukaverit perheenäni. Retkillä lintujen maailmaan kertyi yli 30.000 ajokilometriä sekä kuukausia maastossa, tuntureilla ja vesillä. Kodittomana kulkurina majoituin muun ajan "muiden nurkissa" eri puolilla Lappia missä milloinkin oli lintujen kannalta otollista. Loppusaldona oli 199 LLY-vuosilajia, 208 Lapin läänin vuosilajia ja useita eliksiä.

Varpuspöllö 18.12.2012 oli se 199.laji ja Tiiraan kuvailin tuntuani seuraavasti: Jos kaikki havainnot tuntuisivat tältä, ei naisen viehäytys eikä toisaalta kavaluuskaan kävisi hetkeksikään mielessä: Atrappini houkutusäänien johdosta lintu lensi ensin lähimännyn latvaan, sieltä ylitseni vastapuolen kuusen latvaan, sieltä epäluuloisena liitellään olleen koivun sisäoksille ja ikään kuin rohkaistuneena liitolentoaan n. 2 metriä yläpuolellani hidastaen kaikki pehmeät, äänettömät piirteensä paljastaen, pyrstö, pää ja siivenpäät pyöreinä, siirtyi kaamoksen sinessä pienen kuusen alaoksien suojaan ja näytös päättyi.

Mutta kuinka lintuvuoteni muuten eteni?

Lapin paikalliset

Tammikuun elin Ranuan, Posion, Rovaniemen, Inarin ja Utsjoen kaamoksissa mieleenpainuvimpina Pirkan kanssa talvipinnakisaretkellä Rovaniemel-

le mustavaris, turkinkyyhky, kuusitiainen, pikkutikka ja pähkinähakki. Inarissa parasta antia oli jo perinteinen visiitti Neljäntuulentuvalla Kaamasessa ja sen taviokuurna, kuukkeli ja hiiripöllö. Helmipöllö äänteli Ivalon Akujärvellä. Ranuan erikoisuutena olivat ilmeisesti yli talven Simojoen Kaitavirrassa

viihtyneet kaksi laulujoutsenta, Posiolla jo toisena vuonna peräkkäin Pernun Myllykoskessa talvehtinut sinisorsaperhe.

Varsinaisesti vasta Kilpisjärvellä ystäväni Esan luona helmi-huhtikuun ajan kaikenlaista puuhastelua kylällä ja tuntureilla harrastaen lintuvuoteni pääsi rarien osalta todella liikkeelle. Kilpisjärven kylä, Saana ja kylän kaksi perinteistä ruokintapaikkaa Biologisen tutkimuslaitoksen ja Kristiina Johanssonin pihapiirissä soivat päivittäisten linturetkien tuloksena pohjantikan, kiirunan, isolepinkäisen (!), urosmetson, joka on erikoista havumetsättömässä biotoopissa ja sangen ainutlaatuinen näky Kilpisjärvellä ylipäänsä, tundraurpiaisien, pulmuseen, mustarastaan ja vuorihempon (17.4.). Keskitälven auringonvalon voimaannuttua tein retkiä Yliperän suurtuntureille ja rautujärville. Ensimmäisen tunturihaukan näin huhtikuun 9.päivä Tuulihuipuilla, sittemmin vielä kahteen otteeseen Lossujärven ja Urtasjärven alueella eikä mikään ihme, sillä kiirunat narisivat tuohon aikaan ahkerasti useiden tuntureiden rinteillä. Ensimmäinen maakotka liiteli Ainavarp-pijärvellä 9.4. ja piekana löytyi Skåddajärveltä 15.4.

Kilpisjärvelle kiiri tieto maaliskuisista Rovaniemen seudun pöllöistä ja tunturipöllö oli siis käytävä bongaamassa Yliperän ulkopuolelta, jossa sen

olin eliksenä aikanaan Saarijärven ja Meekonjärven välisestä maastossa ahkiovaelluksellani kohdannut. Sinetän lapinpöllön tapasin sittemmin kevättälven aikana useamman kerran siitä ohi ajaessani. Pirkan kanssa maaliskuun lopulla tehtiin onnistunut linturetki Halosen Jorman lintumaailmaan Pellon Sirkkakoskelle harmaapäätikan luo; pöllöjä ei kuitenkaan löytynyt tuolloin lainkaan länsirajan suunnalta.

Viettäessäni 60-vuotispäiviäni 14.4. tunturihaukkojen ja kiirunoiden sekä rautujen maailmassa Lossujärvellä, kiiri tietoon liejukanan ilmestyminen Kiilopään savusaunan avanto-uintipaikalle paikkaan, joka on ollut perinteisesti linturetkien perusleiri ja saunomiselämyksieni kliimaksi, alkuvuodestakin jo pariin otteeseen. Muutaman päivän olin tuskissani kovan matkakuumeen vuoksi, mutta ilmeisesti olin vielä silloin sen verran järjissäni, etten lähtenyt liejukanan perään. Mikäli en olisi tavannut ko. harrailijaa paria vuotta aiemmin Ranuan Portimojärvellä, olisi järki jäänyt toiseksi! Lintuperheeseeni vuoden aikana liittyneet Olli Osmonen ja Juhani Honkola kertoivat sittemmin, että jäljistä päätellen kettu sai ilmeisesti erikoisherkkua liejukanasta. Muutenkin elinkautisena tunturivaeltajana minua surettava tavallisen ketun runsastuminen Yliperän tuntureilla. Se on vienyt naaliilta elinmahdollisuudet suurtuntureita myöten; yleisimmillään ketut ovat autiotupien lähistöillä. Pahimmillaan näin viime talvena kolme täysikasvuista kettua yhtä aikaa Lossujärven tuvan pihapiirissä.

Paluumuuttajien sesonki

Huhtikuun lopulla muuttolintujen tulo pääsi täyteen vauhtiinsa ja 25.4. retki Rovaniemelle ja erityisesti Alakorkalon jäteasemalle oli antoisa: 4 sepelrastasta, ampu- ja tuulihaukka, pikkutylli. Samana päivänä Vanttauskosken merikotka ja kalasääksi sekä Ranuan sepelkyyhkyt ja kurki nostivat vuodarien luvun yli 60 lajiin. Sitten tuli vapunaika. Kävin Metsähallitukselle siirtyneen Liminganlahden luontokeskuksen laajennusosan avajaisissa 28.4. kuulemassa lintuammattilaisten alustuksia. Nuorin poikani Lenni osallistui avajaisten yhteydessä pidettyyn koululaisten lintutietokilpailuun sijoittuen kolmanneksi ja tunnistaen pudotuskisassa 49 ensimmäistä lintua. Lenni lähti vappuviikoksi mukana Käsivarren suurtuntureille, jossa hän oli ollut mukanani jo pääsiäisenä. Matkalla Kilpisjärvelle kuuntelimme Lennin

palkinnoksi saamaa lintujen ääni-cd:tä ja havaitsimme 61 lajia parhaimpien havisten kuten mm. arosuohaukan Tornion Raumossa jäädessä LLY:n alueen ulkopuolelle; toki Ylitorion naakat ja Kuivakankaan kottaraiset tulivat havaituiksi. Vappuviikko Haltin ja Urtasjärven maisemissa pilkkireikiin porontaljoilta tähytäten toi vain muutaman, mutta riemukkaan havainnon, Meekonlaaksossa yöpuulle vähäisen koivikon suojiin parveutunut lähes 30 riekon parvi, ensipälvien pulmuset, Urtaksen ja Vuomakasjärven välisen puron koskikara ja telttayöpyimisen aikana usein kuultu kiirunoiden alati toistuva särinä ja peipon esiintyminen Meekonlaaksossa pitivät lintumielialaa korkealla. Kevätretkemme kohokoh-ta taisi kuitenkin olla Lennin Urtaksesta pilkkimä 1,4 kilon rautu, jonka kuivatusta nahasta sai värikkään vappukravatin.

Käsivarresta kiiruhdimme Tornien taistoon 5.5. Simojärvelle Topin tornille. Pirkka tuli Kemijärveltä juhlistamaan Topin tornin korotuksen avajaisia ja juhliin osallistuivat myös muuttolinnut; erityisesti petolinnut, joista saimme siihen asti tulijoista lähes täydellisen kattauksen muuttohaukka mukaan lukien. Kun vielä lapinsirkku ja pohjansirkku sekä muutamat kahlaajat olivat tulleet, nousi vuodarini jo 84 lajiin. Taiston jälkeen kiiruhdimme

Pirkan ja Lennin kanssa Simojärven Sääskilahteen, jossa Olli Näyhä oli nähnyt hetkeä aiemmin tunturikiuruja, mutta nuijimme lajin.

Toukokuun alkupuoliskon vietin Ranualla ja Kemijärvellä kevätmuuttoa seuraten. Erityisesti Toivakan peltojen 2 valkoposkihanhea, joita sittemmin löysin spontaanisti Aronperältä 15 ja Kemijärvellä yhden, sekä Kemijärven Pitkäsillalta 19.5. havaitut ristisorsa, lapasotkat, härkälinnut ja nuolihaukka sävättivät ja nostivat vuodarit 103:een.

Toukokuun lopun vietin sitten Ylä-Lapissa pitäen Kiilopäätä tukikohtanani. Odotettu kesän kohokohta Aves Lapponia-linturalli oli jo tulollaan ja kävin sitäkin valmistellessani Sodankylä-Inari-Utsjoki –alueella päivittäisiä retkiä usein farmariautossani yöpyen. Kirjosieppo, leppälintu ja käenpiika olivat löytäneet 20.5. Kiilopään, pilkkasiipi ja kaakkuri Pulmankijärven sekä merihanhet ja lyhytnokkahanhet Sirman 22.5. Piesjäntä oli vielä jäinen ja luminen, mutta Ailigaksen erotusaidalta löytyi samana päivänä kivitasku ja Muotkanruotkun lähivesistä mustalintu. Inarin Nauramajängälle tekemäni retki 24.5. epäonnistui arosuohaukan bongauksen osalta, mutta kahlaajat loistivat läsnäolollaan ja äänimaailmallaan: jänkäkurppa, suokukot, metsäviklo, taivaanvuohi ja 16 vesipääskyä. Lisäksi sinirinnan laulu raikasi koivikoissa.

Tein uuden matkan Kiilopäältä Piesjäntälle 26.5. Riutulan ja Angelin kautta. Mielenkiintoisissa paikoissa Vasko- ja Inarijokivarressa pysähtyen

lintumaailma oli erityisesti vesilintujen ja kahlaajien osalta innostava. Angelissa kuului kesän tulo käenkukunnan muodossa. Ja Piesjäntä osoitti olevansa jänkien aatelia. Äänessä ja lennossa olivat punakurrit, jänkäsirriäinen, jänkäkurpat, tyllit, tunturikihut. Vesilintujen soitimet olivat myös osin käynnistyneet. Ailgakselle nousun palkitsivat 4 paljakalla kisailevaa keräkurmitsaa. Paluumatkalla Inarin venesatamaan olivat asettuneet jo kalalokit ja lapintiirit.

Seuraavan päivän päätin retkeillä Kiilopään lähimaastossa, mutta Tiira-sivuulta näin uskomattoman havainnon:

Rallien ralli

Tehtyäni lähiretkiä päivittäin Inarin, Vuotson ja Sompiojärven alueella päätin lähteä 31.5. Kiilopäältä hakemaan Topin ja Pirkan Aves Lapponia –linturalliin. Rallasin osan suunnittelemastamme rallireitistä Kiilopää-Sompiojärvi-Rovaniemi-Kivitaipale-Narkaus-Vanttauskoski ja tuloksena oli 87 lajia, joista mielenkiintoisia vuodareita olivat lehto-, pensas- ja hernekerttu, mustakurkku-uikku, harmaasorsa, kanadanhanhi ja pikkujoutsen Rovaniemellä sekä Vanttauksen suunnan vakiopaikkojen sirittäjä, tiltalti ja fasaani. Olin testirallaukseni perusteella siinä toivossa, että rallissa on 130 lajia reitillämme täysin mahdollinen. Vuodarini olivat 31.5. 148 lajia.

ruostepääsky Ivalossa. Alta tunnin olin Ivalon Mukanperäsaarella ruostepääskyn havaintopaikassa. Näin useasti 5 pääskyä, joista yksi poikkesi paikalla lentävistä haara- ja räystäspääskyistä, saalista van hyttysiä pellon yllä matalalla lentäen ja sitten vähäksi aikaa maatarakennusten taakse kadoten. Tuuli oli sangen voimakas enkä saanut kaukoputken värinää asettumaan useista yrityksistäni huolimatta. Ruostepääsky, joita olin nähnyt manner-Espanjan Donanan kansallispuiston alueella tekemilläni retkillä, jäi lopulta epävarmaksi havainnoksi ja koska se oli jo seuraavana päivänä kadonnut paikalta, en voinut kirjata sitä Suomen elikseksi enkä vuodarikseni.

Aves Lapponia –linturalliin menomatkalla 3.6. saimme spontaanihavaintona virtavästäräkin Saariselältä ja bongatun pikkusirkun Pikku-Petsamossta. Aves Lapponia-linturallista Pirkka on tehnyt plogissaan kattavan retkikertomuksen. Osin epäsuotuisasta, tuulista kelistä huolimatta saavutimme ralliennätyksen 117 lajia, mikä toisaalta oli pieni pettymys odotuksiimme nähden. Ralli läpi kesää tekevän Lapin oli sinällään jälleen iso elämys. Piesjäntältä aloitettu ja lopulta Rovaniemen kautta Korouomaan päättynyt rallimme toi useita vuodareita kuten allin Piesjäntältä, sarvipöllön Alanammasta, lehtokurpan Rovaniemeltä, hippiäisen, puukiiptäjän ja punavarpuksen Korouomasta ja Lapin eliksenä pikkusiepon Korouomasta. Aves Lapponia-linturallin jälkeen vuodarini olivat 5.6. 165 lajia.

Lintuturistien kohtaamisia

Linturallin jälkeen oli muutama päivän tyhjä olo, linnut eivät olleet hetkeen mielessä. Palailin takaisin Kiilopäälle, jossa minua 12.6. innosti laipinuunilintu, jonka löysin muiden bongaamana Kiiloojan varresta laulamassa; viimeisinkin muuttolintu oli siis palannut talvilomiltaan. Suunnistin vielä samana päivänä Karigasniemen Piesjäntälle. Lähestyessäni Ailigaksen poroerotusaitausta tientukkona seisoi henkilöauto, josta syöksyi ulos kaksi englantilaista vanhaherraa kiikarit silmillään. Nousin autosta ja englantilaiset elinkautiset lintumiehet alkoivat peräämään minulta havaitsemansa täysin valkoisen linnun lajivaihtoeh-

toja Lapissa. Kun sain paikallistettua linnun kiikareihini, saatoin seurata linnun lentoa vain kotvan, kun se jo katosi tunturikoivikkoharjanteen taakse. Havaintoni jäi muuten kuin värin ja koon osalta epävarmaksi ja arvelin heille sen olleen tunturipöllön. Miehetkin päätyivät samaan kuitenkin hiukan empien. Asia jäi sillensä, en kantanut asiasta murhetta, sillä olinhan bongannut tunturipöllön jo Rovaniemeltä. Piesjäntä palkitsi käyntini ja uusina vuodareina sain tundrahammen, suopöllön ja lapinkirvisen. Piesjäntällä tutustuin kahteen eteläsuomalaiseen mieheen, joiden kanssa yritettiin vielä ennen yöpymistä löytää varmistus valkoisen linnun havaintoon siinä onnistumatta. Heräsin erotusaitauksen alueella autossani aamuvarkaisella nimettömänä esiintyneen miehen soittoon, jossa hän uhkasi minua 40 oululaisen moottoripyöräkerhon miehen voimin tapahtuvalla mukiloinnilla Simojärven kotipihassani, jos en toimi hänen tahtonsa mukaisesti. Olin täysin ymmällä, nipistin ainakin mielikuvissa itseäni, että olenko hereillä, voiko millään olla väliä, kun taistelee jo kohta 7 vuotta lapsiensa oikeuksista tavalta ja elää arkea myös isänsä kanssa?! Samassa näen autonni ikkunaan kiinnitetyn lapun. Etelänmiehet olivat aamulla ennen lähtöään kohdanneet valkoisen linnun ja olivat määrittäneet sen leukistiseksi piekanaksi. Onneksi saan siirrettyä ajatukseni jälleen lintuihin. Elämä ja vuosi jatkuivat. Myöhemmin kesäkuussa Petteri Polojärvi havaitsee Piesjäntän pohjoispuolella arosuohaukkanaaraan hännämässä sinisuohaukkanaarasta. Oliko

se leukistinen piekana sittenkin ko. arosuohaukan puolisoi?! Laji puuttuu edelleen Lapin eliksistäni.

Seuraavana päivänä teen Saariselän lisäkinpäälle linturetken, jonka huipentumana löydän lopulta muiden bongaa-man sinipyrstön, joka liverteli kaunista lauluaan lähipuiden latvuksesta toiseen siirtyen. Kuukautta myöhemmin löydän sinipyrstön spontaanisti Lennin kanssa kala- ja linturetkellä Ranuan Paasojärven jylhistä maisemista 18.7.

Kesäkuun 13.päivä lähdin Kiilopäältä Lokkaan menevän uuden metsäautotien kautta Sodankylän filmifestivaaleille, jossa katson malttamattomana yhden kotimaisen uutuuselokuvan, sillä olin saanut juuri tietää Tiirasta leveäpyrtökihun olevan Enontekiön Nunnasessa. Toiveikkaana lähdin saalistamaan elokuvan jälkeen Enontekiöltä kolmea vuodaria, joista yksi olisi useasti aiemmin nuijmani Suomen elis, mandariinisorsa. Ollessani puolimatassa, soitin Leppäsen Timolle ja kysyin hänen tietoja leveäpyrtökihusta. Hän sattui juuri soittoni aikana tähyämään kolme kihua, jotka olivatkin Nunnasen Vieltojärvellä, eivät Tiiran kertomassa paikassa. Olin ratketa riemusta, kun noin tuntia myöhemmin löysin 3 leveäpyrtökihua järvenselältä sellaisella habituksella, että heti erottuivat tavanomaisista vesilinnuistamme. Yövyin ennen Hettaa autossani, panin kellon soimaan aamuviideltä ja ajoin Hetan keskustaan. Kirkonkylä uinui kaunista kesäaamua ja menin mökkikylän jokirantaan, josta helposti löysin korean man-

dariinisorsan ruokailemasta ja sukimasta itseään. Näky oli niin kaunis, etten voinut olla ottamatta kännykkäkameralani kaukoputken läpi valokuvaa linnusta. Onnistuin kuvanotossa kohtuullisesti noin parinkymmenen yrittämisen jälkeen. Jatkoin matkaani Sotkajärvelle, yhdelle Enontekiön parhaista lintujärvistä. Se oli täsmäisku heinänavin havainnoimiseksi. Se onnistuikin noin tunnin hakemisen jälkeen, vaikka tarkan oleskelupaikan olin saanut tietää Leppäsen Timolta. Kumpikin puoliso kävivät ruovikon kätöistä muutaman kerran hetken aikaa näyttäytymässä. Tornilla yhtä aikaa vierailut hollantilainen mies oli Lapin linnustosta innoissaan ja keskustelimme lintukokemuksistamme. Keskinäistä kommunikaatiota paransivat molempien lintukirjojemme ahkera selailu. Hätkähdyttävimpänä havaintona pidin kultasirkkua, jonka mies sanoi nähneensä muutamaa päivää aiemmin Karigasniemen sillan lähellä Norjan puolella! Toisen mielenkiintoinen havainto häneltä oli tuore sinipyrstöhavainto Ounasjokivarresta lähellä Kyröä. Jatkoin vielä matkaani Karesuvannon Markkinan asti, mutta palasin yötä myöten Sodankylään yöpyen autossani Kitisen rannalla entuudestaan hyväksi koetussa lintukosteikossa.

Lapinkesän taikalinnut

Kesäkuun 15.- 16. välisenä yönä retkeiltyäni läpi aurinkoyön Kemijärven Pyhätunturin eteläpuolisessa tunturirinne- maastossa yölaulajien konsertti oli usein korvia hivelevää eikä yksinolon yksinäisyys päässyt vaivaamaan. Peu-

rakeron rinteeltä löytyivät viherpustien, punarintojen, kulo- ja laulurastaiden sekakonserttia kuuntelemaan tulleet 3 kirjosiipikäpylintua 175. vuodariina. Juuri tällaisten retkien toivossa kesää kannattaa odottaa, sen lyhydestä huolimatta! Aamuyön nukuin autossani Pyhätunturin juurella sijaitsevan mökkikylän luksusmökkien pihapiirissä, kunnes kesäpäivän auringonkuuma pakotti heräämään ja jatamaan kulkurin taivalta kohti Simojärveä.

Mieli paloi hyvien rallikokeusten muisteluihin 18.6. Korouomaan, jossa emme Aves Lapponia-kisan ajanpuutteen vuoksi ehtineet kokea sen kaikkea alkukesän lintuilotelusta. Piippukodalle laskeututtuani lähdin vaeltamaan Korjoen vartta myötävirtaan. Puukiipijöiden ja metsäviklojen reviirien jälkeen saavuin muinaisen rotkovajoaman yhteen jylhimmistä paikoista, Julmakallion alle. Ja kohta yksinäinen idänuunilintu oli äänessä jyrkän rinteiden puissa. Linnun olivat Ilkka Ruuska ja Jukka Simula havainneet jo toukokuun lopussa ja sama lintu lauloi Tiiran mukaan vielä juhannuksen jälkeenkin. Julmakallion läheisyydestä jokivarresta löytyivät vielä vilkkaat peukaloiset ja utelias pikkusieppo. Korouomasta lähdettyäni soitin innoissani Pirkalle retkeni annista ja hän lisäsi pötköjä pesään: Juujärvellä on tuore viitakerttunen-havis! Nyt oli mäihää, ajattelin, kun satuin olemaan ihan hollilla. Ajoin paikalle muistamatta juuri muuta maailmaa olevaksi, väkärin penkillä soi viitakerttusen ääni minua siihen totuttaen. Kauniissa juhannus-

aluskattauksessa koreileva maaseutumaisema Juujärvellä sai ilmeisesti ilta-aurion paisteesta laululinnutkin osin mykistymään. Kuitenkin lähellä laulava punavarpuinen sai

viitakerttusenkin iltalauluun vai oliko se jo yölaulun harjoittelua?! Joka tapauksessa päivä oli nostanut vuodariini jo 178 lajiin.

Keskikesän lintujuhlaa

Viimeistään tässä vaiheessa kesää havahduin siihen, että elän todellista lintuvuotta ja lajirunsautta. Lisäksi Lapin muut lintuharrastajat alkoivat kannustaa minua lajiennätyksen rikkomiseen. Tässä vaiheessa linturetkieni luonne spontaaneista retkistä ja havainnoinnista muuttui bongauspaineiksi, jossa retkikohteeni määräytyivät useimmiten kulloisenkin puutelistan ja muiden havaintojen mukaan. Niinpä Ismo Kreivin ja Jarmo Saarelan Ylitorniolta löytämät ruskosuohaukat veivät minut vielä ennen juhannusta Etelä-Portimajärvelle ja juhannuksena Vesa Nivalan löytämä ja Anssi Mäkisen minulle viestittävä sepelhanhi Rovaniemen Aronperälle. Juhannusta juhlin siis 180.lajilla.

Juhannuksen jälkeisenä päivänä lähdin Lenni-poikani kanssa kajakit auton katolla kala- ja lintulomalle kahdeksi viikoksi, jona aikana meloimme ja ret-

keilimme mm. Könkämäenon, Käkälöjoen, Vaskojoen, Tenojoen ja Jäämeren rantoja. Lenni bongasi aktiivikalastuksen puitteissa matkalla 13 eri kalalajia. Kesän lintumaailma oli siirtymässä tai siirtynyt poikasvaiheeseen ja uudet lajit olivat jo muutenkin tiukassa. Enontekiön Saarikosken Harrijärven punajalkaviklot 27.6. ja paluumatkalla Pirkkan kotipihaan bongattu nokkavarpuinen nostivat lajimääräni Anssi Mäkisen LLY-ennätyksen rinnalle. Matkan aikana saadut hällit Jaatilan meriharakoista, jotka osasivat kiertää minut lopulta koko vuoden, ja Ivalon punakottaraisesta, väittivät minun olevan tuolloin väärässä paikassa väärään aikaan.

Heinäkuun alkupuoliskon spontaanit linturetket Kemistä käsin Ranualla, Rovaniemelle ja Ylitorniolle eivät tuoneet uusia lajilämyksiä. Sen sijaan Kemin, Tornion ja Simon alueelta sain kesän ja syksyn aikana lopulta LLY:n vuodariilistan ulkopuolisina lajeina lampiviklon, karikukon, meriharakan, räyskän, arosuohaukan, uuttukyyhkyn, hempon, pätkinänakkelin ja sitruunavästäräkin. Vasta 23.7. lajilistani eteni, kun ajoin Kiilopäälle Lokan kautta ja sain Lokasta Olli-Pekka Karlinin petoperusleiristä haarahaukan,

jonka siro pyrstön ohjaama

liitolento ja yhdessä variksen kanssa kaksilatvaisen kuusen nokassa tapahtunut sopuisa ruokailu sävyttivät. Kiilopäältä palattuani pistäydyin heinäkuun viimeisenä päivänä Aronperällä ja vesisadelamikkossa ruokaili 2 kuovisirriä, laji jonka olin saanut edellisellä keväänä eliksekseen Kemin tuhka-altailta. Yritin pitää lintuja paikoillaan henkisillä jalkanaruilla, mutta puoli tuntia myöhemmin paikalle ehtineet Anssi ja Oiva Mäkinen myöhästivät hiukan haviksesta.

Syysmuuton siivin

Elokuun alkupuolisko kului Käsivarressa Lennin kanssa meloen, retkeillen, kalastaen. Könkämäenon mehiläishaukka komeasti liitäen Könkämäenon päällä molemmin puolin valtakunnan rajaa ja erittäin pohjoisena lajihavaintona yllätti meidät 9.8., saman lajin löysin toistamiseen Rovaniemen Vikajärveltä 23.8. Kun olin palaamassa Kilpisjärveltä, huomasin Timo Leppäsen tähyilevän Käsivarren tieltä Kelottijärven syysmuuttoa ja pysähdyin hänen seurakseen. Vesilintujen syysmuutto oli Käsivarressa parhaimmillaan ja Kelottijärvi Timon kokemuksen alueen parhaimpia syysmuuton tarkkailupaikkoja: mm. pilkkasiivet, mustalinnut ja uivelot olivat paikalla. Ajettuani jo lähes Palojoensuulle asti sain Timolta ilmoituksen, että puutelistani merimetso istuu Pättikässä Könkämäenon kivellä. Puntaroin paluun mielekkyyttä hetken, mutta koska merimetsot olivat olleet koko vuoden Lapista hukassa, palasin ja olin onnekas, 186.vuo-

dari löytyi. Tosin syksymmällä kohtasin merimetson useamman paikassa. Käsivarresta suuntasin jälleen Kiilopäälle ja Inariin, yritin retkeillä vesistöjen ja kosteikkojen äärellä kiertomuuttavien kahlaajahavinaisuuksien ja muiden spontaanirarien toivossa, turhaan. Kävin myös Lokka-Tuntsa - Savukoski - Sallaretken, jonka kohokohtana oli yöpyminen ja lintujen myötäeläminen Uuttuaavan tornilla. Sieltä palasin Kiilopäälle, lisähavainten löytäminen tuntui jo vaikealta. Lähiretket Ivaloon eivät suoneet jo useasti vuoden aikana tavoittelemääni varpuspöhlöä, joka kierteli Salmenrannan ympäristössä. Sitten näin Tiirasta Teuvo Hietajärven pulmussirrihavainnon 16.8. Kemijärven uimarannalta. Koska en saanut Kiilopäällä untta haviskukseen johdosta, lähdin yötä myöten ajamaan kohti Kemijärveä. Aamuvuoraisella saavuin uimarannalle, jossa kohtasin vain varislintuja. Toivoin linnun vielä olevan untenmailla ja siirryin venesatamaan tarkkailemaan Kemijärven selkää ja luotoja. Venesataman maavallin päästä lähti aivan edestäni pakolentoon nuori muuttohaukka. Ajoin Isokylän läpi saamatta muita merkittäviä havaintoja. Alkoi olla jo aika, jolloin opettajat lähtevät kouluun, ja panin Pirkalle tekstiviestin, että olen Kemijärvellä. Pirkka soitti minulle ja kertoi ajavansa töihin uimarannan kautta. Kohta sain riemuisan viestin häneltä: lintu on nyt paikalla! Kohta katselin, kuinka kesynoloinen pulmussirri aamuaalokan tahtiin haki aktiivisesti namupalojaan rantahiekasta ja Pirkka otti lähikuvia kemijärventuristista. Pirkkan työ-

kiireiden vuoksi sain juoda yksin pinnakahvit Kemijärven kuppilassa miettien, minne kulkuri suuntaisi seuraavaksi matkansa. Simojärvelle meno osituksen keskeneräisyydestä lieveilmiöineen tuntui ahdistavalta.

Niinpä päätin tehdä kesän viimeisen tammukkapuroretkeni Näkkälän lähituntureiden taakse ja sinne mennessäni soitin mukaan entisen erävaellus- ja suunnistuskaverini Mikon Rovaniemeltä. Mikkoa odotellessani näin Kittilän kirkonkylän upouudesta tornista lapinsirrien ja suokukkojen seassa mielestäni merisirrin habituksen; tanakka, lyhytjalkainen ja -nokkainen kahlaaja tuli hetkeksi näkyviin 17.8.2012 penkan takaa Ounasjoen lietteelle, mutta havainto jäi liian epävarmaksi enkä pimenävän illan vuoksi voinut enää sitä lähteä lähempääkään tarkkailemaan. Myöhemmin tarkastin Tiirasta moisen lajin mahdollisuudet, se oli tavattu samassa paikassa toukokuussa kevätmuuton yhteydessä ja noina päivinä lajia tavattiin Kokkolan ja Oulun seudun rannikolla. Mutta siitä tuli nyt joka tapauksessa hylsy. Kun paluumatkalla avasin Tiiran, huomasin Rikkosen Martin havainneen kaksi päivää aiemmin amerikanjääkuikan Inarin Juutuanvuonossa. Kun en muutakaan olinpaikkaa itselleni siinä hetkessä keksinyt, käänsin autoni Kittilästä kohti Sodankylää, yövyin autossani Kitisen Kelukoskella ja seuraavana aamuna 20.8. katselin 3 tunnin hakemisen jälkeen kaukoputkeni läpi Inarin kirkonrannasta Juutuanvuonossa rauhallisesti kalastelevaa isoa kuikkalintua ja se laji oli 188. vuodariini.

Loppuviikon vietin Rovaniemen seudulla lähiretkiä tehden, erityisesti harmaahaikaran löytämiseen hupeni päiviä. Muutaman tuloksettoman retken jälkeen 24.8. tärppäsi Ylikylän uimarannalla; yksinäinen pieni, mutta vikkelä kahlaaja saaren hiekkasärkällä tyllin ja rantasipin seurassa. Hamusin nopeasti kaukoputken valmiuteensa ja siinä se oli pikkusirri syysmuutollaan; vaalea v-kuvio sen selässä varmisti asian ja 189.vuodarin. Soitin Pirkalle havainnostani, samoin lapinkirvisepäilystäni Aronperällä. Seuraavana päivänä saimme Pirkalle tärkeän vuodarin lapinkirvisestä, mutta kun Ylikylän hiekkasärkällä patsasteli ruskosuohaukka, oli särkkä kahlaajista tyhjä. Sen sijaan Kivitaipaleen retki oli onnistunut: 2 ruskosuohaukkaa, 2 nuolihaukkaa ja merikotka. Yötä vasten ajelin Kemiin vanhempieni luo. Ajoin Kemistä 28.8. Simojärvelle tarkoitukseni aloittaa muiden saavuin kotini pihapiiriin majoittuakseni mökkiini, ovesa oli lappu "ruumisarkku on jo ostettu". Hätkähdin, notkahdin, mietin, mitä tehdä. Muistin linnut ja samassa istuin autossani menossa kohti pohjoista, yövyin Sodankylässä Kitisen varressa autossa, kävin katsomassa SM-erävaelluskilpailujen avauksen varuskunnassa, muistelin tapaamieni erävaellusveteraanien kanssa menneitä kulta-aikoja ja jatkoin matkaani Kiilopäälle. Taivaani oli tuolloin aika synkkä. Ivaloon tehdyt retket, erityisesti Ritva ja Juhani Honkolan "keittiöpanoraama"-bongaukseen olivat terapiaa ja voimaa.

Sitten sain kutsun Pekingin olympialaisiin penkkiurheilijoiksi kootulta ryhmältä, jonka kanssa olin koko olympiakisojen ajan Kiinassa lintujen kaupunkien puistoista ja kiinanmuurilta etsien, lähteä syysvaellukselle Hetta-Pallas-reitille. Syyskuun 6. – 9.vaiheisin ryhmän kanssa reitin, yleensä reitistä muutaman kymmenen metriä sivussa haviksia kompaten. Havainnot jäivät laihoiksi, muutama kivitasku ja niittykirvinen, tuulihaukka ja urpiaisparvet sekä tiaisetsä lisukkeina. Syksy oli saapunut!

Harhautuneet

Muutaman Kemissä vietetyn päivän jälkeen tuntui taas olevan pakko lähteä LLY:n reviereille. Tapasin 14.9. Veikko Isomursun ainakin jo toistamiseen rengastamassa Aronperällä syysmuutolla olevia lintuja, ja sain tutustua hänen mieliharrastukseensa ensimmäistä kertaa elämänsäni. Vaikka olin ollut Pirkan kanssa jo useampana kesänä Simojärven suunnalla rengastamassa lokkeja ja sääksiä soutu- ja haavimiehenä, en ollut päässyt näkemään pienten lintujen verkkopyynnillä tapahtuvaa rengastusta. Veikon taitava lintujen käsittely sekä erityisesti nuorten sinirintojen ja sirkkujen lajimääritys tekivät vaikutuksen. Kiertelin tämän jälkeen Rovaniemellä kaikki mahdolliset harmaahaikarapaikat tuloksetta ja illan suussa menin komppaamaan Niskanperän peltoja ja sitten Ounasjoki-varren itäpuolen tienvarsispeltoja heinäkurpan toivosaa. Olin jo luovuttamassa ja kääntymässä Saarenkylästä nelostien monttuun jatkaakse-

ni Inariin, kun taivaalta lehahti näkökenttääni harmaahaikara laskeutuen nelostien itäpuolella olevaan jokisuistoon. Siinä se sitten oli, ainakin seitsemän päivän yrittämisen jälkeen ja viime hetkellä! Mielialani nousi tästä 190.vuodariistani.

Sodankylän ja Pelkosenniemien seudulle suuntautuneella linturetkelläni 16.9. aamun valjettua Kokkosnivan voimalaitoksella kapustarinnan kokoinen kellanruskea, lyhytnokkainen kahlaaja lähti edestäni voimalaitospenkan soratieltä pakolentoon. Tylli-/kuovimainen pakoääni varmisti lajiksi tundrakurmitsan. Saman lajin kohtasin yllättäen Kiilopää-tunturin itäpuolisessa purolaaksossa vaeltaessani kohti Luulampea. Lennon aikana näkyneet mustat kainalolaukut paljastivat linnun tundrakurmitsaksi. Siitä tuli 191.vuodariini. Lähes päivittäisestä Inarin seudun retkeilystäni ei irronnut enää rareja. Lähimpänä se oli Pikku-Petsamossa, kun sain seudulla kuun puolesta välistä asti liikkuneesta taigauunilinnusta atrappini seuralaisen. Atrappia oli pakko käyttää, koska taigauunilinnun ääni oli minulle vaikea sen puuttuessa elislistaltanikin. Vaikka tiesin, ettei lokakuun pinnakisaan atrapilla houkuttettua lintua saa listoille. Mutta se olisi kelvannut kyllä vuodarilistalleni tänä vuonna! Keskinäinen kommunikointi oletettamani taigauunilinnun kanssa kesti viitisen minuuttia linnun ollessa välissä jopa parin metrin päässä minusta. Ruskaisen pellonreunapajukon seasta en kuitenkaan saanut varmaa näköhavaintoa. Koska pyrkimyksenäni on saada itselleni oudoista linnuista varma näköhavainto,

tässä tapauksessa nähdä lintu uunilintulajiksi, jouduin harmikseni jättämään taigauunilinnun pois listaltani, vaikka äänihavainto olikin mielestäni täysin varma. Toisaalta uskoin vielä saavani siitä täydellisemmän haviksen. Samaan aikaan Ruonakosken Anttikin ilmoitteli minulle Ounasrinteen taigauunilinnuista, mutten tullut lähteneeksi sinne.

Syyskuun lopulla rohkaisin mieleni ja ajoin Simojärvelle katselemaan entisen elämäni asentoa ja yövyin mökissäni. Aamulla 30.9. lähdin varhain liikkeelle ja heti pihan kiviäidasta lensi pajun oksille pieni vilkastus, peukaloinen, pihaeliksni. Retkeilin Ranuan ja Vanttauksen seudulla; yllättävin havainto tuli Vanttauksen Puutosen laavulla muutolta myöhästelevä harmaasieppo! Ajauin illaksi Korouoman yläparkkipaikalle ja yövyin autossani sivuikkunat hiukan raollaan aamuyön lintuääniä mahdollisesti heillä ollessani tunnistakseni. Aamulla aloitin lokakuun pinnakisan rallauksen käymällä retken Korouoman pohjalla ja matkaten sitten Vanttauksen harmaasiepon kautta Rovaniemen suuntaan. Matkalla soitin Antti Ruonakoskelle, jonka tiesin käyttävän aikaa lokakuun lintuihin. Hän nousi kyytiini Rovaniemeltä ja suuntasimme retken Sinetänsalmen kautta Ylitornion Etelä-Portimojärvelle ja Kuivakan-kaalle ja palaten Aavasaksan ja Muurolan kautta Rovaniemelle. Lokakuun ensimmäisen päivän saldoni oli 59 lajia, Antilla kymmenkunta vähemmän; innostava alku etenkin, kun vesilinnuista saimme ennätysellisen lokakuun lajimäärän ja

saimme kurjenkin listoille.

Ollessani seuraavana päivänä Antin kanssa Aronperällä paikalle ajoi tuttu lintumies Olli-Pekka Karlin. Ikään kuin sivulauseissa hän alkujutustelun jälkeen kysäisi meiltä, oletteko käyneet katsomassa Venni-vaaran harjalintua.

Asiahan meitä sen verran kiinnosti, että kun OoPee sanoi kuvanneensa lintua hetki sitten, olimme joutamatta kovin katselemaan OoPeen hienoja kuvia harjalinnusta parin minuutin kuluttua Vennivaaran asuntoaluetta haravoimassa, aluksi aivan turhaan. Jouduimme jakautumaan Antin jäädessä päivystämään paikkaa, missä lintu oli nähty viimeisen kerran. Risteilin autollani lähiteitä, kunnes yht'äkkiä harjalintu oli edessäni pientareella. Lintu, jota olin vuosia Lapista yrittänyt eliksekseni työ- ja lomamatkoillani muiden tekemien satunnaisten havaintojen jäljiltä. Linnun olin kokenut Lapissa äärimmäisen vaikeaksi löytää, etenkin kun olin niitä Manner-Espanjan retkillä golfkentiltä yhäkseen ja helposti kohdannut. Seurasin katseellani harjalinnun pakolennon loppuun ja hain Antin paikalle. Häntäkin lykästi ja minulle se oli 192.LLY-vuodari.

Loppuvuoden vietin pääosin Inarin seudulla perusleirinäni Kiilopää. Sangen usein tein retkiäni Ivalon ja Inarin seudulle, jossa oli nähty puute-

listani linnuista turturikyyhky, varpuspöllö, pyrstötiainen ja mustapääkerttu. Nämä linnut osoittautuivat kaikki kohdallani työläiksi löytää. Juhani Honkola ja miehen ikään syksyllä varttunut Olli Osmonen pitivät minua pihapiiriensä haviksista ajan tasalla ja vihdoinkin tärppäsi: 18.10 kolme mustapääkerttua ruokaili Juhaniin pihapiirissä ja vielä parempaa oli luvassa. Juhani soitti minulle 28.10., että tule nyt kiireesti tänne, sillä pihapiirijassamme on mustakaularastas. Kului tuskin puolta tuntia enempää, kun olin jo ajanut Kiilopäältä Ivaloon ja Honkolan olohuoneesta katselimme harvinaista rastasta joka taisi olla Juhaniin jo 143.pihapiirissä!

Mustapääkertun ja mustakaularastasta havaintojen välissä ehdin käydä mutkan Rovaniemellä ja toisella yrittämällä sain 22.10. Rautiosaaresta ystävällisen pariskunnan vieraanvaraisuuden puitteissa turturikyyhkyhaviksen piharuokinnalta. Talossa oli jo ehtinyt käydä useat lintumiehet katsomassa lintua ja siellä ollessa paikalle saapui lintua kuvaamaan,

kukas muu kuin OoPee! Lokakuun lopussa vuodarieni määrä oli 195 ja 200 lajia alkoi tuntua mahdolliselta.

Palattuani takaisin Kiilopäälle pinnon hetkellinen ropina lakkasi. Mutta sitten tapahtui yllättävää; Rovaniemeltä alkoi

kuulua kummia Antin, Anssin ja OoPeen tekstiviestit kertoivat Saarenkylän tunturikiurusta. Seuraavana päivänä 12.11. OoPee soittaa minulle ja sanoo linnun olevan vielä paikalla ja kysyy, että missä päin olet? Sanoin olevani jo Käyrämön kohdalla tulossa. Kuulin OoPeen hyväntahtoisen naurun linjojen läpi ja hän lupasi odottaa minua linnun kanssa. Hässäköin hiukan Saarenkylän katujen nimissä enkä osannut heti perille, mutta kysyvä lopulta löysi OoPeen ja koreapäisen urostunturikiurun jo pitkälti lumen valtaamalta pikkupellolta. Tarjosin OoPeelle pinnakahvit, jutustelimme linnuista, elämän karheudesta, Big Year'sta jne. ja palasin Kiilopäälle 196. päällimmäisenä muistikuvana hieno rarielämys.

Marraskuun lopulla Hetan suunnalta kiiri tieto kauan odotetusta syystalven seikkailijasta. Leppäsen Timo oli löytänyt Ounasjärven luusuasta pikku-uikun ja näytti käyvän sitä päivittäin katsomassa. Soitin Honkolan Juhaniin ja sovimme Hettaan lähdöstä. Kävimme 28.11. Ounasjoen yläjuoksulla Kiilopäältä ja Ivalosta päivämukan "lähiajona" n. 700 km. Pikku-uikku oli muistaakseni Juhaniin Lapin elis, minulle 197.vuodari. Olin jo lähtenyt menemään Ounasjoen yläjuoksun ylittävältä sillalta moottorikelkkaa pitkin jo kohti Ounasjärveä, kun puhelimeni soi ja Juhani kertoi rauhalliseen, mutta iloiseen sävyynsä löytäneensä linnun sillan läheltä piilottelemasta. Pinnakahvit juotiin tällä kertaa termospullostani. Ja ennen paluuta maistui pikaruoka Hetan grillissä todella hyvältä.

Matkalla emme tainneet nähdä muita kuin teeriä ja harakoita, ja poroja tietysti.

Pirkka Aalto ajoi luokseni 2.12. ja lähdimme aamuhämärissä huiputtamaan Kiilopäätä kiirunoiden toivossa. Onnistuimme saamaan vain kiiruna/riekko-haviksen juuri paljakan reunalta. Tunturiin suuntautuva pakolennosta huolimatta emme uskaltaneet kirjata kiirunaa joulukuun pinnaksi. Sen sijaan Vuomaselän porojätien montulta saimme merikotkan ja Ivalosta erikoisuutena punarinnan ja tietysti lapintiaisen. Inarissa ja Kettukoskella käynti oli pettymys lintulajien osalta, lahana lohtuna koskikara. Sydäntalvi näytti puolensa, päivä oli kaamoksen hämärtämä ja lyhyt, linnut pääosin taajamissa ja lähinnä ruokintapaikoilta havaittavissa.

Harhautetut

Joulukuu jatkui lähiretkien merkeissä Inarissa, kerran Rovaniemellä käyden, mutta vuodarimäärä jumi paikoillaan, vaikka mm. pyrstötiaisia vaelsi Lapissa.

Joulun alusviikolla tein viimeisen linturetkeni Ivaloon, tutkiskelin Ivalon karttaa ja havaintoja, muistelin Juhaniin ja Ollin antamia paikallisvinkkejä ja valitsin niiden perusteella 18.12. kohteeksi Ivalon kirkonkylän Mukkavuopajan ulkoilureitin ja sen varrella olevan ruokintapaikan. Pakkasta oli reilut 10 astetta ja sää muutenkin hämää keliä lukuun ottamatta hyvä kävelyretkelle. Päätin ottaa atrappini mukaan, koska vuosi oli käymässä vähiin. Mukkavuopajan ruokinnalla havaitsin tali- ja hömö-

tiaisia sekä urpiaisparven. Jatkoin matkaani ulkoilureitillä ajoittain kuuntelemaan pysähtyen. Kun ulkoilureitti tuli aukealle ja lähestyin aukonreuna-koivikkoa, olin havaitsevinani koivikossa mielenkiintoista liikettä. Siihen hetkeen otin atrappini ja laitoin pyrstötiäisen kuulumaan. Vihdoinkin, n. 15 ko. lajibongauspäivän jälkeen, atrappini kutsumana kieppuva palleroviisariparvi viipyi uteliaana aivan vieressäni olevissa koivuissa. 198.vuodari, työläimmistä työläin oli totta. Kun sammutin atrappini, pyrstötiäisten kiinnostus läheisyyteeni laimeni ja kohta parvi jatkoi matkaansa poistuen näköpiiristäni. Bongausmielialani kohosi kertaheittolla ja syntyi tunne, että varpuspöllökin on sinä päivänä mahdollinen havis. Sen osalta onkin palatta-

va autolleni ja kertomukseni alkuun ja se on siinä. LLY:n vuodareita 199 vuonna 2012.

Loppuliito

Yritin vielä kahtena seuraavana iltana löytää iltayön kuuntelulla Inarin Ukonjärven seudulta ja Rovaniemen Välijoen tien varrelta huuhkajaa, mutta ilman tulosta. Hyvä mieli jäi yrittämisestä. Jouluaatonaatona lähdin ajamaan poikani Antin ja pojanpoikien luo Vantaalle joulun ja uudenvuoden viettoon. Ja siellä oli onnellista päättää oma iso lintuvuoteni, jota tuskin enää pääsen samassa mitassa kokemaan. My Big Year oli täynnä elämyksiä. Onneksi on linnut, onneksi on ystäviä. Yksin ei ole hyvä olla. Kiitos Linnut, kiitos Ystäväni, kaikesta!

Allan Hamari
Poste Restante Lappi
040-8382567
allan.hamari@gmail.com

Simojärvellä Aallon Pirkan matkassa lokkireissulla ©Pirkka Aalto

Yksittäisten havaintojen käyttökelpoisuus linnuston selvittämisessä - esimerkkinä Enontekiön Käsivarsi

Tuomas Heikkilä, Aki Aintila ja Antero Järvinen

Tiivistelmä

Artikkeli käsittelee Kilpisjärven biologisen aseman keräämää, yksittäisistä lintuhavainnoista koostuvaa havaintoaineistoa. Artikkelissä sisältyy taustatietoja harrastajien keräämistä seurantaaineistoista sekä biologisen aseman havaintojenkeruualueesta, sekä esittelee kerätyn aineiston yleispiirteitä, aineiston käyttökelpoisuutta sekä esimerkkejä alueen linnustosta ja linnustossa tapahtuneista muutoksista.

Kurssilaisia Pikkuvaarassa © Antero Järvinen

Johdanto

Lintuharrastuksen arkipäiväistymisen, lajintuntemustiedon karttumisen ja välineiden teknisen kehittymisen seurauksena lintuhavaintojen kartuttamisesta

on tullut yhä enenevässä määrin jokaisen luonnosta ja linnuista kiinnostuneiden harrastus. Toisin kuin ennen, lintuhavaintoaineistojen kartuttaminen ei ole tutkijoiden valtakuntaa, vaan huomattavan osan aineistos-

ta – niin lintuatlaksista kuin rengastuksistakin – keräävät asialleen omistautuneet ammattimaiset ”harrastajat”, kenttäornitologit. Tästä syystä aineistojen määrä on moninkertaistunut verrattuna aikaisempina vuo-

sikymmeninä kertyneisiin havaintomääriin, eikä vähiten Tiira-palvelun käyttööntottamisen ansiosta (vuonna 2006). Uusista havaintoaineistoista ei siis juuri ole pulaa, joskin havainnot keskittyvät pääsääntöisesti sinne, missä harrastajakin on paljon. Suuria aukkoja löytyy esimerkiksi Itä- ja Pohjois-Suomesta.

Vanhat havaintoaineistot ovat nousseet viime aikoina valokeilaan linnuston muutoksia tutkittaessa. Ilman pitkäkestoisia havaintosarjoja mahdollisia muutoksia on mahdotonta arvioida edes lajistotasolla, puhumattakaan lajien runsauksista. Myös mahdolliset harvinaiset tapahtumat voivat jäädä rekisteröimättä. Vanhoja havaintoja ei voi tuottaa uusista, joten ainoa tapa täyttää havainnon ajalliset aukot on penkoa arkistoja ja pyrkiä löytämään vanhoja aineistoja. Tähän haasteeseen on nyt tartuttu Kilpisjärven biologisella asemalla, joka sai vuonna 2010 rahoituksen Euroopan aluekehitysrahastolta vanhojen seuranta-aineistojen järjestämiseen. Asemalla karttunutta biologista havaintoaineistoa digitoidaan ja järjestetään projektissa käyttökelpoisempaan muotoon. Yhtenä sivujuonteena hankkeessa on digitoitu biologisen ase-

man keräämä lintuhavaintoaineisto, jota tässä artikkelissa tarkemmin kuvaillaan.

Enontekiön Käsivarren ”Yli-Peränä” tunnettu alue on aina kiinnostanut luonnontuntijoita ja – tutkijoita, mutta tästäkin huolimatta yksilöityä havaintoaineistoa on kertynyt niukalti aikaisemmilta vuosikymmeniltä. Varhaisissa retkiraporteissa tyydyttiin luettelemaan havaitut lajit ja kenties havaintopaikat, mutta yksityiskohtaisempaa tietoa niihin ei yleensä merkitty.

Biologisen aseman havaintoaineistoa alettiin kerätä aikaisempaa systemaattisemmin 1960-luvulla, mutta tätäkin varhaisempia havaintoja on merkitty aseman tutkimusseurantojen havaintovihkoihin. Aseman havaintovihkon ”perusti” v. 1968 vast’ikään edesmennyt myyrälegenda Asko Kaikusalo (1941-2012). Myyrätutkimuksistaan paremmin tunnettu biologisen aseman perustaja professori Olavi Kalela oli myös kiinnostunut linnuista, olihan hän tehnyt väitöskirjansa Kokemäenjoen linnustosta vuonna 1938 ja myöhemmin perusti asemalla vieläkin jatkuvan pönttölintututkimuksen. Häneltä löytyy muutamia mielenkiintoisia havaintoja esimerkiksi pikkukajavasta, kiljuhanhista

ja ilmeisen pesivistä tunturikiuruista Kilpisjärvellä. Asemalla majoittuneiden tutkijoiden lisäksi asema on kerännyt havaintojenkeruualueella liikkuneiden lintuharrastajien havaintoja, jolloin aineisto on rikastunut sekä yksittäisillä havainnoilla että vaellus- ja rengastusretkien kokonaisvaltaisilla havaintoraporteilla. Havaintoalueena on aina ensisijaisesti ollut alue Lätäsenosta pohjoiseen, Suomen ainoa suurtunturi-alue. Alue on konaisuudessaan männyn metsänrajan pohjoispuolella. Suomen kaikki yli 1000-metriset tunturit löytyvät tältä alueelta, ja se on arktisuudessaan täysin omaa luokkaansa koko Suomen mittakaavassa: Kilpisjärvi on Suomen kylmin (vuoden keskilämpötila -2,2°C) ja kuivin (vuotuinen sadanta noin 454 mm) alue. Maisemaa hallitsee pienvesien ja kivikoiden laikuttaman puuttoman paljakan lisäksi suuret joet, enot, sekä noin 600 metrin korkeuteen nouseva tunturikoivikko. Alavimmilla alueilla on tunturipensaikkaa jasoita. Lintulajistoltaan arvokkaimmat alueet ovat Saanan-Mallan-Jehkatsin alue, Meekonvaara ympäristöineen, Ailakkajärven ympäristö sekä Urtasvaaran alue.

Saana on vetovoimainen

Aineistosta suurin osa on Kilpisjärven välittömästä läheisyydestä kertynyttä, se käsittää noin 13000 yksilöityä havaintoa (Kuva 1). Ylivoimaisesti suosituin retkeilyalue on Saananrinteen

suojelualue sekä Saanan lakialue. Tähän on luonnollinen selitys: valtaosa aseman havaintokirjoihin kirjoittaneista on asemalla työskennelleitä tutkijoita. Saanan alueella pesivät muualla Suomessa harvinaisemmat

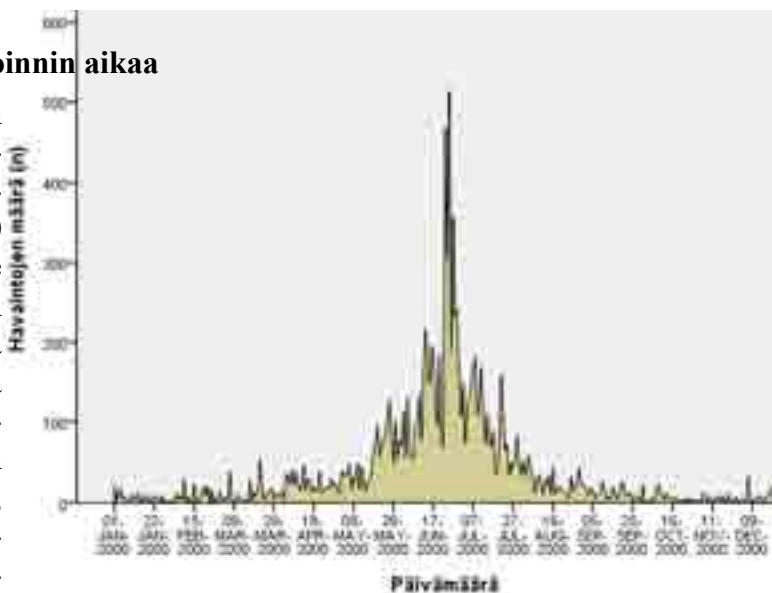
lajit kuten sepelrastas, sini-rinta ja vuorihemppe. Toisen keskittymä on Haltille kulkevan kalottireitin varsi. Näiden kahden alueen ulkopuolelta havaintoja on kertynyt vain satunnaisesti.

Kuva 1. Havaintojen maantieteellinen sijainti Enontekiön Käsivarressa. Rajat hahmottuvat hyvin ilman pohjakarttaakin, niin hyvin tiestö sekä retkeilyreitit ohjaavat havainnointia. Havainnot painottuvat Kilpisjärven-Haltin seudulle sekä Käsivarrentien varrelle.

Kesäkuu on lintuhavainnoinnin aikaa

Kilpisjärvi on historialtaan melko uusi kylä, ja ympärivuotista asutusta on erittäin vähän (vain noin 100 henkeä). Tämän takia ei ole yllättävää, että valtaosan havainnoista tekevät kesällä tutkimus- ja lomamatkoilla vierailevat henkilöt. Havainnot ovat uskomattoman keskittyneitä kesäaikaan, parhaimpaan havainnointiaikaan (Kuva 2). Toukokuussa tehtyjen havaintojen vähäisyys ihmetyttää, sillä toukokuun kaksi viimeistä viikkoa ovat intensiivistä muuttolintujen tuloaikaa

Kuva 2. Havainnot ovat voimakkaasti keskittyneet kesäkausiin. Havainnoista on toukokuussa tehty 13 %, kesäkuussa 40 % ja elokuussa 23 % (nämä kuukaudet yhteensä n. 76 % havainnoista). Havaintojen keskiarvo on 20. kesäkuuta. Kuvassa on mukana n. 95 % kaikista havainnoista.

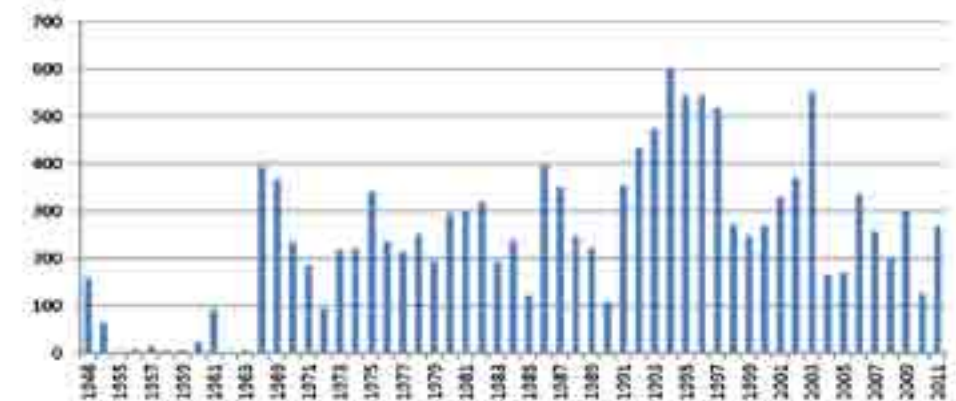
ja siten mielenkiintoinen ajanjakso. Havaintojen vähäisyyden takia esimerkiksi muuttolintujen tuloaikoja ei pystytä aina varmasti määrittämään – ne ovat usein saapuneet pesimäpaikoille ennen tutkijoita ja harrastajia.

Vuodet vierivät

Suurin osa havainnoista on kertynyt 1960- 1980-luvuilla (Kuva 3). Aseman lintuhavaintokirja otettiin käyttöön vuonna 1968, jol-

loin dokumentoitujen lintuhavaintojen määrä kasvoi huomattavasti. Kurssitoiminta Kilpisjärven alueella monipuolistui 1990-luvulla, jolloin asemalle ilmoitettujen lintuhavaintojen määrä kasvoi entisestään. Vuonna 2006 BirdLife Suomen Tiira-lintuhavaintojärjestelmän käyttöönotto on mahdollisesti laskenut asemalle erikseen ilmoitettavien lintuhavaintojen määrää, joskin havaintomäärät ovat laskeneet jo ennen sähköistä

havaintojärjestelmää. Suurin osa (>80%, yli 8500 havaintoa) tästä aineistosta on ennen vuotta 2000 kertynyttä. Vertailun vuoksi mainittakoon, että Tiira-palvelusta löytyy samalta ajalta vain n. 650 tallennettua havaintoa. Digitoitu aineisto käsittää yhteensä noin 13000 erillishavaintoa noin 240 erilajista. Suurin osa havainnoista on Enontekiön käsivarren alueelta, mutta pieni osa myös Lyngen-vuonolta Norjasta.

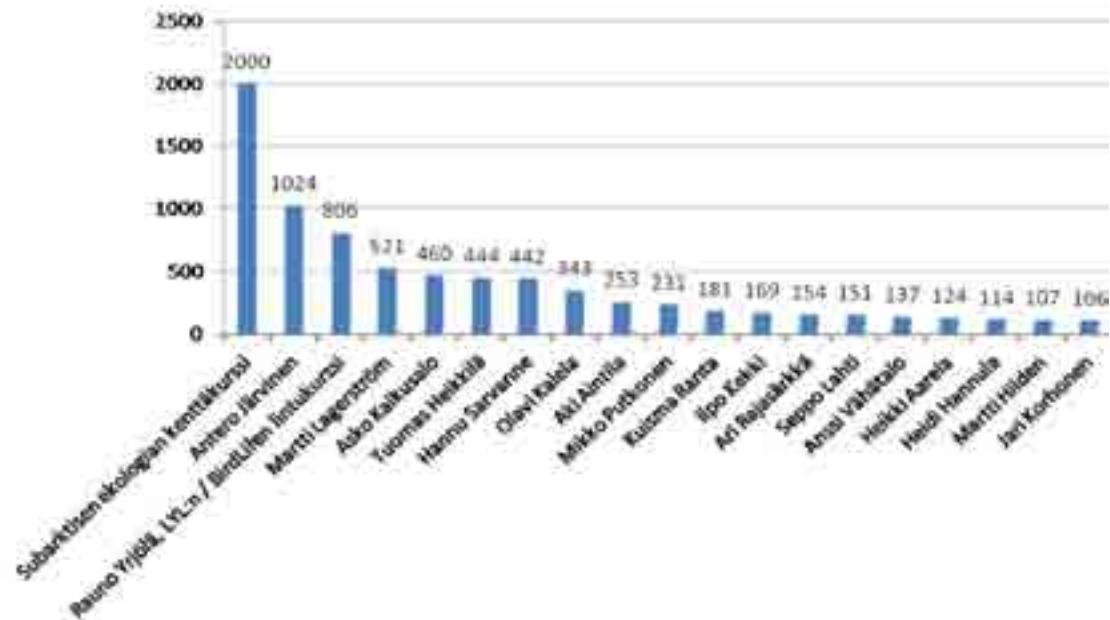

Kuva 3. Tallennetut havainnot vuosittain.

Sepelrastaasta kirjataan tarkoin havainnot, kuten muistakin harvinaisimmista linnuista.
©Olli-Pekka Karlin

Havaintoja kertyy

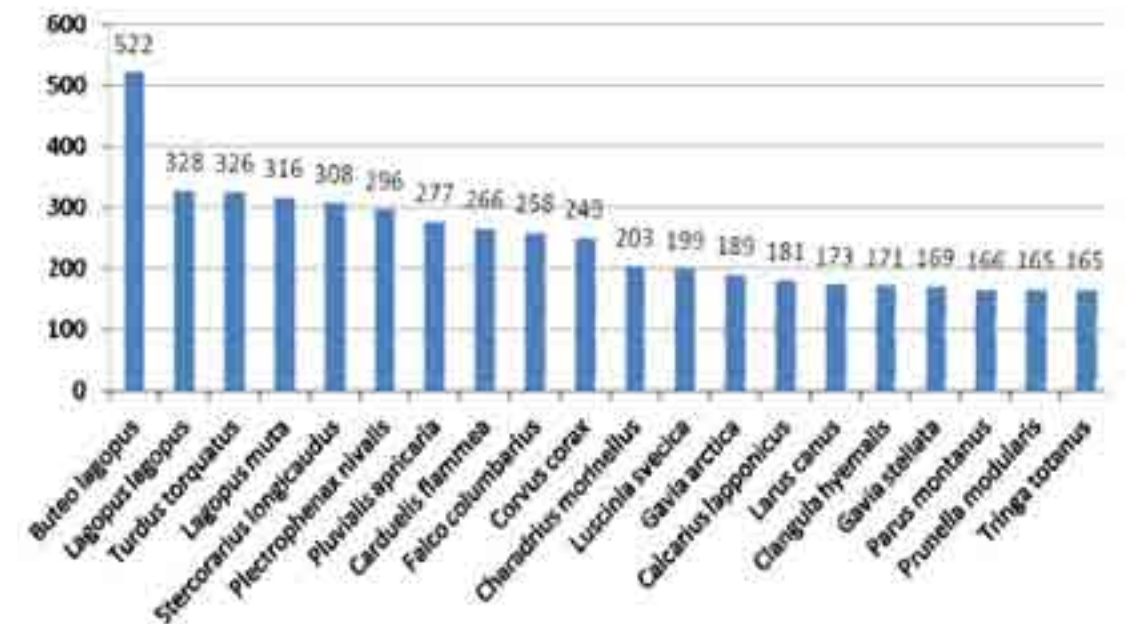

Kuva 4. Kaksikymmentä eniten havaintoja (ei yksilömääriä) ilmoittanutta havainnoitsijaa. Subarctisen ekologian kurssin lintuhavainnot muodostavat 15 % osuuden kaikista havainnoista, ensimmäiset kymmenen havainnoitsijaa ovat ilmoittaneet 47 % ja ensimmäiset kaksikymmentä 58 % kaikista ilmoitetuista havainnoista.

Kiiruna sulautuu hienosti maastoon kesällä. ©Olli-Pekka Karlin

Piekana ©Olli-Pekka Karlin

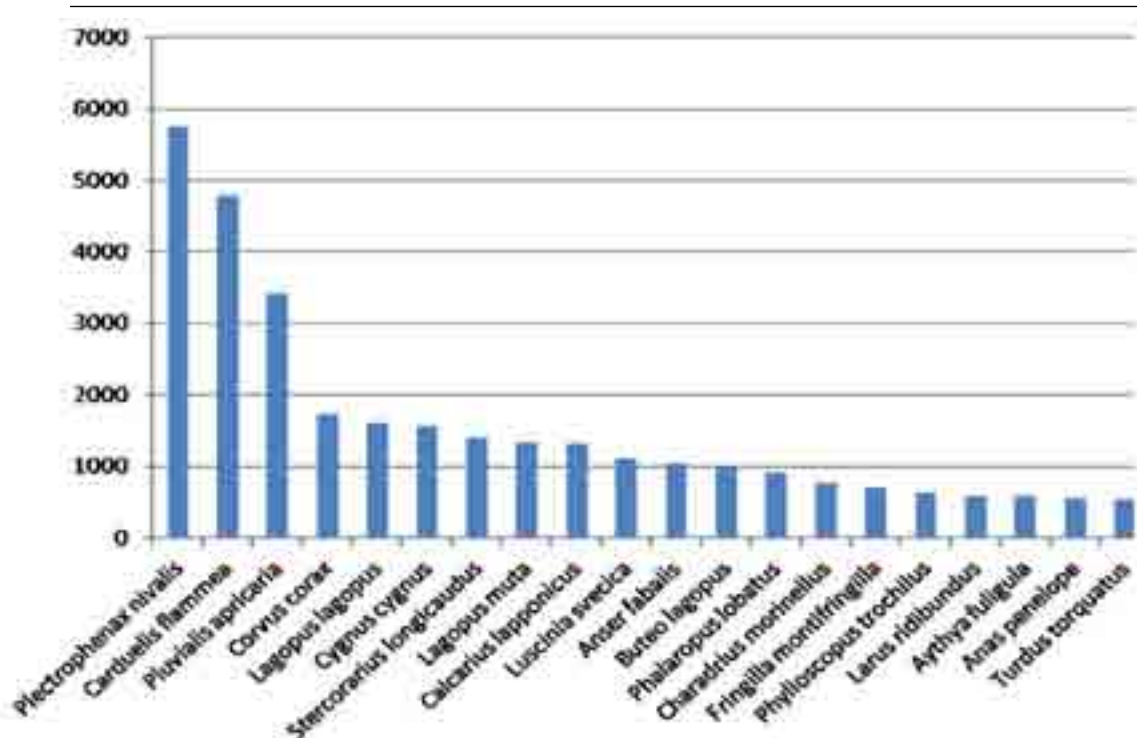

Yleisimmät havaitut lajit

Aineistossa korostuvat Käsivarren alueen erikoisuudet: harvalukuisista tunturilajeista on huomattavasti enemmän havaintoilmoituksia kuin niistä la-

jeista, jotka pesivät yleisinä havaintojen keruualueella sekä muuallakin Suomessa (pajulintu, järripeippo, niitykirvinen). Sen sijaan harvinaisten ja

harvalukuisten lajien (esim. petolinnut, kahlaajat) osalta aineisto on hyvinkin kattavaa. Lajien suhteellinen runsausjakauma on ilmoitettujen havaintojen perus-

teella pahasti vääristynyt verrattuna lajien todellisiin tiheyksiin.

Kuva 5: Kaksikymmentä lintulajia, joista on eniten havaintoilmoituksia. Runsaimmat havaitut lajit Siinä missä kuva 5, myös kuva 6 esittää vääristyneesti Käsivarren alueen lajiston suhteellista runsausjakamaa. Runsaiksi ja näkyviksi parviksi kerääntyviä lajeja ilmoitetaan enemmän kuin tavallisia pesimälajeja.

Kuva 6. Kaksikymmentä runsainta lajia Käsivarren alueelta. Aineistossa on mukana vain ne havainnot, joista tiedetään tarkka yksilömäärä.

Päätelmiä ”retkeilyaineiston” pohjalta

Kilpisjärven biologisena aseman kokoama aineisto on tiettyihin näkyvimpiin lajeihin, suositumpiin alueisiin ja parhaimpaan kesäkauteen painottuva, mutta myös ajallisesti ja alueellisesti kattava ainutlaatuinen aineisto. Kerättyä aineistoa voidaan hyödyntää erityisesti laadullisten päätelmien teossa, esimerkiksi onko jokin tietty laji havaittu alueella vai ei, tai kartoittaa lajien alueellista esiintymistä. Aineiston laadullista arvoa tukevat myös jokaiselle havainnolle kirjatut Lintu-atlas-asteikon mukaiset pesintäindeksit, jotka lisättiin havaintoihin aineistoa digi-

toitaessa. Harvalukuisten ja näkyvimpien lajien osalta aineisto voi tarjota runsaammin aineksia päätelmien tekoon.

Esimerkiksi pedoista ja harvinaisemmista kahlaajista on ilmoitettu havaintoja melko runsaasti.

Aineistosta ei voi juuri tehdä määrällisiä päätelmiä, sillä esimerkiksi vuosien välisessä havainnointipainotuksessa on huomattavia eroja. Todellisten parimäärien arviointiin on olemassa parempia menetelmiä (kuten lintulaskennat), mutta tämänkaltaiset retkeilyn ja tutkimuksen ”sivutuotteena” syntyneet aineistot voivat osoittautua arvokkaiksi. Suurin osa havainnoista on epätarkkoja, joten aineisto

soveltuu huonosti pienimitakaavaiseen tarkasteluun, mutta mainiosti esimerkiksi koko Luoteis-Lapin linnuston tarkasteluun.

Havaintoja tulkitessa täytyy huomioida niiden keskittyminen ajallisesti ja paikallisesti.

Biologinen asema on ylläpitänyt Luoteis-Lapin selkärankaisten lajilistaa vuodesta 1976 lähtien. Se löytyy osoitteesta:

http://www.helsinki.fi/kilpis/ll_selkarankaiset.htm.

Tässä artikkelissa esiteltävä havaintoaineisto on käytettävissä suojelu- ja tutkimustarkoituksiin elokuusta 2013 alkaen. Asema ottaa edelleen vastaan lintuhavaintoja Käsivarren Lapin alueelta, erityisesti vanhempia aineistoja, joita ei ole tallennettu esimerkiksi Tiirajärjestelmään.

Aineiston esimerkkejä

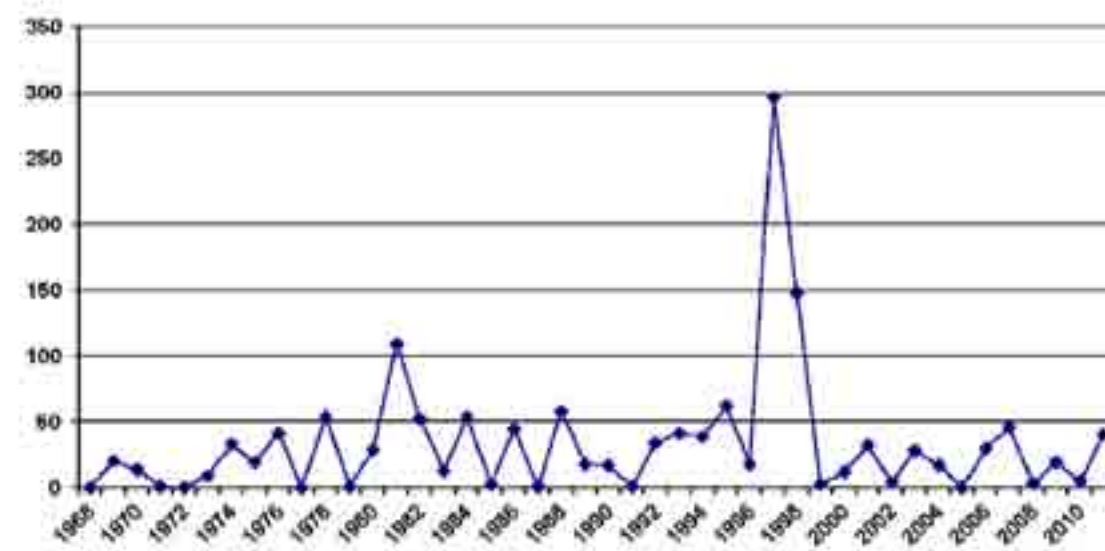
Aineiston pohjalta tehtävien laadullisten päätelmien yhtenä esimerkkinä on merisirri. Lajista on vain kourallinen havaintoja Tiira-järjestelmässä ja uusimmassa Lintuatlaksessa, mutta laajempaan ajanjaksona kerätty biologisen aseman aineisto tarkentaa lajin esiintymistä ja pesimistä Käsivarren lapissa. Aineistossa on yhteensä 35 havaintoa yli kymmenestä eri paikasta, koskien seitsemää varmaa ja kuutta todennäköistä pesintää.

Aineisto sopii myös suuntaa-antavien määrällisten päätelmien tekemiseen, mikäli lajin esiintyminen sopii yhteen aineiston ajallisen ja paikallisen kattavuuden kanssa. Piekana ja tunturikihu ovat myyrien kannanvaihteluista riippuvia lajeja, joiden havaitsemiseen on

alueella hyvät edellytykset ja joita alueelle tullaan varta vasten etsimään.

Kuva 7 esittää ilmoitettujen tunturikihuhavaintojen yksilömäärät. Vuonna 1997 tunturikihuja kerääntyi poikkeuksellisen suuriksi parviksi, muutama ilmoitus koski vajaan sadan yksilön parvia. Vaikka havaittujen kihujen määrää ei voi suoraan verrata pikkunisäkkäiden runsauksiin, aineiston avulla voi tarkastella havaintojen ja lintumäärien vaihtelua, eli tässä tapauksessa kihumäärien historiallista vaihtelua ja suuntaa-antavasti ”huippuvuosien” ajoittumista.

Kuva 7. Ilmoitettujen tunturikihujen yksilömäärät vuodesta 1968 vuoteen 2011. Myös linnustomme valtakunnalliset muutokset näkyvät Kilpisjärvellä: esi-

merkiksi muuttohaukkojen sekä maa- ja merikotkien havaintomäärät ovat runsastuneet lajien pesimäkan- tojen kasvaessa. Vastaavasti varpusen romahdus näkyy ajoittaisena havaintokatona, joskin valtakunnallisen romahduksen pysähtyessä laji on palannut uudelleen Kilpisjärvelle.

Eräät etelämpänä Suomea runsastuneet ja pohjoiseen levittäytyneet lajit ovat saaneet jalansijaa myös Kilpisjärvellä: viherpeippo on vakiintunut alueen pesimälajistoon sekä pikkuvarpusen että sinitiaisen pesinnät alueella on varmistettu pariinkin kertaan.

Peruslajiston, eteläisten harhailijoiden sekä paikallisten erikoisuuksien lisäksi Kilpisjärvelle osuu toisinaan valtakunnallisesti ja alueellisesti mielenkiintoisia harvinaisuuksia. Vanhoja harvinaisuushavaintoja on julkaistu aikaisemmissa havaintokatsauksissa, tuoreimmista ”rareista” vastaavat mm. 6.9.2006 biologisella asemalla havaittu taigauunilintu sekä 12.-13.6.2012 Saanan koi- vikossa havaittu ilmeinen sepelsiepon ja kirjosiepon risteymä.

Kirjallisuutta

Aikaisemmat aineistosta tehdyt selonteot:

1) Lahti, Seppo. 1976. *Vertebrates of North Western Lapland. Luoteis-Lapin selkärangaiset. Kilpisjärvi Notes 1: 1 - 16. (ladattavissa*

http://www.helsinki.fi/kilpis/tutkimus/notes.htm)

2) Järvinen, Antero. 1979. *Lintuhavaintoja Kilpisjärveltä 1968 - 79 (Summary: Ornithological observations from Kilpisjärvi in 1968 79). Lintumies 14: 179 - 181.*

3) Hilden, Matti & Järvinen, Antero. 1987. *Lintuhavaintoja Kilpisjärveltä vuosilta 1980-1987 (Ornithological observations from Kilpisjärvi in 1980 - 1987). Lintumies 22:151 - 154.*

4) Muinonen, A., Järvinen, A. 1994. *Kilpisjärven lintuhavaintoja vuosilta 1988 - 1993.*

(Summary: *Scarce birds in the Kilpisjärvi region, northwesternmost Finnish Lapland*).

Linnut 4: 12 14.

5) Järvinen, A., Muinonen, A. 1996. *Luoteis-Lapin selkärangaiset (Vertebrates of Northwestern Lapland) -*

Kilpisjärvi Notes 14: 1-8. (ladattavissa
http://www.helsinki.fi/kilpis/tutkimus/notes.htm).

Kiitokset

Aineistoa ovat kartuttaneet lukuisat henkilöt, eikä kaikkia voida mainita tässä yhteydessä.

Ilman heidän panostaan aineisto olisi huomattavasti suppeampi. Heille kaikille lausumme kiitoksemme.

HEINÄKURPPA VIERAILI ROVANIEMELLÄ 6.9.2012

Jarno Luiro

Tämä heinäkurppa on viimeksi nähty täällä Rovaniemellä Niskanperällä 2001 ja 2007 Harjulammella. Nyt on tuorein 2012 havainto. Heinäkurpan näin Saarenkylässä iltahämärässä pihassani klo 21.30 taskulampunvalossa sain kuvattua tämän linnun.

Tämä heinäkurppa oli aika kesy lintu. Alkuun luulin, että tämä heinäkurppa on lehtokurppa. Lähetin Pelloon lintuharrastajalle tästä luulemastani lehtokur-

pasta kuvia, mutta tämä lintu olikin harvinainen, koska sain Pellosta onniteluviestejä tämän linnun löytämisestä.

Itse olin aika yllättynyt tästä asiasta! Ja tämä heinäkurppa on aika uhanalainen lintu Euroopassa ja täällä Suomessa.

Heinäkurppa on yrittänyt täällä Suomessa pesiä joskus mutta sen jälkeen ei ole enään pesinyt.

En halunnut mitään kohua tästä linnusta nostaa, koska

tämä sattui olemaan yksityisellä piha-alueellani, johon en mielellään halunnut pongareita päästää katsomaan tätä lintua .

Saapa nähdä löytyisikö vuonna 2013 seuraanvan kerran tämä heinäkurppa joko täältä Rovaniemeltä tai jostain muualta Lapista se jää nähtäväksi ensivuoden keväälle ja syksylle?!

Illan heinäkurppa taskulampun valoissa. ©Jarno Luiro

KESKITALVEN PINNAKISA 2011-2012

Laji	KIT	KOL	MUO	PEL	YLI	L-L	ROV	RAN	R-S
LAULUJOUTSEN	-	-	X	X	X	3	X	X	2
TUNDRAHANHI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SINISORSA	-	-	X	X	X	3	X	-	1
MUSTALINTU	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TELKKA	X	-	-	-	-	1	X	-	1
ISOKOSKELO	-	-	-	-	X	1	X	-	1
PYY	X	-	-	X	X	3	X	X	2
RIEKKO	X	X	X	X	X	5	X	X	2
KIIRUNA	-	X	-	-	-	1	-	-	-
TEERI	X	X	-	X	X	4	X	X	2
METSO	X	-	-	X	X	3	X	X	2
FASAANI	-	-	-	X	X	2	X	X	2
MERIMETSO	-	-	-	-	X	1	-	-	-
MERIKOTKA	-	-	-	-	-	-	X	-	1
KANAHAUKKA	X	X	-	X	X	4	X	X	2
VARPUSHAUKKA	-	-	-	X	X	2	X	X	2
MAAKOTKA	X	-	-	X	X	3	X	X	2
TUNTURIHAUKKA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MERISIRRI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KALALOKKI	-	-	-	-	-	-	X	-	1
SELKÄLOKKI	-	-	-	-	-	-	-	X	1
HARMAALOKKI	-	-	-	-	-	-	X	-	1
ISOLOKKI	-	-	-	-	-	-	X	-	1
PIKKUKAJAVA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KESYKYHKKY	-	-	-	X	X	2	X	X	2
TURKINKYYHKKY	-	-	-	-	-	-	X	-	1
HUUHKAJA	-	-	-	-	X	1	X	-	1
TUNTURIPÖLÖ	-	-	-	-	-	-	X	-	1
HIIRIPÖLÖ	X	X	X	X	X	5	X	X	2
VARPUSPÖLÖ	X	X	X	X	X	5	X	X	2
VIIRUPÖLÖ	-	X	-	-	-	1	-	-	-
LAPINPÖLÖ	X	-	-	-	-	1	-	-	-
SARVIPÖLÖ	-	X	-	X	-	2	-	-	-
HELMIPÖLÖ	X	X	-	-	-	2	X	X	2
HARMAAPÄÄTIKKA	X	X	-	X	X	4	X	X	2
PALOKARKI	-	X	-	X	X	3	X	X	2
KÄPYTIKKA	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PIKKUTIKKA	X	-	-	X	-	2	X	X	2
POHJANTIKKA	X	-	-	X	X	3	X	X	2
TILHI	-	-	-	-	-	-	X	X	2
KOSKIKARA	X	X	X	X	X	5	X	X	2
MUSTARASTAS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAKÄTTIRASTAS	-	-	-	-	X	1	-	-	-
MUSTAPÄÄKERTTU	X	-	-	-	-	1	X	-	1
HIPPIAINEN	-	-	-	-	-	-	X	-	1
PYRSTÖTAINEN	-	-	-	-	-	-	X	-	1
VIITATAINEN	-	-	-	-	-	-	X	-	1
HOMOTIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
LAPINTIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
TÖYHTÖTAINEN	-	-	-	-	X	1	X	-	1
KUUSITIAINEN	-	X	-	X	X	3	X	-	1
SINITIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
TALITIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PUUKIIPPI	-	X	-	X	-	2	X	-	1
ISOLEPINKÄINEN	-	-	X	X	X	3	X	X	2
NÄRHI	X	X	X	X	X	5	X	X	2
KUUKKELI	X	X	X	X	X	5	X	X	2
HARAKKA	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PÄHKINÄHAKKI	-	-	-	-	X	1	X	-	1
NAAKKA	-	-	-	-	X	1	X	-	1
MUSTAVARIS	-	-	-	-	-	-	X	-	1
VARIS	X	X	X	X	X	5	X	X	2
KORPPI	X	X	X	X	X	5	X	X	2
VARPUNEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PIKKUVARPUNEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PEIPPO	X	-	-	X	-	2	-	X	1
JÄRRIPPEIPPO	X	-	-	-	-	1	X	-	1
VIHERPEIPPO	X	X	X	X	X	5	X	X	2
URPIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
TUNDRAURPIAINEN	X	-	-	-	-	1	X	-	1
PIKKUKÄPYLINTU	X	-	-	-	X	2	X	-	1
ISOKÄPYLINTU	-	X	-	-	-	1	X	X	2
Käpylintulaji	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TAVIOKUURNA	-	-	-	-	-	-	X	-	1
PUNATULKKU	X	X	X	X	X	5	X	X	2
KELTASIRKKU	X	-	-	-	X	3	X	X	2
Lajeja yhteensä	36	30	22	39	43	56	61	39	63

Lihavoidut uusia lajeja.

KESKITALVEN PINNAKISA 2011-2012

Laji	KIT	KOL	MUO	PEL	YLI	L-L	ROV	RAN	R-S
LAULUJOUTSEN	-	-	X	X	X	3	X	X	2
TUNDRAHANHI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SINISORSA	-	-	X	X	X	3	X	-	1
MUSTALINTU	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TELKKA	X	-	-	-	-	1	X	-	1
ISOKOSKELO	-	-	-	-	X	1	X	-	1
PYY	X	-	-	X	X	3	X	X	2
RIEKKO	X	X	X	X	X	5	X	X	2
KIIRUNA	-	X	-	-	-	1	-	-	-
TEERI	X	X	-	X	X	4	X	X	2
METSO	X	-	-	X	X	3	X	X	2
FASAANI	-	-	-	X	X	2	X	X	2
MERIMETSO	-	-	-	-	X	1	-	-	-
MERIKOTKA	-	-	-	-	-	-	X	-	1
KANAHAUKKA	X	X	-	X	X	4	X	X	2
VARPUSHAUKKA	-	-	-	X	X	2	X	X	2
MAAKOTKA	X	-	-	X	X	3	X	X	2
TUNTURIHAUKKA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MERISIRRI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KALALOKKI	-	-	-	-	-	-	X	-	1
SELKÄLOKKI	-	-	-	-	-	-	-	X	1
HARMAALOKKI	-	-	-	-	-	-	X	-	1
ISOLOKKI	-	-	-	-	-	-	X	-	1
PIKKUKAJAVA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KESYKYHKKY	-	-	-	X	X	2	X	X	2
TURKINKYYHKKY	-	-	-	-	-	-	X	-	1
HUUHKAJA	-	-	-	-	X	1	X	-	1
TUNTURIPÖLÖ	-	-	-	-	-	-	X	-	1
HIIRIPÖLÖ	X	X	X	X	X	5	X	X	2
VARPUSPÖLÖ	X	X	X	X	X	5	X	X	2
VIIRUPÖLÖ	-	X	-	-	-	1	-	-	-
LAPINPÖLÖ	X	-	-	-	-	1	-	-	-
SARVIPÖLÖ	-	X	-	X	-	2	-	-	-
HELMIPÖLÖ	X	X	-	-	-	2	X	X	2
HARMAAPÄÄTIKKA	X	X	-	X	X	4	X	X	2
PALOKARKI	-	X	-	X	X	3	X	X	2
KÄPYTIKKA	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PIKKUTIKKA	X	-	-	X	-	2	X	X	2
POHJANTIKKA	X	-	-	X	X	3	X	X	2
TILHI	-	-	-	-	-	-	X	X	2
KOSKIKARA	X	X	X	X	X	5	X	X	2
MUSTARASTAS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAKÄTTIRASTAS	-	-	-	-	X	1	-	-	-
MUSTAPÄÄKERTTU	X	-	-	-	-	1	X	-	1
HIPPIAINEN	-	-	-	-	-	-	X	-	1
PYRSTÖTAINEN	-	-	-	-	-	-	X	-	1
VIITATAINEN	-	-	-	-	-	-	X	-	1
HOMOTIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
LAPINTIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
TÖYHTÖTAINEN	-	-	-	-	X	1	X	-	1
KUUSITIAINEN	-	X	-	X	X	3	X	-	1
SINITIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
TALITIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PUUKIIPPI	-	X	-	X	-	2	X	-	1
ISOLEPINKÄINEN	-	-	X	X	X	3	X	X	2
NÄRHI	X	X	X	X	X	5	X	X	2
KUUKKELI	X	X	X	X	X	5	X	X	2
HARAKKA	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PÄHKINÄHAKKI	-	-	-	-	X	1	X	-	1
NAAKKA	-	-	-	-	X	1	X	-	1
MUSTAVARIS	-	-	-	-	-	-	X	-	1
VARIS	X	X	X	X	X	5	X	X	2
KORPPI	X	X	X	X	X	5	X	X	2
VARPUNEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PIKKUVARPUNEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
PEIPPO	X	-	-	X	-	2	-	X	1
JÄRRIPPEIPPO	X	-	-	-	-	1	X	-	1
VIHERPEIPPO	X	X	X	X	X	5	X	X	2
URPIAINEN	X	X	X	X	X	5	X	X	2
TUNDRAURPIAINEN	X	-	-	-	-	1	X	-	1
PIKKUKÄPYLINTU	X	-	-	-	X	2	X	-	1
ISOKÄPYLINTU	-	X	-	-	-	1	X	X	2
Käpylintulaji	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TAVIOKUURNA	-	-	-	-	-	-	X	-	1
PUNATULKKU	X	X	X	X	X	5	X	X	2
KELTASIRKKU	X	-	-	-	X	3	X	X	2
Lajeja yhteensä	36	30	22	39	43	56	61	39	63

Lihavoidut uusia lajeja

A. KOTIKUNTASARJA 2011-2012

Sija	Henkilö	Kunta	Lajimäärä
1.	Olli-Pekka Karlin	Rovaniemi	37
2.	Jarmo Saarela	Ylitornio	34
3.	Mika Bäckman	Rovaniemi	32
4.	Lea Maalismaa	Rovaniemi	26
	Ossi Pihajoki	Sodankylä	26
6.	Jorma V.A. Halonen	Pello	25
	Vesa Perttunen	Rovaniemi	25
8.	Juhani Honkola	Inari	24
	Toivo Kalavainen	Ranua	24
10.	Anja Haavikko	Rovaniemi	23
11.	Tuomo Kiminki	Ranua	22
12.	Eila Ylilokka	Savukoski	20
13.	Pirkka Aalto	Kemijärvi	18
14.	Allan Hamari	Ranua	13
	Paula Lehtonen	Kittilä	13
15.	Esa Lehtonen	Kittilä	11

B. KOKO LLY:N ALUE 2011-2012

Sija	Henkilö	Kunnat	Lajeja
1.	Olli-Pekka Karlin	Rov,Ran,Ina	41
2.	Jarmo Saarela	Yli	34
3.	Mika Bäckman	Rov	32
4.	Toivo Kalavainen	Ran,Rov	31
5.	Jorma V.A. Halonen	Pel,Yli,Rov	30
	Allan Hamari		30
7.	Pirkka Aalto	Kmj,Ran ym.	29
8.	Kristiina Johansson	Rov,Eno,Muo	28
	Lea Maalismaa	Rov, Ran	28
10.	Juhani Honkola	Ina	24
11.	Anna-Liisa Kelloniemi	Sav,Sal,Plk	21

KUNTAKISA
2011-2012

Sija	Kunta	Lajimäärä
1.	Rovaniemi	61
2.	Inari	48
3.	Ylitornio	43
4.	Ranua	39
	Pello	39
6.	Kittilä	36
7.	Sodankylä	35
8.	Kolari	30
	Salla	30
10.	Kemijärvi	30
11.	Savukoski	27
12.	Enontekiö	22
	Muonio	22
14.	Posio	21
15.	Utsjoki	18
16.	Pelkosenniemi	12

ÄSSÄT 2011-2012

Laji	Kunta
	Sodankylä
Mustalintu	Sodankylä
Merisirri	Inari
Selkälökki	Ranua
	Rovaniemi
Isolokki	Rovaniemi
Pikkukajava	Salla
	Rovaniemi
	Rovaniemi
Viirupöllö	Kolari
Mustarastas	Inari
Hippiäinen	Rovaniemi
	Rovaniemi
Viitaiainen	Rovaniemi
Mustavaris	Rovaniemi

Isolokki oli yksi ässälaji talvilintukisassa. 5.12.2011 Rovaniemi, Kuusiselän kaatopaikka
©Olli-Pekka Karlin

Inarin Pinnakisa 2011

Juhani Honkola

Pinnakisan purkutalaisuus pidettiin Juntusen Vesan ja Heidin luona 7.1.2012 Keisilahdentiellä Inarissa. Tilaisuudessa noudatettiin perinteisiä menoja, uuden kodin esittelyn ja maukkaan aterian jälkeen alkoi pinnojen purku. Purkutalaisuuden alkua säväytti hienosti talon isännän hihkaisu hiiripöllöhaviksesta olohuoneen ikkunan lähellä, jonka kaikki kisailijat saivat v-2012 lajikseen.

Yhdessä todettiin, että vuosi 2011 oli lajikirjol-

taan huomattavasti edellisvuotta heikompi, joka näkyy tuloksissa. Olli mainitsi osuvasti, että palattiin lajimäärissä 80-90-luvun kisatuloksiin.

Tulokset:

1. Olli Osmonen	144
2. Martti Rikkinen	141
3. Juhani Honkola	141
4. Jorma Niemelä	138
5. Esko Sirjola	135
6. Jouni Aikio	127
7. Vesa Juntunen	121

Ässät:

Olli: valkoposkianhi, karikukko

Martti: tundakurmitsa, merikihu, uuttukyyhky, lapinpöllö, sirittäjä

Juhani: virtavästäräkki, puukiipijä

Jorma: harmaasorsa

Esko: hernekerttu

Jouni: tunturihaukka, harjalintu

Kisailijat näkivät yhteensä 163 lajia

Karikukko oli ässälaji Inarin pinnakisassa.
©Olli-Pekka Karlin

Inarin Pinnakisa 2012

Juhani Honkola

Inarin Lapin pinnakisan purkutalaisuus pidettiin 19.1. Annikki ja Esko Sirjolan luona. Alkukeskustelujen ja maittavan ruokailun jälkeen pinnamiehet kokoontuivat pöydän ympärille ja pinnahuuto alkoi. Huutajana toimi Esko Sirjola ja koontilistaa täytti Jouni Aikio.

Pinnapurku eteni leppoisissa merkeissä ja mitään suurempaa vääntöä ei kisailijoiden keskuudessa syntynyt. Joku ilmoitteli, ettei ollut saanut tietoa joistakin kovista havainnoista, mutta se laitettiin puhelinteknisistä häiriöistä johtuvaksi syyksi, vai oli-ko jotain kilpailuhenkeä mukana?

Useista lajeista oli niukasti havaintoja, etenkin Karhun Heikin aikoinaan nimeämistä ”arvosorsista”

(punasotka, lapasotka, heinätavi, harmaasorsa, nokikana) oli pulaa.

Tiibetinhani hyväksyttiin pinnakisaan mukaan yksimielisesti vuodesta 2012

alkaen.

Tulokset:

1. Juhani Honkola	155
lajia	
2. Olli Osmonen	151
3. Martti Rikkinen	149
4. Esko Sirjola	144
5. Jorma Niemelä	142
6. Jouni Aikio	136

Kilpailijat havaitsivat yhteensä 176 lajia.

Mustakaularastaasta tuli uusi laji Inariin.

Ässät:

Martti 5, ruskosuohaukka, uuttukyyhky, tunturipöllö, sinipyrstö, punavarpuunen

Jouni 4, harmaahaikara, turturikyyhky, lapinuunilintu

Olli 4, liejukana, merikihu,

pähkinähakki, hiirihaukka/mehiläishaukka

Juhani 3, heinätavi, haara-haukka, harmaasirkku

Kakkukahvien jälkeen Jouni ynnäsi koontilistaan huudetut lajit, etsi ässät ja laski kisailijoiden havaitsemien lajien yhteismäärän, niitä verrattiin kunkin ilmoittamiin excel- taulukon lukuihin ja parin poikkeaman jälkeentulokset olivat selvillä.

Kisan voittajana allekirjoittanut sai reilut kädenpuristukset ja onnittelut sekä kiertopalkinnon vuodeksi haltuun (komea kuksa).

Kuluvan vuoden pinnakisa on jälleen hyvällä alulla ja Ollilla ja allekirjoittaneella on mahdollisuus kolmannella voitolla saada kuksa omakseen.

Punavarpuunenkin löydettiin pinnakisassa. ©Olli-Pekka Karlin

Aves Lapponia 2011

Vuodesta 1997 alkaen järjestetyssä Lapin lintutieteellisen yhdistyksen 24 tunnin Aves Lapponia -pinnarallisissa kisailtiin 15. kerran 28.–29.5.2011, ja määräaikaan mennessä tuloksensa ilmoitti viisi joukkuetta.

Tulokset, suluissa ässälajit:

1. SIMOJÄRVEN KIERTÄJÄT (Pirkka Aalto, Allan Hamari ja Toivo Kalavainen): 114 lajia (muuttohaukka, sarvipöllö, koskikara, lehtokerttu, hippiäinen, kottarainen, tundraurpiainen, punavarpuinen, taviokuurna)

2. PELLON LUONTOKERHO (Jorma V.A. Halonen, Mika Knuuti ja Matti Mäkiyrö): 104 lajia (merihanhi, mustakurkku-uikku, ruskosuohaukka, nokikana, punajalkaviklo, hiiripöllö, mustarastas)

3. INARIN LUONTOYSTÄVÄT (Juhani Honkola, Jorma Niemelä ja Esko Sir-

jola): 83 lajia*

(maakotka, lapinkirvinen, kuukkeli)

4. Anna-Liisa Kelloniemi, Lotta Kelloniemi ja Eila Ylilokka: 65 lajia (kanahaukka, pohjantikka)

5. Mika Heikkala, Ilka Maaninka: 50 lajia** (heinätavi, närhi)

*16 h 55 min aikana. 24 tunnissa osittain ralliajan ulkopuolella 29.–30.5. 93 lajia.

**Muutaman tunnin polku-
pyöräilyllä.

Lisäksi kisa-ajan ulkopuolella 31.5. klo 4–18 (14 h) rallanneet Ola Nyysönen ja Ossi Pihajoki havaitsivat 84 lajia.

Yhteensä joukkueet havaitsivat 134 lajia. Kovatasoisimman lajin kunnia kuulune voittajajoukkue-

een sarvipöllölle. Kaikkien joukkueiden havaitsemat lajit: laulujoutsen, sinisorsa, tukkasotka, telkkä, isokoskelo, kuikka, taivaanvuohi, valkoviklo, liro, rantasipi, kalalokki, lapintiira, sepelkyyhky, käpytikka, haara-pääsky, räystäspääsky, keltavästäräkki, västäräkki, räkättirastas, punakylkirastas, pajulintu, kirjosiippo, tali-tainen, harakka, varis, varpuinen, peippo, viherpeippo, urpiainen, punatulkku, pajusirkku.

Vuoden 2003 ennätystuloksesta (115 lajia) jäätin yhden lajin päähän jo kolmatta kertaa (aiemmin 2006 ja 2010), toiste saman joukkueen toimesta.

<http://www.lly.fi/pinnaralli.php>

Aves Lapponia 2012

Aves Lapponia 2012 kisailtiin 1.-5.6. eri puolilla Lappia ja varsin eri olosuhteissa. Osa joukkueista haki lajinsa vain pohjoisimmasta Lapista kun taas osa ajoi alueemme läpi pohjoisesta etelään. Esimerkiksi Linkomiesten joukkue kisaili minkä linjalaskennoiltaan joutivat. Olosuhteet ja joukkueet olivat hyvin erilaisia, mikä näkyy tietenkin myös tuloksissa. Pääasia oli kuitenkin osallistuminen ja se, että alueemme linnustosta saatiin kerättyä paljon tietoa leppoisan kisailun yhteydessä. Kiitos kaikille osallistumisesta - ensi vuonna kisaillaan uudestaan!

Tulokset:

1. Simojärven kiertäjät (P. Aalto, A. Hamari & T. Kalavainen) 117

2. Pellon luontokerho (J. Halonen, E. Peltonen & M. Sirkka) 110

3. O. Pihajoki & J. Kivilompolo 103

4. J. Koistinen & K. Varpenius 91

5. Inarin Luonnonystävät (E. Sirjola, J. & R. Honkola, J. Niemelä) 81

6. J. Ahtinen, A.-L. Kelloniemi, L. Kelloniemi & E. Ylilokka 73

7. Linkomiehät (I. Ruuska & J. Simula) 56

8. V. Vasama & I. Kojola 36
Yhteislajimäärä: 151

Ässälajit, eli lajit, jotka vain yksi joukkue havaitsi: Simojärven kiertäjät: mustakurkku-uikku, keräkurmitsa, turkinkyyhky, hiiripöllö, sarvipöllö, virtavästäräkki, sirittäjä, pikkusieppo.

Pellon luontokerho: varpushaukka, pikkutikka, pohjantikka, mustarastas, kuukkeli, kottarainen.

Inarin Luonnonystävät: lyhytnokkahanhi, käenpiika, tunturikiuru, sepelrastas.

Pihajoki & Kivilompolo: hiirihaukka, pikkukäpylintu.

Koistinen & Varpenius: merihanhi, isolepinkäinen.

Ahtinen ym.: fasaani

Linkomiehät: hernekerttu

Huom! Inarin Luonnonystävien joukkue havaitsi myös tiibetinhänhen, joka valitettavasti ei edelleenkään ole Suomessa pinnakelpoinen laji.

Lokakuu 2011

Kisaan osallistui 16 henkilöä:

1. Jukka Siltanen, 76 lajia
2. Jorma V.A. Halonen, 70 lajia
3. Antti Ruonakoski, 67
4. Ossi Pihajoki, 62
5. Taina Siltanen, 58
6. Mika Bäckman, 54
7. Mika Heikkala, 52
8. Olli Osmonen, 48
9. Viljo Ruokanen, 47
10. Jouni Aikio, 43
11. Jukka Jokimäki, 42
12. Eila Ylilokka, 37
13. Anssi Mäkinen, 36 (viimeinen 23.10.)
14. Vesa Perttunen, 36 (viimeinen 25.10.)
15. Pekka Hietaniemi, 33
16. Anna-Liisa Kelloniemi, 30 lajia

Voittotulos on kautta aikain 5. paras, voittotulos ylitti 70 lajia niin ikään 5. kerran.

Ässälajit:

- Metsähanhi (M. Bäckman)
- Merihanhi (J. Halonen)
- Pilkkasiipi (J. Aikio)
- Kaakkuri (O. Pihajoki)
- Silkkiuikku (J. Halonen)
- Sinisuohaukka (J. Halonen; sini-/aro-/niittysuohaukka myös O. Pihajoella)
- Ampuhaukka (A. Ruonakoski)
- Taivaanvuohi (O. Osmonen)
- Selkälökki (M. Heikkala)
- Turkinkyyhky (J. Halonen)
- Turturikyyhky (J. Halonen)
- Viirupöllö (J. Siltanen)
- Lapinpöllö (J. Siltanen)
- Suopöllö (J. Aikio)

Harmaapäätikka (P. Hietaniemi)

Pikkutikka (A. Mäkinen)

Metsäkirvinen (M. Bäckman)

Pajulintu (M. Bäckman)

Pähkinänakkeli (J. Halonen)

Mustavaris (J. Halonen)

Kottarainen (J. Halonen)

Vuorihemppo (A. Ruonakoski)

Pohjansirkku (O. Pihajoki)

Kaikkien havaitsemat lajit:

Laulujoutsen, telkkä, isokoskelo, käpytikka, räkätirtastas, hömötiainen, talitiainen, närhi, harakka, varis, punatulkku.

Yhteensä havaittiin 105 lajia, uusia lokakuun kisan lajeja ei tullut:

Lokakuu 2012

Vuoden 2012 Lokakuun pinnakisaan otti osaa 19 henkilöä. Kuun aikana vallinneet suotuisat olosuhteet mahdollistivat ennätysten tekemisen korkeatasoisen kisan. Ennätystulos siirtyi uudelle kymmenluvulle ja myös kakkossijan tulos ylitti vanhan ennätyksen, Antti Ruonakosken 84 lajia vuodelta 2010. Kaikilla kymmenluvuilla oli ennätysmäärä ylittäjiä, paitsi 60:llä, jonka ylittäjiä vuoden 2010 kisassa oli kuusi.

Kisassa havaittiin yhteensä 122 lajia, mikä ylittää vanhan ennätyksen vuodelta 2010 täpästä yhdellä lajilla. Uusia kisalajeja* saatiin peräti kahdeksan: tunturihaukka, kurki, virtavästäräkki,

mustakaularastas, taigauunilintu, kirjosiippo, tikli ja hemppo. Kaikkien havaitsemat lajit olivat laulujoutsen, telkkä, isokoskelo, tilhi, räkättirastas, hömötiainen, sinitäinen, talitiainen, harakka, varis, korppi, varpunen, viherpeippo, urpiainen ja punatulkku.

*vuoden 2004 kisan tarkat tiedot puuttuvat

Tulokset:

1. Allan Hamari 90 lajia (metsähanhi, kiiruna, tunturihaukka, palokärki, harmaasiippo)
2. Jukka Siltanen 85 lajia (taigauunilintu, mustavaris)
3. Antti Peuna 76 lajia (selkälökki)
4. Antti Ruonakoski 72 lajia
5. Jorma V.A. Halonen 71 lajia (isolokki, lapinpöllö, sinirinta)
6. Mika Bäckman 59 lajia

(kirjosieppo)

7. Olli-Pekka Karlin 59 lajia

8. Ossi Pihajoki 58 lajia (kaakkuri, tikli, vuorihemppo)

9. Olli Osmonen 58 lajia

10. Juhani Jalkanen 55 lajia

11. Anssi Mäkinen 54 lajia (turkinkyyhky)

12. Juhani Honkola 51 lajia

13. Jukka Jokimäki 49 lajia

14. Lea Maalismaa 45 lajia

15. Anna-Liisa Kelloniemi 42 lajia (hiiripöllö, räystäspääsky)

16. Eila Ylilokka 41 lajia

17. Jouni Aikio 40 lajia

18. Vesa Perttunen 35 lajia (viimeinen laji 28.10.)

19. Anja Vest 35 lajia (viimeinen laji 30.10.)

Suluissa ässälajit sekä viimeisen lajin päivämäärä silloin, kun tasatulosten keskinäinen sijoitus on ratkaistu sen avulla.

Hiiripöllöjä näkyi runsaasti 2011 ja 2012
©Olli-Pekka Karlin

MIELENKIINTOISIA RENGASTUSLÖYTÖJÄ 2010-12

Ismo Kreivi

Listaan on koottu mielenkiintoisia rengaslöytöjä ja –kontrolleja LLYn alueelta viime vuosilta.

Käytetyt lyhenteet:

R=rengastustiedot; renkaan numero, laji, ikä, sukupuoli, rengastuspaikka, -aika, rengastaja

K=kontrolli tai löytötiedot; löytöpaikka, -päivä, -tapa, aika rengastushetkestä löytöhetkeen, etäisyys rengastuspaikasta löytöpaikkaan, suunta rengastuspaikasta löytöpaikkaan

kv=kalenterivuosi, samana vuonna syntynyt lintu on 1kv, edellisenä vuonna syntynyt 2kv, tätä vanhemmat+1kv, +2kv jne.

pp=pesäpoikanen, pm=maastopoikanen, ad=aikuinen, k=koiras, n=naaras

Rengastajat: PAa=Pirkka Aalto, AAh=Antti Aholainen, JH=Jorma Halonen, VI=Veikko Isomursu, OPK=Olli-Pekka Karlin, PKe=Petri Kemppainen, KKe=Kari Ketola, IK=Ismo Kreivi, PPe=Pekka Peltoniemi, MPe=Markku Pernu

R: ML 6552 **TIIBETINHANHI** +1kv k KEMIJÄRVI sellu 11.8.2007 (PAa)
K: HOLLANTI, Utrecht 15.1.2011 lukurengas luettu. 3v5kk4rk 2047km
K: HOLLANTI,Willemspolder 21.1.2012 lukurengas luettu. 4v5kk10vrk 2052km

R: ML 6558 **TIIBETINHANHI** +1kv k KEMIJÄRVI sellu 11.8.2007 (PAa)
K: HOLLANTI, Utrecht 15.1.2011 lukurengas luettu. 3v5kk4rk 2047km
K: HOLLANTI, Willemspolder 21.1.2012 lukurengas luettu. 4v5kk10vrk 2052km

R: HT 174638 **TELKKÄ** ad n KITTILÄ Kallo 3.6.2006 (PPe)
K: TANSKA, Thyborön Jylland, 28.12.2010. ammuttu,4v 6kk 24vrk. 1458 km SW.

R: M 44250 **KALASÄÄKSI** pp 22.7.2000 KEMIJÄRVI (Kari Oittinen)
K: ROVANIEMI, 1.8.2011 rengastajan kontrolloima (OPK), 11v 0kk10vrk, 23km SSW

R: E 9441 **MERIKOTKA** pp SODANKYLÄ 13.6.2000 (Kari Oittinen)
K: SODANKYLÄ, Lokka 13.7.2012 värirengas luettu (OPK) 12v1kk 33km ENE

R: E 9491 **MERIKOTKA** pp SODANKYLÄ 12.6.2002 (Seppo Ojala)
K: SODANKYLÄ, Lokka 13.7.2012 värirengas luettu (OPK) 10v1kk1vrk 62km ESE

R: E 23584 **MERIKOTKA** pp KUSTAVI 21.5.2009 (Ville Vasko)
K: SODANKYLÄ, Lokka 9.7.2012 värirengas luettu (OPK) 3v1kk19vrk 872km NNE

R: E 23741 **MERIKOTKA** pp TAMMISAARI 9.6.2009 (Hannu Ekblom)
K: SODANKYLÄ, Lokka 9.7.2012 värirengas luettu

(OPK) 3v1kk, 909km N
R: E 24901 **MERIKOTKA** pp SODANKYLÄ 1.6.2008(OPK)
K: YLÄNE, 5.3.2011 värirengas luettu (Heikki Assinen) luettu myös 29.10.-15.12.2009 13krt RUOTSI, Västerbotten

R: E 24205 **MERIKOTKA** pp VAASA 2.6.2008, (Harri Kantola)
K: SODANKYLÄ, Lokka 21.6.2012 kuvattu (OPK) 4v0kk19vrk, 586km NNE

R: E 24232 **MERIKOTKA** pp 3.6.2008 (Jörgen Dalin)
K: SODANKYLÄ, Lokka 9.7.2012 värirengas luettu (OPK) 4v1kk, 628km NNE

R: E 24903 **MERIKOTKA** pp , SODANKYLÄ 17.06.2008 (OPK)
K: SVERIGE ,Norrbotten 15.04.2009 värirengas luettu 9kk28vrk, 338 km SW.

R: E 24904 **MERIKOTKA** pp KEMIJÄRVI 20.6.2008 (OPK)
K:YLÄNE, 17.3.2012 värirengas luettu (Heikki Assinen) myös 2009,2010 ja 2011 talvella 3v8kk27vrk, 701km SSW

R: E 24905 **MERIKOTKA** pp KEMIJÄRVI 20.6.2008 (OPK)
K: YLÄNE, 12.2.2012 värirengas luettu (Heikki Assinen) 2009,2010 ja 2011 talvella 701km SSW 3v7kk22vrk

R: E 24912 **MERIKOTKA** pp SODANKYLÄ, Lokka 10.6.2009 (OPK)
K: SVERIGE ,Gävle, Gävleborg,

15.03.2012 värirengas luettu (Per Aspenberg) 2v9kk5 vrk

R:E 24913 **MERIKOTKA** pp SODANKYLÄ 10.6.2009 (OPK)
K: YLÄNE, 11.12.2010 värirengas luettu (Heikki Assinen) 834km SSW 1v6kk1vrk

R: E 24917 **MERIKOTKA** pp SODANKYLÄ 12.6.2009 (OPK)
K: YLÄNE, 10.12.2011 värirengas luettu (Heikki Assinen) 828km SSW 2v5kk28vrk

R: E 24925 **MERIKOTKA** pp SODANKYLÄ, Lokka 11.6.2009 (OPK)
K: RUOTSI, Gävle,Gävleborg, 19.12.2010 PER ASPENBERG 1v6kk8vrk, 971 km SW
K: YLÄNE, 27.12.2011 värirengas luettu (Heikki Assinen)

R: E 24944 **MERIKOTKA** pp SODANKYLÄ 1.7.2011 (OPK)
K: RUOTSI, Gävleborg, 8.3.2012 värirengas luettu (Bosse Forsling)

R: X 5358 **MERIKOTKA** pp RUOTSI, Norrbottens län, Norrbotten, 24.6.1997
K: SODANKYLÄ, Lokka 30.6.2011 kuvattu pesältä (OPK), 14v9vrk, 344km

R: E 14234 **MAAKOTKA** pp KITTILÄ 18.6.2011 (KKe)
K: NÄRPIÖ, Yttermark 14.12.2011, värirengas luettu. 5Kk26vrk, 599 km SSW.

R: E 14971 **MAAKOTKA** pp KITTILÄ 14.6.2003 (PPe)
K: RUOTSI, Kappstad Värmland 30.12.2010 tunnistettu värirenkaasta. 7v6kk16vrk, 1125 km SW.
K: sama lintu: RUOTSI Lek-sand 6.2.2011 , rengas luettu . 7v7kk22vrk, 980 km SW.

R: E 15063 **MAAKOTKA** pp ROVANIEMI 11.6 2010 (OPK)
K: YLÄNE, 20.12.2010 värirengas luettu, 6kk9vrk, 684km SSW

R: E 15799 **MAAKOTKA** pp SALLA 27.6.2011 (PAa)
K: NAKKILA, 9.1.2013, rengas luettu riistakameran kuvasta, 1v6kk12vrk, 666km.

R: E 18236 **MAAKOTKA** pp SALLA 20.6.2010 (OPK)
K: YLÄNE, 23.2, 25.2 ja 3.3.2012 värirengas luettu, 8kk13vrk, 735 km SSW

R: E 20276 **MAAKOTKA** pp , KITTILÄ 18.6.2011 (KKe)
K: PYHÄJÄRVI, Pyhäsalmi 21.11.2011 .Sairas, nälkiintynyt, 5kk3vrk, 456 km S.

R: E 20277 **MAAKOTKA** pp KITTILÄ 19.6.2011 (KKe)

*Merikotkista tulee hyvin rengaslöytöjä, koska poikaset rengastetaan värirenkailla.
©Olli-Pekka Karlin*

K: NORJA , Telemark
12.2.2012, värirengas luettu,
7kk23vrk, 1229 km SW.

R: E 20303 **MAAKOTKA**
pp KITTILÄ 27.6.2010 (PPe)
K: RISTIINA, 10.12.2011, men-
nyt supiloukkuun, vapautettu,
1v5kk13vrk, 731 km S.

R: D 242627
MUUTTOHAUKKA
pp PUDASJÄRVI
14.7.2007 (Kalevi Tunturi)
K: RANUA, 20.7.2011
värirengas luettu (OPK, Paavo
Laine), 56 km NNW 4v0kk6vrk

R: D 243348
MUUTTOHAUKKA
pp SODANKYLÄ
16.7.2011 (OPK)
K: ENGLANTI, Frenze Farm,
Diss Norfolk, 9.4.2011,
löydetty suurjännitejohdon
alta (Robert Bach) 8kk24vrk,
2224km SW

R: D 243350
MUUTTOHAUKKA
pp SODANKYLÄ
18.7.2011 (OPK)
K: INARI, 15.9.2011, äskettäin
kuollut, 1kk28vrk, 163km
NNW (Leena Aikio)

R: D 260232
MUUTTOHAUKKA pp SO-
DANKYLÄ, 15.07.2010 (OPK)
K: PORTUGAL ,MOURA,
PÓVOA DE SAÕ MIGUEL BEJA,
23.11.2010 törmännyt autoon
4kk8vrk, 3850 km SSW

R: D 261148
MUUTTOHAUKKA pp
k MUONIO kalliopesintä
2.7.2008 (PPe)
K: RANUA, 20.7.2011 väri-
rengas luettu kuvasta (OPK).
3V0kk18vrk, 231 km SSE.

R: S 978 **TUULIHAUKKA**
pp KOLARI Kurtakko
13.7.2012 (PPe)
K: TANSKA, Kööpenhamina
23.9.2012. Ammuttu
Kastrupin lentokentällä,
2kk10vrk, 1444 km SSW.

R: S 287815 **TUULIHAUKKA**
pm ROVANIEMI MLK
23.6.2011 (OPK)
K: HUNGARY, Örményes
Jasz–Nagykum–Szolnok
22.9.2012 sairas 1v2kk29vrk,
2209 km

R: ST 255849 **LEHTOKURPPA**
pm ROVANIEMI Koivusaari
17.6.2011 (VI).
K: TURKU, Luolavuori
4.4.2012, kuollut, törmännyt
ikkunaan, 9kk17vrk, 699 km
SSW.

R: CT 151421 **ISOKUOVI**
pm KEMINMAA 7.7.2006 (VI).
K: TORNIO, Raumonjärvi
30.4.2012, kuollut, kanahau-
kan tappama, 5v9kk23vrk, 15
km WSW.

R: ST 113788 **NAURULOKKI**
pm ROVANIEMI,
Harjulampi 5.7.2000 (IK)
K: ROVANIEMI, Ylikorvantie
29.7.2010 äskettäin kuollut,
10v0kk24vrk, 0km

R:ST 161308 **NAURULOKKI**
pm ROVANIEMI,
Harjulampi 29.6.2009 (PKe)
K:TANSKA, Vejlefjord
7.1.2013, löydetty kuolleena,
3v6kk8vrk

R: ST 164778 **NAURULOKKI**
pm OULU 4.7.2001 (Jorma
Pessa)K: ROVANIEMI, Kuusis-
elän kaatopaikka, 3.6.2012,
rengas luettu (IK) 10v10k-
k30vrk, 152km N

R: ST 184688 **NAURULOKKI**
pm YLITORNIO,
Pakijärvi 24.6.1997 (IK)
K: TANSKA, Copenhagen,
Sjaelland&Mön 24.3. 2011,
rengas luettu, 13v9kk, 1354
km SSW

R: ST 184737 **NAURULOKKI**
pm YLITORNIO,
Portimojärvi 30.6.1997 (IK)
K: RUOTSI, Malmö, Skåne
3.11.2012 rengas luettu,
15v4kk3vrk, 1336 km SSW

R: ST 194305 **NAURULOKKI**
pm YLITORNIO,
Portimojärvi 5.7.1998 (IK)
K: RUOTSI, Göteborg
28.3.2011, rengas luettu,
12v8kk23vrk, 1149 km SW

R: ST 258088 **NAURULOKKI**
pm ROVANIEMI,
Harjulampi 30.6.2008 (IK)
K: TANSKA, Hvidovre,
Sjaelland&Mön 3.10.2010,
rengas luettu, 2v3kk,3vrk,
1396 km SW

R: ST 281654 **NAURULOKKI**
pm ROVANIEMI,
Harjulampi 30.6.2011 (IK)
K: PUOLA, Swidnica,
Dolonoslaskie 12.1.2013,
rengas luettu, 1v6kk12vrk,
1821 km SSW

R: ST 281749 **NAURULOKKI**
pm ROVANIEMI,
Harjulampi 25.6.2012 (IK)
K: PUOLA, Swidnica,
Dolonoslaskie 10.11. 2012,
rengas luettu, 4kk15vrk, 1821
km SSW

R: ST 281838 **NAURULOKKI**
pm ROVANIEMI,
Kuolajokisuu 10.7.2012 (IK)
K: RUOTSI,
Rålambshovsparken,

Stocholm 18.12.2012, rengas
luettu, 5kk8vrk, 884 km SSW

R: ST 284628 **NAURULOKKI**
pp EVIJÄRVI 6.6.2010
(Miska Puumala)
K: ROVANIEMI, Kuusiselän
kaatopaikka, 17.6.2012
rengas luettu (IK) 2v0kk11vrk,
354 km NNE

R: ST 293260 **NAURULOKKI**
pm ROVANIEMI, Harjulampi
26.06.2012 (PKe)
K: TANSKA, Dragör,
19.11.2012 rengas luettu.
4kk23vrk, 1397km

R: HT 268278 **SELKÄLOKKI**
pm RANUA, Simojärvi
12.7.2009 (PAa)
K: PUOLA, Gdansk 29. ja
31.8.2009 lukurengas luettu,
1kk19vrk, 1383km.

R: ES 16403 Moskwa
HARMAALOKKI pm VENÄ-
JÄ, Kolskiy Bay, Murmansk
31.7.2009 K: ROVANIEMI,
Hirttiönniemi 15.6.2010,
löydetty kuolleena (IK),
10kk19vrk, 398 km

R: HT 225379 **HARMAALOKKI**
pm KEMI 5.7.2007
(Matti Suopajärvi)
K: ROVANIEMI, Kuusiselän
kaatopaikka 17.6.2012,
lukurengas luettu (IK),
4v11kk12vrk, 98 km NE

R: HT 246372 **HARMAALOKKI**
pm KEMI 5.7.2009
(Matti Suopajärvi)
K: ROVANIEMI, Kuusiselän
kaatopaikka 17.6.2012,
lukurengas luettu (IK),
2v11kk12vrk, 98 km NE

R: HT 268285 **HARMAALOKKI**
pm RANUA, Simojärvi
13.7.2009 (PAa)
K: RUOTSI, Fittjanäset
1.4.2010, lukurengas luettu,
8kk19vrk, 894km.

R: HT 268295 **HARMAALOKKI**
pm RANUA, Simojärvi
9.7.2010 (PAa)
K: RUOTSI, Tukholma,
15.12.2010 lukurengas luettu,
5kk6vrk, 882km.
K: OULU, 24.9.2012
lukurengas luettu,2v2kk15vrk.

R: HT 268296 **HARMAALOKKI**
pm RANUA, Simojärvi
11.7.2010 (PAa)
K: LATVIA, Riika 19.4.2012
lukurengas luettu,1v9kk8vr,
1041km.

R: CH 91765 **HELMIPÖLLÖ**
pp MUHOS 9.6. 2006
(Tuomo Jaakkonen)
K: YLITORNIO, Tiskiniva
2.10. 2011, rengastajan
kontrolloima (IK), 5v3kk23vrk,
197 km NNW

R:CH 104404 **HELMIPÖLLÖ**
pm ROVANIEMI,
Koskenkylä 15.5.2011 (IK)
K: NORJA, Yttre Årsnes,
Lillesand 24.10.2012,
rengastajan kontrolloima,
1v5kk9vrk, 1299km SW

R: H-124742 **SUOPÖLLÖ**
pp KITTILÄ, Totovaara
14.6.2011 (PPe)
K: VÄHÄKYRÖ Vedenoja
4.8.2012, kuollut , törmännyt
autoon, 1v1kk20vrk, 532 km
SSW.

R: H 124743 **SUOPÖLLÖ**
pp KITTILÄ, Totovaara
14.6.2011 (PPe)
K: RANSKA Seine-Et-
Marne 15.11.2011, kuollut
sähköiskuun, 5kk1vrk, 2489
km SW.

R:724994J **HAARAPÄÄSKY**
pp KUUSAMO, Hänninen
23.7.2011 (Jyrki Mäkelä)
K: RANUA, Simojärvi +1kv n
5.8.2012, törmännyt autoon
(PAa)

R: 301935H **NIITTYKIRIVINEN**
1kv ROVANIEMI, Ounasjoki-
suisto 24.8.2010 (VI).
K: HOLLANTI, Tilburg Noord-
Brabant 29.9.2010, rengas-
tajan kontrolloima, 1kk5vrk,
2029 km SW.

R: 3474529 Stocholm **TILHI**
+1kv RUOTSI,
Stocholm,Fagernäs,
Boden 15.2.2011
K: ROVANIEMI, Eteläranta
9.4.2011, rengastajan kontrol-
loima (IK),1kk22vrk, 192 km

R: 295659V **SINIRINTA**
k +1kv Rovaniemi, Jängislahti
6.9.2010 (MP)
K: PAKISTAN, Lakki Marwat
23.5.2012, (kirjeen pvmäärä)
elossa, ei tietoa kohtalosta,
1v8kk17vrk, 4802 km

R: 360107H **LEPPÄLINTU**
1kv k ROVANIEMI, Ounasjoki-
suisto 26.8.2011 (VI).
K: TSHEKKI, Borek, Stredoces-
ky a Praha, 23.9.2012, ren-
gastajan kontrolloima, 1v0k-
k28vrk, 1923 km SSW.

R: A 732955 **KULORASTAS**
pp ROVANIEMI, Lintupalo
13.6.2011 (VI).
K: KREIKKA, Karpenisi, Sterea
Ellas, 16.11.2011, kuollut,
ammuttu, 5kk3vrk, 3106 km
S.

R: 229152H **KIRJOSIEPPO**
pp ROVANIEMI,
Tavivaara 26.6.2011 (IK)
K: LATVIA, Pape, Liepaja
1.9.2011, rengastajan
kontrolloima, 2kk5vrk, 1170
km SSW

R: 724444J **KIRJOSIEPPO**
pp ENONTEKIÖ, Kilpisjärvi
8.7.2006 (Antero Järvinen)
K: PELLO, Lempeä 1.7.2009
+2kv k rengastajan kontrolloi-
ma (JH), 2v11kk24vrk 280 km

R: 115400H **HÖMÖTIAINEN**
1kv ROVANIEMI, Tavivaara
28.12.2006 (MPe)
K: ROVANIEMI, Tavivaara
28.10.2012, rengastajan
kontrolloima (IK), 5v10kk,
0km

R:136549H **HÖMÖTIAINEN**
2kv ROVANIEMI, Tavivaara
14.3.2007 (MPe)
K: ROVANIEMI, Tavivaara
23.3.2012, rengastajan
kontrolloima (IK), 5v0kk9vrk,
0km

R: A 666279 **KUUKKELI**
+1kv 15.10.2006 KOLARI
(OPK)K: KOLARI, 26.8.2012,
5v0kk11vrk, 1 km (PPe)

R: A 718796 **KUUKKELI**
1kv ROVANIEMI, Korkiavaara
14.9.2010 (PPe)
K: ROVANIEMI, Pöyliövaara,
9.12.2012, lukurengas luettu
(PAA), 2v2kk25vrk, 3 km
ENE.

R: CT 126509 **VARIS**
1kv YLITORNIO,
Tiskiniva 28.7.2010 (IK)
K: NORJA, Hval-Dynnaskauen,
Gran Oppland, 6.1.2011,
ammuttu, 5kk9vrk, 949 km
SW

R: DT 22480 **KORPPI**
pp ROVANIEMI,
21.5.2006 (AAH).
K: ROVANIEMI, Kuusiselkä
19.3.2011. Ammuttu,
4v9kk29 vrk, 35 km.

R: DT 65742 **KORPPI**
pp Kuivaniemi 16.5.2010
(Reino Tihinen)

K: ROVANIEMI, Kuusiselkä
28.8.2011, ammuttu (IK),
1v3kk12vrk, 82 km N

R: 1ER58495 **JÄRRIEIPPO**
+1kv k RUOTSI
Kronoberg, 18.1.2010.
K: ROVANIEMI, Pöykkölä
9.5.2010. rengastajan
kontrolloima (AAH),111vrk,
1219 km

R: 844202J **VIHERPEIPPO**
1kv k ROVANIEMI
16.9.2004 (IK)
K: SAKSA, Schleswig-Holstein
3.3.2011, törmännyt
ikkunaan, 6v5kk17vrk, 1664
km SW

R: 72724V **VIHERPEIPPO**
+2kv k ROVANIEMI,
28.3.2006 (IK)
K: ROVANIEMI, Väylätie
11.6.2012, törmännyt
ikkunaan, 5v2kk14vrk, 4km
WNW

R: 196180V **VIHERPEIPPO**
+2kv k ROVANIEMI,
Tavivaara 27.4.2010 (IK)
K: RUOTSI, Fagernäs, Boden
20.9.2010, rengastajan
kontrolloima, 4kk23vrk, 190
km WSW

R: 335709V **VIHERPEIPPO**
+1kv k KEMIJÄRVI keskusta
13.10.2011 (PAA)
K: OULU,keskusta 12.1.2012,
löytynyt kuolleena, 2kk30vrk,
209km

R: 2KP42255 **VIHERPEIP-
PO** +1kv k RUOTSI Boden
25.9.2008
K: KEMIJÄRVI, keskusta
7.10.2010 rengastajan kont-
rolloima (PAA) 742vrk, 264km.

R: 2KN66573 **VIHERPEIPPO**
1kv n RUOTSI Överkalix
31.8.2007

K: KEMIJÄRVI, keskusta
8.10.2010 rengastajan
kontrolloima (PAA) 1134vrk,
206km.

R: 117883H **URPIAINEN**
+1kv ROVANIEMI, Pöyk-
kölä, 9.3.2008 (AAH).
K: NORJA, Røyelen, 15.1.2011
löytynyt kuolleena. 2v10k-
k6vrk, 409 km.

Rengastukset kunnittain 2012

Enontekiö	325
Inari	737
Kemijärvi	305
Kittilä	86
Kolari	71
Muonio	20
Pello	407
Posio	48
Ranua	177
Rovaniemi	4429
Salla	29
Savukoski	30
Sodankylä	196
Utsjoki	519
Ylitornio	97
Yhteensä	7376

15 eniten rengastettua

Talitiainen	976
Pajulintu	808
Urpiainen	569
Lapintiainen	401
Naurulokki	389
Pajusirkku	381
Kirjosieppo	289
Räkättirastas	250
Leppälintu	249
Sinitiainen	189
Hömötiainen	185
Uivelo	155
Sinirinta	147
Muuttohaukka	122
Koskikara	117

LLY juhli 40-vuotista taivaltaan

Esa Huhta

Lapin lintutieteellinen yhdistys perustettiin vuonna 1973 ja tänä vuonna perustamisesta tuli kuluneeksi 40 vuotta. LLY juhli taivaltaan 16.3.2013 Rovaniemen Arktikumissa pidentyllä juhlaseminaarilla ja iltajuhlalla. Seuraavana päivänä pidettiin Bird Lifen edustajiston kokous samoissa tiloissa.

Juhlaseminaarissa ”Lapin linnusto muuttuvassa ympäristössä” Bird Lifen suojeluasiantuntija Tero Toivanen kertoi Lapin tärkeiden lintualueiden seurannasta, professori Antero Järvinen linnuista ja ilmastosta Kilpisjärvellä, dosentti Pekka Helle kanaintujen kannanvaihteluista Lapissa, dosentti Jukka Jokimäki Rovaniemen kaupunkilintuatlaksesta ja lehtori Pirkka Aalto lintubongauksesta Lapissa. Seminaari oli kaikille avoin ja siihen osallistui noin 100 kuulijaa.

Seminaarin esitykset ovat luettavissa Bird Lifen yhdistyspalvelut nettisivuilla: (www.birdlife.fi/yhdistyspalvelut alaotsikko ”Tapahtumat ja ohjelmat” kohta ”BirdLife Suomen edustajistoviikonloput”).

Iltajuhlassa Jorma Halonen piti LLYn 40-vuotisjuhlaesitelmän. LLY:n hallitus kutsui yhdistyksen kunniajäseneksi ensimmäisen puheenjohtajan ja pitkän linjan lintuharrastajan sekä luonnonsuojelijan Pentti Rauhalan.

Bird Life Suomi myönsi kultaiset ansiomerkit Jorma Haloselle ja Jukka Jokimäelle sekä hopeiset ansiomerkit Veikko Isomursulle, Ismo Kreiville ja Tuomo Ollilalle. Lisäksi LLY:n hallitus myönsi 12 yhdistysmerkkiä ansioituneille lintuharrastajille eri puolilla Lappia. Illan kruunasi luontokuvaaja Martti Rikkosen

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Arktikumissa Rovaniemellä 26.2.11

Hallituksen jäseninä ovat toimineet Esa Huhta puheenjohtaja ja jäseninä Veikko Isomursu, Jukka Jokimäki, Petri Kemppainen, Antti Ruonakoski ja Olli-Pekka Karlin. Varajäseninä olivat Marja-Leena Kaisanlahti ja Juhani Jalkanen. Yhdistyksen sihteerinä on toiminut Juhani Jalkanen ja Rahastonhoitajana Tuija Holm.

Toiminnantarkastajina ovat olleet Eila Malvalehto ja varalla Jorma Halonen. LLY:n Birdlife-edustajina toimivat Ilkka Rautio, Veikko Isomursu, Pirkka Aalto ja Esa Huhta (27.10. alkaen) Havaintovastaavana toimi Antti Ruonakoski. Tiira yhdistyskäyttäjänä toimivat Pirkka Aalto, Antti Ruonakoski, Petri Kemppainen, Ilkka Rautio ja Petri Piisilä. LAHKON puheenjohtajana toimi Antti Ruonakoski. Verkkosivuja piti yllä Pekka Rahko.

Retkikummeina ovat toimineet Pirkka Aalto, Jorma Halonen, Ismo Kreivi, Ossi Pihajoki, Veikko Isomursu, Ossi Pihajoki ja Ilkka Rautio.

Yhdistyksen Internet-sivujen ylläpidosta vastasi Antti Ruonakoski ja sähköpostiverkon ylläpidosta Pekka Rahko.

Yhdistyksellä oli vuoden lopussa 262 jäsentä.

Yhdistyksen jäsenmaksu oli työssäkäyviltä 27 euroa ja muilta 16 euroa.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 5 kertaa
Yhdistys julkaisi Kokko 2010 lehden

Yhdistyksen jäsenet osallistuivat BirdLife Suomen vuoden lintu (kuovi) seurantaprojektiin.

Yhdistyksen jäsenet osallistuivat Rovaniemen kaupunkiatlasprojektin havainnointiin

Yhdistyksen jäsenet osallistuivat linnustolaskentoihin ja –seurantoihin ja rengastustoimintaan

Yhdistys osallistui Bird Lifen maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden MAALI kartoitukseen

Yhdistys antoi lausunnon Ailanganvaaran tuulivoimapuistosta.

Yhdistys kommentoi Kuusi,-Mömmö-, Untamo-, ja Kangaslamminvaaran tuulivoimahankkeiden linnustovaikutuksia.

Yhdistys kommentoi Lapin tuulivoimaselvitys kartoitusta.

Yhdistys kommentoi Tornio-Muoniojoki osayleiskaavan linnustotietopyyntöä.

Yhdistys osallistui Ounasvaaran mökkikylän kaavamuutoksen linnustovaikutusarviointiin.

Yhdistys osallistui Bird Life valtuuston kokoukseen.

Yhdistys osallistui Bird Lifen toiminnankehittämiskyselyyn.

Yhdistys järjesti seuraavat yleisöluennot yhteistyössä Lapin maakuntamuseon ja Arktisen keskuksen kanssa Rovaniemellä Arktikumissa:

26.2. Jukka Jokimäki & Olli-Pekka Karlin: Rovaniemen alueen uudistulokkaista
24.3. Jari Valkama: vuoden 2011 lintu, kuovi

28.4. Pentti Rauhala: Pisavaaran luonnonpuiston linnustosta

15.12. Olli-Pekka Karlin: jäsenten omat kuvat

Yhdistyksen järjestämät retket ja opastustilaisuudet

- retkikummiaretkiä
- opastetut linturetket Rovaniemellä 5.5., 12.5., 19.5. ja 26.5.
- kolmen tornin kierros Ylitornion luonnon kanssa 21.5.
- kevätmuuton seuranta-illat 23.4. ja 14.5.
- tornien taisto 7.5.
- koko perheen lintutapahtuma Paavalniemen tornilla 5.6.
- Aves Lapponia-ralli 28.-29.9.

- Sompiojärven linturetki Sodankylässä 9.6.
- Eurobirdwatch-tapahtuma Arktikumin rannassa 1.10. yhdessä Metsähallituksen ja Arktisen keskuksen kanssa
- joutsenretki Pellossa 2.10.
- maastokauden päättäjäiset Sodankylässä Portin Pirtillä 5.-6.11

Yhdistys on järjestänyt seuraavat perinteiset pinnakilpailut: ekopinnakisa, pihapinnakisa, lokakuun pinnakisa, Inarin Lapin pinnakisa ja talvilintukilpailu

2011 vuosi muistetaan Lapissa sopuleistaan
©Olli-Pekka Karlin

*Bird Lifen projektilaji laulujoutsen
vuonna 2014*